

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Møtested:	Kommunestyresalen, Rådhuset, Støren, Midter Gauldal kommune
Dato:	06.05.2025
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram

09:30: Kaffe/te og noe å bite i

10:00: Møtestart

11:30: Lunsj

12:00: Fortsettelse møte

Besøk på Gauldalsporten/Besøkssenter villaks

15:00: Møteslutt

Det vil bli gitt orienteringer fra nasjonalparkforvalterne og SNO Forollhogna

Vel møtt!

Med vennlig hilsen

Eli Grete Nisja og Hans Bull

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 11/2025	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
ST 12/2025	Forollhogna nasjonalpark - søknad om utvidelse av tiltak for støtteføring for fjellrev - Norsk institutt for naturforskning		2025/5351
ST 13/2025	Forollhogna nasjonalpark - søknad om felles naust ved Forollsjøen GID 180/3, Os kommune - René F. Lisund m.fl.		2024/11902
ST 14/2025	Øyungen landskapsvernområde - søknad om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjon på Skarvan - Høgskolen i Østfold		2024/2400
ST 15/2025	Øyungen landskapsvernområde - vurdering av sak til ulovlighetsoppfølging - *****	X	2024/2400
ST 16/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om rive eksisterende seterhus, samt oppføring av nytt på Movollen, Skårveien 173 - Gnr./bnr. 130/29 - Ulf Tuveng		2025/2665
ST 17/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - klage på avslag om takoverbygg på seterstue på Klokkervollen i Kløftåsen - Randi Brænd og Tore Grue		2024/14882
ST 18/2025	Referatsaker		
RS 3/2025	Nasjonalparkstyret for Forollhogna - tilbakemelding av antall anmeldelser til politiet i 2024	X	2025/82
RS 4/2025	Nasjonalparkstyret for Forollhogna - møteinnkalling AU 11.03.2025 - Røros, Veksthuset, møterom: Aursunden		2025/1681
RS 5/2025	Møteprotokoll - Nasjonalparkstyret for Forollhogna - AU 11.03.2025		2025/1681
RS 6/2025	Utredning om verneområdeforvaltere		2024/14550
RS 7/2025	Øyungen landskapsvernområde - Bytte av setervoller i Hesjedal statsallmenning - Holtålen kommune 126/5 og 125/3		2025/2973
RS 8/2025	Tilbakemelding - Ulovelighetsoppfølging - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - *****	X	2024/11207
RS 9/2025	Svar på søknad om tillatelse til tiltak - vedlikehold av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben		2025/2106
RS 10/2025	Korrespondanse - Forollhogna nasjonalpark - Holtålen kommune - kjerneboring ved Hessjøgruva		2023/2873
RS 11/2025	Innspill - Forollhogna nasjonalpark - Holtålen kommune - kjerneboring ved Hessjøgruva		2023/2873

ST 19/2025	Delegerte saker	
DS 13/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein - 2025 - 2028 - Dalsbygda Beitelag	2024/14831
DS 14/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønna naturreservat - bruk av snøscooter for transport til egen seter ved Gjøntjønna - 2025 - 2027 - Kjell Schärer	2025/1174
DS 15/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - for bruk av snøscooter til transport av ved og utstyr m.m. til åpne buer i fjellet - 2025-2028 - fjellstyrene i Midtre Gauldal	2025/1488
DS 16/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av ved, propan og utstyr til fjellstyrens buer i fjellet - 2025-2028 - Fjellstyrene i Holtålen	2025/1647
DS 17/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av egen snøscooter for transport av ved, propan og utstyr m.m. til egen bu ved Blåortjønna - 2025 - 2028 - Hanne Endalsvoll Enlid	2025/1969
DS 18/2025	Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for uttransport av rivingsmaterialer etter restaureringen av dammen ved Nedre Grønltjønna - Kvikne Fjellstyre	2022/12314
DS 19/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av egen snøscooter for transport av ved, utstyr mm til egen hytte ved Hiåsjøen i Midtre Gauldal - 2025 - 2027 - Arnfinn Wagnild	2025/2378
DS 20/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av ved, materialer og utstyr mm. til buer 2025-2028 - Dalsbygda jaktlag	2025/2586
DS 21/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - transport av materialer og utstyr med snøscooter til egen bu ved Fjellsjøen 2025-2028 - Roar Eckermann	2025/2972
DS 22/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport til buer - Håkkårabb-bua og Rundflobua for vedlikeholdsbehov 2025 - Dalsbygda Jaktlag	2025/2586
DS 23/2025	Tillatelse - Forollhogna Nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av materialer og utstyr i forbindelse med istandsetting av Trøombua - Vingelen Sameie	2025/2957
DS 24/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av utstyr til hytte ved Gråtjønna 2025 - 28 - Håvard Sætermo	2025/3267
DS 25/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein i eget beiteområde - 2025-2028 - Singsås Vestre Beitelag SA	2025/3593

DS 26/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - transport av ved, proviant, materialer m.m. med snøscooter inn til seter ved Dalbusjøen 2025-2028 - Kaja Eggen	2025/3641
DS 27/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av materialer til bu ved Forollsjøen - Per Ousten	2025/3610
DS 28/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av ved - propran ol til egen bu ved Litlensjøen - Egil Solem	2025/3989
DS 29/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av materialer til egen bu ved Øvre Stallitjønnna - 2025 - Gunnar Atle Killingberg	2024/2731
DS 30/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - ny sanketrø ved Hundåtjønnbua og endret plassering av sanketrø ved Langtjønnbua - Singsås Vestre Beitelag SA	2025/4041
DS 31/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for frakt av ved og utstyr til egen bu ved Fjellsjøen - GID 180/4/1 i Os kommune - 2025 - 2028 - Kjetil Eggen	2025/4678

ST 11/2025 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/5351

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	12/2025	06.05.2025

Forollhogna nasjonalpark - søknad om utvidelse av tiltak for støttefôring for fjellrev - Norsk institutt for naturforskning

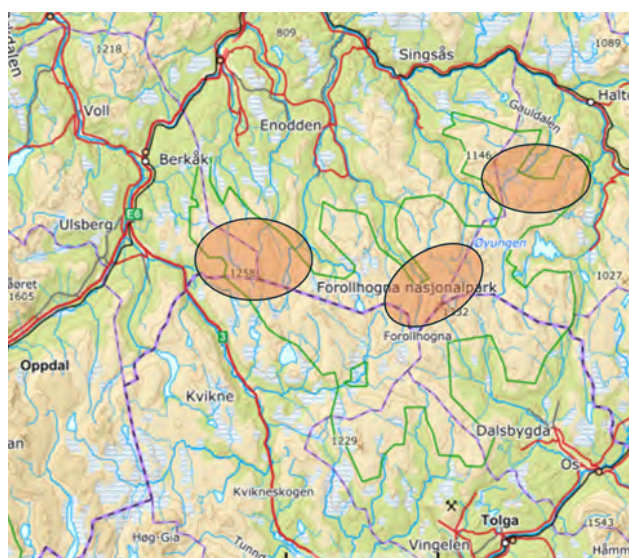
Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Norsk institutt for naturforskning ved seniorforsker Nina E. Eide dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 1.1 for tiltak i tilknytning til prosjektet bevaringstiltak for fjellrev i Norge.

Tillatelsen gjelder for: utsetting og oppfølging av inntil 9 fôrautomater med viltkameraer i angitte områder, som vist på kartutsnitt, i 2025.

Tillatelsen gjelder også for en utvidelse med 5 fôrautomater i sørlige områder dersom det bli aktuelt.

Tillatelsen gjelder for 10-årsperioden 2025-2034.

Kartutsnitt som viser områder for støttefôringstiltak for fjellrev innenfor Forollhogna nasjonalpark fra 2025.

Følgende vilkår gjelder:

1. Når endelig plassering av fôrautomatene som settes ut i 2025 er klare, skal kart med nøyaktig posisjoner meddeles forvaltningsmyndigheten.

2. For eventuell utvidelse med 5 nye fôrautomater i sørlige områder i nasjonalparken, skal nasjonalparkstyret varsles i forkant og kart med plassering av fôrautomatene skal følge med.
3. Fôrautomatene med viltkameraene skal merkes med informasjon og driftes på en slik måte at de ikke er til skade for naturmiljøet.
4. Nasjonalparkstyret skal holdes orientert om utviklingen i prosjektet gjennom en årlig rapport, og gjerne ved orientering i forbindelse med styremøte.
5. Når tiltakene med støtteføring opphører, skal alle tekniske installasjoner tilknyttet tiltakene fjernes og eventuelle påvirkninger av omgivelsene tilbakeføres så snart som mulig.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at det i tidligere tider har det vært fast tilhold og yngling av fjellrev i fjellområdene innenfor Forollhogna, og at de siste årene har blitt observert enkeltindivider. Fjellreven er en naturlig del av naturmangfoldet i Forollhogna, og det er derfor svært ønskelig å kunne få fjellreven tilbake som en naturlig del av fjelløkosystemet i verneområdene her. Tiltaket med utvidelse av støtteføring av fjellrev er derfor også et tiltak som på sikt vil styrke verneformålet for nasjonalparken.

Med de vilkår som er gitt i tillatelsen vurderes tiltakene for fjellrev ikke å stride mot verneformålet og vil heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Søknad om videreføring og utvidelse av tiltak for fjellrev i Forollhogna.pdf

Andre saksdokumenter:

1. Høringsuttalelsen til felles handlingsplan for fjellrev for Norge, Sverige og Finland – 2024-2028, NP-sak 25/2024.
2. Tidligere dispensasjoner for oppsetting av fôringsautomater gitt av nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Saksopplysninger

Norsk institutt for naturforskning (NINA) ved seniorforsker Nina E. Eide tok kontakt med nasjonalparkforvalter like før påske om at NINA hadde fått videre oppdrag med arbeid med fjellrev og utvidelse av områder for fôrautomater innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Søknaden er datert 11.04.2025, og ble mottatt 22.04.2025.

Søknaden

Norsk institutt for naturforskning ved seniorforsker Nina E. Eide søker om å sette ut 9 nye fôrautomater med viltkamera innenfor Forollhogna nasjonalpark, med muligheter til å utvide med 5 fôrautomater. Søknad om dispensasjon fra verneforskrift gjelder for 10-årsperioden 2025-2034. Søknaden følger som saksdokument nr. 1.

Her gjengis utdrag fra søknaden:

I et forsøk på å øke konnektiviteten mellom delbestanden Kjølifjellet/Sylan/Helags og Snøhetta/Knutshø, så ønsker vi nå å utvide støttefôringstiltakene for fjellrev i «delbestand Forollhogna». Dette med mål om å oppnå en lokal bestand av fjellrev, som høyst sannsynlig, og forhåpentligvis ville bidra til økt naturlig utveksling av rever mellom nabobestandene i øst og vest.

Vi søker om å sette ut ni nye fôrautomater i vår, i tillegg til de to som allerede står ute. I tillegg ønsker vi å ha mulighet for eventuelt å oppføre inntil fem fôrautomater til, dersom det skulle oppdages aktivitet lenger sør, totalt 16 fôrautomater. Oppsettingen av de ni automatene berører bare statlig grunn i nordlige deler av Forollhogna NP. Vi vil ved eventuell utvidelse sørover innhente nødvendige tillatelser fra grunneier når og hvis det blir aktuelt.

For både å ha tilsyn med tiltaket, og for å dokumentere fjellrevens etablering og bruk av fôrautomatene, eventuelt forekomst av øremerkede eller radiomerkede rever, setter vi opp et viltkamera på en påle framfor automaten.

Både fôrautomat og kamera er merket med bestandige stålskilt som forklarer hva dette er, QR kode til prosjektsider og kontaktinformasjon til SNO lokalt og NINA.

Viltkameraene følges opp av oppsynet i tilknytning til oppfølging av fôrautomater og hi-kontroller knyttet til det nasjonale overvåkingsprogrammet for fjellrev. Dette skal altså ikke medføre mer ferdsel.

Vi søker om dispensasjoner for de tekniske installasjonene med en varighet på ti år (2025 – 2034), basert på en forventning om at tiltakene må pågå ytterligere 10-15 år før fjellrevbestanden kan regnes som levedyktig uten tiltak. Det må legges til at denne tidshorisonen er høyst usikker og foreløpig, beregnet ut fra den vekstraten vi hittil har sett i fjellrevbestanden.

Alle tekniske installasjoner fjernes ved opphør av tiltaket og eventuelt påvirkning av omgivelsene rundt tilbakeføres.

Bevaringstiltakene på fjellrev i Norge er finansiert av Miljødirektoratet. NINA har i oppdrag å koordinere tiltakene nasjonalt, sørge for alt utstyr, innhente nødvendige dispensasjoner, komme med råd for lokale tilpasninger av tiltakene, samt ansvar for å evaluere effekten av tiltakene. Fôrautomatene røktes av SNO og lokalt fjelloppsyn på kontrakt med SNO. Oppsynets ferdsel knyttet til fjellrevoppdraget er hjemlet i «Naturopsynsloven». Vår søknad er derfor begrenset til oppføringen av teknisk utstyr, fôrautomat med lagertønne og viltkamera ved fôrautomatene.

Kort sakshistorikk mht. dispensasjoner:

2012: Miljødepartementet ga NINA dispensasjon fra verneforskrift om utsetting av 2 midlertidige fôringsautomater for fjellrev som en del av prosjektet Felles Fjellrev med varighet ut 2013.

2014: Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved AU videreførte dispensasjonen til NINA

for ytterligere 5 år dvs. til og med 2018, samtidig som tiltaket ble utvidet med 3 nye fôringsautomat i tillegg.

2019: Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter forlenger dispensasjonen for tiltak ut 2019 i forbindelse med prosjekt Felles Fjellrev sin prosjektperiode.

2020: Miljøverndepartementet ønsket å forlenge støttefôringen, og NINA søkte om videre forlengelse av tillatelsen for fôringsautomat. Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter forlenget tillatelsen til å gjelde så lenge oppdraget med fjellrev pågår. I løpet av disse årene er antall fôringsautomater redusert til 2 automater.

Andre saksopplysninger

Statskog har nå gitt NINA grunneieres tillatelse til å føre opp de faste installasjonene av foringsautomatene innenfor de respektive statsallmenningene.

SNO har oppdraget om tilsyn og drift av fôringsautomat. Oppdraget er hjemlet i Naturoppsynsloven og krever ingen ytterligere behandling etter verneforskrift.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

I henhold til verneforskriftens § 3 om vernebestemmelser, pkt. 1.1 er landskapet vernet mot tekniske inngrep av enhver art, og derfor er bl.a. utsetting av fôrautomater er søknadspliktig tiltak og en videreføring av tiltaket må få en forlengelse av tillatelse. Det er ikke angitt noe i verneforskriften at fôrautomater kan tillatelse etter søknad, og derfor må søknaden behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark har retningslinjer mht. naturovervåkning og at oppsynspersonell skal kunne drive overvåkning av bestandssituasjonen for truede arter.

Naturmangfoldloven (NML)

Når det ikke er hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak, må søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot *vernevedtakets formål* og kan *ikke påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

En dispensasjon etter NML § 48 skal også vurderes etter NML §§ 8-12, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet

belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Fra 2019 har forlengelser av dispensasjonen vært behandlet av nasjonalparkforvalterne etter delegert myndighet. Det har da vært opprettholdelse av samme antall føringsautomater og etter hvert også en reduksjon til 2 automater.

Det er nå søkt om utvidelse av nye 9 føringsautomater som er såpass omfattende at saken må legges fram for nasjonalparkstyret for endelig vedtak.

Oppdraget fra Miljødirektoratet til NINA kom seint med hensyn til transport på vinterføre av installasjonen, og i samråd med styreleder har nasjonalparkforvalter gitt NINA en muntlig (via epost) «tillatelse» til å sette opp førautomater innenfor nasjonalparken.

Avgjørelsen om å gi en muntlig tillatelse ble tatt med bakgrunn i tidligere dispensasjoner helt fra 2012, samt nasjonalparkstyret sin høringsuttalelsen til den felles handlingsplanen for fjellrev for Norge, Sverige og Finland i styresak 25/2024. Her er det særlig ett punkt som understøtter videre tiltak for støtteforing av fjellrev i Forollhogna:

«Nasjonalparkstyret er positive til å beholde tiltak med foringsautomater innenfor nasjonalparken, da Forollhogna er et viktig mellomområde for fjellrevpopulasjonen som vandrer mellom Dovrefjell og Sylan. Det er også et ønske om å få reintrodusert fjellreven til Forollhogna igjen, slik at høyfjellsøkosystemet blir komplett med de artene som hører hjemme her. Nasjonalparkstyret er derfor positive for tiltak med utsetting av individer for reateblering av fjellrev i Forollhogna.»

Saken legges fram for nasjonalparkstyret for vedtak med vilkår, hjemmelsbruk og begrunnelse.

Vurderinger

Tiltakene knyttet til fjellrev har vært grundig vurdert ved flere behandlinger, og Miljøverndepartementet sine vurderinger gjort i 2012 etter naturmangfoldloven §§ 8-12 gjengis her:

Kunnskapsgrunnlaget, §§ 8 og 9

Forollhogna er et svært viktig villreinområde, jf. verneformålet, NINA rapport 528 og Naturbasen. I henhold til Naturbasen finnes det flere områder med rik vegetasjon i tilknytning til de trasèene som skal brukes ved utplassering av de to føringsautomatene. Utover eldre registrerte hiområder for fjellrev, finnes det i henhold til Naturbasen ikke informasjon om trua eller nær trua arter i tilknytning til de to områdene hvor det skal utplasseres føringsautomater. Det er ikke grunn til å tro at det kan befinne seg truede arter eller naturtyper som ikke er fanget opp av disse registreringene. Tiltaket gir dermed ikke andre effekter på naturmangfoldet enn det som er formålet, nemlig å forsyne fjellrev med før. Dette bidrar til å nå forvaltningsmålet for fjellrev, jf. § 5. Kravet i § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, er dermed oppfylt.

Føre-var-prinsippet

Etter departementets oppfatning foreligger det tilstrekkelig kunnskap om effektene av tiltaket. Føre-var-prinsippet i § 9 tillegges dermed ikke vekt.

Økosystemtilnærming og samlet belastning, § 10

Departementet er ikke kjent med at området tiltaket skal gjennomføres i, er utsatt for annen belastning av betydning. Utsettingen har som formål å bedre livssituasjonen for fjellrev, dvs. at tiltaket vil kunne bidra til å øke bestanden av fjellrev i Norge og gjøre arten mer levedyktig, jf. naturmangfoldloven § 5. De tiltakene som her er omsøkt, vurderes til å bidra til et mer robust økosystem, og anses ikke til å ha noe omfang som vil ha noen vesentlig negativ belastning på økosystemet. § 10 er dermed vurdert og tillagt vekt.

Kostnader ved miljøforringelse, § 11

Installasjonene medfører inngrep i et verneområde. I en eventuell tillatelse vil departementet stille vilkår om at de fjernes etter avsluttet bruk og at søker gjør det som er nødvendig for å gjenopprette den naturlige tilstanden på stedet, herunder å utbedre eventuelle gjøreskader. § 11 er dermed vurdert og tillagt vekt.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, § 12

Installasjonen krever svært få inngrep i terrenget og installasjonen vurderes derfor til å være godt tilpasset. Vi legger til grunn at tilsyn av automatene skjer på en slik måte at belastningen på omgivelsen blir minst mulig. Koordinering med lokalt fjelloppsyn bør tilstrebes.

Det som er forskjellen fra tidligere søknader, er nå omfanget av antall fôrautomater. Det vil nå være i alt 11 fôrautomater innenfor nasjonalparken. Dersom det oppdages aktivitet av fjellrev lengre sør i Forollhogna-området, vil det kunne være aktuelt å supplere med ytterligere 5 fôrautomater der. Denne utviklingen vil nasjonalparkstyret bli holdt orientert om.

Største belastningen på naturmiljøet vil kunne være i forbindelse med uttransport og rigging av installasjonene. Uttransporten og rigging av de 9 nye automatene ble alt gjort 24. og 25. april av SNO med innleid bistand fra fjelloppsyn.

Fôrautomatene er plassert i klynger. Belastningen på naturmiljøet vil ikke være vesentlig mer om det gjennomføres tilsyn og drift av en eller flere fôringsautomater i et område.

Det at det nå satses med å øke antall fôrautomater i Forollhogna må kunne tolkes som om at det kan være gode muligheter for å reetablere fjellrev i våre fjellområder. Dette har også vært et uttrykt ønske fra nasjonalparkstyret gjennom flere år.

Samlet vurdering

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at det i tidligere tider har det vært fast tilhold og yngling av fjellrev i fjellområdene innenfor Forollhogna, og at de siste årene har blitt observert enkeltindivider. Fjellreven er en naturlig del av naturmangfoldet i Forollhogna, og det er derfor svært ønskelig å kunne få fjellreven tilbake som en naturlig del av fjelløkosystemet i verneområdene her. Tiltaket med utvidelse av støtteforing av fjellrev er derfor også et tiltak som på sikt vil styrke verneformålet for nasjonalparken.

Det settes vilkår om tilbakemelding om kartkoordinater for fôrautomatene, at automatene skal merkes og driftes på forsvarlig vis, rapportering til nasjonalparkstyret, og krav om opprydding når tiltaket opphører. Med de vilkår som gis i tillatelsen vurderes tiltakene for fjellrev ikke å stride mot verneformålet og vil heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

,

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 Steinkjer
sftlpost@statsforvalteren.no
[/eli.nisja@statsforvalteren.no](mailto:eli.nisja@statsforvalteren.no)

Statskog Støren
krs@statskog.no

Statskog Holtålen
kba@statskog.no

Deres ref: Se først avsnitt
Vår ref: **475.1/2025**

Sted: Trondheim
Dato: 11.04.2025

Søknad om utvidelse av støttefôringstiltakene for fjellrev i Forollhogna

Jeg viser til samtaler med dere alle tre denne uka, samt tidligere søknader og tildelte dispensasjoner knyttet til støttefôring av fjellrev i Forollhogna nasjonalpark med referanse: Fylkesmannen i Trøndelag, dispensasjoner knyttet til Forollhogna NP (deres siste ref: 2019/2217-0 432.3), med en åpen varighet, lydende: *3 stk fôringsautomater så lenge det er nødvendig for å opprettholde den lokale fjellrevbestanden*. Når det gjelder tidligere dispensasjonene fra grunneier, for denne søknaden Statskog, så berører dette flere fjellstyrer; Budalen, Kvikne Utmarksråd og Ålen. Her er det søkt forlengelser som delvis er svart ut gjennom e-post uten referanse og muntlig kontakt. Per nå er det to aktive fôrautomater i Forollhogna nasjonalpark (rett vest for Storensjøen, og ved Utsikten, øst for Langtjønnan).

I et forsøk på å øke konnektiviteten mellom delbestanden Kjølifjellet/Sylan/Helags og Snøhetta/Knutshø, så ønsker vi nå å utvide støttefôringstiltakene for fjellrev i «delbestand Forollhogna». Dette med mål om å oppnå en lokal bestand av fjellrev, som høyst sannsynlig, og forhåpentligvis ville bidra til økt naturlig utveksling av rever mellom nabobestandene i øst og vest.

Vi søker om å sette ut ni nye fôrautomater i vår, i tillegg til de to som allerede står ute. I tillegg ønsker vi å ha mulighet for eventuelt å oppføre inntil fem fôrautomater til, dersom det skulle oppdages aktivitet lenger sør, totalt 16 fôrautomater. Oppsettingen av de ni automatene berører bare statlig grunn i nordlige deler av Forollhogna NP. Vi vil ved eventuell utvidelse sørover innhente nødvendige tillatelser fra grunneier når og hvis det blir aktuelt.

Kort oppdatering rundt fjellrevsituasjonen i Forollhogna i tidsperioden 2009-2024

Ifølge boka Opplev Forollhogna (Brox mfl. 2006) skal den siste ynglingen av fjellrev ha funnet sted i et hi ved Buhogna i 1967. Fram til 1992 ble det årlig observert enkeltindivider av fjellrev, før det dukket opp fjellrev igjen vinteren 2012. Det ble da straks satt ut fôrautomater ved to hilokaliteter. En kort periode var det tre aktive fôrautomater i området, men de seinere årene har det bare vært to fôrautomater her. Sommeren 2015 ble den første ynglingen av fjellrev dokumentert i dette fjellområdet. Da var det 48 år siden fjellreven ynglet her sist. Det

er de seinere årene (2023, 20024) registrert aktivitet av fjellrev ved 2-3 hi og også meldt om flere observasjoner av fjellrev (Rovbase). De siste dagene har vi mottatt flere posisjoner på to av de GPS-merkede revene som ble satt ut i Sylane tidlig i februar, både helt vest og i skrivende stund helt øst i Forollhogna. Det er nå også aktivitet ved noen av hiene som antas å være fjellrev (Berit Broen, SNO, *pers med*). I Forollhogna er det registrert 42 gamle fjellrevhi og mye tyder på at dette fortsatt burde være et egent område for fjellrev.

Gitt den positive utviklingen i nabobestanden i øst, som har vært jevnt økene både hva angår antall ynglinger (3-9 kull per år) og bestandsutvikling (per 2024, i underkant 30 individ), så er det litt overraskende at dette ikke har ført til økt aktivitet av fjellrev også i Forollhogna. Vi tror at en intensivering av støtteleføringstiltakene ville kunne medføre at fjellreven ikke bare passerer området, men blir værende og gir grunnlag for fast tilhold av fjellrev i området. Vi ser at revene liker å bosette seg nært hverandre og foreslår derfor å sette opp tre klynger av 3-4 fôrautomater (se kart sendt på egen e-post), heller enn å spre automatene mer ut i området. Det letter også oppfølgingen.

Finansiering og organisering

Bevaringstiltakene på fjellrev i Norge er finansiert av Miljødirektoratet. NINA har i oppdrag å koordinere tiltakene nasjonalt, sørge for alt utstyr, innhente nødvendige dispensasjoner, komme med råd for lokale tilpasninger av tiltakene, samt ansvar for å evaluere effekten av tiltakene. Fôrautomatene røktes av SNO og lokalt fjelloppsyn på kontrakt med SNO. Oppsynets ferdsl knyttet til fjellrevoppdraget er hjemlet i «Naturopsynsloven». Vår søknad er derfor begrenset til oppføringen av teknisk utstyr, fôrautomat med lagertønne og viltkamera ved fôrautomatene.

Litt avhengig av aktiviteten ved fôrautomatene så er det oppfølging av automatene ca. annenhver måned gjennom hele året, noen steder færre (der det er lite aktivitet av fjellrev). Antall besøk justeres i forhold til aktivitet og medgått for. Alle besøk ved fôrautomatene loggføres i Forlogg (<https://www8.nina.no/Forlogg>) slik at statistikk på oppfølging og forbruk kan hentes ut og sammenstilles. Her kan det alltid også hentes ut en oversikt over det tekniske utstyret, samt deres eksakte UTM posisjoner, oversikt over tillatelser mm.

Evaluering av tiltakene - viltkamera

For både å ha tilsyn med tiltaket, og for å dokumentere fjellrevens etablering og bruk av fôrautomatene, eventuelt forekomst av øremerkede eller radiomerkede rever, setter vi opp et viltkamera på en påle framfor automaten. Vi har etter flere års erfaring kommet til at det er best å plassere kamera på ca. 5-10 meter avstand fra fôrautomaten, aller helst i tilknytning til en stein slik at det ikke blir så lett synlig. En slik plassering gir oss også mer kunnskap om interaksjoner med arter i fjellområdet, så som rødrev, kongeørn og jerv, eventuelt også forekomst av løse hunder. Det er også lettere å dokumentere forekomst av sykdommer eller skabb når kamera er plassert med avstand til fôrautomaten.

Både fôrautomat og kamera er merket med bestandige stålskilt som forklarer hva dette er, QR kode til prosjektsider og kontaktinformasjon til SNO lokalt og NINA. Viltkameraene følges opp av oppsynet i tilknytning til oppfølging av fôrautomater og hikonroller knyttet til det nasjonale overvåkingsprogrammet for fjellrev. Dette skal altså ikke medføre mer ferdsl.

Varighet

Vi søker om dispensasjoner for de tekniske installasjonene med en varighet på ti år (2025 – 2034), basert på en forventning om at tiltakene må pågå ytterligere 10-15 år før fjellrevbestanden kan regnes som levedyktig uten tiltak. Det må legges til at denne tidshorizonten er høyst usikker og foreløpig, beregnet ut fra den vekstraten vi hittil har sett i fjellrevbestanden. Det kan forventes en utflating av veksten slik vi ser konturene av i mindre fjellområder i Midt-Norge. Samtidig kan det forventes en økning dersom tiltakene utvides, f.eks. med oppsett av flere fôrautomater i flere fjellområder. Økt konnektivitet mellom delbestandene forventes også å ha positiv effekt.

Alle tekniske installasjoner fjernes ved opphør av tiltaket og eventuelt påvirkning av omgivelsene rundt tilbakeføres.

Informasjon

Ta kontakt om ytterlige opplysninger trengs for behandling av søknaden. Vi er ellers positive til å bidra med informasjon om fjellrevprosjektene for nasjonalparkstyrer, tilsynsutvalg eller grunneiere. Det er lett å delta på møter via Teams i disse dager.

Vennlig hilsen

Nina E. Eide

Seniorforsker

Norsk institutt for naturforskning - NINA

73 80 14 00 • 95 70 43 83 • www.nina.no

Kopi sendt til:

Miljødirektoratet	post@miljodir.no
Statens Naturoppsyn	tord.bretten@miljodir.no , kari.bjorneraas@miljodir.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/11902

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	13/2025	06.05.2025

Forollhogna nasjonalpark - søknad om felles naust ved Forollsjøen GID 180/3, Os kommune - René F. Lisund m.fl.

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna avslår søknad fra René F. Lisund på vegne av bruksberettigede av GID 180/3/ – 9,12,13,14 i Os kommune om oppføring av nytt felles dobbeltnaust ved Forollsjøen.

Hjemmel:

Avslaget er gitt med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.1.

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldlovens § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak. Basert på tilgjengelig kunnskapsgrunnlag knyttet til plan for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen, samt faglige råd fra Innlandet fylkeskommune som kulturfaglig myndighet, kan ikke forvaltningsmyndigheten se at søknaden bør innvilges. I avgjørelsen er det lagt vekt på at det ikke har vært tradisjon for dobbeltnaust i området, og at det nye naustet avviker med over dobbelt så stort areal som planbestemmelsene angir. Videre er det lagt vekt på presedensvirkninger, da en eventuell tillatelse vil åpne opp for endret byggeskikk for naustbebyggelse innenfor planområdet, Forollhogna nasjonalpark, og andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret oppfordrer søker til å velge en løsning med videreføring av to mindre naust fremfor ett stort, der tiltaket bearbeides med grunnlag i eksisterende naust.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Notat - befaringsrapport vedrørende naust ved Forollsjøen (GID 180/3/12)
- 2 Situasjonsplan.pdf
- 3 Tegninger naust.pdf
- 4 Beskrivelse tiltak-naust ved Forollsjøen.pdf
- 5 Innlandet fylkeskommune - Uttalelse til søknad om oppføring av naust ved Forollsjøen - Os kommune.pdf

Andre saksdokumenter:

[Forskrift](#) om Forollhogna nasjonalpark

[Forvaltningsplan](#) for Forollhogna nasjonalpark

[Plan for fiskebuer og naust](#) i søndre del av Forollsjøen – beskrivelser og bestemmelser (bu-plan).

Buer ved Forollsjøen - status 2017.

Saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter deltok på befaring i området sammen med tiltakshavere høsten 2024, notat fra befaringen er vedlagt saken (vedlegg 1).

Søknaden

René F. Lisund søker på vegne av to bu-tomter, med til sammen 5 bruksberettigede, om å oppføre et felles båtnaust med plass til to båter som erstatning for eksisterende bebyggelse, da naust på bu-tomt har delvis kollapset (GID 180/3/12). I den forbindelse er naust ved nabotomt (GID 180/3/14) tatt med i vurdering av søknad med bakgrunn i et kommende behov for vedlikeholdstiltak. I søknad om nytt naust inkluderes også utedo. Det vises til vedlagt søknad i saken (vedlegg 2-4).

Sum total BYA ved dagens situasjon er **33,7 m²**, fordelt på:

BYA naust 180/3/12: 14 m²

BYA naust 180/3/14: 16,8 m²

BYA utedo: 2,9m²

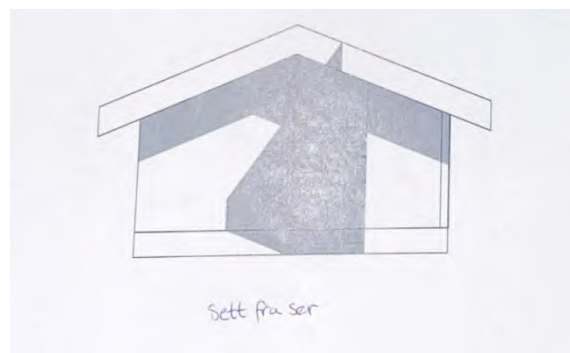
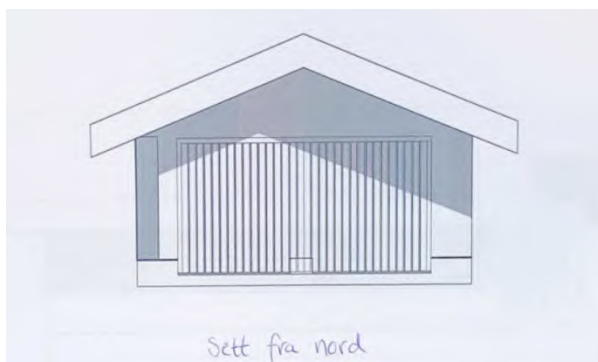
Omsøkt naust, som erstatning for eksisterende bebyggelse:

Grunnflate **28,44 m²**, med gesimshøyde 1.95 m målt fra grunnflate til oppå takflate.

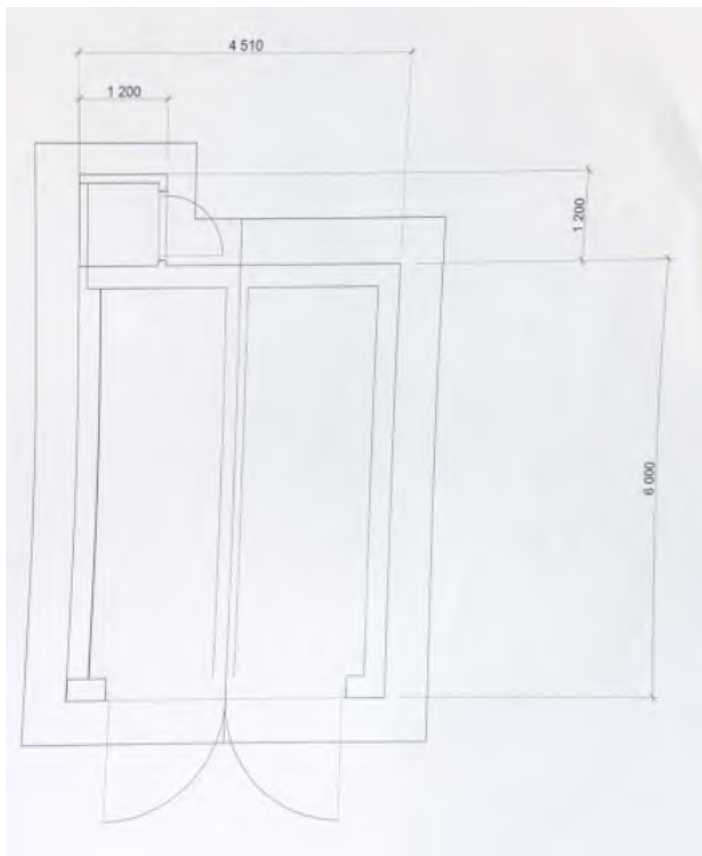
Det er et mål om å få naustet ned i terrenget, slik at gesimshøyde målt fra terreng er 1,75 m.

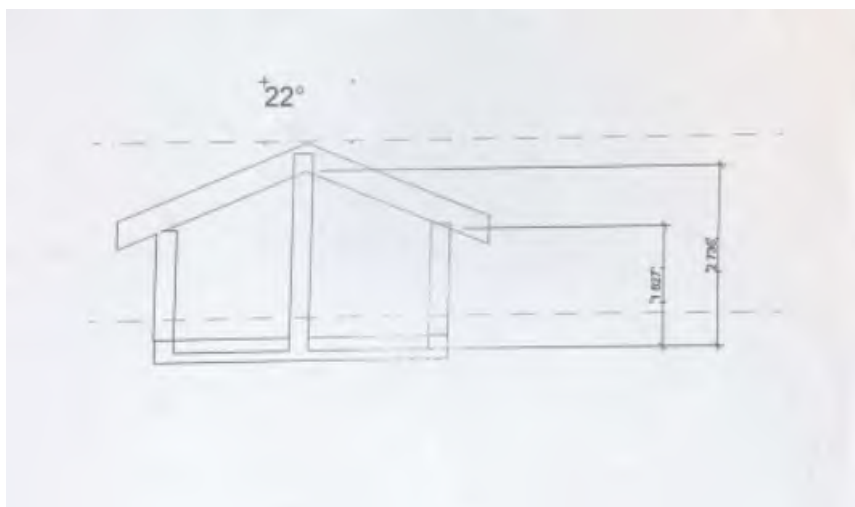
Figur 1: Situasjonsskart fra søknad over bu-tomt 3 og 4. Kryss = rives

Figur 2: Fasadetegninger nytt naust

Figur 3: Planskisse. Naust med plass til to båter, samt utedo.

Figur 4: Snitt, mål angitt i figur: gesimshøyde under vindskie: 1,827. Rafthøyde: 2,736.

Gjennomføring:

Byggeperiode og logistikk:

For å sette minst mulig avtrykk i terrenget, ønsker vi en fleksibel tidsramme for både bygging og kjøring til og fra. Dette for å tilpasse aktiviteten etter været, slik at utførelse av vedtaket gjøres i oppholdsvær med tørt terreng. Dette begrenser avtrykk i natur og terreng betraktelig.

Det vil være behov for følgende transport:

- Gravemaskin for å planere tomt
- Traktor med betongelte
- Traktor m/ henger for å frakte bygningselementer og armeringsjern/nett
- Traktor m/ henger for å frakte sement og betongtilslag (sand/stein) og avrettingssand.

Situasjonsplan:

Det er dårlig kartgrunnlag i området, samt at grunnforhold er ukjent.

Vedlagt situasjonsplan beskriver tiltenkt plassering, men nøyaktig plassering ber vi om tillatelse til å vurdere ved byggestart. Dette for å oppnå optimal plassering i terrenget med minst mulig terrenginngrep.

Grunnflate:

- BYA: 28,44 m²

Høyder:

- Gesimshøyde 1.95 m målt fra grunnflate til oppå takflate
- Det er et mål om å få naustet ned i terrenget, slik at gesimshøyde målt fra terreng er 1.75 m.

Grunnmur:

- Grunnforhold er ukjent, men vi tar utgangspunkt i at vi får støp platen ca. 20cm ned i terrenget. Avhengig av grunnforhold og hvor langt ned vi kommer vil vi ta stilling om det støpes ringmur med 1 eller 2 høyder. Det er nødvendig med klaring mellom kledning og terreng mtp. vedlikehold og varighet på de nederste kledningsbordene
- Støpe plate på mark med ringmur i systemblokk (1-2 høyder – 20-40cm)
- Fylles inntil med avgravd torv, og ved behov benyttes naturstein fra GID 180/3/12 for naturlige tilpasninger

Terreng:

- Tomten ligger i et flatt området og innenfor samme høydekurve. Terrenginngrep begrenser seg derfor til:
 - Fjerning av torv og evt. steiner ifm. planering og forberedelser av tomt for støping.
 - Behov for å flytte noen steiner i sjøkanten for å muliggjøre inn/utsetting av båt

Materialer i vegger:

- Liggende trekledning – brunbeiset. Ingen kontrastfarger
- Naustporter i tre – brunbeiset
- Veggelementer bygges hjemme og fraktes inn med traktor.

Farger:

- Brunbeiset uten kontrastfarger

Tak:

- Torvtak – 22-25 grader.
- Forsøker å bruke opp igjen torv i fra naust 180/3/14, samt ta ut torv lokalt i området. Det vil gi et naturlig torvtak i samsvar med vegetasjon og vekster fra området.

Vinduer:

- Ingen vinduer

Byggeskikk ved Forollsjøen:

Eksisterende bygninger ved Forollsjøen er satt opp før plan for fiskebuer og naust ble vedtatt. Det betyr at majoriteten av eksisterende bygningsmasse er større enn retningslinjene for maks BYA. Tiltaket som skissert vil ikke avvike eller skille seg ut i fra eksisterende bygninger mtp. størrelse og utforming. Konkret vises det til andre enkelt naust ved sjøen:

- Naust 180/3/11 med mål 4,5x6m
- Naust 180/3/14 med mål 3,5x6m
- Naust 300/1 med mål 3,5x6,2m
- Det er og flere frittstående buer som er i størrelsesorden 4-5m x 6m

I den sammenheng ønsker vi å fremheve at vi planlegger for et bygg med plass til 2 båter og ikke 1 båt, som er tilfellet for eksisterende naust ved sjøen.

Oppsummering:

Tiltaket vil redusere antall bygg og arealavtrykk sammenlignet med dagens bygningsmasse. Tiltaket vil redusere faren for skader knyttet til påvirkning fra værforhold, med at nøstet plassers på en mer egnet tomt. Dette vil igjen gi redusert behov for vedlikehold, som igjen vil føre til redusert behov for motorisert ferdsel inn i nasjonalparken i fremtiden. Slik vi vurderer det vil bygget ikke skille seg fra byggeskikk og eksisterende bygninger ved sjøen som beskrevet tidligere.

Andre saksopplysninger

- Saken er sendt til Innlandet fylkeskommune v/seksjon bygg og landskap for kulturfaglig uttalelse:
- Søker har innhentet skriftlig godkjenning fra Såttåhaugen fjellsameie ihht. til saksgang i kap. 4 i plan for fiskebuer i søndre del av Forollsjøen, heretter kalt bu-plan:

Fra: Einar Kokvoll[E.kokvoll@outlook.com]

Sendt: 24.02.2025 11:06:51

Til: R L;Bull, Hans[lisund88@gmail.com;hans.bull@statsforvalteren.no]

Kopi: per.jostein@roros.net[per.jostein@roros.net];Mona Østgårdstrøen[mona-os@online.no];

Tittel: SV: Nytt naust ved Forollsjøen

Hei 😊

Takk for hyggelig søknad.

Såttåhaugen grunneierlag har behandlet saken og har ingen innvendinger i saken.

Dette ser vi på som positivt og fint for området, både med tanke på planløsning og bruken av området.

Leder

Einar kokvoll

- Nasjonalparkforvalter har med flere anledninger hatt dialog med søker med bakgrunn i at tiltakshaver ønsket et signal om muligheten for tenkt løsning. Saken ble lagt frem som innkommet sak til drøfting i arbeidsutvalget i møte den 11.03.2025.
- Nasjonalparkforvalter har kommunisert med søker, og gitt signal om negativ innstilling til søknad. Forvalter har videre gitt anbefalinger om å ta utgangspunkt i grunnlaget for eksisterende naust for videre tiltak. Søker er blitt forelagt mottatt uttalelse fra Innlandet fylkeskommune.
- Søker har fremdeles ønske om å opprettholde søknad for behandling av sak i nasjonalparkstyret.
- Nasjonalparkstyret har nylig behandlet sak om utvidelse av naust som grunnlag for felles båtnaust ved Elgsjøen innenfor Øyungen landskapsvernområde ([ST-sak 6/2025](#)).

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Ifølge forskrift om Forollhogna er formålet med opprettelsen definert som følger (§ 2):

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde.
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme.
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Ifølge vernebestemmelsene § 3, punkt 1.3, bokstav c kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til «*oppføring av fiskebuer i sørenden av Forelsjøen for fiskeberettigede i Os kommune i tråd med samlet plan*».

Det fremgår i [forvaltningsplanen](#) at [bu-plan for søndre del av Forollsjøen](#) utgjør den samlede planen som § 3, punkt 1.3, bokstav c i forskriften omtaler. Revidert bu-plan for søndre del av Forollsjøen ble vedtatt i nasjonalparkstyret som ST-sak 39/2019. Forvaltningsmyndigheten legger bu-plana til grunn for behandling av byggesøknader innenfor definert område i plankart.

Da søknad ikke oppfattes innenfor gjeldene planverk må søknad vurderes etter naturmangfoldlovens (NML) § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Saken legges frem for nasjonalparkstyret for Forollhogna, som er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Forollhogna nasjonalpark som en prinsipiell sak.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

En dispensasjon fra verneforskrift skal vurderes etter **naturmangfoldloven (NML) §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra befaring med tiltakshavere, søknad og dialog med søker. Det foreligger forvaltningsplan for nasjonalparken, der fiskebuer og båtnaust er omtalt på s. 16-17 i forvaltningsplanen. Det vises til utdrag under fiskebuer:

I møte i formannskapet i Os 24.04.1997 ble det fattet vedtak om at den delen av reguleringsplanforslaget for Forollsjøen søndre del, utarbeidet av Såttåhaugen grunneierlag og Forelsjøen fiskeforening, som omhandler selve bebyggelsen legges til grunn ved behandling av byggesøknader i det angjeldende området ...

... Forvaltningsmyndigheten legger til grunn at ovennevnte reguleringsplanforslag utgjør den samlede planen som punkt 1.3.c i verneforskriften omtaler.

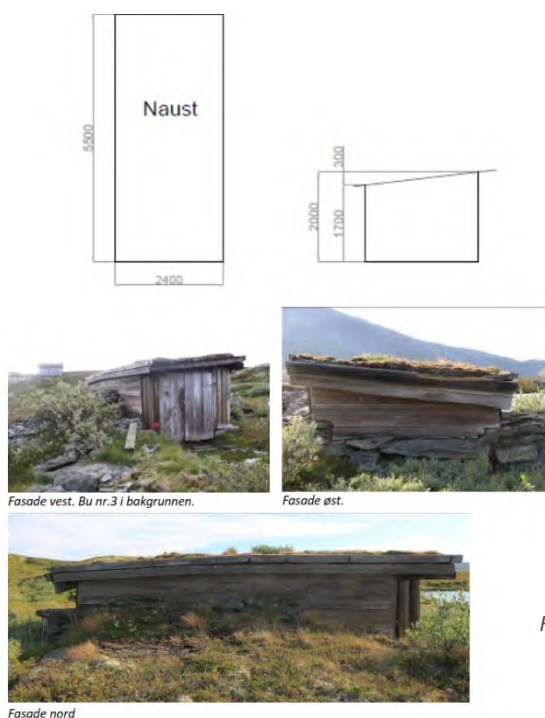
Revidering av bu-plan og «Buer ved Forollsjøen – Statusrapport 2017»

Som grunnlag for revisjon av bu-planen ble det utarbeidet en statusrapport med oppmåling av buer og naust, samt supplerende gjennomgang av byggesaksarkiv i Os kommune. For status av bu-tomter, samt oppmåling av naust for GID 180/3/12 og GID 180/2/14 vises det til utklipp:

Bu nr.4: "Nygårdsbua"

Eier	131/2: Ola Myrtrøen 131/35: Per Jostein Nygård	
Antatt byggeår	1990	
Beskrivelse	Separat bu, naust og do	
Grunnflate (utvending)	4a – bu: 22 m ² 4b – naust: 13.2 m ² 4c – do: 2,6 m ²	
Bygningsteknisk tilstand	Bu og do i god stand, naust i grei stand	
Koordinater – 4a (bu)	6950711 N	593739 Ø
Koordinater – 4b (naust)	6950754 N	593737 Ø
Koordinater – 4c (do)	6950734 N	593736 Ø
Byggetillatelse	Ny bu 23.01.90, saks.nr. 003/90 (pbl). Restaurering naust 24.04.97 (pbl). Tilbygg til bu, 5 m ² inngangsparti, verneforskriftens §3 12.06.09, pbl 02.07.09.	
Avvik i forhold til tillatelse	Mindre avvik grunnflate bu, omsøkt grunnflate inkl. tilbygg er 6,5 x 3,1 m = 20,15 m ² .	
Status i bu-plan	Eksisterende bu, naust uvisst (uklar plan)	
Avvik i forhold til bu-plan	Avvik grunnflate, bu og naust. Opprinnelig bu og naust er bygd før vedtak av bu-planen 21.12.01.	
Utfyllende merknader	Do felles med bu nr.3	

Figur 5: Status for bu-tomt 4.

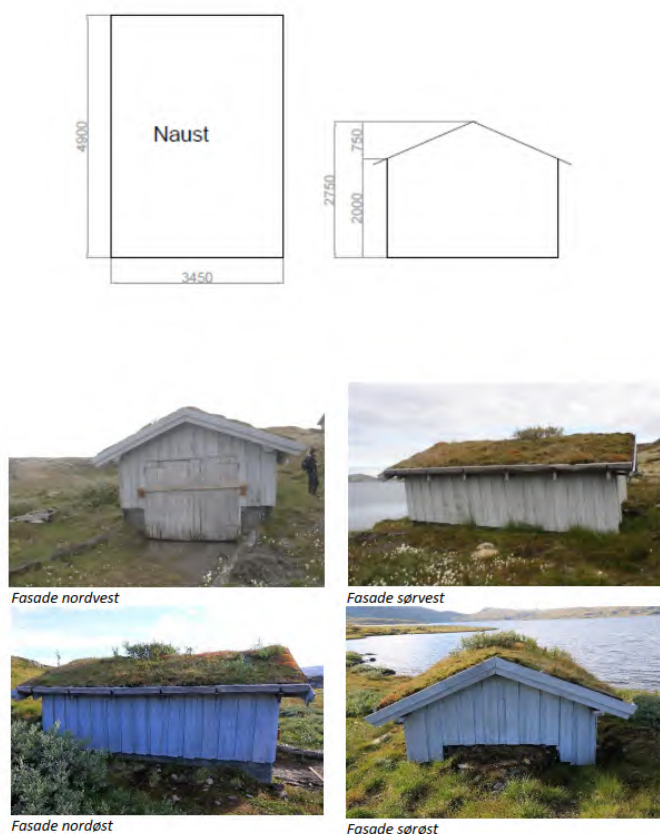

Figur 6: Oppmålt naust (13,2 m² BYA).

Bu nr. 3

Eier	131/11: Knut Ole Brynhildsvoll 131/48: Ivar Ryen 131/69: Jørn Dalbakk	
Antatt byggeår	Bu 1996, naust mange år tidligere.	
Beskrivelse	Separat bu og naust, do felles med bu nr.4	
Grunnflate (utvending)	3a – bu: 18,7 m ² 3b – naust: 16,9 m ²	
Bygningsteknisk tilstand	Bu i god stand. Naust skrå og vil falle ned uten oppretting.	
Koordinater – 3a (bu)	6950737 N	593792 Ø
Koordinater – 3b (naust)	6950767 N	593783 Ø
Byggetillatelse	Alders tids bruk for naust. Ny bu + restaurering av naust 24.04.97 etter pbl. Vindfang 2011, verneforskriftens §3.	
Avvik i forhold til tillatelse	Mindre avvik bu; omsøkt grunnflate 5,0 x 3,3 m = 16,5 m ² og rafthøyde 1,7 meter fra topp grunnmur.	
Status i bu-plan	Eksisterende bu som rives eller flyttes / ny bu. Naust uvisst (uklar plan)	
Avvik i forhold til bu-plan	Avvik grunnflate naust og rafthøyde bu. Både bu og naust er oppført før vedtak av bu-plan 21.12.01.	
Utfyllende merknader	Omsøkt vindfang på 5,7 m ² i 2011. Søknaden er kun behandlet av fylkesmannen i henhold til verneforskriften. Vindfang ikke bygd. Restaurering av naust er ikke gjennomført.	

Figur 7: Status bu-tomt nr. 3

Figur 8: Oppmålt naust (16,9 m² BYA).

Bu-plan

Revidert bu-plan for søndre del av Forollsjøen ble vedtatt i nasjonalparkstyret som ST-sak 39/2019.

Som følge av et av verneformålene til Forollhogna nasjonalpark jfr. forskriftens § 2, står følgende nevnt i gjeldene bu-plan:

Verneformålet tilsier at bygninger må underordne seg det urørte fjellandskapet. Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag peker i retning av utforming i tråd med kulturhistoriske tradisjoner og lokal byggeskikk.

Når det skal lages en revidert plan for forvaltning av buer og naust i søndre del av Forollsjøen vil derfor to hovedprinsipper bli lagt til grunn:

- 1. Bygningene skal underordne seg det åpne og urørte fjellandskapet både i plassering, størrelse, høyde, form og farge.*
- 2. Bygningene skal utformes i samsvar med lokal byggeskikk, hvor det er næringsutøvelse (matauk) og ikke fritidsbruk som har vært styrende.*

Videre vises det til kap. 3 planbestemmelser, på side 12:

3.5. Grunnflate

Maksimal, tillatt grunnflate, angitt som bebygd areal (BYA), er:

- Fiskebu, maksimalt 20 m² BYA
- Naust, maksimalt 12 m² BYA
- Do, maksimalt 3 m² BYA
- Sammenbygd fiskebu og naust, maksimalt 32 m² BYA, hvorav bu-del skal være maksimalt 20m² BYA.
- Sammenbygd fiskebu, naust og do, maksimalt 35 m² BYA, hvorav bu-del skal være maksimalt 20m² BYA.

Bebygd areal (BYA) måles i henhold til byggeforskriftene, og tilsvarer bygningens utvendige grunnflate.

I den forbindelse vises det også til bu-planens kap. **3.11. Tak:** «For løsninger med sammenbygd bu og naust skal takflaten mellom de to bygningsdelene være brutt».

3.6. Høyder

Maksimale, tillatte bygningshøyder er:

- Fiskebu, maksimal gesimshøyde 2,2 meter
- Naust, maksimal gesimshøyde 1,8 meter
- Do, maksimal bygningshøyde 2,0 meter

Sammenliknbare saker:

I [ST-sak 6/2025](#) ble det behandlet søknad om tilbygg på naust som grunnlag for felles naust ved Elgsjøen i Øyungen landskapsvernområde, der nasjonalparkstyret avsto søknad. I denne saken ble det bla. vektlagt formingsveileder for naustbygging ved

Øyungen, vedlegg 3 i gjeldene forvaltningsplan for området, der følgende står: «Nye naust oppføres enkeltvis med en tradisjonell og enkel utforming. Dobbeltnaust aksepteres ikke».

Følgende konklusjon fra ble gitt fra Innlandet fylkeskommune v/seksjon bygg og landskap:

Konklusjon: Innlandet fylkeskommune oppfordrer til at tiltaket bearbeides og holdes innenfor rammene av bestemmelsene i planen for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen. Vi anbefaler at det velges en løsning med to mindre naust fremfor ett stort.

Videre anbefaler fylkeskommunen generelt sett at naust kles med stående panel framfor liggende panel, da stående panel tradisjonelt sett har vært mer utbredt i området.

Ved tiltak nær strandsonen vil det være potensial for konflikt med automatisk freda steinalderlokaliteter. Vi må derfor foreta arkeologisk befarings dersom eventuelle tiltak tillates der.

Det vises til uttalelse forelagt nasjonalparkstyret fra Innlandet fylkeskommune i sin helhet (vedlegg 5).

Feste Nordøst bisto med utarbeidelse av revidert bu-plan. Nasjonalparkforvalter har vært i dialog med Feste Nordøst v/Anja Øren Ryen, for styrking av kunnskapsgrunnlaget omkring utarbeidelsen.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML).

Samlet belastning og økosystemtilnærming § 10

I bu-planenes kap. 3.5 omtales maksimal tillate grunnflater, der det gis åpning av kombinasjoner, f.eks. sammenbygd fiskebu og naust. Det har vært poengtert fra søkers side at kombinasjon av bu og naust bør gi grunnlag og har overføringsverdi til naustbebyggelsen, ved å bygge et felles naust med plass til 2 båter som dekker et aktuelt behov for flere brukere, samtidig som det vil gi redusert avtrykk, sammenliknet med dagens situasjon.

I søknaden er det særlig vektlagt at tenkt løsning og vil:

- Redusere antall bygg fra 3 til 1
- Gi et redusert arealavtrykk
- Ny plassering er bedre egnet med hensyn til værpåvirkninger.
- Dette vil igjen resultere i redusert vedlikehold i årene fremover.

Videre er det uttrykt i søknad at grunnen for at dobbeltnaust ikke er beskrevet i plan for fiskebuer og naust er «den enkle årsak at en slik løsning ikke ble tenkt på ifm. utarbeidelse av planen».

Det gis forståelse at for at tenkt løsning argumenterer for en mindre samlet belastning gjennom et ressurs- material, og vedlikeholdsperspektiv. Samtidig er det utarbeidet en revidert reguleringsplan for bebyggelsen i området med detaljerte planbestemmelser.

Grunnlaget for revidert bu-plan er selv utarbeidet av Såttåhaugen grunneierlag og Forelsjøen fiskeforening som representerer grunneiere og bruksberettigede. Formålsparagrafen i forskrift om Forollhogna nasjonalpark som omtaler «å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag» har resultert i rekke veiledere og retningslinjer der særskilt tema byggeskikk er gjennomgående. Bu-planen definerer at verneformålet tilsier at bygninger skal underordne seg det urørte fjellandskapet og peker i retning av utforming i tråd med kulturhistoriske tradisjoner og lokal byggeskikk. Av hensyn til kunnskapsgrunnlaget og intensjonen i revidert bu-plan kan man stille spørsmålstegn med hvilket utfall en diskusjon omkring dobbeltnaust ville fått i denne sammenheng da det ikke har vært tradisjon for dobbeltnaust i området fra tidligere. Det vises også til planbestemmelsenes kap. 3.11. om brutt takflate for kombinasjonsbygg for bu- og naust.

Videre avviker det omsøkte naustet med over dobbelt så stort areal som det åpnes for naustbebyggelse i bu-planen. I søknaden vises det også til et naust (GID 180/3/11) med mål 4,5 x 6 m, som skulle tilsvare en grunnflate på 27 m² BYA. Ifølge statusrapporten fra 2017 er dette naustet oppgitt til å være 3,65 x 5,8 m, som tilsvarer en grunnflate på 21,17 m² BYA, og naustet ble oppført før vedtaket om vern. Det fremkommer også i statusrapporten at dette naustet avviker med en omsøkt grunnflate på 4,0 x 3,0 m = 12 m². Nasjonalparkforvalter har forståelse for at eksisterende bebyggelse gir grunnlag for en presedensdiskusjon, men vurderer at dette ikke bør vektlegges som argument gitt dagens kunnskapsgrunnlag for fremtidige saker. Det omsøkte naustet vil avvike ytterligere i størrelse sammenlignet med dette. Ved vurdering av risiko for presedensvirkninger vil en eventuell tillatelse åpne opp for endret byggeskikk for naustbebyggelse innenfor definert planområdet, men også i nasjonalparken og andre verneområder med tilsvarende bestemmelser. En eventuell tillatelse vurderes å ytterligere undergrave bu-planens intensjon.

I vurderingen understøttes uttalelse og vurderinger gjort av Innlandet fylkeskommune; *«Formålet med areal- og høydebegrensningen i planbestemmelsene er at bygningene skal underordne seg det åpne fjellandskapet. Begrensningene er satt ut fra vurderinger av tålegrensen til landskapet. Det foreslåtte naustet vil få en mer dominerende virkning i landskapet enn det planen legger opp til og vil ikke være i tråd med formålet om å underordne seg landskapet visuelt sett. Fylkeskommunen er også bekymret for at tillatelse av tiltaket kan føre til presedens i andre saker».*

Dersom man legger til grunn statusrapport av 2017 for eksisterende bebyggelse vil omsøkte tiltak reduserer arealavtrykket med 4,3 m² BYA grunnflate, gitt at eksisterende bebyggelse fjernes og at det settes vilkår om at de gamle nausttomtene restaureres tilbake til naturen. Det vurderes at planering av ny tomt med gravemaskin 20-40 cm ned i terrenget, samt en ny støpt plate på 28,44 m² er et nytt og relativt inngrep i området. Man kan også stille spørsmål ved om arealgevinsten er av så stor betydning for samlet belastning for området som helhet og om disse samlede tiltakene bør veie tyngre enn retningslinjene gitt gjeldende bu-plan. Til tross for at søknaden kan forsvares i et ressurs- og vedlikeholdsperspektiv, vurderes ikke fordelene av så stor betydning for naturmiljøet på stedet, da det allerede eksisterer et planområde med tilhørende bygningsmiljø og aktivitet. I denne sammenheng vurderes det mer formålstjenlig å ta utgangspunkt i eksisterende naust for videre tiltak. Det er forståelig at det vil være et

løpende behov for vedlikehold av bygninger som også er forventet, særlig i et hardt og værtpåvirket fjellandskap.

Nasjonalparkforvalter vil understøtte Innlandet fylkeskommune som kulturfaglig myndighet med at det velges løsning med videreføring av to mindre naust fremfor et stort, med videre oppfordring om at tiltaket (ene) bearbeides med grunnlag i eksisterende naust.

Naturmangfoldlovens §11 og §12 kommer ikke til anvendelse i saken med bakgrunn i nasjonalparkforvalters innstilling.

Samlet vurdering

Med bakgrunn i planbestemmelser i gjeldene bu-plan og skjønnsmessig vurdering er det vanskelig å tilråde dobbeltnaust som omsøkt. Av vurdering av presedensvirkninger vil en eventuell tillatelse åpne opp for endret byggeskikk for naustbebyggelse innenfor planområde, Forollhogna nasjonalpark, men også i andre verneområder med tilsvarende bestemmelser. Det understrekes at vurderingen etter NML § 48 i en enkeltsak ikke bør være tungtveiende nok til å tillate det omsøkte tiltaket, da det foreligger en detaljert reguleringsplan for området.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

NOTAT

Sak:
Forollhogna nasjonalpark - sak om naust ved
Forollsjøen, GID 180/3/12
Til:
René F. Lisund

Vår dato:
10.10.2024

Vår ref.:
2024/11902

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hans Bull, 73 19 93 96

Til stede på befaring:

René F. Lisund, rettighetshaver, bu-tomt nr. 4
Per Jostein Nygård, rettighetshaver, bu-tomt nr. 4
Ivar Ryen, rettighetshaver, bu-tomt nr. 3
Hans Bull, nasjonalparkforvalter – referent

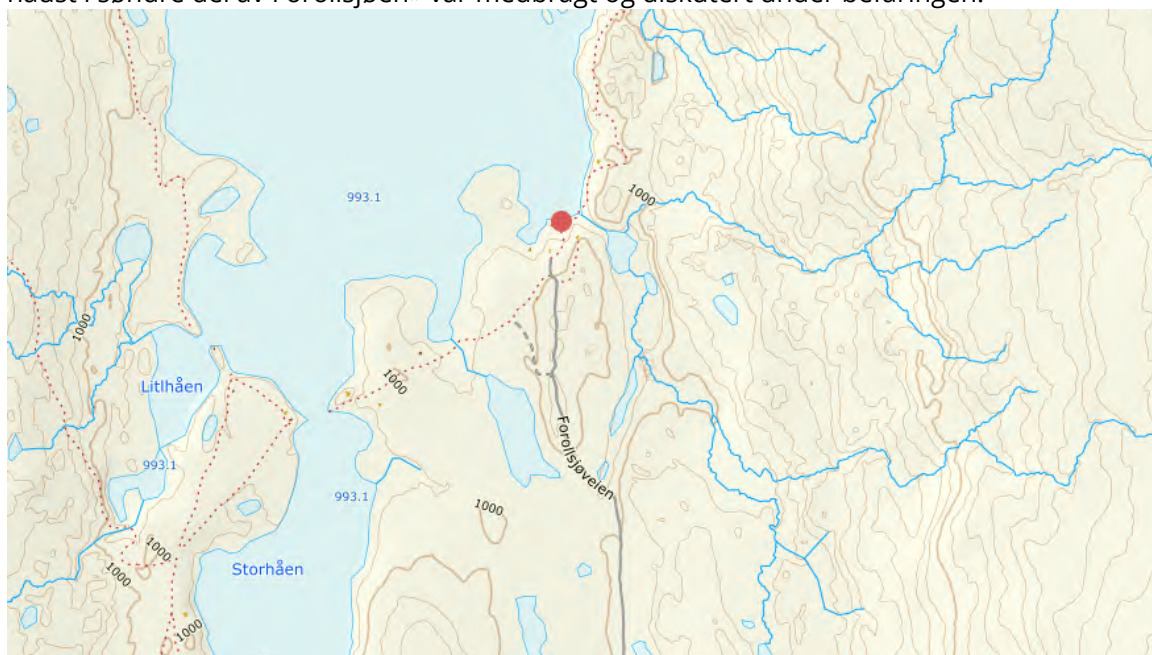
Notat - befæringsrapport vedrørende naust ved Forollsjøen (GID 180/3/12)

Bakgrunn

Det vises til sak om kollapsest naust (GID 180/3/12) i tilknytning bu-tomt nr. 4 i bu-plan (vedlegg). Nasjonalparkstyret for Forollhogna gav dispensasjon for bruk av motorisert ferdsel for uttransportering av båt og løsøre som egen sak (DV-sak 20/2024), vår ref: 2024/10617, der tiltak ble gjennomført søndag 08.09.2024. Tiltakshaver har i ettertid tatt kontakt med nasjonalparkforvaltere for å forhøre seg om videre muligheter for gjenoppbygging, og evt. samlokalisering av naust med nabotomt, da det er uttrykt behov for tiltak på nærliggende naust i tilknytning bu-tomt nr. 3 (vedlegg). Det ble uttrykt ønske om befaring for å se nærmere på de lokale forholdene på stedet.

Befaring av området

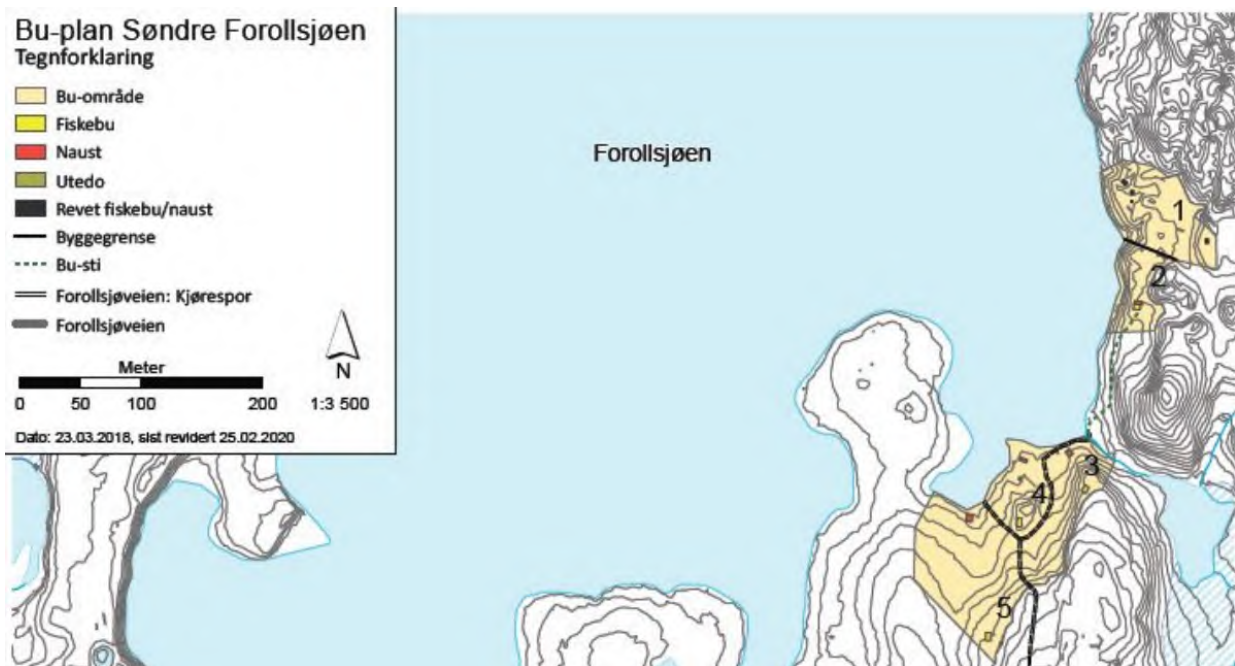
Befaringen fant sted fredag 04.10.2024 på bu-området ved Forollsjøen, ved bu-tomt 3 og 4, Os kommune (figur 1 og 2). Problemstillinger ble gjennomgått muntlig, samt at «Plan for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen» var medbragt og diskutert under befaringen.

Figur 1: Plassering av aktuelle bu-tomter der befaringen fant sted.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Figur 2: Utdrag fra «Plan for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen», som viser aktuelle bu-tomter for befaringen, bu-tomt nr. 3 og 4.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Status naust, bu-tomt nr. 4

Det ble opplyst om at det er to eiere/rettighetshavere til bu-tomta. René F. Lisund og Per Jostein Nygård representerte begge parter.

Taket på naustet har kollapset, båt og løsøret er berget for vinteren. Naustet er utformet utefra berg på stedet, kombinert med tørrmur og trevirke. Det ble tatt utvendige mål (lengde x bredde) av gjenværende konstruksjon. Det opplyses om at naustet er under snø om vinteren, og har således en ugunstig plassering ifht. værpåvirkning. Det ble målt 2,50 m bred, hvorav åpning utgjorde ca. 1,50 m. Lengden ble målt fra synlig byggskum i bakkant ved tørrmur frem til utvendig treverk, 5,60 m langt. Naustet er beregnet til å utgjøre ca. 14 m² BYA. Det opplyses om at eiere benytter trebåt.

Figur 3: Dagens status på naust, tilknyttet bu-tomt nr. 4. Takkonstruksjon er tatt ned og fraktet ut etter at taket kollapset.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Status naust, bu-tomt nr. 3

Det ble opplyst at det er tre eiere/rettighetshavere til bu-tomta, representert med Ivar Ryen. Det ble opplyst at naustet lå helt, eller delvis under snø, og at naustet er hardt påvirket av de lokale snøforholdene som har presset konstruksjonen fremover (nord-vest). Det ble tatt utvendige mål (lengde x bredde) av bygget, det ble målt 3,5 m bred og 4,8 m lang, beregnet til ca. 16,8 m² BYA. Det ble i tillegg målt 1,5 m gesimshøyde (høyeste pkt.), samt mønehøyde på 2,65 m fremkant (figur 4). Det er i tillegg murt betongspiss (ca 1,4 m lang) i bakkant av naustet ment for båtspissen, det opplyses om at båten ikke går oppi (figur 5).. Det opplyses om at eiere benytter trebåt. Det opplyses om at det før eller siden er behov for tiltak før konstruksjonen kollapser.

Figur 4: Dagens situasjon på naust tilknyttet bu-tomt nr. **32**

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Figur 5: Murt betongspiss utformet for å gi plass til båtpiss.

Status utedo, bu-tomt nr. 4, benyttes av både bu-eiere tilknyttet bu-tomt 3 og 4

Figur 6: Utedo har flyttet seg ca. 60 cm fra opprinnelig tomt.

På bu-tomt nr. 4 er det oppført en utedo som benyttes av bu-eiere tilknyttet tomt 3 og 4. Utedoen er plassert ca. 12 meter sør fra dagens naust. Det ble tatt utvendige mål, 2,25 m bred og 1,30 m lang, beregnet til 2,9 m² BYA. Høyde, 2,10 m i fremkant og 1,78 m i bakkant oppført med skråtak. Bygget er også brukt til å lagre felles påhengsmotor for bu-eiere. Det opplyses om at utedoen også er sterkt værpåvirket og er dekt av snø og har med tiden flyttet seg ca. 60 cm fra opprinnelig tomt (figur 6). Eiere uttrykte at utedo mulig kan sees i sammenheng med behov for gjenoppbygging av nytt naust for å minimere antall bygg.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Oppsummering

Det er et uttrykt behov for tiltak på begge naust i tilknytning til bu-tomt nr. 3 og 4, og eiere ønsker å «lufter» ideen ovenfor forvaltningsmyndighet om, det i det hele tatt er hensiktsmessig, å søke om et felles naust for bu-tomtene med plass til to trebåter. Dagens plassering av naustene er lokalisert der det lett dannes snø-leier som gjør at byggene er hardt vær-påvirket. Under befaringen pekte eiere på området imellom de eksisterende naustene som aktuell tomt for felles naust. Det er ca. 30 meter imellom naustene som eksisterer i dag. Det ble uttrykt at området imellom var mindre vær-utsatt vinterstid. Nasjonalparkforvalter viste ellers til bu-plana (plan for fiskebuer i sør-enden av Forollsjøen), samt generelle planbestemmelse under kap. 3 (vedlegg) som utgangspunkt for utforming av søknad. Videre ble det gitt anbefalinger om at søknad om tiltak stiles først til Os kommune som plan- og bygningsmyndighet.

Figur 7: Dagens situasjon med plassering av eksisterende naust. Det er ca. 30 meter imellom dagens naust-tomter.

Dette dokumentet er et befæringsnotat.

Røros 10.10.2024

Hans Bull, nasjonalparkforvalter

Vedlegg

1. Plan for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen, 17 s.

Situasjonskart naust forollsjoen

Dato: 03.02.2025

Målestokk: 1:500

Koordinatsystem: UTM 32N

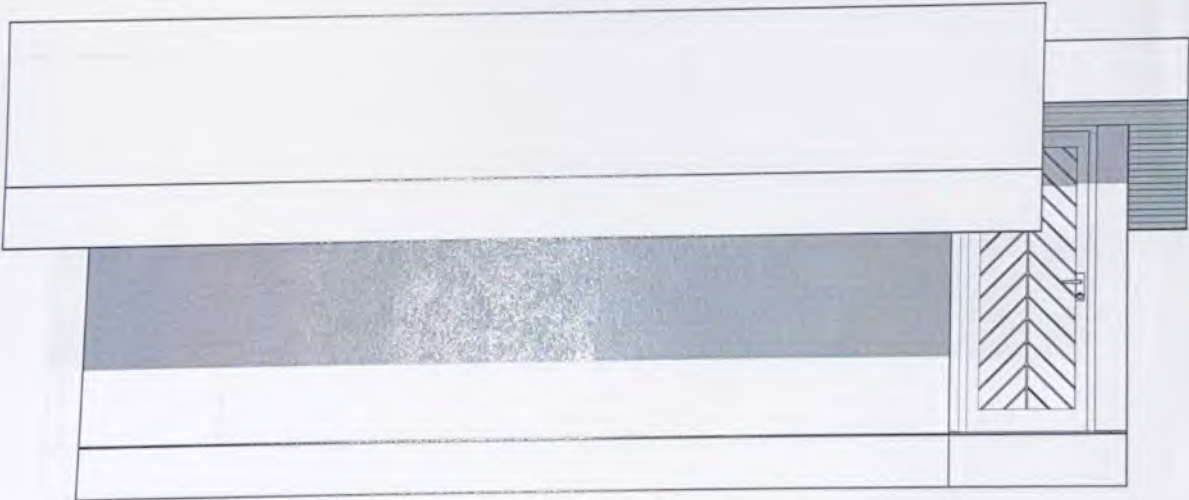
Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i de
Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som

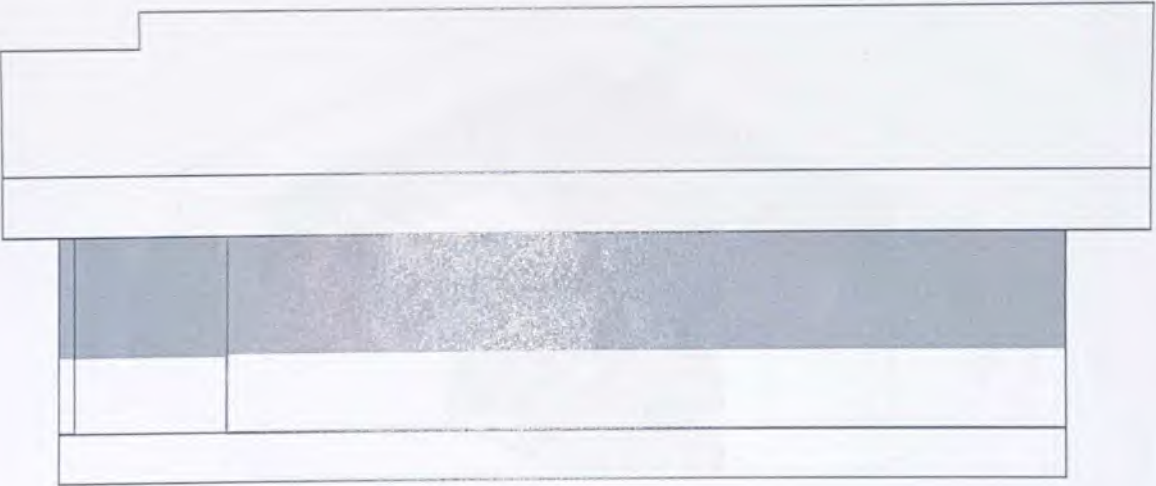
X = Rives

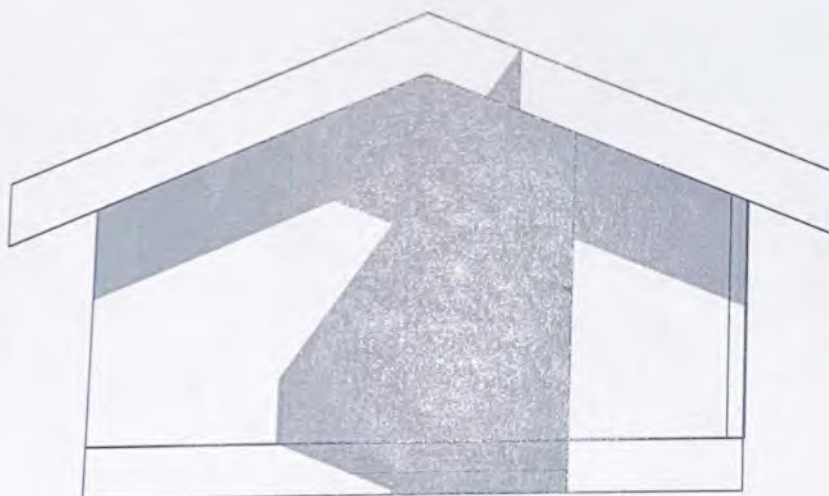
Sett fra nord

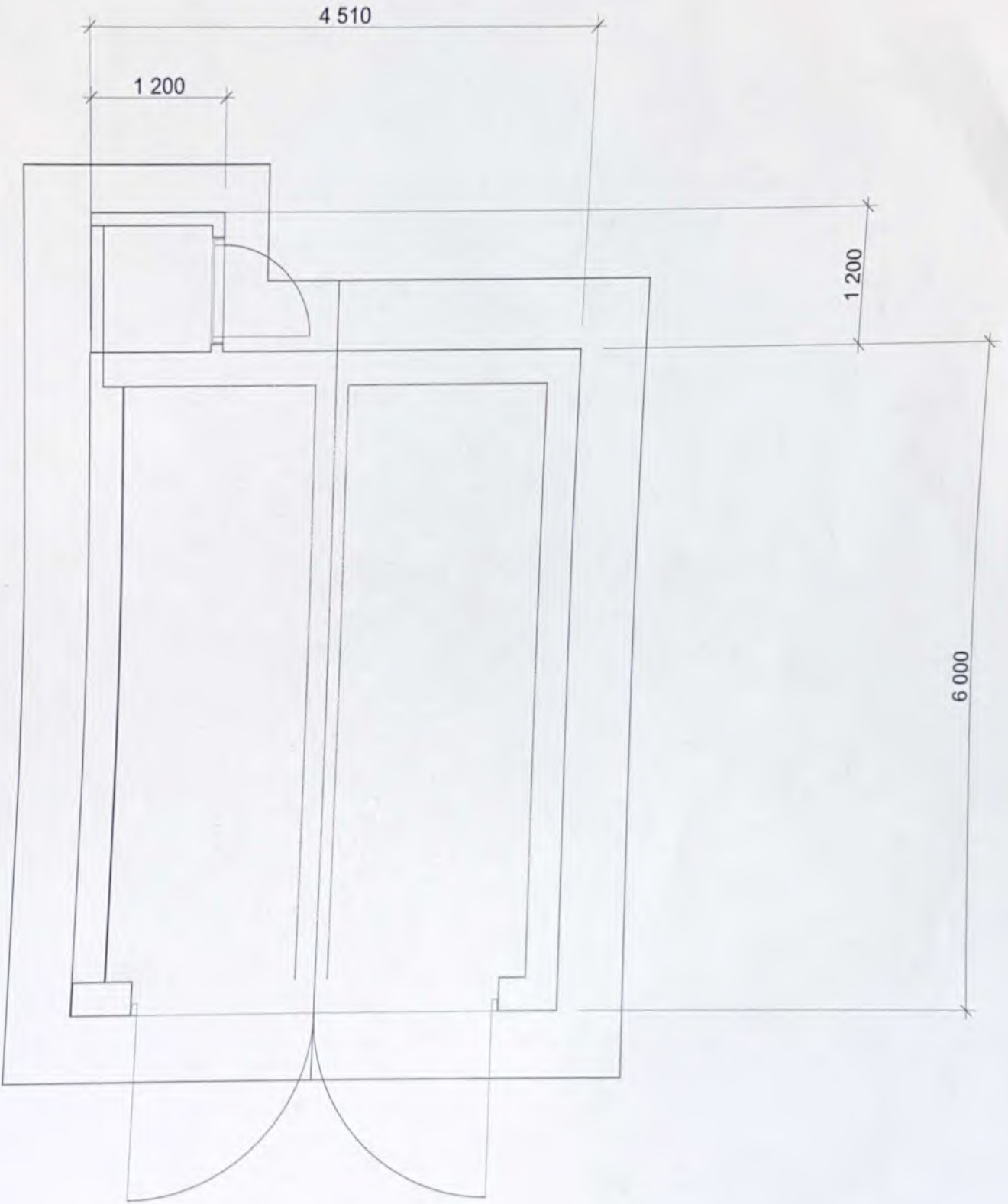
sett fra vest

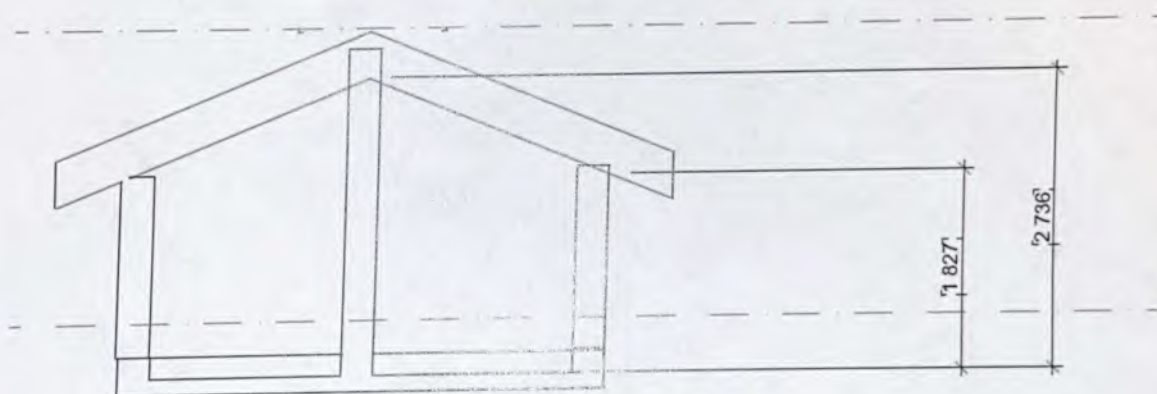
Sett fra est

Sett fra sør

$+22^{\circ}$

Byggesøknad naust ved Forollsjøen

Eiere/rettighetshavere

180/3/9 og 12

- Per Jostein Nygård og Marit Nygård
- Turid Myrtrøen og René F. Lisund

180/3/13 og 14

- Mona Østgårdstrøen og Ivar Ryen
- Jørn Gisle Dalbakk
- Knut Ole Brynhildsvoll og Britt Marit Gjerstad

Bakgrunn

Viser til befaringsrapport (vedlegg xx).

Taket på naust GID 180/3/12 har kollapset, og naust GID 180/3/14 har begynt å skjene fremover som resultat av ytre påvirkninger fra snø. Felles utedo har også flyttet seg fra opprinnelig tomt pga. værpåvirkning. Det er behov for å utbedre begge nøst, samt utedo.

Årsaken til at GID 180/3/14 skjener utover er knyttet til plassering. Det er stort snøpress fra åskammen som nøstet er plassert ved. I tillegg er grunnforholdene er svært dårlig, bløt grunn som fryser/tiner medfører kontinuerlig bevegelse på fundamenterer. Eiere og rettighetshavere av GID 180/3/14 ser det derfor ikke som hensiktsmessig å renovere nøst på eksisterende tomt, da den ikke er godt egnet.

I den forbindelse ønsker eiere/rettighetshavere av GID 180/3/12 og GID 180/3/14 å rive eksisterende nøst og utedo, for å sette opp et felles nøst med utedo, på en mer egnet tomt. Dette vil:

- Redusere antall bygg fra 3 til 1
- Gi et redusert arealavtrykk
- Ny plassering er bedre egnet med hensyn til værpåvirkninger.
- Dette vil igjen resultere i redusert vedlikehold i årene fremover.

Plan for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen beskriver ikke tiltak som gjelder dobbeltnaust. Etter dialog med Feste, skyldes dette den enkle årsak at en slik løsning ikke ble tenkt på ifm. utarbeidelse av planen. Nytt naust tar derfor utgangspunkt i maks tillatt BYA for enkelt nøst og utedo iht. plan for fiskebuer og naust, som summert gir tillatt BYA: 27m^2 ($12\text{m}^2 + 12\text{m}^2 + 3\text{m}^2$)

Riving eksisterende

Eiendom 180/3/12 og 180/3/14 og utedo rives og tilbakestilles i samsvar med føringer og krav fra kommune og nasjonalparkstyret.

BYA 180/3/12: 14m²

BYA 180/3/14: 16,8m²

BYA utedo: 2,9m²

BYA tot: 33,7 m²

Gjennomføring:

Byggeperiode og logistikk:

For å sette minst mulig avtrykk i terrenget, ønsker vi en fleksibel tidsramme for både bygging og kjøring til og fra. Dette for å tilpasse aktiviteten etter været, slik at utførelse av vedtaket gjøres i oppholdsvær med tørt terreng. Dette begrenser avtrykk i natur og terreng betraktelig.

Det vil være behov for følgende transport:

- Gravemaskin for å planere tomt
- Traktor med betongelte
- Traktor m/ henger for å frakte bygningselementer og armeringsjern/nett
- Traktor m/ henger for å frakte sement og betongtilslag (sand/stein) og avrettingssand.

Situasjonsplan:

Det er dårlig kartgrunnlag i området, samt at grunnforhold er ukjent.

Vedlagt situasjonsplan beskriver tiltenkt plassering, men nøyaktig plassering ber vi om tillatelse til å vurdere ved byggestart. Dette for å oppnå optimal plassering i terrenget med minst mulig terrenginngrep.

Grunnflate:

- BYA: 28,44 m²

Høyder:

- Gesimshøyde 1.95 m målt fra grunnflate til oppå takflate
- Det er et mål om å få naustet ned i terrenget, slik at gesimshøyde målt fra terreng er 1.75 m.

Grunnmur:

- Grunnforhold er ukjent, men vi tar utgangspunkt i at vi får støp platen ca. 20cm ned i terrenget. Avhengig av grunnforhold og hvor langt ned vi kommer vil vi ta stilling om det støpes ringmur med 1 eller 2 høyder. Det er nødvendig med klaring mellom kledning og terreng mtp. vedlikehold og varighet på de nederste kledningsbordene
- Støpe plate på mark med ringmur i systemblokk (1-2 høyder – 20-40cm)
- Fylles inntil med avgravd torv, og ved behov benyttes naturstein fra GID 180/3/12 for naturlige tilpasninger

Terreng:

- Tomten ligger i et flatt området og innenfor samme høydekurve. Terrenginngrep begrenser seg derfor til:
 - Fjerning av torv og evt. steiner ifm. planering og forberedelser av tomt for støping.
 - Behov for å flytte noen steiner i sjøkanten for å muliggjøre inn/utsetting av båt

Materialer i vegger:

- Liggende trekledning – brunbeiset. Ingen kontrastfarger
- Naustporter i tre – brunbeiset
- Veggelementer bygges hjemme og fraktes inn med traktor.

Farger:

- Brunbeiset uten kontrastfarger

Tak:

- Torvtak – 22-25 grader.
- Forsøker å bruke opp igjen torv i fra naust 180/3/14, samt ta ut torv lokalt i området. Det vil gi et naturlig torvtak i samsvar med vegetasjon og vekster fra området.

Vinduer:

- Ingen vinduer

Byggeskikk ved Forollsjøen:

Eksisterende bygninger ved Forollsjøen er satt opp før plan for fiskebuer og naust ble vedtatt. Det betyr at majoriteten av eksisterende bygningsmasse er større enn retningslinjene for maks BYA. Tiltaket som skissert vil ikke avvike eller skille seg ut i fra eksisterende bygninger mtp. størrelse og utforming. Konkret vises det til andre enkelt naust ved sjøen:

- Naust 180/3/11 med mål 4,5x6m
- Naust 180/3/14 med mål 3,5x6m
- Naust 300/1 med mål 3,5x6,2m
- Det er og flere frittstående buer som er i størrelsesorden 4-5m x 6m

I den sammenheng ønsker vi å fremheve at vi planlegger for et bygg med plass til 2 båter og ikke 1 båt, som er tilfellet for eksisterende naust ved sjøen.

Oppsummering:

Tiltaket vil redusere antall bygg og arealavtrykk sammenlignet med dagens bygningsmasse. Tiltaket vil redusere faren for skader knyttet til påvirkning fra værforhold, med at nøstet plassers på en mer egnet tomt. Dette vil igjen gi redusert behov for vedlikehold, som igjen vil føre til redusert behov for motorisert ferdsel inn i nasjonalparken i fremtiden. Slik vi vurderer det vil bygget ikke skille seg fra byggeskikk og eksisterende bygninger ved sjøen som beskrevet tidligere.

Forollhogna nasjonalpark

Deres ref:
2024/11902-0 432.3

Vår ref:
2025/6924-2
Thea Sørensen
Ove Holseng, arkeologi

Dato:
17.03.2025

3430-180/3 - Forollhogna nasjonalpark - Uttalelse til søknad om oppføring av naust ved Forollsjøen - Os kommune

Seksjon for Kulturarv – Bygg og Landskap i Innlandet fylkeskommune mottok den 18.02.2025 søknad om oppføring av nytt naust på Gnr/bnr 180/3 i Forollhogna nasjonalpark i Os kommune. Søknaden er oversendt Innlandet fylkeskommune for en kulturminnefaglig uttalelse.

Konklusjon: Innlandet fylkeskommune oppfordrer til at tiltaket bearbeides og holdes innenfor rammene av bestemmelsene i planen for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen. Vi anbefaler at det velges en løsning med to mindre naust fremfor ett stort.

Videre anbefaler fylkeskommunen generelt sett at naust kles med stående panel framfor liggende panel, da stående panel tradisjonelt sett har vært mer utbredt i området.

Ved tiltak nær strandsonen vil det være potensial for konflikt med automatisk freda steinalderlokalteter. Vi må derfor foreta arkeologisk befarings dersom eventuelle tiltak tillates der.

Begrunnelse

Fylkeskommunen har forståelse for behovet for nye naust. Vi ser også at et felles naust vil redusere antall bygg og arealavtrykk og har den fordel at flere kan dele på vedlikehold av bygningen. Det foreslåtte dobbeltnaustets volum er imidlertid ikke i tråd med areal- og høydebegrensningene i plan for fiskebuer og naust i søndre del av Forollsjøen. Planen setter begrensninger for tillatt areal og høyde på naust til 12m² og en gesimshøyde på 1,8 m. Det foreslåtte naustet har et areal som er over dobbelt så stort som det som tillates i planen.

Formålet med areal- og høydebegrensningen i planbestemmelsene er at bygningene skal underordne seg det åpne fjellandskapet. Begrensningene er satt ut fra vurderinger av tålegrensen til landskapet. Det foreslåtte naustet vil få en mer dominerende virkning i landskapet enn det planen legger opp til og vil ikke være i tråd med formålet om å underordne seg landskapet visuelt sett. Fylkeskommunen er også bekymret for at tillatelse av tiltaket kan føre til presedens i andre saker.

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Det aktuelle området består av nes, viker og elv/bekkeutløp i innsjøen. Dette er typiske topografiske lokaliseringsfaktorer for steinalderlokaliteter, som er automatisk freda. Tiltaksområdet er relativt lite, men i slike områder er det likevel fare for at mindre tiltak kan berøre steinalderlokaliteter. Dersom søknaden innvilges, og det skal foretas tiltak i grunnen i områder nær strandsonen, må vi foreta en arkeologisk befaring med tanke på avklaring av eventuelle automatisk freda kulturminner som kan bli berørt.

Tiltak i søknaden vi har vurdert

Oppføring av nytt dobbeltnaust ved Forollsjøen

Med vennlig hilsen

Torill Skillingsaas Nygård
Seksjonssjef Bygg og landskap

Thea Sørensen
Saksbehandler

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. Kopi til:
SAMEDIGGI / SAMETINGET*

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/2400

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	14/2025	06.05.2025

Øyungen landskapsvernområde - søknad om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjon på Skarvan - Høgskolen i Østfold

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Høgskolen i Østfold v/kontaktperson Tore Gimse dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for videreføring av forskningsstasjon på Skarvan.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder for opprettholdelse av dagens bygningsmasse med tilhørende tekniske innretninger (44,31 m² BYA) til forsknings- og undervisningsformål. Dispensasjonens varighet er 7 år fra vedtaksdato. Dispensasjonens utløp er **06.05.2031**.
2. Forskningsstasjonens fasade, inkludert vindusomramminger og vindubeskyttelse skal gis en dempet, naturlig farge for å redusere anleggets visuelle virkning. Tiltakshaver skal selv vurdere fargevalg, med godkjenning fra nasjonalparkstyret før tiltak iverksettes innen 2025.
3. Det skal til enhver tid holdes rent og ryddig på lokaliteten og omkring bygningsanlegget. Det skal ikke hensettes løse materialer, gjenstander eller avfall, slik at dette ligger skjemmende rundt lokaliteten med risiko for å blåse utover.
4. Dersom det planlegges øvrige installasjoner eller tiltak, på eller i forbindelse med bygningsmassen i løpet dispensasjonsperioden skal dette avklares med nasjonalparkstyret før tiltak iverksettes.
5. Dersom det ikke lenger er behov for bygningsmassen til undervisning- og forskningsformål, skal bygningsanlegget fjernes med umiddelbar virkning.
6. Dersom det oppstår terrengskader i forbindelse med tiltakshavers aktivitet og/eller transport, skal skadene umiddelbart utbedres på tiltakshavers regning.
7. Tiltakshaver er ansvarlig for å gi en årlig rapport om aktivitet og bruk av forskningsstasjonen til nasjonalparkstyret innen utløpet av det enkelte år.
8. En plan for avvikling og opprydding som følge av omsøkt dispensasjonsperioden skal redegjøres innen 31.12.2030.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på det fortsatt vises til et behov innen forsknings- og undervisningsformål i atmosfærefysikk med naturfaglige tilnærminger. Forskningsstasjonen er allerede etablert, der både omfang og størrelsen på bygningsmassen, samt aktivitet er redusert i forhold til omsøkte tiltak gitt i dispensasjon i NP-sak 17/2017.

En ytterligere søknad om forlengelse på 7 nye år utfordrer tiltakets midlertidighet og virkning på landskapet. Med hensyn til formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde og med hensyn til landskapsbilde skal søker iverksette tiltak om fargevalg for å redusere anleggets visuelle virkning. Med de vilkår som er satt, vurderes en forlengelse av en dispensasjon ikke å ha nevneverdig påvirkning på verneverdiene eller påvirke verneverdiene negativt.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll Øyungen landskapsvernområde - søknad om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjon på Skarvan - Høgskolen i Østfold
- 2 HessForsk Søknad om forlengelse 2025 03 31[18].pdf
- 3 Vedlegg2 Bygdeservice kontrakt sign.pdf
- 4 Vedlegg3 virkning i landskapet.pdf

Andre saksdokumenter:

[NP-sak 14/2017](#) - Miljøvedtaksregisteret

[ST-sak 7/2025 møtedokumenter 04.02.2025](#)

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna behandlet søknad fra Høgskolen i Østfold (HIO) om forlengelse av forskningsstasjon på Skarvan i møte den 04.02.2025 på Tynset. I søknad om forlengelse ble det gitt avslag med hjemmel i verneforskrift for Øyungen. I begrunnelsen bla. lagt vekt på «... *Dersom en skal tillate en forlengelse bør det iverksettes tiltak for å dempe anleggets virkning på landskapet. En mer detaljert beskrivelse og forslag til avbøtende tiltak skal inneholde:*

1. *Avvik i forhold til opprinnelig søknad og situasjon av dagens bygningsmasse.*
2. *Muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen i landskapet, fargevalg.*
3. *Situasjon om sanitærforhold, og håndtering av kloakk under opphold.*
4. *Overvåking, tilsyn og drift av bygningsanlegget, og håndtering av daglige vaktmestertjenester og beredskap.*

Det vises til saksprotokoll med tidligere vurderinger av søknad, behandling og vedtak vedlagt saken (vedlegg 1).

Søknaden

«Henviser til møte i Nasjonalparkstyret for Forollhogna den 4. februar sak i ST 7/2025. Videre henvises til deres brev med referanse 2024/2400-15 432.2 datert 6. februar 2025, og til deres e-post av 28. februar 2025 og vårt svar per e-post den 28 februar. Høgskolen er takknemlig for at vi får lov til å fremme ny søknad.

Nasjonalparkstyret ber om en mer detaljert beskrivelse, og forslag til avbøtende tiltak ift. 4 opplistede punkter. Høgskolen har, etter beste evne, forsøkt å besvare/belyse disse punktene.

Høgskolen vil få lov til å informere om følgende tiltak/informasjon:

1. Avvik i forhold til opprinnelig søknad og situasjon av dagens bygningsmasse

For svar se punkt 1a+b+c+d+e+f

2. Muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen i landskapet, fargevalg.

Høgskolen vil rette seg etter Nasjonalparkstyrets krav om fargevalg, se vedlegg 3.

3. Situasjon om sanitærforhold og håndtering av kloakk under opphold

Høgskolen har engasjert Hessdalen Bygdeservice Sa for å sørge for korrekt håndtering av kloakk, spillvann og avfall fra forskningsstasjonen Se punkt 1c.

4. Overvåking, tilsyn og drift av bygningsanlegget og håndtering av daglige vaktmestertjenester og beredskap.

Høgskolen har engasjert Hessdalen Bygdeservice Sa for å oppfylle disse krav. Stasjonen har internett-tilkoblet alarm og overvåking, se punkt 1e+f og vedlegg 2.»

Det vises til søknadsdokumenter vedlagt saken.

Andre saksopplysninger

For andre saksopplysninger i saken vises det til [møtedokumenter 04.02.2025](#) ST-7/2025

Søker har vedlagt oppdatert leiekontrakt med Statskog SF som grunneier.

Søker har vedlagt et utvalg forskningsartikler som følge av forskningsaktiviteten i Hessdalen.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Ifølge forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 er området vernet mot alle tekniske inngrep og tiltak som kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger ... mv.

Da det ikke er hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak, må søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger etter naturmangfoldloven (NML)

Det vises til vurderinger gjort etter nml §§8-12 i ST-7/2025 i saken (vedlegg 1).

Vurderinger av innsendte opplysninger fra Høgskolen i Østfold

Nasjonalparkstyret må til enhver tid tilstrebe å innhente tilstrekkelige kunnskap for å kunne vurdere tiltakets virkning på verneverdiene sett opp mot verneformålet for Øyungen landskapsvernområde. Dette gjelder også å få en gjensidig forståelse om hvilke tiltak det gis en dispensasjon til på grunnlag av skriftlige søknadsdokumenter og innenfor gitte rammer gjennom eventuelle vilkår. Det er tidligere vurdert i ST-sak 7/2025 at den opprinnelige dispensasjonens midlertidighet på 7 år (NP-sak 14/2017) har gjort det enklere å akseptere tiltaket av hensyn til tid og rom, mens en ytterligere søknad om forlengelse på 7 nye år vurderes å utfordre tiltakets midlertidighet og virkning på landskapet. Det ble her vurdert flere avvik i forhold til opprinnelig søknad.

Det vurderes at tiltakshaver imøtekommer deler av en mer detaljert og skriftlig tilbakemelding på de 4 opplistede punktene som nasjonalparkstyret etterspurte i saken. Det fremkommer tydeligere at tiltakshaver har utført tilpasninger underveis, der det vises til dagens bygningsmasse (figur 1.) Tiltakshaver har også lagt vekt på løsninger omkring energiforsyning med bevissthet og fokus på å sette minst mulig avtrykk jfr. NML § 12. Det beskrives at det benyttes et portabelt kjemitoalett av typen Camp+nature Toalett fresh12+20 med septiktank for lagring av kloakk på 20l som tømmes på godkjent sted. Det vises videre til avtale med lokal bygdeservice for overvåking, tilsyn og drift av forskningsstasjonen, samt forskriftsmessig håndtering og deponering av kloakk og avfall.

Bilde 3: Hessdalen forskningsstasjon sett fra syd

Figur 1: Utklipp fra søknadstekst som viser forskningsstasjonen fra syd, med værstasjon, elektrometer, kjetting og magnetometer.

I forhold til tilsvar fra HIO på punkt nr. 3 skrives følgende «Høgskolen vil rette seg etter Nasjonalparkstyrets krav om fargevalg, se vedlegg ...» Det vises videre til bilder av forskningsanlegget fra ulike lokaliteter og vinkler.

Dette vurderes i liten grad å være en detaljert beskrivelse av muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen i landskapet, det vises til figur 2. Dette er heller ikke avvik som er nærmere besvart ifht. tidligere vurderinger i ST-sak 7/2025 knyttet til avvik fra den opprinnelige søknaden, der det ble vist til grå moduler. I denne sammenheng vurderes det at den midlertidige dispensasjonen som ble gitt i vedtak fra nasjonalparkstyret i NP-sak 14/2017 mulig er noe upresis mtp. utforming av vilkår og rammer angående endelig plassering, størrelse/mål, form og uttrykk. Det fremkommer likevel i vedtaksbrev av 2017 at det gis tillatelse til etablering av en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan, som beskrevet i søknad datert 22.03.2017.

Det synes utfordrende å komme med faglige råd om tiltak som er med på å redusere virkningen av bygningsmassen i landskapet. Det med at det er en enkel forskningsstasjon, primært bestående av containermoduler, gjør at tilpasninger av bygningsmassen ved hjelp av fysiske virkemidler vurderes som lite hensiktsmessig. Det er heller ikke hensiktsmessig å vurdere at anlegget skal fremstå som noe annet enn en primitiv forskningsstasjon. I tillegg er stasjonen lokalisert på et værutsatt sted. Av hensyn til NML §10 vurderes fargevalg som er tilpasset stedet mer aktuelt for å dempe bygningsanlegget noe. En matt, dempet og naturlig farge kan bidra til å redusere anleggets visuelle innvirkning fra omkringliggende omgivelser. Det settes vilkår om at tiltakshaver selv må vurdere fargevalg som bidrar til å dempe installasjonens virkning i landskapet i dialog med nasjonalparkstyret.

Figur 2: Bilde fra befaring i området 05.09.2022. Det vises til vurderinger gjort av bygningsmassen i ST-7/2025.

Omsøkt tidsvarighet på 7 år for en dispensasjon er også vurdert og diskutert i nasjonalparkstyret, der styret har en generell praksis på at det ikke bør gis flerårig dispensjoner utover styreperioden på 4 år. Dette gjelder særskilt i saker der det gis flerårige dispensasjoner etter NML § 48. Dette kan igjen føre til at det kan være utfordrende å ha kontroll på antall gitte dispensasjoner for oppfølging fra forvaltningsmyndighetens side. I denne saken gis det forståelse for at en dispensasjon utover 4 år for omsøkte formål er hensiktsmessig med hensyn til forutsigbarhet gitt at dette er forskningsformål som avhenger av finansiell støtte. Det vurderes derfor at 7 år som omsøkt kan aksepteres, med vilkår om at tiltakshaver er ansvarlig for å gi årlig rapport om aktivitet og bruk for å ivareta en kontinuerlig dialog med forvaltningsmyndighet for Øyungen landskapsvernområde. Gitt omsøkt dispensasjonsperiode, videreføres vilkår om at lokaliteten skal tilbakeføres fullstendig når forskningsstasjonen fjernes. En plan for avvikling og opprydding som følge av omsøkt dispensasjonsperioden skal redegjøres innen 31.12.2030. Dersom det ikke lenger er behov for bygningsmassen i undervisning- og forskningsformål i løpet av dispensasjonsperioden, settes det også vilkår om at bygningsanlegget skal fjernes.

Av hensyn til NML § 11 settes det videre vilkår om at lokaliteten rundt forskingsanlegget skal holdes ryddig. Med bakgrunn i at lokaliteten er sterkt værpåvirket, vurderes risikoen for forsøpling og forurensing som følge av bygningsanlegget og aktivitet som til stede. Forskrift for Øyungen landskapsvernområde regulerer ikke bestemmelser eller forbud mot motorisert ferdsel. Dvs. at det er motorferdselloven som gjøres gjeldene vedrørende spørsmål om motorisert ferdsel, der kommunen er myndighet. Dersom det

likevel oppstår terrengskader i forbindelse med aktivitet eller som følge av transport, skal skadene umiddelbart utbedres på tiltakshavers regning.

Samlet vurdering

Det fremkommer av aktivitetsrapport, befaring, møter, og etterspurte opplysninger at omfang, størrelsen på bygningsmassen, samt aktivitet er redusert i forhold til omsøkte tiltak gitt i dispensasjon i NP-sak 17/2017. Dette, samt at forskningsstasjonen allerede er etablert og består bør muligens tale for å kunne gi en forlengelse av dispensasjonen da det fortsatt vises til et behov innen forskningsformål i atmosfærefysikk med naturfaglige tilnærminger.

Basert på dagens situasjon vurderes en ytterligere søknad om forlengelse på 7 nye år å utfordre tiltakets midlertidighet og virkning på landskapet. Med hensyn til formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde og med hensyn til landskapsbilde skal tiltakshaver vurdere, samt iverksette tiltak om fargevalg for å redusere anleggets visuelle virkning. Med de vilkår som er satt, vurderes en forlengelse av en dispensasjon ikke å ha nevneverdig påvirkning på verneverdiene eller påvirke verneverdiene negativt.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/2400

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	7/2025	04.02.2025

Øyungen landskapsvernområde - søknad om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjon på Skarvan - Høgskolen i Østfold

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna avslår søknad fra Høgskolen i Østfold v/kontaktperson Tore Gimse om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjonen på Skarvan.

Hjemmel: Avslaget er gitt med hjemmel i forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3. Søknaden er vurdert etter dispensasjonshjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

I avgjørelsen er det lagt vekt på hensynet til formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde og hensyn til presedens og andre saker og tiltak som berøres av verneforskriftens bestemmelser og forvaltningspraksis. Dersom en skal tillate en forlengelse bør det iverksettes tiltak for å dempe anleggets virkning på landskapet. En mer detaljert beskrivelse og forslag til avbøtende tiltak bør inneholde:

- 1) Avvik i forhold til opprinnelig søknad og situasjon av dagens bygningsmasse.
- 2) Muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen i landskapet, fargevalg.
- 3) Situasjon om sanitærforhold, og håndtering av kloakk under opphold.
- 4) Overvåking, tilsyn og drift av bygningsanlegget og håndtering av daglig vaktmestertjenester og beredskap.

Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden om forlengelse oppfyller naturmangfoldlovens § 48, før overnevnte punkt er vurdert.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 HiØ - Søknad forlengelse av brukstillatelse.pdf

Andre saksdokumenter:

Youtube: [360-visning av forskningsstasjon Hessdalen](#)

[Forskrift om Øyungen landskapsvernområde](#)

[Forvaltingsveileder for Øyungen landskapsvernområde, 2002](#)

Presentasjon – [Hessdalen Observatory – Høgskolen i Østfold](#)

NP-sak 14/2017 – særutskrift – *last ned vedlegg* - [Miljøvedtaksregisteret](#)

Vedlegg 1 ST-7/2025 - [Opprinnelig søknad om etablering av forskningsstasjon](#)

Vedlegg 2 ST-7/2025 - [Aktivitetsrapport forskningsstasjon i Hessdalen 2017-2024](#)

NP-sak 26/2019 - [tillatelse til etablering av basestasjon for mobiltelefoni på Skarvan](#)

Saksopplysninger

Høgskolen i Østfold (HiO) søker om en forlengelse av flerårig tillatelsen på nye 7 år for å opprettholde og fortsette forskningsaktiviteten på Skarvan innenfor Øyungen landskapsvernområde.

Det vises til NP-sak 14/2017 ([Miljøvedtaksregisteret](#)), der nasjonalparkstyret for Forollhogna gav en 7-årig tillatelse til midlertidig forskningsstasjon på Skarvan, tillatelsens utløp var 18.04.2024.

Søknaden

Utdrag fra søknadstekst:

«Den årlige faste aktiviteten i Hessdalen, foruten sporadiske serviceoppdrag, bergenser seg til et feltforskningsoppdrag på 1 uke om vinteren (mars/april) og et oppdrag om høsten på 2 uker (september/oktober). Utstyret som benyttes krever mest mulig mørke og derfor er sommerperioden utelukket, samt de perioder der månen er oppe. Forskningsstasjonen er autonom og oversender daglig data. Se vedlagt rapport.

Høgskolen ønsker å fortsette den verdifulle aktiviteten på Skarvan, der særlig den desentraliserte utdanningen av studenter i dalen har vært utslagsgivende for Olav Thon og Norges forskningsråd tidligere har støttet denne aktiviteten med betydelige midler.

Høgskolen ber derfor om en forlengelse av den midlertidige tillatelsen på nye 7 år, og om nødvendig veiledning slik at dette kan gjennomføres».

Andre saksopplysninger

- Nasjonalparkforvalter har etterspurt opplysninger fra HiO i brev den 14.02.2024 vedrørende forskningsstasjonen, og fikk oversendt aktivitetsrapport, samt søknad om forlengelse (vedlegg 1 og 2).
- Det ble gjennomført befaringsreise til forskningsstasjonen 08.10.2024 med HiO (repr: Bjørn Gitle Hauge og Anna-Lena Kjøniksen) sammen med fjellstyret, Statskog, SNO og kommunen. Det ble gitt presentasjon av forskningsaktivitet, resultater, samt ønske om å få fortsette aktiviteten.
- Saken har vært drøftet i arbeidsutvalget for Forollhogna. Høgskolen i Østfold (HiO) v/ Tore Gimse, Bjørn Gitle Hauge og Anna-Lena Kjøniksen presenterte sin forskningsaktivitet og bruk av forskningsanlegget til nasjonalparkstyret via TEAMS i

møte den 08.11.2024 på Berkåk. Det vises til presentasjonen forelagt nasjonalparkstyret: [Hessdalen Observatory – Høgskolen i Østfold](#).

- Holtålen kommune oversendte søknad om forlengelse av dispensasjon datert 26.11.2024 til nasjonalparkstyret, samt mottatte høringssvar fra Statsforvalteren i Trøndelag, Trøndelag fylkeskommune og Statskog datert 17.12.2024:
 - Statsforvalteren i Trøndelag mener det ikke bør gis en forlenget midlertidig dispensasjon uten at det gjøres en mer grundig vurdering av tiltaket. Statsforvalteren fraråder med klagevarsel at det gis dispensasjon uten at det gjennomføres følgende tiltak:
 1. Naturtyper etter NIN og rødlista arter må kartlegges i det området som påvirkes av tiltaket og av transport til og fra området.
 2. Det må gjøres en faglig vurdering av hvordan naturtyper og arter påvirkes av tiltaket av personer med relevant faglig kompetanse.
 3. Det må gjøres en faglig vurdering av hvordan aktiviteten ved stasjonen og transport til og fra stasjonen påvirker villreinen i området av personer med faglig relevant kompetanse.
 4. Det må utarbeides en mer detaljert beskrivelse av hvordan gråvann, sanitæranlegg osv. påvirker området.
 - Trøndelag fylkeskommune mener omsøkte tiltak ikke vil endre allmenhetens ferdsel i området. Ut fra de interesser fylkeskommunen er satt til å ivareta har de ikke merknader til søknaden om dispensasjon.
 - Statskog har i sin uttalelse ingen merknader til søknaden om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjon på Skarvan. Videre opplyser Statskog at foretaket er i dialog med Høgskolen om ny festekontrakt for stasjonen.
- Det er etablert en basestasjon på Skarvan innenfor Øyungen landskapsvernområde, dispensasjon er gitt av nasjonalparkstyret ([NP-sak 26/2019](#)).

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Det er ikke er hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak, søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

En dispensasjon fra verneforskrift skal vurderes etter **naturmangfoldloven (Nml) §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra opprinnelig søknad, NP-sak 14/2017, aktivitetsrapport, karttjenester, befarings, møte og presentasjon med tiltakshaver. Det vises til saksopplysninger og vurderinger av opprinnelig søknad, samt behandling av etablering av forskningsstasjonen, [særutskrift NP-sak 14/2017, vedlegg](#).

Det er foretatt oppdaterte utsjekk i forhold til sjeldne og sårbare arter, naturtyper og kulturminner i databaser fra Riksantikvaren, artsdata, naturtypekart mv. Området befinner seg innenfor biologisk leveområde for villrein i Forollhogna, men utenfor sentrale trekk- og oppvekstområder. Det er ingen kjente forekomster eller forhold av natur- eller kulturfaglig karakter som er endret siden saken ble vurdert i 2017. Det er siden behandling av saken etablert en basestasjon med tilhørende mobilmast på Skarvan, lokalisert 95 meter fra forskningsanlegget. Det vises til [NP-sak 26/2019](#).

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML)

Utefra saksopplysninger gitt i aktivitetsrapport, samt presentasjoner gitt av HiOs kontaktpersoner vurderes aktiviteten til HiO som svært interessant og at det gjennomføres fysiske måler med naturfaglig tilnærminger med dokumenterte funn. I forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde er forskning og undervisning beskrevet i kap. 4.5.5, s. 34, der det vises til at landskapsvernområde har et stort potensial for forskning og undervisning innenfor fagområder som botanikk, kvartærgeologi, kulturhistorie og kulturlandskap. Forvaltningsmyndigheten må i lys av formålet med vernet vurdere hvilke forsknings- og undervisningstiltak er det ønskelig å få gjennomført innenfor verneområde. Tiltak som bidrar til økt kunnskap om hvordan området skal forvaltes bør prioriteres. Det vurderes her at forskningsaktiviteten til HiO ikke direkte kan knyttes, eller styrker kunnskapen som omhandler verneformålet til Øyungen landskapsvernområde, jfr. forskriftens § 2.

Det er det særlig 2 forhold som avviker for dagens situasjon sammenliknet med opprinnelig søknad:

1. Redusert bygningsmasse i forhold gitt dispensasjon i NP-sak 14/2017.

I dispensasjon i 2017 ble det gitt tillatelse til etablering av forskningsstasjon som omsøkt, dvs. 5 containermoduler, samt en kuppel på taket (74,5 m² BYA) med en høyde på ca. 5 m. Dagens forskningsanlegg består i alt 3 containermoduler, uten omsøkt kuppel (fig. 1). Dagens bebygde areal er ikke oppgitt.

2. Beskrivelse av aktivitet i forhold til bruk og bemanning av personer

I opprinnelig søknad ble det beskrevet og planlagt at 2 til 4 doktorgradsstipendiater ville bo på forskningsstasjonen året rundt, samt at skissert forskningsstasjon hadde kapasitet til å innlosjere opp mot 24 studenter/elever opp mot to uker for undervisning og formidling. I mottatt aktivitetsrapport fremkommer det at, foruten sporadiske serviceoppdrag, aktiviteten begrenser seg til feltforskningsopphold på stasjonen av en mindre studentgruppe på 1 uke i mars/april, og forskningsopphold om høsten på 2 uker (september/oktober). Stasjonen er autonom og sender daglig data som ikke krever fysisk tilstedeværelse, og er i så måte verdifull året rundt.

Det vurderes derfor at omfanget av tiltakene som ble vurdert etter forskrift for Øyungen landskapsvernområde i 2017 er redusert. Det er samtidig noe uklart hva slags tiltak og aktivitet som forventes å følge med dispensasjonen, da det bla. annet ble vist til at det var forsøkt montert en vindmølle på stasjonen, som igjen er fjernet, da den ikke tålte de lokale vindforholdene. Høgskolen har også uttrykt fra sin side at aktiviteten avhenger av finansiell støtte, og at en permanent forskningsstasjon og en høyere aktivitet og tilstedeværelse ville vært foretrukket. HiO har også uttrykt at de har brukt tid for å etablere anlegget, samt å fremskaffe data og resultater de kan vise til i forskningsøyemed, noe som har ført til mer interesse og som forhåpentligvis gir grunnlag for å fremskaffe ytterligere finansiering.

Figur 2: Dagens forskningsstasjon på toppen av Skarvan fremstår svært lys og vurderes til å skille seg ut i landskapet.

Forskningsstasjonen vurderes å utgjøre et synlig element i landskapet, som også forsterkes gjennom dagens plassering. Det var ved innsendelse av opprinnelig søknad vurdert alternative plasseringer, også utenfor landskapsvernområde. Det var også vedlagt synlighetskart (fig. 4). Nasjonalparkforvalter vurderer at installasjonen utgjør et fremmedelement i natur- og kulturlandskapet som landskapsvernområde har som formål å ivareta, som også vurderes å være godt synlig fra steder innenfor landskapsvernområde, men også fra andre deler av verneområdene, f. eks Forollhogna nasjonalpark. I opprinnelig søknad ble det bla. beskrevet under utforming; «*Vi vil bestrebe og utforme stasjonen slik at den ikke stikker seg ut i terrenget*». Det ble bla. annet vist til grå elementer (fig. 3), mens dagens anlegg fremstår mer lys, nærmere hvit, noe som vurderes å være mer visuelt enn forespeilet grå. Det vises også til utarbeidet 3-modulering ([360-visning av forskningsstasjon Hessdalen](#)) tilgjengelig på youtube som var tilgjengelig på søknadstidspunktet. Også i et vinterlandskap, er forskningsstasjonens plassering lokalisert på en vindutsatt topp med avblåste rabber der det sjelden blir betydelig snømengder. Samtidig vurderes det at lokaliteten på Skarvan ytterligere er forringet som følge av etablering av mobilmast og basestasjon med hensyn til samlet belastning (Nml § 10).

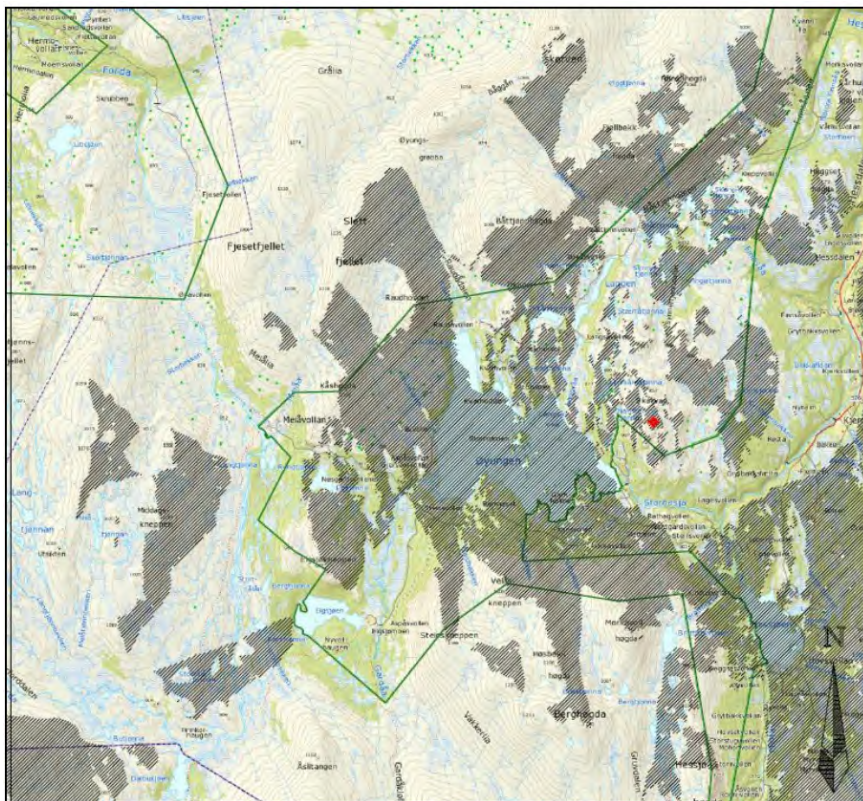

Figur 3: Brakker det vises til i opprinnelig søknad. Mål oppgis til å være 6058 m lengde og 2438 m bredde pr. brakke. (14,7 m² BYA pr. stk.) Utefra dagens situasjon er BYA beregnet til å utgjøre ca. 44 m²

Det vurderes at den opprinnelige dispensasjonens midlertidighet gjør det enklere å akseptere tiltaket av hensyn til tid og rom. Og at man gjennom vilkår om en tidsbegrenset periode kan akseptere en installasjon som er konstruert for enkel fjerning med minimale spor, enn ved behandling av en permanent installasjon som krever mer og bedre tilpasninger av landskapet.

En ytterligere søknad om forlengelse på 7 nye år vurderes å utfordre tiltakets midlertidighet og virkning på landskapsbilde. Det fremkommer også avvik fra opprinnelig søknad og dagens situasjon som burde ha vært rapport/kommunisert enda tydeligere, uten at dette har vært beskrevet nærmere i søknad om forlengelse av dispensasjon. Med bakgrunn i verneformålet for Øyungen landskapsvernområde finner nasjonalparkforvalter det vanskelig å tilråde en forlengelse av dispensasjonen slik dagens installasjon foreligger uten at det kommer frem en mer beskrivende del av dagens forskningsanlegg, samt at det settes videre krav om tiltak som bla. annet demper installasjonens virkning i landskapet. Dette bør gjelde f.eks. fargebruk.

Det er også uklart hvilke funksjoner/konsekvenser som er gått ut grunnet redusert bygningsmasse. Er det f.eks. endringer i håndtering av kloakkutslipp eller endring av sanitærforhold? Installasjonen står på en svært værutsatt plass med lite tilstedeværelse fra studenter og ansatte. Foreligger det en formell avtale for tilsyn og drift eller beredskapsplan for akutte situasjoner for bygningsanlegget?

Figur 4: Synlighetskart ved dagens plassering av forskningsstasjonen i opprinnelig søknad.

Samlet vurdering

Det fremkommer av aktivitetsrapport, befaring og møter at omfanget av både størrelsen på bygningsmassen og aktivitet er redusert i forhold til omsøkte tiltak gitt dispensasjon i NP-sak 17/2017. Dette, samt at forskningsstasjonen allerede er etablert og består bør muligens tale for å kunne gi en forlengelse av dispensasjonen. Basert på dagens situasjon vurderes en ytterligere søknad om forlengelse på 7 nye år å utfordre tiltakets midlertidighet og virkning på landskapet. Med hensyn til formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde og med hensyn til presedens og andre saker og tiltak som berøres av verneforskriftens bestemmelser, samt tilhørende forvaltningspraksis, kan ikke nasjonalparkforvalter se at søknaden bør innvilges før det iverksettes tiltak for å dempe anleggets virkning på landskapet. En mer detaljert beskrivelse og forslag til avbøtende tiltak må komme tydeligere frem gjennom:

- 1 Avvik i forhold til opprinnelig søknad og situasjon av dagens bygningsmasse.
- 2 Muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen av bygget i landskapet, fargevalg.
- 3 Situasjon om sanitærforhold, og håndtering av kloakk under lengre opphold.
- 4 Overvåking, tilsyn og drift av bygningsanlegget og håndtering av daglig vaktmestertjenester og beredskap.

Nasjonalparkforvalter kan ikke se at søknaden om forlengelse oppfyller naturmangoldlovens § 48, før overnevnte punkt er vurdert.

Saksprotokoll fra møte 04.02.2025 i nasjonalparkstyret for Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkstyret drøftet seg frem til mindre redaksjonelle endringer i vedtakets begrunnelse: Bør erstattes med skal, og vurdert erstattes av belyst.

Nasjonalparkforvalters innstilling med redaksjonelle endringer ble enstemmig vedtatt (8-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna avslår søknad fra Høgskolen i Østfold v/kontaktperson Tore Gimse om forlengelse av dispensasjon for forskningsstasjonen på Skarvan.

Hjemmel:

Avslaget er gitt med hjemmel i forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3. Søknaden er vurdert etter dispensasjonshjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

I avgjørelsen er det lagt vekt på hensynet til formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde og hensyn til presedens og andre saker og tiltak som berøres av verneforskriftens bestemmelser og forvaltningspraksis. Dersom en skal tillate en forlengelse bør det iverksettes tiltak for å dempe anleggets virkning på landskapet. En mer detaljert beskrivelse og forslag til avbøtende tiltak skal inneholde:

- 1) Avvik i forhold til opprinnelig søknad og situasjon av dagens bygningsmasse.
- 2) Muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen i landskapet, fargevalg.
- 3) Situasjon om sanitærforhold, og håndtering av kloakk under opphold.
- 4) Overvåking, tilsyn og drift av bygningsanlegget og håndtering av daglig vaktmestertjenester og beredskap.

Nasjonalparkstyret kan ikke se at søknaden om forlengelse oppfyller naturmangfoldlovens § 48, før overnevnte punkt er belyst.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600, 7734 Steinkjær
sftlpost@statsforvalteren.no
Hans Bull, Nasjonalparkforvalter
hans.bull@statsforvalteren.no

Kopi: Holtålen kommune
epost@holtalen.kommune.no

Deres ref.2024/2400-15 432.2 Vår ref. 17-00819 Dato: 31.03.2025

Søknad om forlengelse av dispensasjon for Høgskolen i Østfold sin forskningsstasjon på Skarvan (975moh.)

Henviser til møte i Nasjonalparkstyret for Forollhogna den 4. februar sak i ST 7/2025. Videre henvises til deres brev med referanse 2024/2400-15 432.2 datert 6. februar 2025, og til deres e-post av 28. februar 2025 og vårt svar per e-post den 28 februar. Høgskolen er takknemlig for at vi får lov til å fremme ny søknad.

Nasjonalparkstyret ber om en mer detaljert beskrivelse, og forslag til avbøtende tiltak ift. 4 opplistede punkter. Høgskolen har, etter beste evne, forsøkt å besvare/belyse disse punktene.

Høgskolen vil få lov til å informere om følgende tiltak/informasjon:

1. Avvik i forhold til opprinnelig søknad og situasjon av dagens bygningsmasse
For svar se punkt 1a+b+c+d+e+f
2. Muligheter og tiltak på bygningsmassen som demper virkningen i landskapet, fargevalg.
Høgskolen vil rette seg etter Nasjonalparkstyrets krav om fargevalg, se vedlegg 3.
3. Situasjon om sanitærforhold og håndtering av kloakk under opphold
Høgskolen har engasjert Hessdalen Bygdeservice Sa for å sørge for korrekt håndtering av kloakk, spillvann og avfall fra forskningsstasjonen Se punkt 1c.
4. Overvåking, tilsyn og drift av bygningsanlegget og håndtering av daglige vaktmestertjenester og beredskap.
Høgskolen har engasjert Hessdalen Bygdeservice Sa for å oppfylle disse krav. Stasjonen har internett-tilkoblet alarm og overvåking, se punkt 1e+f og vedlegg 2.

Festekontrakt med Statskog

Høgskolen fikk den 10.02.2025 festekontrakt på 10 år med Statskog regnet fra 01.01.2025. Her er angitt trase opp til forskningsstasjonen ved bruk av ATV sommerstid. Se vedlegg 1).

A) Bakgrunn

Høgskolen i Østfold har egen forskningsgruppe i atmosfærefysikk som har til hensikt å finne den fysiske mekanismen bak de uforklarte lysfenomenene i Hessdalen.

<https://www.hiof.no/iio/ing/english/research/groups/atmosphere-physics/>

Til å utføre undersøkelser i dalen har Høgskolen utviklet et eget fag i feltforskning.

<https://www.hiof.no/studier/emner/iio/ing/2022/host/irf32621.html>

For å kunne gjennomføre kontinuerlige målinger av forskningsdata i Hessdalen ble forskningsstasjonen på Skarvan (975moh.) etablert i 2018.

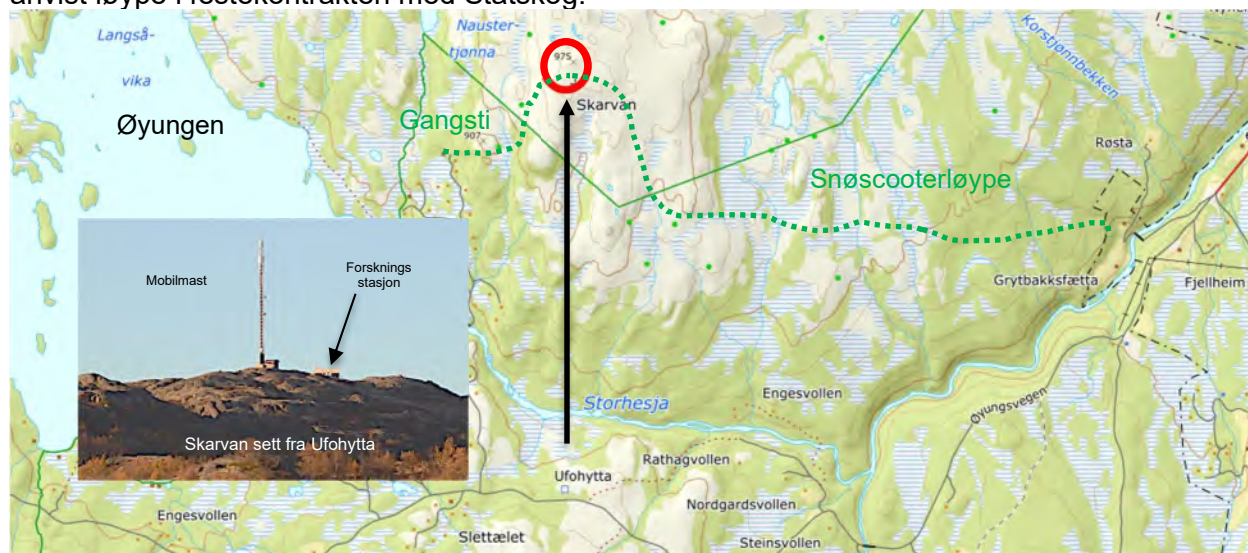

Bilde 1: Forskningsstasjonen på toppen av Skarvan

Etter etableringen, ble Høgskolen invitert inn i forskningsorganisasjonen COST, European Cooperation in Science & Technology, arbeidsgruppe CA15211- Atmospheric Electricity Network. <https://www.cost.eu/actions/CA15211/>

B) Stasjonens plassering

Stasjonen er plassert 6m syd for toppunktet på Skarvan og ca. 350m inn i vernesonen til nasjonalparken. Dette er det eneste stedet i dalen som er høyt nok til at man kan overvåke alle himmelretninger samtidig, noe som er forskningsmessig avgjørende. Pil og delbilde viser stasjonens synlighet fra UFOhytta på Slettælet. Høgskolen er av den oppfatning at mobilmasten har den mest dominerende innvirkning i landskapet. Til adkomst om sommeren benyttes sti fra hyttefeltet på vestsiden opp til mobilmasten. Om vinteren benyttes leiekjørere med snøscootere som har ervervsløyve til å velge løype opp. Disse kjører vanligvis opp løype på østsiden av Skarvan, fra Fjellheim/Kjerringvollen. Se grønn stiplet linje. Vi unngår bruk av ATV med mindre dette er høyst nødvendig for kritiske reparasjoner, etter søknad. Hvis ATV skal benyttes, brukes anvist løype i festekontrakten med Statskog.

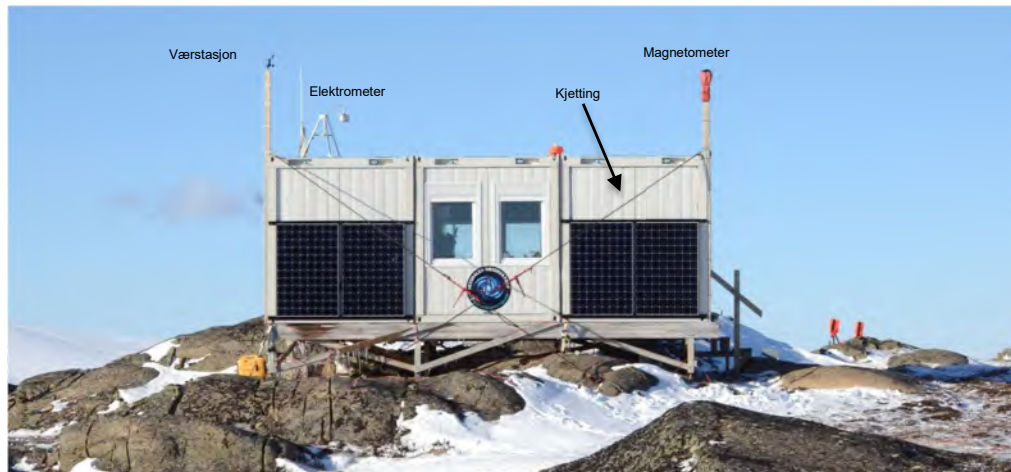
Bilde 2: Kart over området og bilde av stasjon & mobil mast fra UFOhytta

C) Stasjonens oppbygging

Høgskolen søkte om å få etablere en stasjon på Skarvan (975moh.) bestående av 5 containerbrakker med observasjonskuppel og overnattingsplass til 16 personer.

Containerdimensjon er 6058mm x 2438mm = 14,77m² fotavtrykk, totalt 73,85m².

Containerne kjøpt i Kina viste seg å være 500kg tyngre pr. modul en oppgitt i fraktpapirene. De ble da for tunge til å fraktes opp til Skarvan med det helikopteret som var leid inn. Hele operasjonen måtte da gjentas senere med kraftigere helikopter. Denne ekstra tyngden påførte prosjektet så store kostnader og belastningsutfordringer at man måtte redusere stasjonen fra 5 til 3 containere.

Bilde 3: Hessdalen forskningsstasjon sett fra syd

Fordelen var at man minsket fotavtrykket til 44,31m² og tyngden på understellet ble redusert med 1000Kg. 16 januar 2022 ble vindhastighet på stasjonen målt til 53m/s (orkan 32,7m/s). Reduksjonen i vindfang kan ha bidratt til at stasjonen ikke ble revet i filler. Innvendig er nåværende konstruksjon forsterket med ekstra isolerte sikkerhetsvegger og utvendig er stasjonen forankret til fjell med herdet krysskjetting.

Høgskolen søkte om tillatelse til døgnbemanning på stasjonen for å oppfylle EU sitt krav om prosjektstøtte på 3 år. Da dette frafalt (se punkt C+G), har stasjonen blitt bemannet gjennom feltforskningsprogrammet og med støtte av Olav Thon stiftelsen og Forskningsrådet.

Stasjonen har overnattingsplass til 4 personer, toalett, kjøkken, lager og datarom.

Som toalettet benyttes et portabelt kjemitoalett Camp+nature Toalett fresh12+20.

Dette har en septiktank for lagring av kloakk på 20l som tømmes på godkjent sted.

Vann bæres opp til stasjonen fra en bekk ca. 300m nedenfor og spillvann tømmes i toalett.

Om vinteren smeltes snø til vann, ellers fraktes vann opp fra bygda med snøscooter.

Bilde 4: Hessdalen forskningsstasjon innvendig, datarom i midten.

D) Energiforsyning

Stasjonen har blitt utstyrt med solcellepaneler, metanol brenselcelle og vindmølle for å være selvforsynt med energi. De voldsomme vindhastighetene på over 53m/s førte til så høye omdreiningsstall at vindmøllen brant opp. Ny egnet vindmølle til erstatning er ikke funnet. Til oppvarming benyttes en 4,2kw propan gassovn og propan gasskonfyr. Som ekstra strømforsyning benyttes en 2000W bensingenerator i mørkeperiodene.

E) Autonom stasjon

Stasjonen er tilkoblet internett for fjernkontroll og overvåking. Stasjonen overvåkes døgnet rundt innvendig av 2 kamerasystemer, røykvarsler, CO varsler, gassvarsler, lekkasjevarsler, temperatur, adgangskontroll og bevegelsessensor. Utvendig kan omgivelsene overvåkes av 4 kameraer for hver av himmelretningene N-S-Ø-V. Atmosfæren utvendig overvåkes av en avansert værstasjon. Stasjonen er utrustet med smart-teknologi som gjør det mulig å slå utrustning av og på og overvåke via en app på mobiltelefon. Stasjonen overvåkes fra Høgskolen i Fredrikstad i samarbeid med fysisk vaktmestertjeneste i Hessdalen.

Bilde 5: Datarom inne i forskningsstasjonen

F) Forskning

Reduksjonen i størrelsen på stasjonen førte til at Høgskolen har leid innkvartering i dalen for de forskere og studenter som ikke får plass oppe på Skarvan 975moh.

Årlig gjennomføres det to feltforskningskampanjer, en i mars og en i september. Her deltar ca 20 forskere og studenter. Forskingen pågår i periodene når månen er nede, da spektralkameraene som brukes er avhengig av totalt mørke. Da bemannes stasjonen døgnet rundt med 4 forskere/studenter. Dette utgjør ca 3-4 uker årlig.

Forskningsstasjonen har flere autonome instrumenter som overvåker atmosfæren kontinuerlig året rundt, mens stasjonen er ubemannet. Værstasjonen registrerer vindhastighet og retning, lufttrykk, temperatur, luftfuktighet, UV stråling, lysintensitet og nedbørsmengde. Den elektriske feltstyrken i atmosfæren (V/m) overvåkes av et elektrometer og magnetfeltet av et magnetometer. Radioaktiviteten i luften overvåkes av Geigerteller. Fjernstyrte kameraer som overvåker himmelretningene, kan aktiveres fra mobiltelefon ved mistanke om unormal aktivitet i atmosfæren. Den siste utvikling av smartteknologi har gjort det mulig å utruste stasjonen med stadig fler fjernstyrte ubemannede instrumenter. Dette gjør at den bemannede tiden på stasjonen reduseres, men samtidig økes forskningsaktiviteten.

Internasjonalt er Høgskolen i ledelsen på denne type forskning og interessen fra utenlandske forskere stor. Se utvalgte forskningsartikler i Vedlegg 4.

Nesten hvert år presenteres forskningsresultater fra Hessdalens forskningsstasjon på EGU, European Geosciences Union, General Assembly i Wien, se bilde 6.

<https://blogs.equ.eu/geolog/2014/05/19/imaggeo-on-mondays-light-fantastic-flashing-phenomena-in-norways-night-sky/>

G) Bemanning

I samarbeid med partnere fra Italia, Frankrike og Hellas søkte Høgskolen i 2017 EU sitt forskningsprogram HORIZON om 43 millioner Nkr til et 3-årig prosjektet kalt Volanti Lumine. Dette forskningsprosjekt skulle lete etter mekanismen bak lysfenomenene. Fire forskere skulle på omgang bemanne stasjonen kontinuerlig i tre år. Forskningsstasjonen var avgjørende for å kunne søke. Søknaden fikk høy karakter, 4,2 av 5. Dessverre ble den avslått, se vurdering: <https://www.dropbox.com/t/oSia27wGmcWY3BHh>

En ny søknad med samme omfang er under utarbeiding av Professor Anna-Lena Kjøniksen, under forutsetning at forskningsstasjonen kan benyttes videre på Skarvan (975moh.)

For å opprettholde forskningen etablerte Høgskolen et eget fag i feltforskning, der stasjonen årlig bemannes av forskere/studenter i to perioder, 1 uke i mars og 2 uker i september. Samtidig ble stasjonen utrustet med nye autonome instrumenter som gjorde det mulig å fjern overvåke atmosfæren i Hessdalen fra Fredrikstad. Daglig overføres data fra Hessdalen til Høgskolen.

Bilde 6: Presentasjon av forskningsdata på EGU, European Geosciences Union i Wien 2019

H) Generelle betraktninger:

Vi anmoder om at Nasjonalparkstyret tar følgende betraktninger med seg i sin vurdering.

Skarvan(975 moh) er et yndet turmål for setre og hytteeiere ved Øyungen. I nærheten til Skarvan er det ca. 80 hytter med bilvei helt opp til foten av fjellet, 700m vekk fra forskningsstasjonen. Høgskolen vil bemerke at deres fotavtrykk er betydelig større enn de to periodene i året (1 uke vinter og 2 uker høst) da stasjonen er bemannet med opp til 4 personer.

Mobilmasten er blikkfanget på Skarvan. Se bilde 2) og vedlegg 3). Uten den som landemerke er det vanskelig å se forskningsstasjonen og å finne frem til den. Slik vi har fått opplyst er det 3 operatører i mobilmasten, samt NRK (DAB radio). Operatørene benytter ATV som adkomst til masten fra Øyungen hyttefelt (hjemlet i loven). Holtålen kommune har informert oss om at de arbeider med å etablere ATV trase fra hyttefeltet til Skarvan. Ved storm og ulykker under montering i masten kan forskningsstasjonen fungere som skjul og førsthjelpsstasjon.

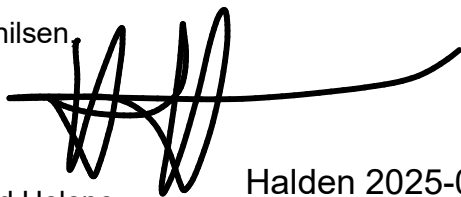
Høgskolen har merket seg at Statsforvalteren i Trøndelag har skrevet i sin uttalelse om evt. skader på terreng/natur. Høgskolen har redusert avtrykket på naturen vesentlig i forhold til opprinnelig søknad se punkt 1c). I perioden vi har vært der er regelen at utstyr bæres opp stien om sommeren og vi har forsøkt å ta godt vare på terrenget og naturen. Det vil vi selvsagt fortsette med, vi vet vi er utsatt. Høgskolen mener at vårt fotavtrykk er meget beskjedent ift. annet bruk i området/på Skarvan. Vi har fått opplyst at Holtålen kommune arbeider med en tursti fra hyttefeltet til toppen av Skarvan, noe som ytterligere vil redusere trykket på naturen omkring.

Vi er kjent med at dette er et villreinområde, men har ikke sett noe annet enn tamrein i de årene høgskolen har vært der. Lokalkjente bekrefter at det er få villrein som beveger seg inn på Holtålen kommune sitt område aksene Sattåhaugen – Forollhogna – Synnerdalen er en meget stor hemske. Hvis det skulle vise seg at det blir villrein i området så skal vi selvfølgelig ta hensyn til den. Er det spesielle tiltak som ønskes gjennomført så er vi villige til å se på disse.

Forskningsstasjonen i Hessdalen er og blir viktig for internasjonale forskningsprosjekter og grunnleggende forskning på mekanismen bak lysfenomenene. Denne forskningen vil kunne gi nye viktige metoder og anvendelser. Høgskolen vil initiere nye prosjekter og forskningsmidler. Feltforskningskursene i Hessdalen er unike og tiltrekker seg studenter og forskere fra hele verden. Høgskolen vil legge til rette for langsiktig, forutsigbar og bærekraftig bruk av anlegget på Skarvan (975moh), og sørge for nødvendig løpende vedlikehold.

Høgskolen søker herved om forlengelse av dispensasjon for Høgskolen i Østfold sin forskningsstasjon på Skarvan (975moh.)

Med hilsen,

Halden 2025-03-31

Harald Holone

Dekan

Fakultet for informasjonsteknologi, ingeniørfag og økonomi

Høgskolen i Østfold

Vedlegg:

- 1) Festekontrakt med Statskog på 10 år
- 2) Avtale med Hessdalen Bygdeservice Sa
- 3) Hessdalen forskningsstasjon sin virkning i landskapet
- 4) Utvalgte forskningsartikler

AVTALE

Avtale for Hessdalen forskningsstasjon på Skarvan (975 moh.) mellom Høgskolen i Østfold og Hessdalen Bygdeservice Sa

Gjelder for perioden 1. januar 2025 – 31. desember 2027

Avtalen gjelder overvåking, tilsyn og drift av Høgskolen i Østfold sin forskningsstasjon i Hessdalen på Skarvan (975moh), og håndtering av daglig vaktmestertjenester og beredskap.

Hessdalen Bygdeservice Sa v/Jan Moen har siden stasjonen ble opprettet i 2018 utført overnevnte oppgaver på forskningsstasjonen til Høgskolen.

Hessdalen bygdeservice Sa vil fortsette med dette arbeidet og samtidig sørge for forskriftsmessig håndtering og deponering av kloakk og avfall fra forskningsstasjonen.

Oppsigelse

Partene har gjensidig oppsigelsestid av avtalen på 3mnd.

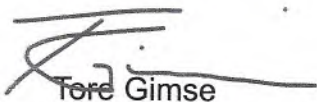
Betaling/kompensasjon

Som kompensasjon for arbeidsoppgavene i avtaleperioden gis et årlig grunnbeløp på 12000 kr. Arbeidsoppgavene loggføres. Beløpet utbetales kvartalsvis. Hvis de årlige oppdrag overskrider dette beløp avtales dette oppdragsvis.

Denne avtale er utstedt i to eksemplarer og underskrevet av begge parter

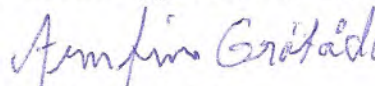
Fredrikstad 1. januar 2025

For Høgskolen i Østfold

Instituttleder, institutt for ingeniørfag
Høgskolen i Østfold

For Hessdalen Bygdeservice Sa

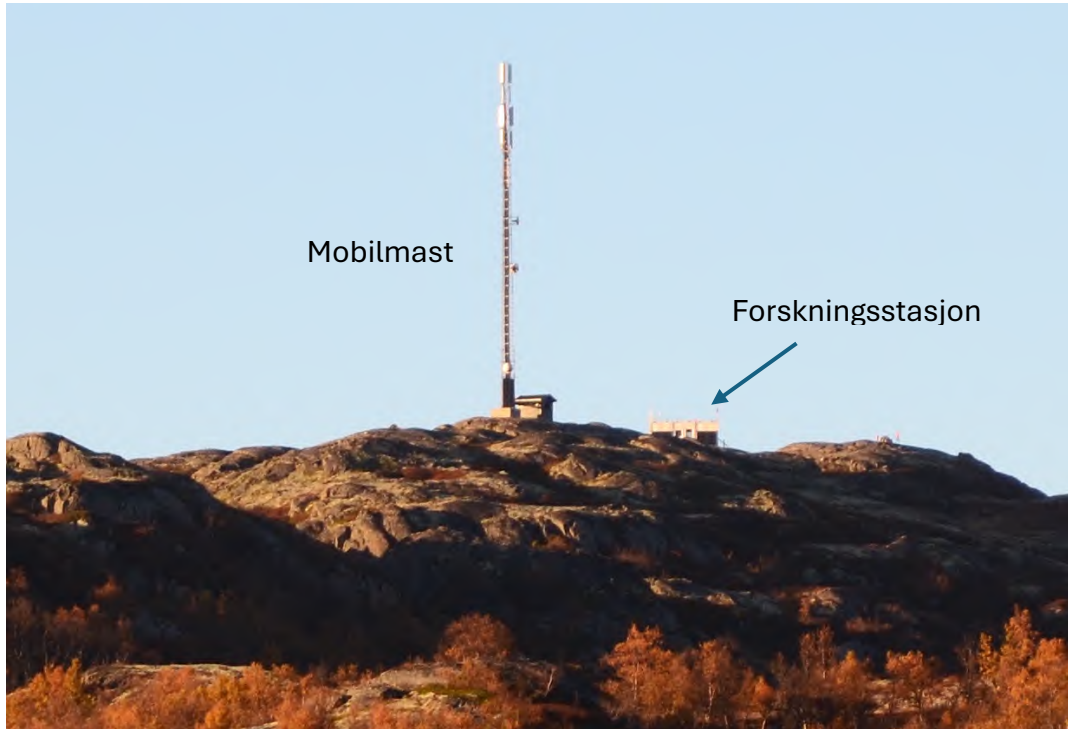

Arnfinn Grøtådal
Styrets leder
Hessdalen Bygdeservice Sa

Vedlegg 3

Hessdalen forskningsstasjons virkning i landskapet

Høst: Sett fra UFO hytta v/Slettælet

Sommer: Sett fra Engesvollen hyttefelt, forskningsstasjon ses ikke.

Vinter: Sett fra nordsiden av Skarvan 975m, mot syd

Sommer: Sett fra nordsiden av Skarvan 975m, mot syd (før mobilmast ble montert)

Sommer: Sett fra Øyungen hyttefelt (før mobilmast ble montert)

Hessdalen sett fra forskningsstasjonens fire kameraer, nord, syd, øst, vest.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/2665

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	16/2025	06.05.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om rive eksisterende seterhus, samt oppføring av nytt på Movollen, Skårveien 173 - Gnr./bnr. 130/29 - Ulf Tuveng

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Ulf Tuveng dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for tiltak knyttet til seterhus på gnr./bnr. 130/29 i Os kommune.

Tillatelsen gjelder: Riving av eksisterende seterhus, samt oppføring av nytt seterhus på samme tomt.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

1. Eksisterende seterhus rives, der tømmerkasse på 6,5 m² BYA kan gjenbrukes som uthusformål på setertomta dersom tiltakshaver finner dette aktuelt. Endelig plassering skal avklares med nasjonalparkstyret.
2. Nytt seterhus på inntil 60 m² BYA kan oppføres på samme tomt. Bebygd areal (BYA) beregnes etter utvendige mål.
3. Vedlagte byggetegninger, uten strøket takoverbygg (3,6 m²) og uten terassedør på byggets vestfasade gjøres gjeldene for dispensasjonen. Synlig grunnmur kan utgjøre maksimalt 20 cm gjennomsnitt. Nytt bygg skal gis en naturlig, dempet farge, med omsøkt torvtak.
4. Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke, kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes eller kan benyttes som brensel skal fraktes ut av området.
5. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at ikke bygningsavfall ligger skjemmende rundt eiendommen eller blåser utover.
6. Dersom det oppstår terrengskader i forbindelse med byggearbeidet og/eller transporten, skal skadene umiddelbart utbedres.
7. Nasjonalparkstyret ber om en kort rapport med bilder når byggetiltaket er gjennomført.

8. Tillatelsen gitt etter verneforskrift gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Hjemmel: Dispensasjon om riving er gitt med hjemmel i forskrift for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 5, punkt 9. Oppføring av nytt seterhus er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at det ikke knytter seg noen særskilte kulturhistoriske verdier for bygget som søkes revet og erstattet. Tiltaket befinner seg på en eksisterende setereiendom der fasadetetninger av ny omsøkt seterstue vurderes å være innenfor akseptable rammer med hensyn til størrelse og byggeskikk. Søker har også moderert tiltenkt takoverbygg til ei mindre tverrøst over inngangsparti. Det settes likevel vilkår om å redusere inntrykket på byggets vestfasade ved å fjerne terrassedør da dette fremstår utypisk for en seterstue. Videre settes det vilkår om maksimalt synlig grunnmur for fundamentering. Med de vilkår som er satt vil ikke tiltaket utgjøre vesentlig funksjonsendring av setereiendommen og vil ikke skape en uheldig presedens for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende verneformål og bestemmelser. Samlet sett vurderes tiltakene ikke til å være i strid med verneformålet eller at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket.

Det oppfordres til at eksisterende tømmerkasse (6,5 m² BYA) tilknyttet eksisterende seterhus ivaretas. Eventuell oppføring på setereiendommen må avklares som egen sak etter forskrift for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Søknad om byggetillatelse seterbygning gnr 13029.pdf -Ulf Tuveng

Andre saksdokumenter:

- [Forskrift](#) om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde
- [Forvaltningsplan](#) for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, 2010.
- [Byggeskikkveileder](#) – Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.
- ST-sak 14/2022 [i møte den 20.05.2022](#)
- Landbruksfaglig uttalelse – Utvidelse av seter Movollen GNR 130_29.pdf
- Svar Høring av søknad om tiltak på Movollen gbnr 130 29 - Vangrøftdalen - Kjurrudalen landskapsvernområde i Os kommune.pdf

Saksopplysninger

Os kommune oversendte den 12.02.2025 søknad fra Ulf Tuveng, om riving av eksisterende seterhus og oppføring av ny innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen

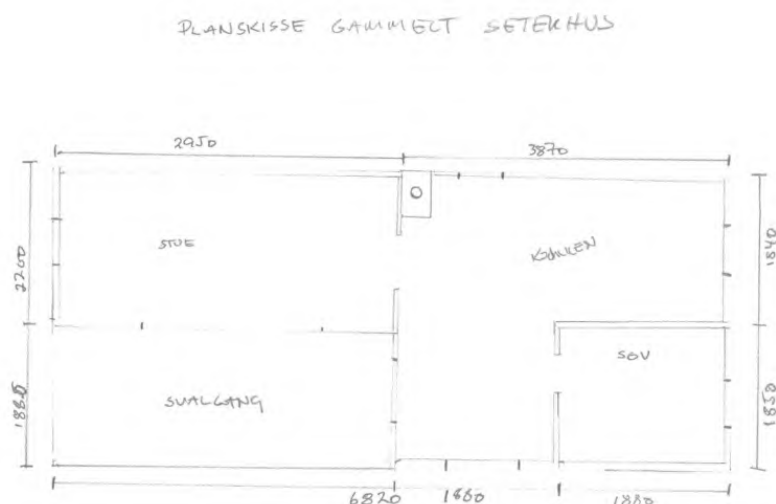
landscapsvernområde. Tiltaket er lokalisert på setereiendom gnr./bnr. 130/29 i Kjurrudalen, og er angitt i offentlig kart som «Lianvollen» eller «Movollen».

Søknaden

Det vises til søknadsdokument vedlagt saken. Det gis et sammendrag av følgebrev:

Det er ønske om å rive eksisterende seterhus, samt oppføre et nytt seterhus som erstatning for eksisterende da dette er sterkt preget av slitasje, svak konstruksjon og uheldig påbygg i tidligere generasjoner. Bygningen anses som ubrukelig og lite egnet for rehabilitering. Søker har et sterkt ønske om at bebyggelsen på setereiendommen skal ha en utforming og tilpasning som er i tråd med lokal byggeskikk. Nytt omsøkt seterhus vil få en tradisjonell utforming, med 2 tømmerkasser og «skjæle» i bindingsverk mellom disse. Søker driver selv ikke aktivt landbruk, men nær familie er aktive gårdbrukere i Dalsbygda, og ønsker sterkt å bidra til å ivareta tradisjonen med husdyr på beite og rydding av slåttemark i seterlandskapet.

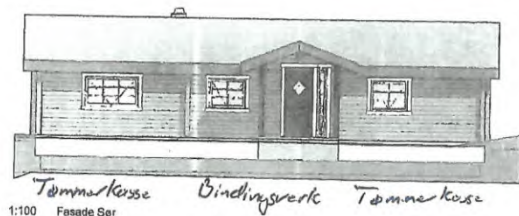
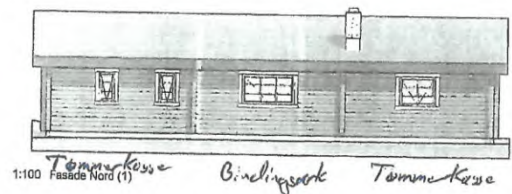
Søker har bla. vedlagt avtale om leie av beite.

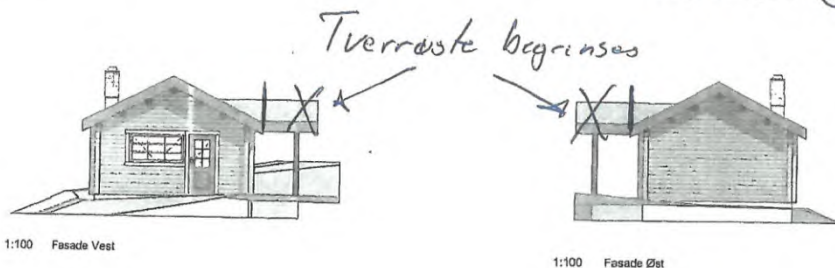
Figur 1: planskisse gammelt seterhus

Figur 2: Situasjonsskart over setervollen.

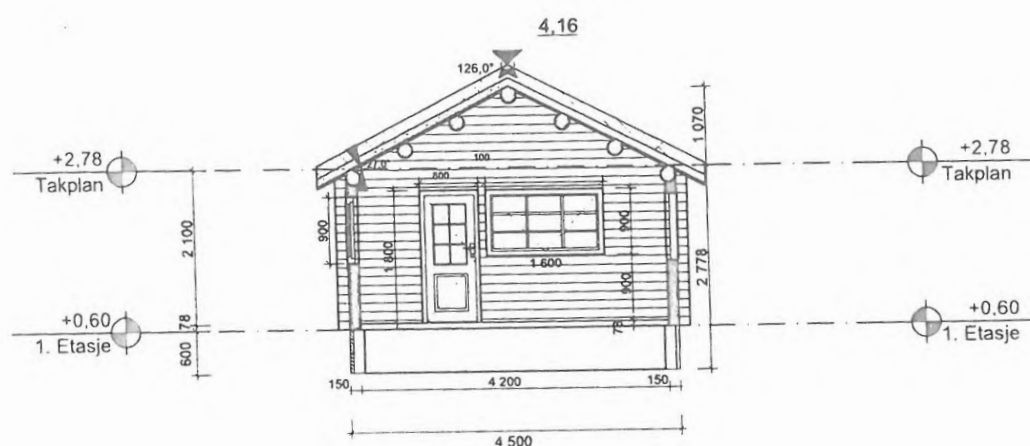

Tverrøste over inngangsdør begrenses til samme dybde som takutstikket. Dette i hht Byggeskikkveileder for Forollhegna nasjonalpark m. landskapsvernområder, datert 2/12-2020. Bygningens form, fasade og materialvalg er også i hht denne

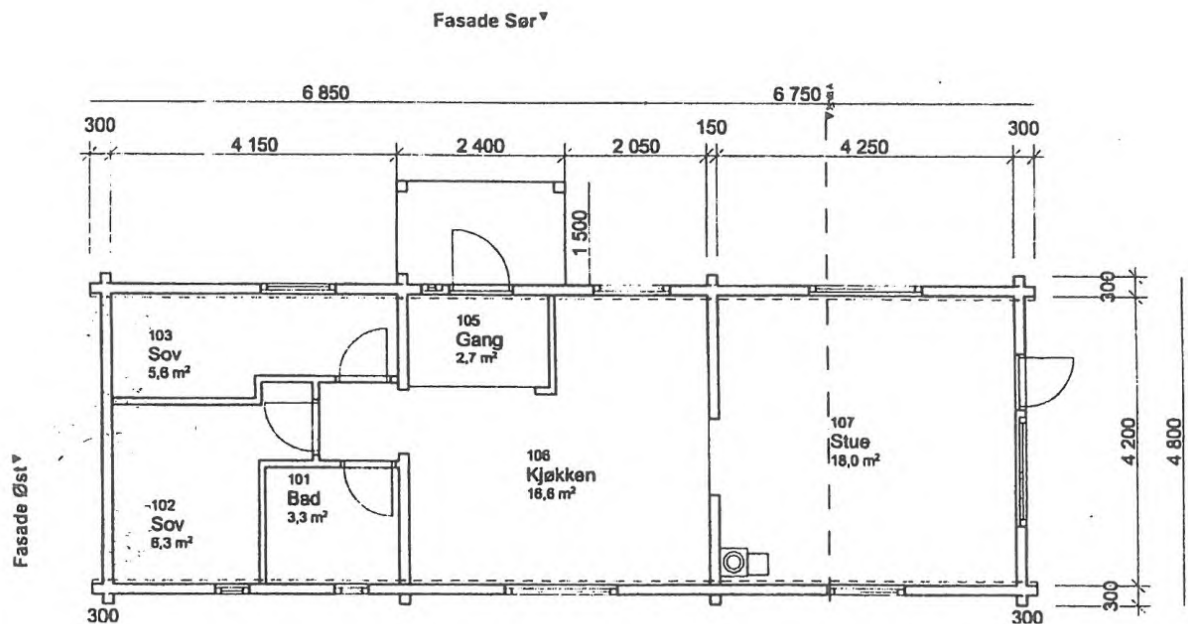

Figur 4: Fasadetegninger nytt seterhus. Takoverbygg over inngangsparti er begrenset til et mindre takrøste over inngangsparti.

NYTT SETERHUS

Figur 3: Utvendige mål tverrsnitt. Gesimshøyde er oppgitt til 2,1 m.

Figur 5: Planskisse over nytt seterhus

Andre saksopplysninger

Johan Kjellmark AS søkte på vegne av tiltakshaver, Ulf Tuveng, den 04.01.2022 om utvidelse av seter. Tiltaket omhandlet «å flytte eksisterende seterhytte internt på tomten og ta dette i bruk som anneks for så å bygge en ny hovedhytte der den eksisterende hytten hadde stått».

Saken ble behandlet som ST-sak 14/2022 i nasjonalparkstyret for Forollhogna i møte den 20.05.2022 på Støren der nasjonalparkstyret avsto søknad om oppføring av ny seterstue, samt flytting av seterhus på Movollen, gnr./bnr. 130/29 i Os kommune. Det vises vedtaksutklipp:

Vedtak

Med hjemmel i forskriften for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, § 3, punkt 1 gir nasjonalparkstyret for Forollhogna avslag på søknad fra Ulf Tuveng om oppføring av ny seterstue, samt flytting av seterhus på Movollen gnr/bnr. 130/29.

Begrunnelse

Saken er vurdert etter dispensasjonshjemmelen i Naturmangfoldloven § 48 1. ledd. I avgjørelsen er det lagt vekt på at behovet for ny seterstue ikke er godt nok dokumentert med hensyn til aktiv landbruksnæring til seterformål, slått og beite, og med hensyn til den opprinnelige seterstuas egenverdi. Tillatelser til oppføring ny av seterstue som ikke inngår i aktiv landbruksnæring er ikke i tråd med verneformålet, og vil også kunne skape en uheldig til presedens for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser.

Det ble ikke mottatt formell klage på vedtaket fra søker, men tiltakshaver og nasjonalparkforvalter har hatt dialog om saken i etterkant.

Nasjonalparkstyret gjennomførte en befaring i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde som en del av [styremøte den 4-5. september 2023](#), der nasjonalparkstyret bla. besøkte tiltakshaver, Ulf Tuveng på Movollen i Kjurrudalen. Nasjonalparkstyret gav signal om at de var åpne for muligheten for ny søknad i saken.

Det ble videre lagt opp til drøfting og diskusjon omkring tema seterbebyggelse, retningslinjer og forvaltningspraksis med bakgrunn med ulike tema fra befaringen i påfølgende styremøte på Savalen den 04.09.2023. Dette som en del av oppstart med revidering av forvaltningsplaner for verneområdene i Forollhogna.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde er:

- å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Ifølge forskriftens § 3, punkt 1 er området vernet mot:

«alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av bygninger,... riving av eldre seterbebyggelse...» mv.

Ifølge vernebestemmelsene § 5, punkt 1 kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til «oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk», og § 5 punkt 9: «riving av eldre seterbebyggelse».

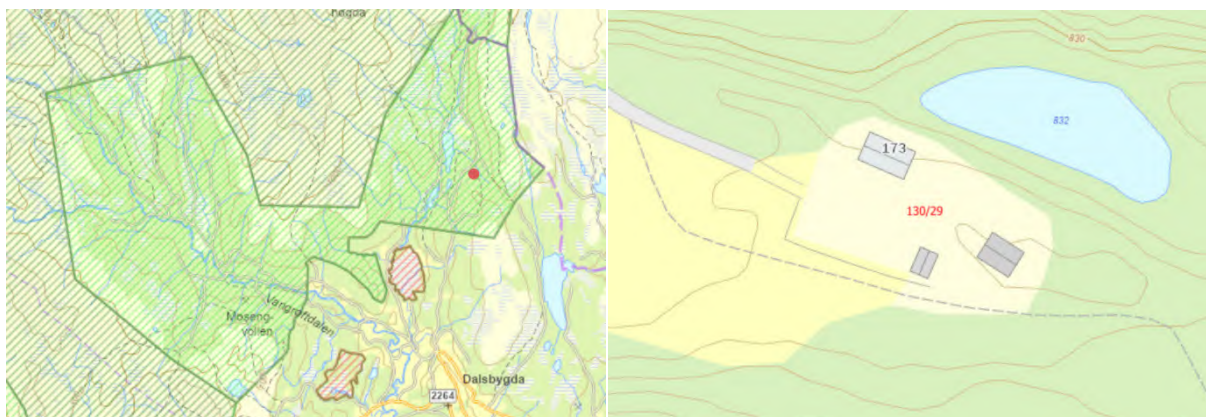
Dersom tiltak ikke er hjemle i forskriften, må søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

En dispensasjon fra verneforskrift skal vurderes etter **naturmangfoldloven (NML) §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad og dialog med tiltakshaver, tidligere behandling i nasjonalparkstyret (ST-sak 14/2022), befaring med nasjonalparkstyret 04.09.2023, samt karttjenester. Det foreligger forvaltningsplan for området, samt en byggeskikkveileder for Forollhogna med tiliggende landskapsvernområder. I tillegg til at Vangrøftdalen-Kjurrudalen er vernet som landskapsvernområde, er området definert av Riksantikvarens som et kulturlandskap av nasjonal interesse (KULA), og har status som Utvalgt kulturlandskap i Jordbruket (UKL). Det er foretatt utsjekk av artskart. Det er ikke kartlagt kjente forekomster av sjeldne eller truede arter på setereiendommen. Eiendommen er lokalisert utenfor regional plan for villrein for Forollhogna. Det foreligger en SEFRAK-registrering av opprinnelig seterstue, datert 24.08.1988, oppgitt til 30 m² BYA (7,25 m x 4,1 m). Seterstua ble registrert med lav egenverdi og lav verdi som en del av bygningsmiljøet ved registreringstidspunkt. Ifølge matrikkelen har seterhuset 23 m² BRA. Det ble med forrige behandling innhentet landbruksfaglig uttalelse, samt kulturfaglig uttalelse fra Innlandet fylkeskommune (INFK). Forvalter har konferert med seniorrådgiver hos INFK v/seksjon bygg og landskap pr. telefon om nødvendighet for ny kulturfaglig uttalelse i saken. Basert på tidligere vurderinger av saken ser ikke INFK nødvendigheten med ny uttalelse, motsetter seg ikke tiltak om riving, men oppfordrer eier til å ivaerta tømmerkassa med hensyn til gjenbrukstradisjon. Landbruksfaglig – og kulturfaglig uttalelse, samt supplerende samtale med INFK legges til grunn for behandling av ny søknad.

Figur 6: T.v. Setereiendommens plassering innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. T.h. Situasjonskart over setereiendommen 130/29 i Os.

På eiendommen er det matrikkelført 3 bygninger; seterhus, fjøs og uthus (fig. 2 og 3). Dagens seterhus som omsøkes revet og erstattet består i en liten laftekasse, som ifølge mål i oppgitt i søknad er 6,5 m² BYA (2,95 m x 2,2 m). Resten av bygningsmassen består av bindingsverk, med liggende kledning (fig 2).

Bilder fra befaring: fasade sørvest fra dagens seterhus

Bilder fra befaring: Fasade øst fra dagen seterhus

Figur 7: Bilder fra befaring, fasade nord fra dagens seterhus.

Figur 8: T.v. seterfjøs på setereiendommen. T.h. Uthus/lager/do på setereiendommen.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML).

Riving av seterhus

Det er et overordnet mål og ønske at om at seterbebyggelsen skal bli ivaretatt og fortsatt tas i bruk. Forvaltningsmyndigheten kan ikke pålegge tiltakshavere en plikt til å ta vare på og vedlikeholde bygninger gjennom verneforskrift og naturmangfoldloven. Det knytter seg ikke noen særskilte kulturhistoriske verdier til seterhuset, og søker begrunner riving med at eksisterende bygg er preget av slitasje, svak konstruksjon og uheldige påbygg i tidligere generasjoner. Søker anser bygget som lite egnet for

istandsetting/rehabilitering. Innlandet fylkeskommune motsetter seg ikke rivning av eksisterende seterhus, men oppfordrer eier til å ivareta tømmerkassa. Riving av eksisterende seterhus vurderes å kunne tillates etter forskriftens § 5, punkt 9. Videre vurderes anbefaling fra Innlandet fylkeskommune om å ivareta tømmerkassa for gjenbruk som relevant dersom tiltakshaver finner dette aktuelt. Det vurderes at setereiendommen består av relativt få bygninger, med et lite uthus (12 m²). Tømmerkassa (6,5 m² BYA) kan aksepteres for gjenbruk for uthusformål innenfor setertomta, på vilkår om at plassering avklares med nasjonalparkstyret i forkant.

Oppføring av nytt seterhus

I søknad oppgis det at eksisterende seterhus som søkes revet er 30 m² BYA, mens nytt omsøkt seterhus er oppgitt til å være 13,3 m langt og 4,5 m bred (59,85 m² BYA).

I forrige søknad ble det søkt om utvidelse av seter ved å bygge en ny hovedhytte, samt å flytte å eksisterende seterhus for gjenbruk til anneks. I den forrige søknaden ble det referert til et landbruksbehov, og saken ble behandlet i henhold til dette. Samlet tiltak ville gitt grunnlag for areal for husvære innenfor 93,6 m² BYA for setereiendommen. Basert på den nye søknaden vurderes det fortsatt at søknaden om nybygg ikke kan behandles i henhold til forskriftens § 5, punkt 1.

Det har vært flere prinsipielle saker angående arealspørsmål knyttet til byggesaker i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, men også i andre verneområder med tilsvarende bestemmelser der nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet.

Nasjonalparkstyret har vært svært restriktive med søknader om utvidelser og har etablert en praksis som tillater utvidelser på inntil 60 m² BYA av eksisterende husvære, selv når setereiendommen ikke kan vise til et landbruksbehov, inkludert eksisterende fritidsbebyggelse. Basert på forvaltningsplanen for området og lignende byggesaker, er forvalter innstilt på å tillate oppføring av et nytt seterhus på inntil 60 m² BYA som erstatning for eksisterende bygg i denne saken.

Nml § 10 «Samlet belastning»

Av søknadstegninger vurderes nytt seterhus å innordne seg retningslinjer om mål i gjeldende forvaltningsplan, samt generelle retningslinjer om byggeskikk ved ett plan, enkel rektangulær form, med saltaksform. Søker oppgir at det skal bygges i tradisjonell stil med tømmerkasser og et skjæle i midten. Søker har moderert takoverbygg over inngangsparti, slik at det fremstår som en mindre tverrøst over inngangspartiet. Dette er uttrykt å fremstå mer nøkternt, enn ved et større takoverbygg som ifølge byggeskikkveilederen er med på å endre seterbebyggelsen og bør begrenses. Dette vurderes også å være overførbart til oppføring av nye bygg.

Av fasadetegninger fremkommer det på vestfasaden et vindu som vurderes relativt stort, samt en terrassedør med vindu og brystning. Terrassedør vurderes som utypisk for seterstuer og vurderes i retning av å gi et hyttepreg. Hvilke bygningsmessige tiltak som vurderes til å kunne virke skjemmende på landskapsbilde, eller utgjøre en noen trussel mot kulturlandskapet med seterbebyggelse som verneformål er generelt utfordrende å vurdere, og vil i noen tilfelle være avhengig av hvilket øye som ser. Det er viktig å legge vekt på at landskapsvernområdet fortsatt skal være en seterdal med relativ enkel og nøktern bebyggelse. Det bør derfor settes vilkår om ved fjerne terrassedør på seterstuas vestfasade.

Nml § 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Det eksisterer kjøreveg helt inn til eiendommen, slik at risiko for skader på naturmiljø og terreng vurderes lav. Dersom det likevel oppstår skader på natur eller miljø i forbindelse med tiltaket må kostnader for oppretting dekkes av tiltakshaver. Rivnings- og bygningsavfall skal fraktes ut og deponeres på forskriftsmessig vis for å unngå forurensing.

Nml § 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Lokalisering av tiltaket befinner seg på en opparbeidet setervoll, der samme tomt for nyoppføring vil bli benyttet. Av dagens seterhus fremgår det at tømmerkassa står på et støpt og relativt synlig fundament. Som følge av opplysninger gitt av søker pr. telefon, er det tiltenkt at det skal støpes nytt fundament for ny seterstue. Bygningsvolumet bør som utgangspunkt legges så nær bakken som mulig. Det settes derfor vilkår om at synlig støpt fundament skal utgjøre maksimalt 20 cm gjennomsnitt for å unngå at grunnmuren skal bli for dominerende.

Det settes vilkår om nytt bygg skal gis en naturlig, dempet farge. Omsøkt torvtak vurderes å være innenfor byggeskikk.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at eksisterende seterhus på seteieendommen ikke har særskilte kulturhistoriske verdier, og søker begrunner rivingen med slitasje, svak konstruksjon hvor søker anser bygget som lite egnet for istandsetting/rehabilitering. Innlandet fylkeskommune motsetter seg ikke rivingen, men oppfordrer søker til å bevare eksisterende tømmerkassen. Riving tillates, med mulighet for gjenbruk av eksisterende tømmerkasse til uthusformål på setertomta. Basert på forvaltningsplanen og lignende saker, innstilles det på oppføring av et nytt seterhus på inntil 60 m² BYA som erstatning for eksisterende bygg. Fasadetegninger av ny omsøkt seterstue vurderes å være innenfor akseptable rammer med hensyn til byggeskikk. Det settes likevel vilkår om å fjerne terassedør på byggets vestre fasade for å unngå hyttepreg. Videre settes det vilkår om maksimalt synlig grunnmur for fundamentering.

Slik innstillingen foreligger vurderes det ikke at dispensasjonen vil skape en uheldig presedens for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende verneformål og bestemmelser. Samlet sett vurderes tiltakene ikke til å være i strid med verneformålet og at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket.

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

☒ Rammetillatelse

☐ Ett-trinns søknadsbehandling

Oppfylles vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd? ☐ Ja ☒ Nei

Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker

Foreligger sentral godkjenning? ☐ Ja ☒ Nei

Nullstill

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbeidstilsynet før igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850, jf. Kulturminneloven § 25, andre ledd? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen foreligge før igangsetting av tiltaket.

Søknaden gjelder

Eiendom/ byggsted	Gnr. 130	Bnr. 29	Festenr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune 3430 Os i Østerdalen	
	Adresse Skårveien 173				Postnr. 2550	Poststed Os i Østerdalen		
Planlagt bruk/formål	☐ Bolig ☐ Fritidsbolig ☐ Garasje ☒ Annet: Seterhus						Bygn.typekode (jf. s. 2) 171	
Tiltakets art pbl § 20-1 (flere kryss mulig)	Nye bygg og anlegg	☒ Nytt bygg *)		☐ Parkeringsplass *)		☐ Anlegg	☐ Veg	☐ Vesentlig terrenginngrep
	Endring av bygg og anlegg	☐ Tilbygg, påbygg, underbygg *)		☐ Fasade				
		☐ Konstruksjon		☐ Reparasjon		☐ Ombygging	☐ Anlegg	
	Endring av bruk	☐ Bruksendring		☐ Vesentlig endring av tidligere drift				
	Riving	☒ Hele bygg *)		☐ Deler av bygg *)		☐ Anlegg		
	Bygn.tekn. installasj.**) ☐	☐ Nyanlegg *)		☐ Endring		☐ Reparasjon		
	Endring av bruks- enhet i bolig	☐ Oppdeling		☐ Sammenføyning				
	Innhegning, skilt	☐ Innhegning mot veg		☐ Reklame, skilt, innretning e.l.				

*) Byggblankett 5175 fylles ut og vedlegges. (Vedlegg gruppe A) **) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Opplysninger om ytre rammer og bygningsspesifikasjon for tiltaket (Byggblankett 5175)	A	1 –	☐
Dispensasjonssøknad (begrunnelse/vedtak) (pbl kap. 19)	B	1 –	☐
Nabovarsling (Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader)	C	1 –	☐
Situasjonsplan, avkjørselsplan bygning/eiendom	D	1 –	☐
Tegninger	E	1 –	☐
Redegjørelser/kart	F	1 –	☐
Erklæring om ansvarsrett/gjennomføringsplan	G	1 –	☐
Boligspesifikasjon i Matrikkelen	H	1 –	☐
Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet	I	1 –	☐
Andre vedlegg	Q	1 –	☐

Erklæring og underskrift

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker kravene i henhold av plan- og bygningsloven. En er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap. 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger. Foretaket forplikter seg til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. SAK10 kap. 10 og 11.

Ansvarlig søker for tiltaket		Tiltakshaver	
Foretak	Org.nr.	Navn Ulf Tuveng	
Adresse		Adresse Vangrøftveien 182	
Postnr.	Poststed	Postnr. 2552	Poststed Dalsbygda
Kontaktperson	Telefon	Mobiltelefon	Eventuelt organisasjonsnummer
E-post	E-post u.tuveng@tolgabil.no		Telefon (dagtid) 91534350
Dato	Underskrift		Dato 25.01.2025

ULF TUVENG

Opplysninger om tiltakets ytre rammer og bygningsspesifikasjon

Vedlegg til Byggblankett 5174

Beskrivelse av hvordan tiltaket oppfyller byggesaksbestemmelsene, planbestemmelsene og planvedtak etter plan- og bygningsloven (pbl) innenfor angitte områder

Opplysningene gjelder					
Eiendom/ byggsted	Gnr. / Bnr. / F.nr	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune
	130 29				3430 Os i Østerdalen
	Adresse Skårveien 173 2550 Osi Østerdalen				

Forhåndskonferanse	
Pbl § 21-1	Forhåndskonferanse er avholdt og referat foreligger ☐ Ja ☒ Nei

Dispensasjonssøknad og fravik fra TEK			
Pbl Kap. 19	Det søkes dispensasjon fra bestemmelsene i: (begrunnelse for dispensasjon gis på eget ark)		
	☐ Plan- og bygningsloven med forskrifter	☐ Kommunale vedtekter/ forskrifter til pbl	☐ Arealdeplaner ☐ Vegloven
Pbl § 31-2	Det søkes om fravik fra TEK for eksisterende byggverk (pbl § 31-2)		Redegjørelse i eget vedlegg
			Vedlegg nr. B –

Arealdisponering						
Planstatus mv.	Sett kryss for gjeldende plan ☒ Arealdel av kommuneplan ☐ Reguleringsplan ☐ Bebyggelsesplan					
	Navn på plan Forvaltningsplan for Vangrøftdalen/Kjurrudalen landskapsvernområde					
	Reguleringsformål i arealdel av kommuneplan/reguleringsplan/bebyggelsesplan - beskriv LNF					
	Velg aktuell kolonne iht. beregningsregel angitt i gjeldende plan*					
	a. Grad av utnyttning iht. gjeldende plan	%-BYA %	BYA m ²	%-BRA / %-TU %	BRA m ²	U-grad
Tomtearealet	b. Byggeområde/grunneiendom**	629,000 m ²		m ²		m ²
	c. Ev. areal som trekkes fra iht. beregn.regler	– m ²		– m ²		
	d. Ev. areal som legges til iht. beregn.regler					+ m ²
	e. Beregnet tomteareal (b – c) eller (b + d)	= 629,000 m ²		= m ²		= m ²
Grad av utnyttning	Arealbenevnelser	BYA	BYA	BRA	BRA	BTA
	f. Beregnet maks. byggeareal iht. plan (jf. a. og e.)	60 m ²	60 m ²	m ²	m ²	m ²
	g. Areal eksisterende bebyggelse	30 m ²	30 m ²	m ²	m ²	m ²
	h. Areal som skal rives	– 30 m ²	– 30 m ²	– m ²	– m ²	– m ²
	i. Areal ny bebyggelse	+ 59,5 m ²	+ 59,5 m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²
	j. Parkeringsareal på terreng	+ m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²	
	k. Areal byggesak	= 59,5 m ²	= 59,5 m ²	= m ²	= m ²	= m ²
	Beregnet grad av utnyttning (jf. e. og k.)***	1 %	629,000 m ²	%	m ²	
Bygningsopplysninger som føres i Matrikkelen	l. Åpne arealer som inngår i k		– 0 m ²		– m ²	
	j. Parkeringsareal på terreng		– 0 m ²		– m ²	
	m. Areal matrikkelen = k – l – j		= 629,000 m ²		= m ²	= m ²
	Antall etasjer 1	Antall bruksenheter bolig	Boliger 0 m ²		Boliger m ²	Boliger m ²
		Antall bruksenheter annet 60	Annet 60 m ²		Annet m ²	Annet m ²
Redegjørelser	* Skal beregning av utnyttingsgrad skje etter annen regel, beskriv nærmere					Vedlegg nr. F –
	** Den som areal i red. b. ikke er framkommet av målebr. beskriv nærmere					Vedlegg nr.

Bygningsopplysninger som føres i matrikkelen	
Næringsgruppekode A	Oppgi kode for hvilken næring brukeren av bygningen tilhører. Bygninger som brukes til flere formål skal kodes etter den næringen som opptar størst del av arealet. Unntak: Næringsgruppekode «X» skal kun brukes når bygget bare har areal til boligformål.
Næringsgrupper – gyldige koder	
A Jordbruk, skogbruk og fiske B Bergverksdrift og utvinning C Industri D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet F Bygge- og anleggsvirksomhet G Varehandel, reparasjon av motorvogner	H Transport og lagring I Overmattings- og serveringsvirksomhet J Informasjon og kommunikasjon K Finansierings- og forsikringsvirksomhet L Omsetning og drift av fast eiendom M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting N Forretningsmessig tjenesteyting O Offentlig administrasjon og forsvar, trykdeordninger underlagt offentlig forvaltning
P Undervisning Q Helse- og sosialtjenester R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter S Annen tjenesteyting T Lønnet arbeid i private husholdninger U Internasjonale organisasjoner og organer X Bolig Y Annet som ikke er næring.	

Plassering av tiltaket	
Er det høyspentlinje/kabel eller nettstasjon/transformator i, over eller i nærheten av tiltaket?	☐ Ja ☒ Nei
Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert	Vedlegg nr. Q –
Kan vann og avløpssledninger være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja ☒ Nei
Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert	Vedlegg nr. Q –

Krav til byggegrunn NB! Fylles kun ut dersom det er relevant for tiltaket	
Skal byggverket plasseres i område med fare for:	
Flom (TEK10 § 7-2)	Skal byggverket plasseres i flomutsatt område? ☒ Nei ☐ Ja Hvis ja, angi sikkerhetsklasse:
	F1 (liten konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/20 år) F2 (middels konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/200 år) F3 (stor konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/1000 år)
Skred (TEK10 § 7-3)	Skal byggverket plasseres i skredutsatt område? ☒ Nei ☐ Ja Hvis ja, angi sikkerhetsklasse:
	S1 (liten konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/100 år) S2 (middels konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/1000 år) S3 (stor konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/5000 år)
Andre natur- og miljøforhold (pbl § 28-1)	☒ Nei ☐ Ja Dersom ja, beskriv kompensierende tiltak i vedlegg
	Vedlegg nr. F –

Tilknytning til veg og ledningsnett NB! Fylles kun ut dersom det er relevant for tiltaket	
Adkomst vegloven §§ 40-43 pbl § 27-4	Gir tiltaket ny/endret adkomst? ☐ Ja ☒ Nei
	Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Kommunal veg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☒ Privat veg Er vegrett sikret ved tinglyst erklæring? ☒ Ja ☐ Nei
Vannforsyning pbl § 27-1	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat vannverk ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann Beskriv ☒ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Avløp pbl § 27-2	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☒ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☐ Nei Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☒ Terreng ☐ Ikke relevant
	Vedlegg nr. F –

Løfteinnretninger	
Er det i bygningen løfteinnretninger som omfattes av TEK17?:	Søkes det om slik innretning installert? Hvis ja, sett X
☐ Ja ☒ Nei	☐ Heis ☐ Trappeheis ☐ Løfteplattform ☐ Rulletrapp eller rullende fortau

Os Kommune

Rytrøa 14

2550 Os i Østerdalen

21/1-2025

Følgerebrev byggesøknad.

Det søkes med dette om riving av eksisterende seterhus og oppføring av ny bygning på eiendommen 130/29, adresse Skårveien 173 i Kjurrudalen.

Setereiendommen har ikke vært i aktiv bruk på lang tid, men det foreligger nå konkrete planer for aktivt bruk ved beiting og rydding av tidligere slåttearealer rundt bebyggelsen. Avgrensing av beiteområdet har tidligere vært vanskelig grunnet manglende og dårlige gjerder, men dette kan nå løses ved bruk av elektroniske gjerder av typen «No-Fence» eller liknende. Søker driver selv ikke aktivt landbruk, men nær familie er aktive gårdbrukere i Dalsbygda, og ønsker sterkt å bidra til å ivareta tradisjonen med husdyr på beite og rydding av slåttemark i seterlandskapet. Rydding av beiteområdet er påbegynt, dette arbeidet vil fortsette parallelt med øvrige istandsettingsprosjekter på eiendommen.

Eksisterende seterhus er sterkt preget av slitasje, svak konstruksjon og uheldige påbygg i tidligere generasjoner. Bygningen anses som ubrukelig og lite egnet for rehabilitering. Bygningen er SEFRAK-registrert, men ved «Registrering av faste kulturminner» datert 24/8-88 (vedlagt) kommer det frem at bygningen har lav verneverdi både som selvstendig bygg og som del av miljø. Vedlagte bilder viser bygningens utforming og tilstand. Bygget er ikke i tråd med verken tradisjonell bebyggelse i området eller Byggeskikkveileder for Forollhogna Nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.

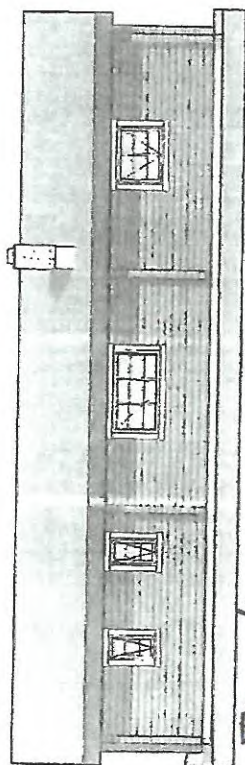
Søker har et sterkt ønske om at bebyggelsen på setereiendommen skal ha en utforming og tilpasning som er i tråd med lokal byggeskikk hvor bygningen passer inn i landskapet og omgivelsene med eksisterende fjøs og uthus. Byggeskikkveileder for nasjonalparken og landskapsvernområdene vil bli sterkt vektlagt både med hensyn til materialvalg, utforming, takvinkel, høyder, torvtak, fargevalg og bebygd areal. Søknaden vil med det tjene formålet i verneforskriftens §2: «...å ta vare på et særpreget seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner....» og verneforskriftens §5 punkt 1 vedr «oppføring av nødvendige bygninger for seterdrift og beitebruk». Søker er også av den oppfatning at tiltaket tilfredsstiller krav i Forvaltningsplanen for Vangrøftdalen/Kjurrudalen landskapsvernområde, hvor det i kapittel 4.2.2 omtales «tillatelse til oppføring av nytt seterhus når det skal drives aktiv seterdrift» (beite og slått er sidestilt med mjølkeleveranse i forvaltningsplanen).

Nytt seterhus vil få tradisjonell utforming, med 2 tømmerkasser og «skjæle» i bindingsverk mellom disse. Planlagt lengde på nytt bygg er 13,3 meter med bredde på 4,5 meter, totalt 59,5m², noe som er innenfor retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for området hvor det fremkommer at bebygd areal ikke skal overskride 60m² pr. seterhus. Riving av eksisterende bygning og oppføring av nytt seterhus vil ikke komme i konflikt med verken Kommuneplanen, Områdeplan for Vangrøftdalen/Kjurrudalen, Forvaltningsplanen for området eller Forskrift for Vangrøftdalen/Kjurrudalen landskapsvernområde. Ny bygning vil ihht vedlagte tegninger tilfredsstille krav til tradisjonell byggemåte og utforming, og være i tråd med Byggeskikkveileder for Forollhogna Nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder datert 2/12-2020.

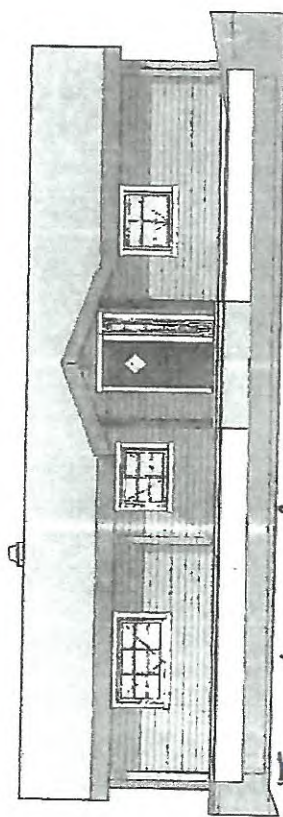
Med vennlig hilsen

Ulf Tuveng

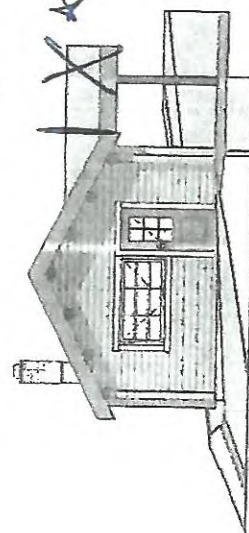

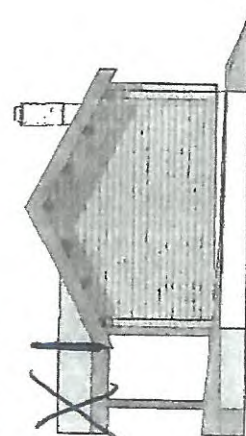
Tømmerkøse Bindingsverk Tømmerkøse
1:100 Fasade Nord (1)

Tømmerkøse Bindingsverk Tømmerkøse
1:100 Fasade Sør

1:100 Fasade Vest

1:100 Fasade Øst

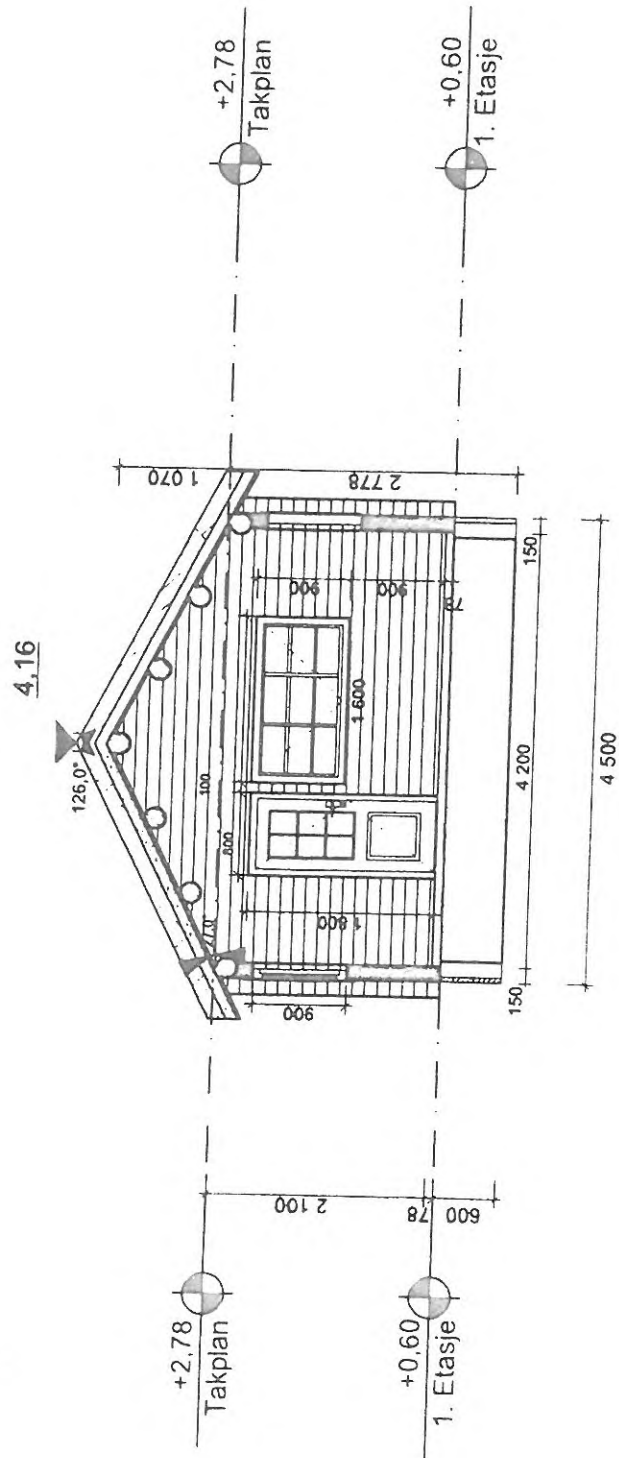
Terrøste over
inngangsdør begrenses
til samme høyde som
takutstikket. Dette iht

Byggeskikkveileder for
Førullhegna nasjonalpark m.
landskapsvernområder, datert
2/12-2020.

Bygningens form, fasade og
materialvalg er også iht den

Terrøste begrenses

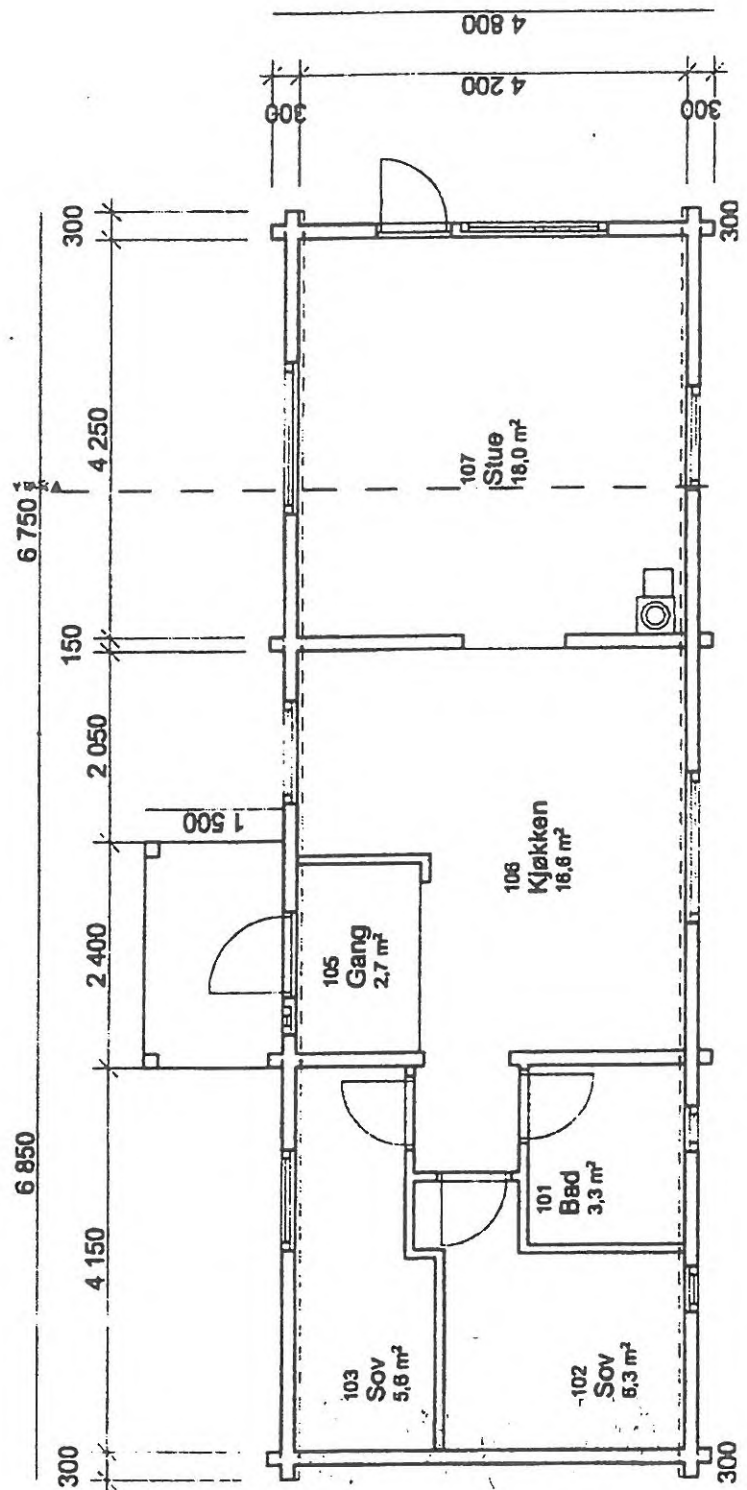
NUTT SETER HUS

1:100 Snitt Hytte

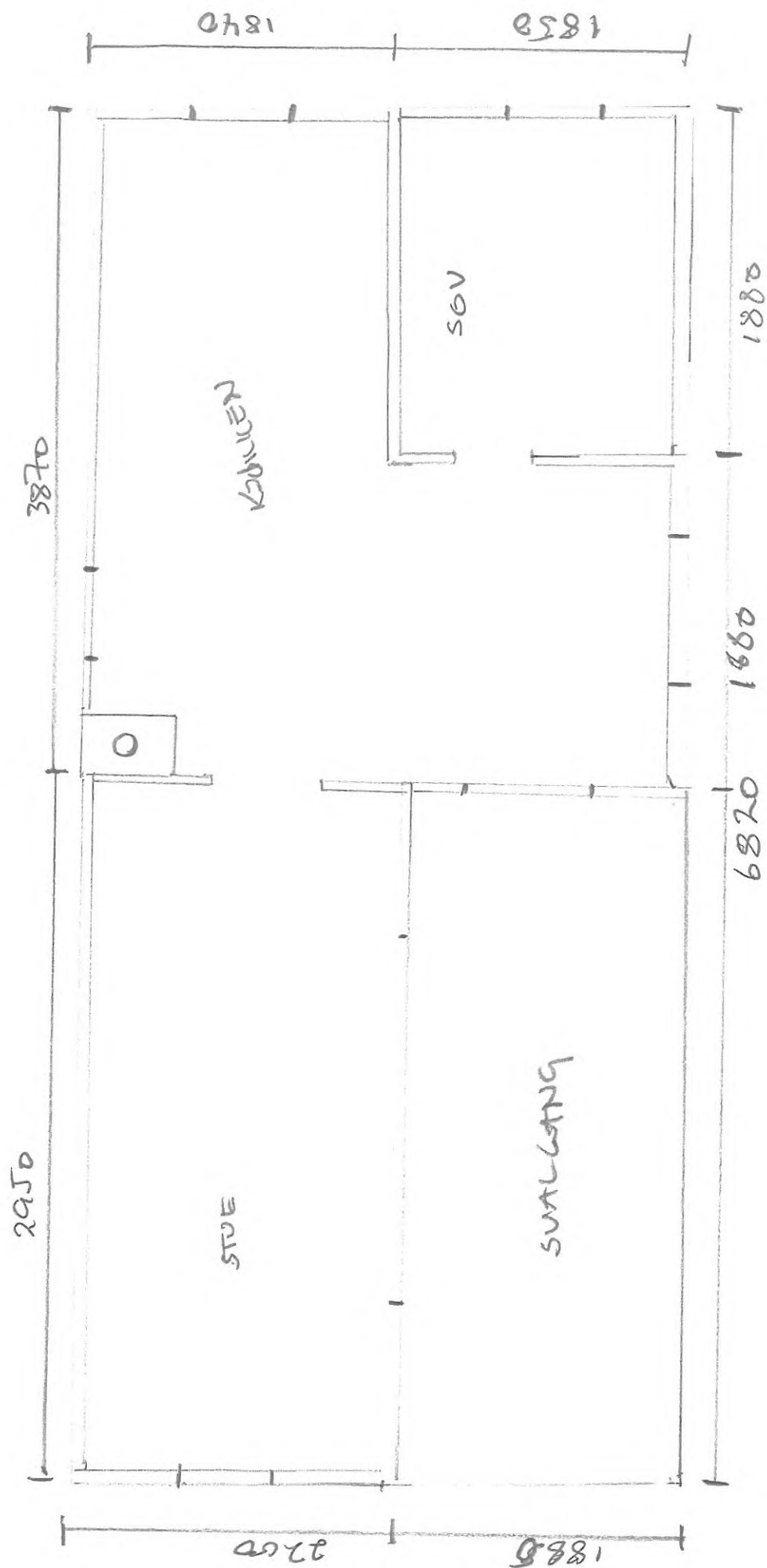
NYTT JETERHUS

Fasade Sør

Fasade Øst

PLANSKISSE GAMMELT SETERHUS

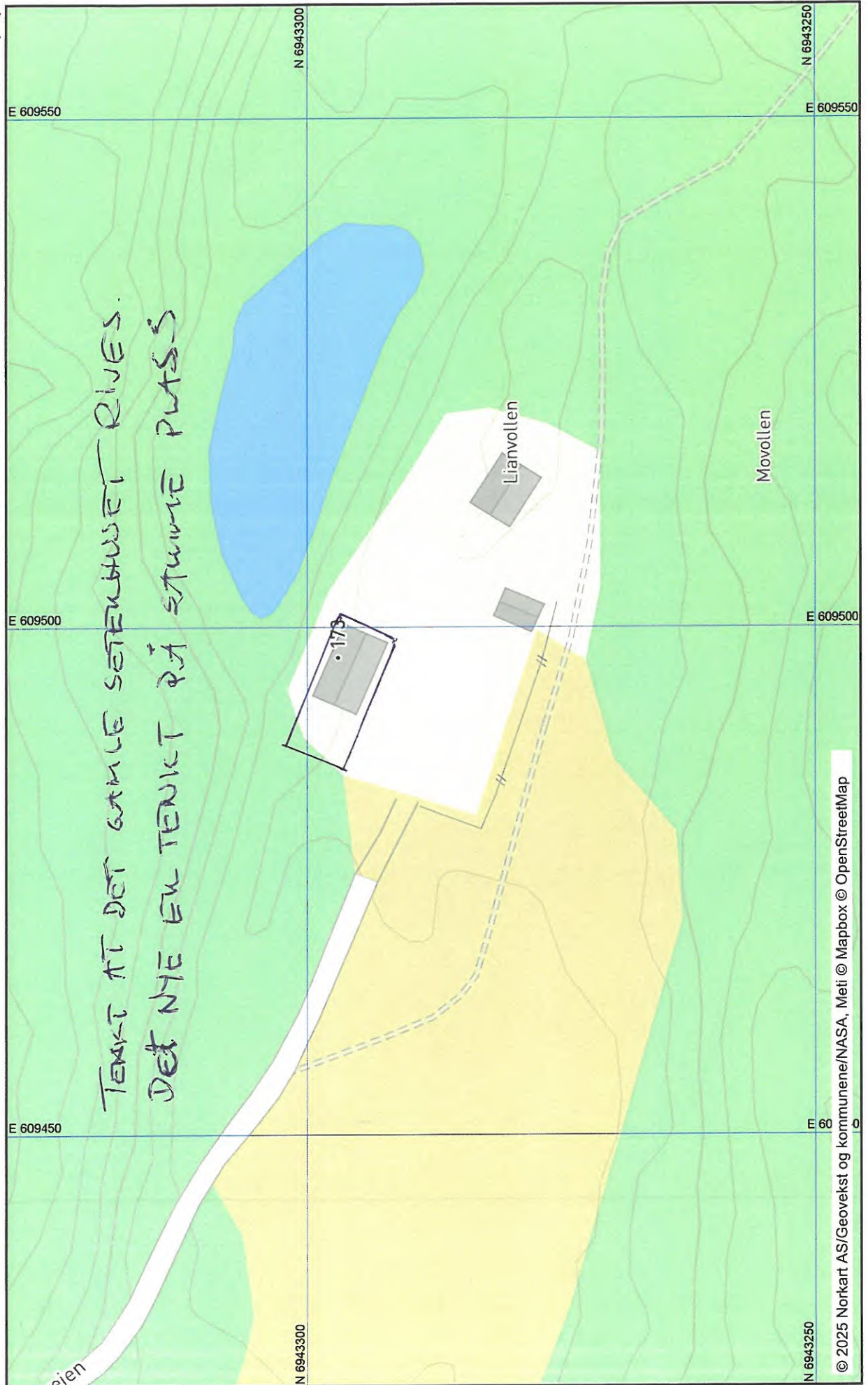
Utskrift fra Norkart AS kartklient

Dato: 03.02.2025

Målestokk: 1:500

Koordinatsystem: UTM 32N

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i de
Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som

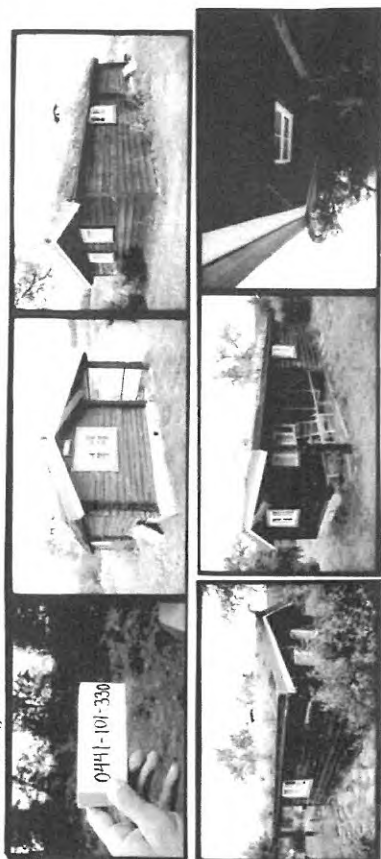

REGISTRERING AV FASTE KULTURMINNER
I NORGE
REGISTRERING AV HUS

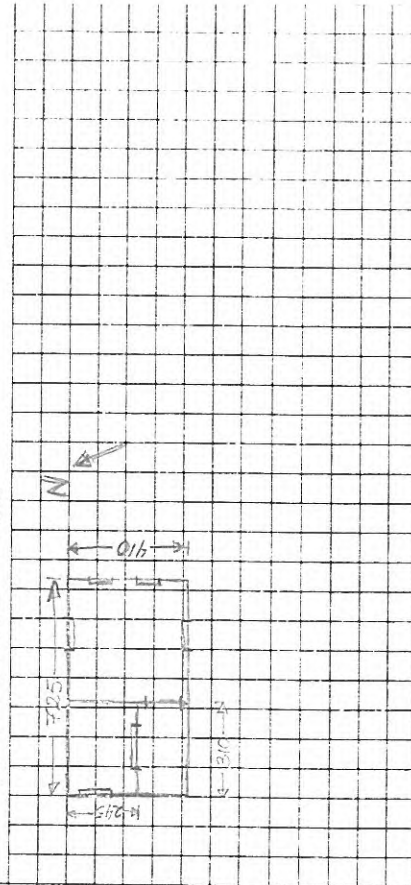
OBJEKT	Mouollen	
ELER (fullt navn, postadresse)	JETERSTUE, GRUEVOLLEN, Kyrrevaldalen	
BRUKER (fullt navn, postadresse)	Per A. Grue	

1	KORTARKIV NUMMER	V	Kommunennummer	04441	Registreringskretsnummer	701	Hus lopenummer	330				
2	FOTOARKIV NUMMER	V	Filmnummer	054	Bildenummer, laveste	01	Bildenummer, høyeste	06				
3	ØKONOMISK KARTVERK BLAD-BETEGNELSE	V	Sone	2	Øst-vest i sone	12	Nord-sør	107	Malestokk	5	Bladnummer	1
4	KOORDINATER (fylles ikke ut)		System		Akse/sone		Y = ±	X =				
5	KOMMUNE		Kommune, navn	OS I ØSTERDALEN								
6	TOPOGR.BETEGNELSE		Gardsnummer	051	Bruksnummer	051	Topogr. betegnelse, navn og nummer	OS I ØSTERDALEN				
7	MATRIKSEL- BETEGNELSE	0	Gardsnummer	051	lav	051	høy	051	lav	051	høy	051
Annen matrikelbetegnelse (bare for eiendommer utenfor landsmatrikkelen)												
8	BYGNINGSNUMMER (fylles ikke ut)											
9	EIENDOMMENS NAVN.	V	Dialektform	Gruevollen								
10	DIALEKT/OFFISIelt		Offisiell form	GRUEVOLLEN								
11	EIENDOMMENS VEG-/GATEADRESSE	X	Veg-/gatenavn									
			Veg-/gatenummer og -boksnavn	laveste høy								
12	OPPRINNELIG FUNKSJON (FORMÅL)	0	Lokal betegnelse på huset	Merknad								
13	NAVÆRENDE FUNKSJON (FORMÅL)	V	Kode 1	2	3	4	Merknad					
14	OPPRINNELIG SOSIAL MILJØSAMMENHENG	0	Kode 1	2	3	4	Merknad					
15	FORHOLDET TIL ANDRE HUS	V	1. Embetsverk m.m.	2. Nærings- drivende	3. Tjenestemenn m.m.	Merknad						
			1. Selvstend.g hus fritst.	2. s.bygd	3. Del av anlegg fritst.	4. s.bygd	Merknad					
16	FYSISK MILJØSAMMENHENG		1. Større tettsted (by)	2. Mindre tettsted	3. Gardsankn.gg	4. Seteranlegg	5. Zonen husgruppe	6. Enkelth.us. spredt	Merknad			

Plass for fotografier

Plass for planskisse (1 ruleside = 1 meter)

VERNEVERDI										Vurderingen utført av		
EGENVERDI					SOM DEL AV MILJØ					Underskrift		
Høy	Midd.	Lav	Ingen	Høy	Midd.	Lav	Ingen	Dato				
○	○	○	○	○	○	○	○	24/8-88		A. Haagen		
○	○	○	○	○	○	○	○	/				
○	○	○	○	○	○	○	○	/				

17	UNDERBYGNINGENS KONSTRUKSJON	1. Grunnmur	1. Hjørner, laffestein e.l.	Merknad						
18	KJELLERENS/UNDER- ETASJ. UTNYTTING M. M.	1. Opplytt	2. Ganghøyde	3. Kryperom	4. Åpen	Merknad				
19	YTTERVEGGENS KONSTRUKSJON	1. Tre-	2. Mur-	3. Støp-	Merknad					
20	FASADEKLEDDNING	4. Metall-	5. Blandings-	9. Annet	Merknad					
21	TAKFORM	1. Ingen	2. Jord, torv	3. Tre	4. Stein	Merknad				
22	TAKTEKKINGS- MATERIALE	1. Never, torv	2. Tre	3. Naturstein	4. Tegstein	Merknad				
23	ANTALL ETASJER	5. Sementstein	6. Plater	7. Papp, plast	9. Annet	Merknad				
24	HOVEDMÅL I PLAN	1. 1 1/2	2. 2 1/2	3. 3 1/2	4. 4 1/2	5. 5 o.m.				
25	ANTALL SKORSTEINER	Lengde	Bredde	Skorsteiner	1 stk.	Merknad				
26	PLANFORM (fylles ikke ut)					Merknad				
27	STILPREG (fylles ikke ut)					Merknad				
28	TIDFESTING/ BYGGEGÅR	Tidskode				Merknad				
29	TILBYGGING/ OMBYGGING	Tidskode 1	2	3		Merknad				
30	FLYTTING	Tidskode 1	2	3		Merknad				
31	REKET/BRUNT/ FALT I RUIN	Tidskode				Merknad				
32	VEDLIKEHOLDS- SITUASJON	1. God stand	2. Beg. forfall	3. Framskredet forfall	4. Ruin	Merknad				
33	OFFENTLIGE TILTAK SOM KAN BERØRE HUSET	1. Ingen	2. Siner plan	3. Regul. plan	4. Veg. plan	5. Byggepl. huset selv	6. Byggepl. andre hus	7. Vass- drags- plan	8. Annet	9. Annet
34	EIER/BRUKERS MENING OM HUSET	1. Bevaring på stedet	2. Bevaring annet sted på samme eiendom	3. Flytting/salg til annen eiend.	4. Forfall/riving for godt	5. Sikret v/ offentlig erverv	6. Sikret v/ offentlig erverv	7. Sikret v/ offentlig erverv	8. Sikret v/ offentlig erverv	9. Sikret v/ offentlig erverv
35	FREDNING/SIKRING	1. Ingen tredning/ sikring	2. Fredet etter lov							

BYGGEKATEGORI M. M.

ALDER, VEDLIKEHOLD, SIKRING M. M.

Signalen for kontrollfelle:

1. - rubrikken utlytt, opplysningen sikker

2. - " " " " usikker/mangelfull

3. - " " " " mangler

4. - " " " " rubrikken irrelevant

1. - fylles ut med kodesiffer

2. - fylles ut med kryss

FORSKJELLIGE OPPLYSNINGER		Ja	Nei
36	KARTESTET PÅ ØKONOMISK KARTVERK?	☒	☐
37	REGISTRERT/OPPMÅLT FOR?	☐	☒
38	ELDRE FOTOGRAFIER/TEGNINGER?	☐	☒
39	BRANNFORSIKRINGSSKAP	☐	☐
40	INNSKRIFTER, DEKOR M. M.	☐	☐
41	BYGGHERRE	☐	☐
42	BYGGMESTER/ARKITEKT	☐	☐
43	ANDRE OPPLYSNINGER	Denne sedelen var tidligere slettet under Nygjøddet.	

DENNE REGISTRERINGEN ER UTFORT:

Sted: / Dato: / Underskrift: /

REGISTRERINGEN ER UTFORT/SUPPLERT/AJOURFØRT:

/

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/14882

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	17/2025	06.05.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - klage på avslag om takoverbygg på seterstue på Klokkervollen i Kløftåsen - Randi Brænd og Tore Grue

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar klagen fra Randi Brænd og Tore om avslag på vedtak delvis til følge, og gir dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde om oppføring av takoverbygg på seterstuen på Klokkervollen gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Følgende vilkår gjelder:

1. Det kan oppføres et takoverbygg over eksisterende inngangsdør og trapp med redusert bredde slik at takoverbygget kun dekker over dør og vindu, og redusert lengde (dybde) til ca. 1,2 m.
2. Nye målsatte tegninger i tråd med vilkår 1 oversendes nasjonalparkstyret for godkjenning før vedtak etter verneforskrift er endelig.
3. Byggeplassen skal holdes rydding slik at bygningsavfall ikke ligger skjemmende rundt og blåser utover.

Det oppfordres til bruk av bare en farge (brun) på vindskibordene og en mer dusere hvit-farge på kledninger rundt vinduer og dører for å gi seterstuen et dempet uttrykk. Videre anbefales bruk av [byggeskikkveilederen](#) for bygninger i seterlandskapet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Begrunnelse:

Det er i omgjøringen av vedtaket om avslag lagt vekt på de nye opplysningene om seterstua sin bygningshistorie og bruk gjennom årene hvor bakgrunnen for både størrelse og utforming av seterstua på Klokkervollen fremgår. Seterstua, som inneholder

2 boenheter og rom for utleie i forbindelse med jakt, vurderes derfor å være noe utradisjonell på grunn av sin størrelse og utforming, og må kunne sies å avvike i forhold til lokal, tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen i landskapsvernområdet. Likevel må videre tiltak på bygningen sees i lys av lokal byggeskikk og tradisjonell seterbebyggelse for landskapsvernområdet, og tilpasses en mer enkel og nøktern utforming. Det omsøkte takoverbygget framstår som forholdsvis stort (5 m²), men ved å redusere størrelsen av tiltaket vil seterstua kunne framstå mer i tråd med uttrykket for en enkel seterbebyggelse. En redusere størrelse på takoverbygget vil fortsatt dekke behovet for å beskytte inngangsdør mot vær og vind, samt at støvler og skotøy kan stå under tak.

For å dempe det litt markerte uttrykket – særlig høyden, på seterstuen, *anbefales* det at vindskibordene kan gis en felles farge brun (de hvite bordene gis samme brunfarge som øvrige bord), og at også kledningene rundt vinduer og dører kan dempes ved en dusere hvit-farge.

Det er også i andre saker stilt krav til bl.a. redusert størrelse på tilsvarende byggetiltaket. Å ivareta likhetsprinsippet er også en vurdering som forvaltningsmyndigheten skal gjøre i forbindelse med presedensvurderinger.

Med bakgrunn i denne seterstuen historikk, som gjør at størrelsen avviker fra den tradisjonelle seterbebyggelsen, og ved å sette vilkår om reduksjon av størrelsen på takoverbygget til det høgst nødvendige, vurderer nasjonalparkstyret nå saken slik at en tillatelse ikke vil kunne medføre økt risiko for en uheldig presedens for annen seterbebyggelse innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde eller andre landskapsvernområder med tilsvarende verneformål og bestemmelser.

Det vises ellers til saksframlegg med hjemmelsgrunnlag og vurderinger.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Oversender søknad til behandling.pdf
- 2 Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett.pdf
- 3 Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett takoverbygg seterhus Kløftåsen.pdf
- 4 Byggeteninger - Klokkervollen - fasader plan snitt - A4-format
- 5 Saksprotokoll Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om takoverbygg på seterstue i Kløftåsen, Os kommune
- 6 Klage på avslag takoverbygg Kløftåsen.pdf
- 7 Kulturminnefaglig vurdering av søknad om fasadeendring på sæter i Kløftåsen 87 gnr_bnr. 131_18 – Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde – Os kommune.pdf

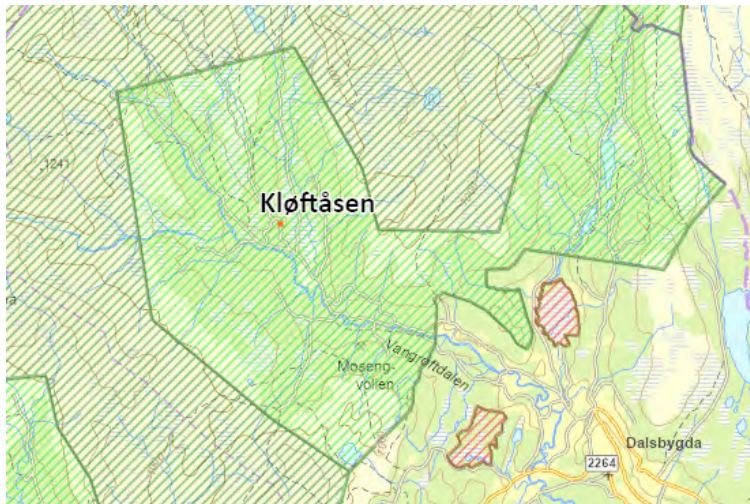
Andre saksdokumenter:

1. [Forskrift](#) om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.
2. [Forvaltningsplanen](#) for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, 2004.
3. [Byggeskikkveileder](#). Bygninger i seterlandskapet. Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2020.
4. Om UKL Vangrøftdalen-Kjurrudalen og Verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensens, Os kommune sine nettsider [her](#) .

5. Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Hedmark, [Rapport](#) Riksantikvaren, 2024.

Saksopplysninger

Os kommune har den 9.12.2024 oversendt en søknad om byggetiltak på seterbygning i Kløftåsen innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for behandling etter verneforskrift, jf. saksdokument nr. 1.

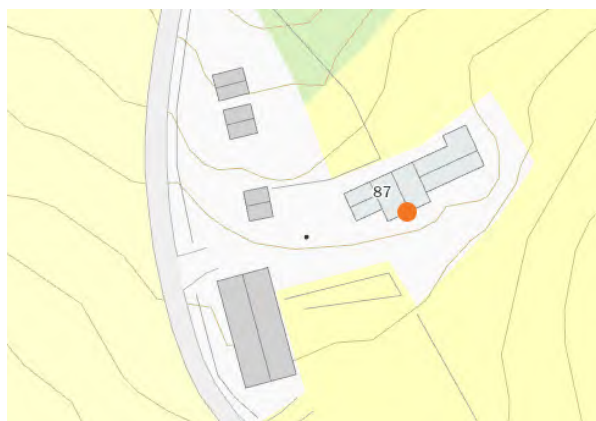
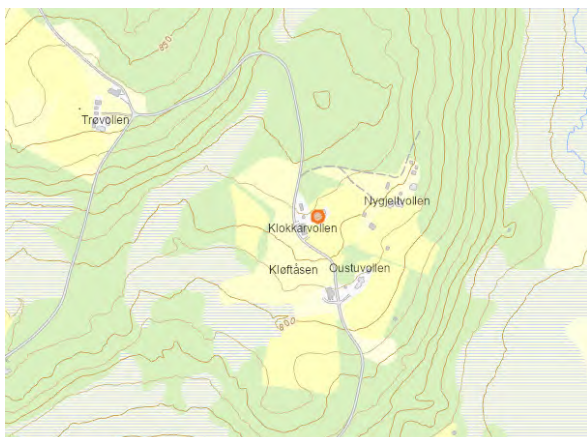
Kartutsnitt som viser beliggenheten for setra i Kløftåsen setergrend innenfor Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvern-område

Kort sakshistorikk

Randi Brænd og Tore Grue, Dalsbygda søkte om oppføring av et takoverbygg over inngangsdør og tapp på seterstue på Klokkervollen gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune, jf. saksdokumenter nr. 2-4.

Søknaden begrunnes med at inngangsdøra er utsatt for stor slitasje gjennom være og vind, samt at regn og snø delvis trenger inn i gangen. Videre er det behov for å sette fra seg fjøsstøvler mm utenfor døra uten at det regner oppi dem.

Setra inngår i aktiv næringsbruk med kyr og melkeproduksjon.

Kartutsnitt som viser setergrenda i Kløftåsen, og Klokkervollen på gnr./bnr. 131/18.

Bilde av seterstuen på Klockervollen gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen slik den er i dag. Bilder følger med søknaden.

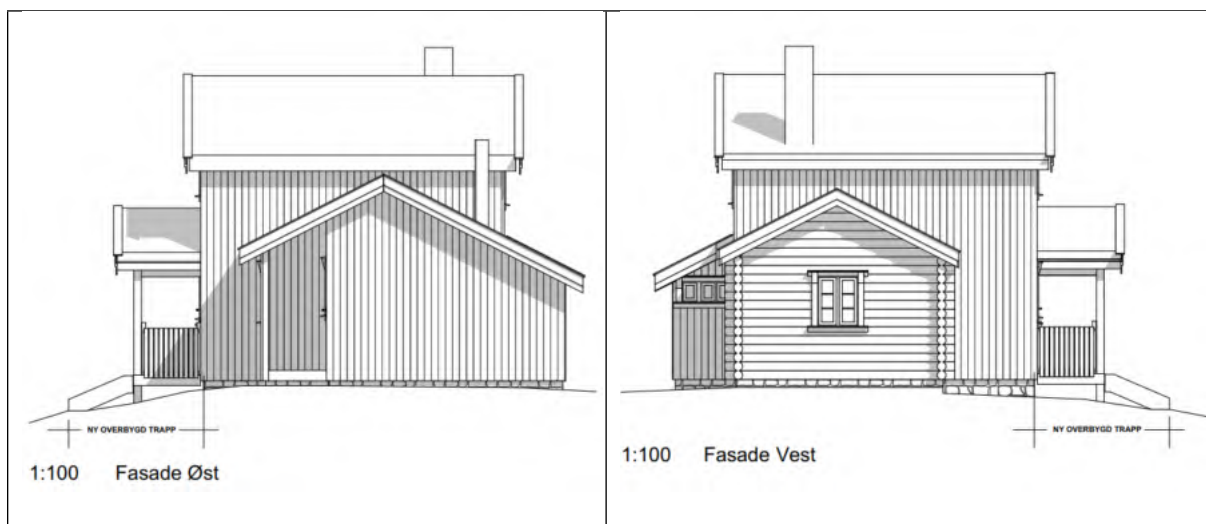
Seterstua er oppgitt til 99 m² BYA. Planlagt takoverbygg er oppgitt med bredde på 3,3 m over inngangsdør og vindu, og maks. 1,5 m i lengde over dagens trapp. Til sammen utgjør planlagt overoverbygg nærmere 5 m² BYA. Ny trapp bygges utenfor takoverbygget.

Eksisterende seterstue:	ca. 99 m ² BYA
Påbygg/takoverbygg:	<u>5 m² BYA</u> + ny trapp
Sum nytt bebygg areal:	<u>104 m² BYA</u>

Saksdokumentene som viser fasader, snitt og plan for seterstua er samlet i ett dokument (nr. 4) i A4-format for å få flettet dokumentet inn i saksframlegget. Disse byggetegningene vil bli tatt opp på skjerm for nasjonalparkstyret i forbindelse med behandlingen av saken.

Utsnitt av fasadetegningene av seterstuen som følger med søknaden:

Saken ble forberedt til behandling som sak 6/2025 i AU den 11. mars, hvor det ble gjort vedtak om avslag på det omsøkte takoverbygget med følgende begrunnelse:

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger.

Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seter-bebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Viser til utredninger i saksframlegget for bruk av hjemmelsgrunnlag og vurderinger etter naturmangfoldloven.

For videre saksopplysninger henvises det til særutskrift for AU-sak 6/2025, jf. saksdokument nr. 5.

Vedtaket om avslag ble sendt tiltakshaver den 13. mars med varsel om 3 ukers klagefrist.

Klage på vedtak

Randi Brænd og Tore Grue har den 2. april sendt klage på vedtaket om avslag.

Klagen er mottatt innenfor klagefristen, og klagen tas opp til behandling i nasjonalparkstyret.

Klagen inneholder en oversiktlig beskrivelse av både historikken og bruken av seterstua på Klokkervollen opp gjennom årene, jf. saksdokument nr. 6.

Utklipp fra klagen:

Seterbygningen

Seterhuset vårt er omgjort i mange omganger, og de eldste bygningsdelene ble flyttet fra andre steder til Kløftåsen for omtrent 200 år siden. De siste omgjøringene vi kjenner til ble gjort i 1946, på 1980-tallet og til sist på 1990-tallet. Seterbygningen vår består av tre deler, den vestre er en tømmerdel fra 1700-tallet (Sefrakregistrert?), den østre delen er en restaurert bygningsdel av sheltertype med et mindre påbygg fra 1990-tallet, mens midtpartiet er en toetasjes reisverksdel bygd etter krigen for utleie til turister.

Innvendig er seterhuset delt i to deler, slik at to hushold kan bo på setra samtidig. De fleste andre setrene i området har to beboelseshus, mens vi har *et* hus sammenbygd av opprinnelig to deler.

Dagens to innganger, midt på, og i østre del, fører til hver sin beboelsesdel av setra. Den ene delen har i perioder vært leid ut, mens budeia har disponert den andre delen. I jakta har vi kunnet leie ut husrom til to jegere/lag samtidig. På denne måten har husmassen vært utnyttet slik at flest mulig skal ha kunne brukt den. Tidligere var det inngang til begge enhetene fra to dører midt på gavlveggen, jf. bildet på forrige side.

Med den toetasjes gavlveggen har seterstua vår fått ei bred og dominerende flate i front. Dette gjør uttrykket av setra både dominerende og fremmedartet. For å prøve å dempe den store veggflata har vi valgt en mørk veggfarge, og midt på veggen er det lagt inn et tverrbord i kledningen for å redusere høydevirkningen av huset. Uten at det har noen nevneverdig effekt.

Vår seterstue har i dag et BYA på 104 m², mens det i forvaltningsplanen er føringer om at seterhus ikke skal overstige 60 m². Det som også står i planen er at det pr. seter i drift åpnes for *to seterhus à 60 m²*, altså totalt 120 m². Ved å tillate et takoverbygg som omsøkt vil vi uansett ikke komme over 120 m², og vi mener derfor at dette er innenfor hva som kan tillates, også av hensyn til arealbegrensningene som er satt.

Om byggeskikk og estetikk

Den lokale byggeskikken har utviklet seg over tid, og at mange i nyere tid har fått takoverbygg over inngangsdørene sine er etter vår mening en naturlig utvikling, nettopp fordi slike dører er utsatt for slitasje fra vær og vind, og fordi en har behov for å kunne sette fra seg ting ute under tak.

I forbindelse med at vi ønsket et tak over inngangsdøra midt på den brede, massive veggen engasjerte vi arkitekt for å finne en løsning som kunne bidra til at den store flata

virket mindre dominerende. Det omsøkte tiltaket vil etter vår vurdering dempe uttrykket av den fremmedartete bygningen sett fra framsida, og slik sett gjøre at bygningen glir mer inn i seterlandskapet og bygningsmiljøet. Løsningen som er skissert gir også bygningen et balansert uttrykk sett fra siden.

Innlandet fylkeskommune mener at det omsøkte overbygget vil få en dominerende virkning, og gi fasaden et overfylt uttrykk. Vi har diskutert flere løsninger med arkitekten, og vi mener at løsningen vi har gått for gir den beste løsningen, både av hensyn til praktisk bruk og av hensyn til det estetiske og tilpasning til lokal byggeskikk. Vår vurdering er altså motsatt av fylkeskommunens; vi mener at tiltaket vil være positivt for bygningsmiljøet

Døra til venstre på midtdelen som førte rett inn på kjøkkenet ble tatt bort på 1980-tallet, og et større vindu erstatter døra og det lille vinduet for å få inn mer lys i kjøkkenrommet. Bildet er hentet fra Osboka, bind 1.

Vi klager fordi:

1. Vi mener det er benyttet feil lovanvendelse for avslaget. Vi har forstått at det er store tilbygg som ikke er tilpasset eldre, tradisjonelle bygninger som skal begrenses. Vi mener tak over inngangsparti er vanlig og alminnelig akseptert, og at dette er et tiltak det er hjemmel for å tillate.
2. Tiltaket er tilpasset bygget, og vil ikke bli dominerende. Tiltaket strider ikke mot verneformålet, og vil ikke påvirke verneverdiene. Vi driver tradisjonell setring med utmarksbeite, og vi har behov for å tilrettelegge for praktiske og nødvendige løsninger på eksisterende bygning.
3. At vårt seterhus er et gammelt, tradisjonelt og verneverdig kaffekvernhus er ikke riktig, jf. beskrivelsen av hva et slik kulturminne/ verneverdig bygg er.

4. Å tillate et takoverbygg som omsøkt gir ingen fare for presedens. Dette både fordi de fleste seterhus i området allerede har tak over inngangspartiet, og fordi det ikke er mange tilsvarende bygg i området der det er aktuelt å gjøre samme tiltak

Vi tillater oss også å stille spørsmålstegn ved hvorfor saken er behandlet i AU, da det i saken står at AU kan «behandle søknader etter verneforskriftene og naturmangfoldlovens § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene». Er tiltaket likevel vurdert for å ikke være av stor negativ påvirkning for verneverdiene, eller skulle saken vært behandlet av nasjonalparkstyret når det likevel *ikke* gis tillatelse?

Det henvises i sin helhet til klagen, jf. saksdokument nr. 6.

Andre saksopplysninger

Innlandet fylkeskommune er kontaktet av nasjonalparkforvalter i forbindelse med den innkomne klagen, og fylkeskommunen henviser til sin høringsuttalelse som ble gitt til søknaden, jf. saksdokument nr. 7.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde heter det i § 2 om formål med opprettelsen av verneområder er:

«å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I nevnte forskrift [§ 3 vernebestemmelsene](#) heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, ... riving av eldre seterbebyggelse, mm. Opplistingen er ikke uttømmende».

Videre heter det i nevnte forskrift [§ 5 eventuelle unntak etter søknad](#) at «når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

1. Oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk.
2. Ombygginger og restaureringer av eksisterende bygninger med tanke på bruksendring.
3. Tilbygg til eksisterende bygninger.

...

Forvaltningsplanen for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde gir nærmere beskrivelse og konkretisering av hvordan bestemmelsene i verneforskriften skal forstås og praktiseres. Forvaltningsplanen gir føringer og retningslinjer for hva som kan tillatelse etter § 5 «uten at det strider mot formålet og når særlig grunner taler for det».

I kap.4.2 «Oppføring av nybygg og tilbygg» framgår det at byggetiltak på seterhus på setrer i drift er særlig knyttet næringsmessige behov, og det gis bl.a. føringer om størrelse på seterhus hvor bebygd areal (BYA) ikke skal overstige 60 m² mm. Videre framgår det at tilbygg til seterhus dreier seg om *påbygging* av bygninger med føringer om at samlet BYA kan utgjøre 60 m².

Forvaltningsplanen beskriver bl.a. at det har vært vanlig med 2 seterstuer pr. setervoll innenfor landskapsvernområdet, og at dette har gjerne vært to mindre seterstuer. Ofte kan det ha vært lettere å tilpasse 2 mindre seterhus enn ett stort. Det beskrives at det i dag er mange setrer som har 2 hus av ulik karakter med formål «opphold/bolig» osv., og at dette kan være bygninger som skiller seg ut fra de tradisjonelle bygningene på setervollen.

Videre beskrives: «Det kan tillates tilbygg til seterhus på setrer i drift. Påbygging bør hovedsakelig skje i husets lengderetning. Kun små tilbygg på tvers av lengderetningen kan tillates. Eksisterende seterhus kan bygges på inntil totalt bebygd areal utgjør 60 m² bruttoareal. Påbygg bør få utforming og detaljering som harmonerer med det eksisterende seterhuset.»

Nasjonalparkstyret har over tid etablert en forvaltningspraksis hvor byggetiltak som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. ikke er å regne som *tilbygg* etter verneforskriften § 5 punkt 3, og søknader om denne type byggetiltak behandles som dispensasjon fra vernebestemmelsene etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (NML)

Det følger av overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77 at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 også gjelder for eldre vernevedtak. Dette medfører at generelle dispensasjonsbestemmelser i verneforskrifter vedtatt før naturmangfoldlovens ikrafttredelse ikke lenger gjelder, og at søknader om dispensasjon som ikke omfattes av spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i disse forskriftene må vurderes etter naturmangfoldloven § 48.

I forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde er derfor § 6 Generelle dispensasjonsbestemmelser erstattet av naturmangfoldloven § 48 Dispensasjon fra vernevedtak.

Søknad om tiltak hvor tillatelse ikke kan hjemles i § 5 i nevnte forskrift, behandles søknaden etter naturmangfoldloven § 48 som en dispensasjon fra vernebestemmelsene hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

En dispensasjon etter NML § 48 skal også vurderes etter NML §§ 8-12, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet

belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.

AU sin myndighet til å behandle søknaden om takoverbygget ligger i delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret av 14.06.2024:

2.2 Delegering av myndighet til arbeidsutvalget (AU)

Nasjonalparkstyret gir AU myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

2.2.1 Behandle søknader etter verneforskriftene og naturmangfoldlovens § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene. *Vedtaket skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene, og være enstemmig.* Dersom vedtaket ikke er enstemmig, skal saken behandles av nasjonalparkstyret.

Av nasjonalparkstyret sine vedtekter framgår det følgende i kap. 6.2, 3. avsnitt:

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalparkstyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalparkstyret før saken eventuelt sendes til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalparkstyret.

Klagen fra Randi Brænd og Tore Grue forberedes derfor for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Vurderinger

Klagen fra Randi Brænd og Tore Grue inneholder en grundig redegjørelse for både bygningshistorie og tiders bruk av seterstua på Klokkervollen.

Nasjonalparkforvalter vurderer derfor saken dit hen at de nye saksopplysninger gjør at omsøkte byggetiltak kan vurderes på nytt. Klagesaken legges fram for nasjonalparkstyret med endra innstilling til vedtak i forhold til det som ble lagt fram for AU.

Forvaltningsplan - tolkning av føringer og forvaltningspraksis

I kapitel 4 i forvaltningsplanen for landskapsvernområdet er aktuelle problemstillinger knyttet til seterbygninger drøfter. Her beskrives det bl.a. at fra gammelt av har det vært vanlig med 2 seterstuer i seterdalene her, og at dette da gjerne har vært to mindre seterstuer. I dag beskrives det at mange setrer har 2 hus av ulik karakter med formål «opphold/bolig» hvor hus nr. 2 er av nyere dato og gir rom for ekstra overnatting osv. «Dette er ofte bygninger som skiller seg ut fra de tradisjonelle bygningene på setervollen».

Forvaltningsplanen påpeker imidlertid at det er viktig at ny bebyggelse både plasseres og utformes slik at områdets karakter som setervoll ivaretas. Videre påpeker også

forvaltningsplanen at mulighetene for næringsutvikling knyttet til landbruk og seterlandskap kan utvikles i tråd med både formål og intensjon med vernet.

Tiltakshaver begrunner sin klage med at 2 seterstuer på hhv. 60 m² gir et større BYA enn det som er tilfelle med seterstua på Klokkervollen som er på 99 m² før nytt byggetiltak. For Klokkervollen ser vi at de to eldste bygningene er blitt bygd sammen med et større bygg i steder for et frittstående bygg som forvaltningsplanen viser til å ha vært vanlig. Dette gjør at seterbygningen her er blitt forholdvis stor og noe utradisjonell i forhold det som forventes av tradisjonelle seterstuer i et seterområde.

Klokkervollen er ei seter i aktivt landbruk med kyr og melkeproduksjon, og seterstua har plass for 2 hus-holdninger – en for budeien og en utleie. Dette er nærmere beskrevet i klagen.

Av plantegningene som fulgte med søknaden framgår det at seterhuset har to boenheter, men ut over dette var det ingen opplysninger som forklarte bruken dvs. at bygningen brukes som to adskilte enheter. Derfor ble størrelsen alene lagt til grunn for vurderingene av tiltaket i forhold til smålet BYA og byggeskikk for seterbebyggelse, og derfor funnet å bli vel stort. Størrelsen og utseende på bygget er fortsatt den sammen, men bakgrunnshistorien gjør at samlet sett er verneverdi av bygget mindre enn først antatt. Også bruken av «kaffekvernhus» på midtbygget kan nok også sies å være mindre relevant i en verdivurdering av bygget.

Konkret spørsmål i klagen.

Det stilles spørsmål omkring forvaltningsmyndighetens bruk av hjemmel hvor klager mener at det i vernebestemmelsene er gitt en hjemmel for å tillate tiltaket.

Svar: Slik vernebestemmelsene har vært tolket og praktisert har byggetiltak som takoverbygg ikke falt innunder bestemmelsen i § 5, punkt 3 om tilbygg hvor det heter: «*når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til: Tilbygg til eksisterende bygninger*».

I klagen påpeker tiltakshaver at tiltaket ikke strider mot verneformålet, ikke vil påvirke verneverdiene og ikke vil ha presedensvirkning.

Svar: Forvaltningsmyndighetens vurderinger av påvirkninger av verneverdier og presedensvirkninger gjøres etter bl.a. vurderinger av tilsvarende saker i både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og øvrige landskapsvernområder innenfor Forollhogna-området, samt retningslinjer gitt av Klima- og miljøverndepartementet av 02.03.2015 om presedens i byggesaker etter nml § 48. Her skal også likebehandling tillegges vekt. Forvaltningsmyndigheten har de siste årene hatt andre søknader om takoverbygg på både seterstuer og hytter, og det har vært gitt begrensinger/reduksjon i størrelse på selve utformingen av takoverbygget - også sette i sammenheng med det samla BYA for bygningen.

Der det fra gammelt av har vært takoverbygg for inngang på seterstuer har disse tradisjonelt vært beskjedne og hatt funksjon å beskytte dør og inngang. I dag ser vi at takoverbygg gjerne ønskes større, og det er derfor lett at seterstuen kan få mer et uttrykk som hytte – noe som vil kunne redusere den enkle, nøkterne byggeskikken som preger seterbebyggelsen. Dermed kan dette være de mange

«små» byggetiltakene som over tid vil kunne påvirke verneverdien av bygningsmiljøet i en negativ retning.

Videre påpeker tiltakshaver at seterstuen ikke er et «kaffekvernhus» slik fylkeskommunen vurderer. I klagen beskrives det at tiltakshaver har gjort flere bygningsmessige tiltak på fasaden for at bygningen skal framstå mindre dominerende, og at de mene at omsøkte tiltak også vil kunne ha en dempende virkning på bygget.

Svar: Forvaltningsmyndigheten har forståelse for behovet for takoverbygget mht. det praktiske. Det framgår av tidligere bilder av seterstua at tiltakshaver har gjort flere tilpasninger for å dempe virkningen av det forholdsvis store «midtbygget». Det oppfordres til bruk av jordfarger på vindskibord og kledninger rundt vinduer og dører for å kunne gi et ytterligere dempet uttrykk av bygningen.

I klagen stiller tiltakshaver også spørsmål om hvorfor saken ble behandlet i AU.

Svar: Nasjonalparkforvalter viser her til delegeringsreglementet, pkt. 2.2.1 hvor det framgår at AU er gitt myndighet av nasjonalparkstyret til å fatte vedtak etter verneforskrift og nml § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene, samt i tråd med forvaltningspraksis for saksområdet.

For dette saksområdet – typebyggesak «takoverbygg», har nasjonalparkstyret hatt en forvaltningspraksis mht. både størrelse på selve byggetiltaket og det samlede BYA for hele bygget.

Ett tilleggsmoment for at søknaden ble forelagt AU var av hensyn til saksbehandlingstiden; nasjonalparkforvalter vurderte at det ble for lenge å vente til møtet i nasjonalparkstyret den 6. mai med å legge fram søknaden til behandling.

Naturmangfoldloven §§ 8-12

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) og føre-vare-prinsippet (§ 9) ble vurdert i AU-sak 6/2025, og det henvises dit, jf. saksdokument nr. 7. Videre gir også tiltakshaver via sin klage nye opplysninger som fører til et strykta kunnskapsgrunnlag for saken.

Byggetiltaket vil kunne påvirke byggeskikken for seterområdet ved at det kan bli en allmenn oppfatning om at det tillatelse byggetiltak selv på allerede store bygninger, samt at det kan bli en oppfatning av forskjellsbehandling. Det er derfor viktig at størrelsen på de enkelte byggetiltakene ikke blir større enn strengt tatt nødvendig for å ivareta formålet med tiltaket. Her: beskytte ytterdør for vær og vind.

Samlet belastning (§ 10) av tiltak på byggeskikken er en generell utfordring for bygningsmiljøet i seterdalene, og det settes derfor vilkår for å begrense omfang av byggetiltak.

For kostander ved miljøforringelse og miljøforsvarlig teknikk og driftsmetode (§§ 11 og 12) settes det vilkår om ryddig byggeplass og anbefalinger om fargebruk for å dempe uttrykket av bygningen.

Konklusjon

Klagen fra Randi Brænd og Tore Grue inneholder en grundig redegjørelse for både bygningshistorie og bruk av seterstua på Klockervollen, og gir nye saksopplysninger som gjør at omsøkte byggetiltaket kan vurderes på i et bredere perspektiv.

De opplysningene som gis i klagen og de vurderinger som er gjort her, innstiller nasjonalparkforvalter på at nasjonalparkstyret tar klagen delvis til følge og tillater et takoverbygg i litt *redusert* størrelse. Den reduserte størrelsen er begrunnelsen for «delvis til følge».

Det er i andre saker stilt krav til bl.a. redusert størrelse på tilsvarende byggetiltaket. Å ivareta likhetsprinsippet er også en vurdering som forvaltningsmyndigheten skal gjøre i forbindelse med presedensvurderinger.

Med bakgrunn i denne seterstuen historikk, som gjør at størrelsen avviker fra den tradisjonelle seterbebyggelsen, og ved å sette vilkår om reduksjon av størrelsen på takoverbygget til det høgst nødvendige, vurderer nasjonalparkstyret nå saken slik at en tillatelse ikke vil kunne medføre økt risiko for en uheldig presedens for annen seterbebyggelse innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde eller andre landskapsvernområder med tilsvarende verneformål og bestemmelser.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår saksbehandler:
Ole Erik Feragen

Vår ref.:
24/2983 - 2

Deres ref.:

Vår dato:
09.12.2024

Oversender søknad til behandling

Tiltak: Oppføring av takoverbygg, Kløftåsen 87 - Vangrøftdalen
Byggested: Gbnr: 131/18, Os kommune
Tiltakshaver: Tore Grue

Os kommune har mottatt søknad om oppføring av takoverbygg i Kløftåsen 87, Vangrøftdalen.

Ber om at dere tar saken opp til behandling.

Se vedlagte søknad.

Med hilsen

Ole Erik Feragen
Byggesaksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

Fasader

Plan 1-etg

Situasjonsplan

Snitt A og B

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett takoverbygg seterhus Kløftåsen

IMGP7155

Emne: Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

Kopi: Tore Grue <toregrue70@gmail.com>

Til: Ole Erik Feragen <ole.feragen@os.kommune.no>, OS Postmottak
<postmottak@os.kommune.no>

Sendt: 04.12.2024 22:52:42

Fra: Randi <randi@fjellfolge.no>

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

Hei

Oversender søknad om tillatelse uten ansvarsrett, med vedlegg/tegninger utarbeidet av B. W. Berg ved Norconsult.

Dersom noe er mangelfullt eller uriktig utfylt ber vi om at vi blir kontaktet snarest.

Med hilsen

Randi Brænd og Tore Grue

Hei! 😊

Beklager sen tilbakemelding.

Det er søknadspliktig siden det skal bygges innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Du kan sende ved den redegjørelsen du skrev i eposten, samt legge ved tegningene, og i tillegg fylle ut vedlagte skjema. Deretter sender du dette inn til oss i Os kommune for behandling. Det er ikke nødvendig med nabovarsel.

Søknaden går da videre til behandling hos Nasjonalparkstyret for Forollhogna i første omgang. Når det foreligger vedtak derifra behandles søknaden som byggesøknad i Os kommune.

Du kan sende inn søknaden til postmottak@os.kommune.no eller eventuelt levere den fysisk på servicetorget på kommunehuset.

Håper dette var til hjelp, og bare ta kontakt dersom du har ytterligere spørsmål! 😊

MVH

Ole Erik Feragen

Os kommune

----- Videresendt melding -----

Fra: Randi <randi@fjellfolge.no>

Dato: 21. november 2024 kl. 22.01.34 +01.00

Emne: Ombygging av seter i Kløftåsen, byggemelding/søknad?

Til: OS Postmottak <postmottak@os.kommune.no>

Hei

Vi trenger et takoverbygg over inngangsdøra på setra vår på Kløftåsen.

Arkitekt Birgit W. Berg har tegnet skisser/mulig løsning for oss, som vi ønsker å følge.

Vi driver med aktiv setring, og ønsker ikke å hyttifisere setra vår, men trenger en praktisk løsning på et problem som er uheldig både for bygningen og for bruken av den som grunnlag for vår virksomhet.

Slik det er i dag er døra veldig utsatt for vind og vær, og denne slites, samtidig som regn og snø delvis trenger inn i gangen. Det er heller ingen steder å sette fra seg fjøsstøvler m.m. utenfor døra uten at det kan regne oppi.

Som vedlagte tegninger viser ønsker vi et takoverbygg på 3,3 m bredde (over inngangsdør og vindu), og maks. 1,5 m lengde (over dagens trapp).

Vi lurte på om dette er et søknadspliktig tiltak, og i tilfellet; hvilket skjema vi skal bruke.

Hører gjerne og snarlig fra dere.

Hilsen

Randi Brænd og Tore Grue

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven (pbl) § 20-4 og SAK kap. 3

Opplysninger gitt i søknaden eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Søkes det om dispensasjon fra plan- og bygningsloven, forskrift eller arealplan?	☐ Ja	☒ Nei
Er det behov for tillatelse/samtykke/uttalelse fra annen myndighet?	☐ Ja	☒ Nei
Hvis ja, så oppfylles ikke vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. pbl § 21-7 tredje ledd		
Nabovarsling, jf. pbl 21-3, skal være gjennomført før søknaden sendes kommunen. (Blankett 5154, 5155, 5156).		
Foreligger det merknader fra naboer eller gjenboere?	☐ Ja	☒ Nei
Hvis nei på alle spørsmålene over, anses tillatelse gitt tre uker etter at fullstendig søknad er mottatt i kommunen		

Søknaden gjelder					
Eiendom/ byggested	Gnr. / Bnr. / F.nr 131/18	Seksjonsnr. 15446714	Bygningsnr. Os	Bolignr.	Kommune
	Adresse Kløftåsen 87				
Tiltakets art	Mindre tiltak til bebyggelse eiendom, pbl § 20-4 og SAK kap. 3				
	☒ Tilbygg < 50 m ² ☐ Frittliggende bygning (ikke boligformål) < 70 m ² ☐ Skilt/reklame (SAK10 § 3-1 d)				
	☐ Driftsbygning i landbruket med samlet bruksareal (BRA) mindre enn 1000 m ² , jf. pbl § 20-4 bokstav b) og SAK10 § 3-2				
	☐ Midlertidig bygning/konstruksjon/anlegg (som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år)				
	☐ Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet				
Planlagt bruk/formål	Riving av tiltak som nevnt i SAK10 § 3-1				
	☐ Oppretting/endring av matrikkelenhet ☐ Grunn-eiendom ☐ Anleggs-eiendom ☐ Festegrunn over 10 år ☐ Arealoverføring				
	☐ Annet: _____				
Beskriv		Tradisjonell setring			

Arealdisponering							
Planstatus mv.	Sett kryss for gjeldende plan						
	☒ Arealdel av kommuneplan ☐ Reguleringsplan ☐ Bebyggelsesplan						
Navn på plan KP 09, LNFR							
Areal	BYA eksisterende	BYA nytt	Sum BYA	BRA eksisterende	BRA nytt	Sum BRA	Tomteareal
	99	5	104				
Grad av utnyttning	Vis beregning av grad av utnyttning. Veiledning finnes på www.dibk.no eller kontakt kommunen						
	Seterhuset er i dag ca 99 m ² , jf. måling i kart. Påbygget er et takutstikk beregnet til 5 m ² , som skal plasseres på vegg over eksisterende trapp.						

Plassering				
Plassering av tiltaket	Kan høyspent kraftlinje være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja	☒ Nei	Vedlegg nr. Q –
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert			
	Kan vann og avløpsledninger være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja	☒ Nei	Vedlegg nr. Q –
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert			
Avstand	Minste avstand til nabogrense	50	m	Dette skal vises på situasjonsplanen
	Minste avstand til annen bygning	21	m	
	Minste avstand til midten av vei	34	m	

Krav til byggegrunn (pbl § 28-1) NB! Fylles kun ut dersom det er relevant for tiltaket		
Flom (TEK10 § 7-2)	Skal byggverket plasseres i flomutsatt område? ☐ Nei ☐ Ja	Vedlegg nr.
Skred (TEK10 § 7-3)	Skal byggverket plasseres i skredutsatt område? ☐ Nei ☐ Ja	Vedlegg nr.
Andre natur- og miljøforhold (pbl § 28-1)	Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold? ☐ Nei ☐ Ja Dersom ja, beskriv kompensierende tiltak i vedlegg	Vedlegg nr.

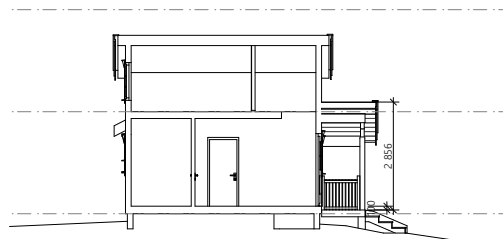
Tilknytning til veg og ledningsnett NB! Fylles kun ut dersom det er relevant for tiltaket		
Adkomst vegloven §§ 40-43 pbl § 27-4	Gir tiltaket ny/endret adkomst ☐ Ja ☐ Nei	Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Kommunal veg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Privat veg Er vegrett sikret ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☐ Terreng	
Feltene "Vannforsyning" og "Avløp" skal kun fylles ut dersom søknaden gjelder driftsbygning i landbruket eller midlertidige tiltak		
Vannforsyning pbl §§ 27-1, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat vannverk* * Beskriv ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann* ☐ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann* Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	
Avløp pbl §§ 27-2, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☐ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☐ Nei Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	

Vedlegg			
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader/innvilget dispensasjon	B	–	☐
Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader	C	–	☐
Situasjonsplan/avkjøringsplan	D	–	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (eksisterende)	E	–	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (ny)	E	1 – 4	☐
Uttalelse/vedtak fra annen myndighet SAK10 § 6-2 og pbl § 21-5	I	–	☐
Rekvisisjon av oppmålingsforretning	J	–	☐
Andre vedlegg	Q	–	☐

Erklæring og underskrift		
Tiltakshaver		
Tiltakshaver forplikter seg til å gjennomføre tiltaket iht. plan- og bygningsloven (pbl), byggt teknisk forskrift og gitt tillatelse.		
Navn Tore Grue	Telefon (dagtid)	Mobiltelefon 97776890
Adresse Vangrøftdalsveien 45	Postnr. 2550	Poststed Os i Ø.
Dato 04.12.24	Underskrift toregrue70@gmail.com	
Gjentas med blokkbokstaver TOR GRUE	Eventuelt organisasjonsnr.	

Prosjekt:	Kontroll prosjekt
Seterhus i Kløftåsen, tilbygg	Sign.: Kontroll: birber alibor
Tilakshaver: Randi Brønd og Tore Grue Vangrefstadsveien 41 2552 Dalsbygda	Gr./Bnr./Festerid: 131/18
Prosjekterende: Norconsult Norge AS Brutrupen 13 2580 Os lØ.	
<i>Aller nettopphørte tilhører utførelse for prosjektering. Kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke</i>	Dato: 2024-11-21
Tegning: Fasader	Målestokk: 1:100 / A3 1:10 / A4 A4-1
	Rev:

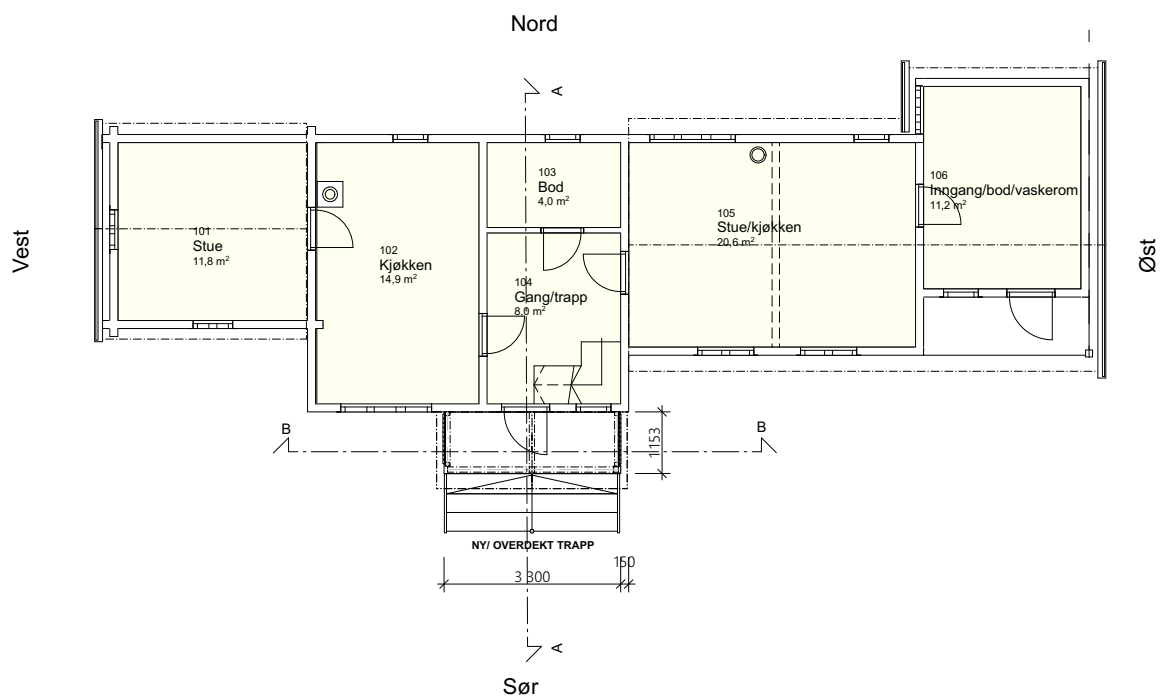

1:100 Snitt A

1:100 Snitt B

Prosjekt:		Kontroll prosjekt:	
Seterhus i Kløftåsen, tilbygg		Sign.: birbe	Kontroll: albe
Tilskshaver: Randi Brænd og Tore Grue Vangrøftalsveien 41 2552 Dalebygda		Gnr./Bnr./Festelse: 131/18	
Prosjektansvar: Norconsult Norge AS Bruttippen 13 2550 Os i Ø.			
© Alle rettigheter tilhører utførende for prosjektering, kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke		Dato: 2024-11-21	
Tegning: Snitt A og B		Målestokk: 1:100, A3	Rev.: -
		Tegning: 131-117	A30-1

Tegning Plan 1. Etasje Seterhus i Kløftåsen, tilbygg Kløftåsen 87 2552 Dalsbygda					Prosjektnr. 52404910	Dato opprettet 2024-11-21	Gnr./Bnr./Festenr. 131/18	Mål: 1:100/ A4 1:10,117	Tegningsnr. A20-1
Rev Nr Beskrivelse Dato Sign Kontr					Fase. Byggemelding	Sign. birber	Kontroll atiber	Godkjent	Rev. ID

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/14882

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	6/2025	11.03.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om takoverbygg på seterstue i Kløftåsen, Os kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget avslår søknaden fra Randi Brænd og Tore Grue om dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for oppføring av takoverbygg på seterstuen på gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger.

Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seterbebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Viser til utredninger i saksframlegget for bruk av hjemmelsgrunnlag og vurderinger etter naturmangfoldloven.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget avslår søknaden fra Randi Brænd og Tore Grue om dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for oppføring av takoverbygg på seterstuen på gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger.

Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seterbebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket. Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

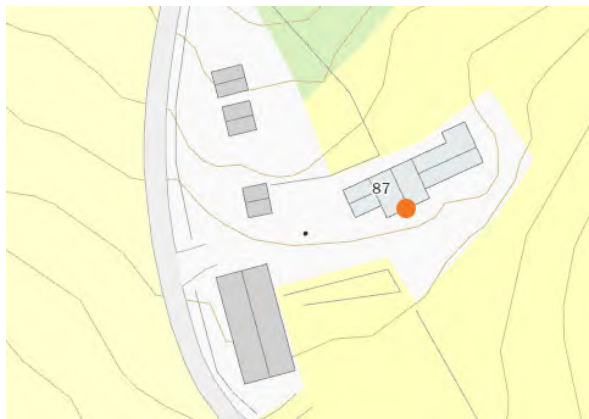
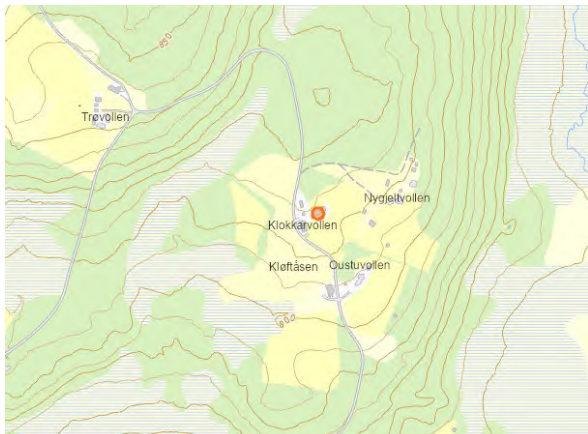
- Andre saksdokumenter:

- ## Saksopplysninger

119

Søknaden

Randi Brænd og Tore Grue søker om takoverbygg på seterstue gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Kartutsnitt som viser setergrenda i Kløftåsen, og setertuner på gnr./bnr. 131/18

Utklipp fra søknaden, jf. s. 2 i saksdokument 2:

Vi trenger et takoverbygg over inngangsdøra på setra vår på Kløftåsen.

Arkitekt Birgit W. Berg har tegnet skisser/mulig løsning for oss, som vi ønsker å følge.

Vi driver med aktiv setring, og ønsker ikke å hyttifisere setra vår, men trenger en praktisk løsning på et problem som er uheldig både for bygningen og for bruken av den som grunnlag for vår virksomhet.

Slik det er i dag er døra veldig utsatt for vind og vær, og denne slites, samtidig som regn og snø delvis trenger inn i gangen. Det er heller ingen steder å sette fra seg fjøsstøvler m.m. utenfor døra uten at det kan regne oppi.

Som vedlagte tegninger viser ønsker vi et takoverbygg på 3,3 m bredde (over inngangsdør og vindu), og maks. 1,5 m lengde (over dagens trapp).

Opplysninger fra søknaden, jf. saksdokument 3.

Eksisterende seterstue: ca. 99 m² BYA

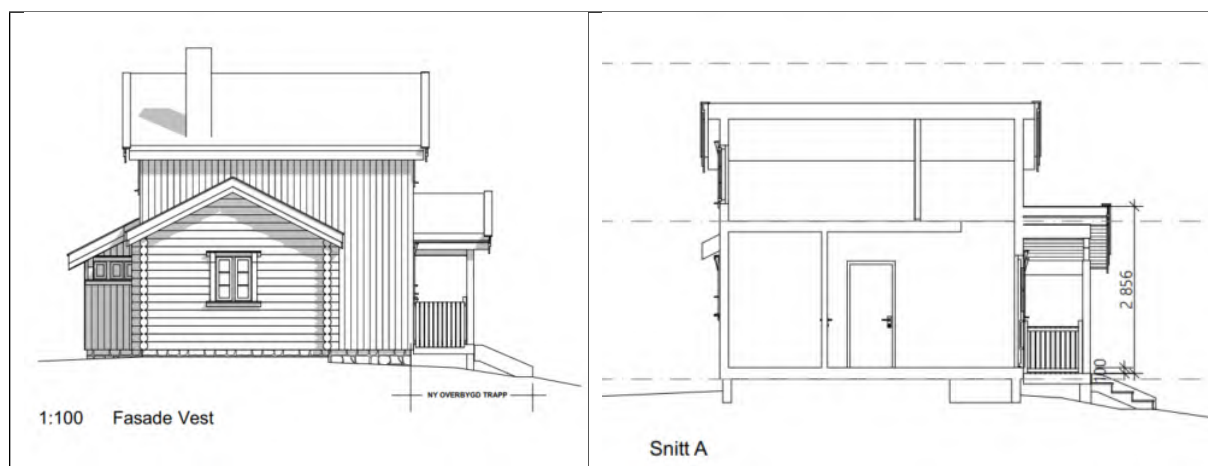
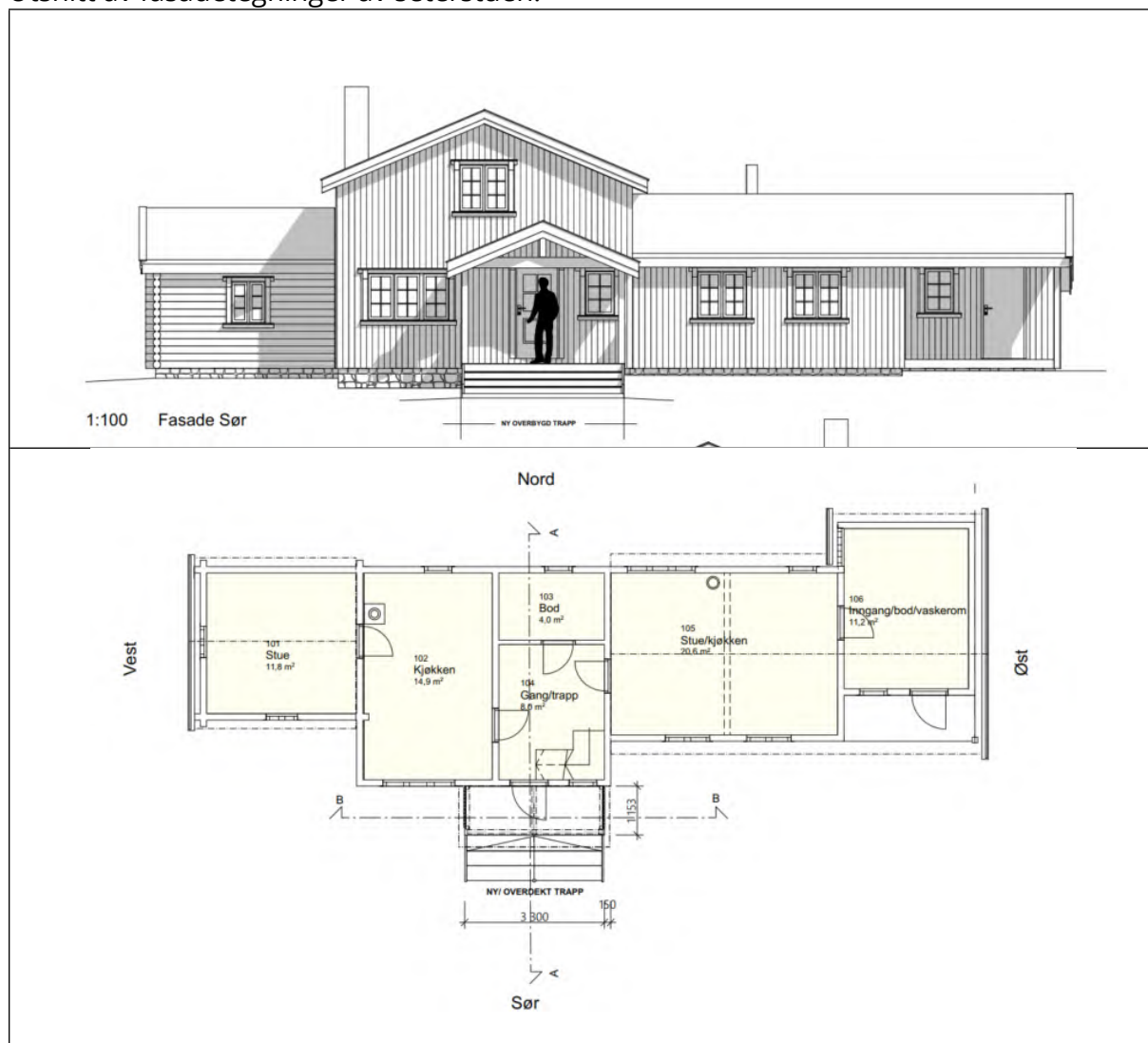
Påbygg/takoverbygg: 5 m² BYA + ny trapp

Sum nytt bebygd areal: 104 m² BYA

Seterhuset inngår i tradisjonell setring.

Alle fasadetegninger, snitt-tegninger og situasjonsplaner legges fram i sin helhet da formatet gjør at de ikke kommer riktig fram som vedlegg i saken. Det er tas derfor noen utsnitt av fasadetegninger, snitt og situasjonsplan inn i saksframlegget her.

Utsnitt av fasadetegninger av seterstuen:

Prosjekt: Seterhus i Kløftåsen, tilbygg		Kontroll prosjekt	
Tilskjever: Randi Brænd og Tore Grue Vangrødtalsveien 41 2552 Dalsbygda		Sign.: [Signature]	Kontroll: [Signature]
Prosjektør: Norconsult Norge AS Bruttpen 13 2550 Os i Ø.		Overl. Prosjektør.: 131/18	
© Alle rettigheter tilhører utøverne for prosjektering, kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke.		Dato: 2024-11-21	
Tegning: Situasjonsplan		Målestokk: 1:300, A3	Rev.: A10-01

Bilde av seterstuen
gnr./bnr. 131/18 i
Kløftåsen

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter har sendt søknaden oversendt Innlandet fylkeskommune for kulturminnefaglig vurdering, hvor følgende konklusjon med begrunnelse gis, jf. saksdokument 2:

Konklusjon

Innlandet fylkeskommune anbefaler ikke at det foreslåtte takoverbygget tillates bygget.

Begrunnelse for vår konklusjon

Innenfor landskapsvernområdet skal tiltak på seterbebyggelsen tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i området. I henhold til byggeskikkveilederen for Forollhogna har seterstuene i området tradisjonelt ikke hatt takoverbygg. En del av setrene har fått mindre takoverbygg i nyere tid. Denne utviklingen bidrar til å endre bygningsmiljøet i setertraktene mer i retning av hytter, noe som fylkeskommunen mener bør begrenses. Den omsøkte seterstua består av flere sammensatte volum. Det planlagte takoverbygget skal plasseres på en del som allerede er fremtrukket fra resten av bygningen. Dette bidrar til å gi takoverbygget en dominerende virkning og skaper et noe overfylt fasadeuttrykk. På bakgrunn av at tiltaket ikke er i tråd med den tradisjonelle byggeskikken og vil ha en dominerende virkning på seterstua anbefaler fylkeskommunen at takoverbygget ikke tillates.

Videre gis det følgende beskrivelser til denne seterstuen i Kløftåsen på gnr./bnr. 131/18 i Os kommune:

Dette vet vi om kulturminnet/kulturmiljøet

Den eldste delen av seterstua er i henhold til SEFRAK-registeret og årstall i huset oppført i 1752. Stua skal ha blitt ombygd flere ganger, deriblant i 1946 da stua ble snudd. Stua framstår i dag som et kaffekvernhus – ei stue som er forlenget i lengden og bygd på et tverrøstet loft over midten av bygningen. Hustypen regnes som en truet bygningstype i henhold til Fylkesdelplan for kulturminner i Hedmark fra 2005.

Eiendommen ligger innenfor Vangrøftdalen Kjurrudalen Landskapsvernområde hvor kulturminner og seterbebyggelse er en del av formålet i verneforskriften. Området er også definert som utvalgt kulturlandskap i jordbruket og et av Riksantikvarens utvalgte kulturlandskap av nasjonal interesse.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde heter det i § 2 om formål med opprettelsen av verneområder er:

«å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I nevnte forskrift [§ 3 vernebestemmelsene](#) heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, ... riving av eldre seterbebyggelse, mm. Opplistingen er ikke uttømmende».

Videre heter det i nevnte forskrift [§ 5 eventuelle unntak etter søknad](#) at «når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

1. Oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk.

2. Ombygginger og restaureringer av eksisterende bygninger med tanke på bruksendring.
3. Tilbygg til eksisterende bygninger.
- ...

Forvaltningsplanen for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde gir nærmere beskrivelse og konkretisering av hvordan bestemmelsene i verneforskriften skal forstås og praktiseres. Forvaltningsplanen gir føringer og retningslinjer for hva som kan tillatelse etter § 5 «uten at det strider mot formålet og når særlig grunner taler for det». I kap.4.2 om oppføring av nybygg og tilbygg framgår det at byggetiltak på seterhus på seter i drift er særlig knyttet næringsmessige behov, og det gis bl.a. føringer om størrelse på seterhus hvor bebygd areal (BYA) ikke skal overstige 60 m² mm. Videre framgår det at tilbygg til seterhus dreier seg om *påbygging* av bygninger med føringer om at samlet BYA kan utgjøre 60 m². Byggetiltak som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som *tilbygg* etter verneforskriften § 5 punkt 3, og søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48 som dispensasjon fra vernevedtak.

Byggeskikkveileder - Bygninger i seterlandskapet.

Byggeskikkveilederen for seterbebyggelsen i verneområdene i Forollhogna gir en beskrivelse av stedegen, lokal byggeskikk, og noen råd og veiledning i forhold til nye byggetiltak.

På sidene 13 og 14 er **takoverbygg** gitt en beskrivelse, og her står følgende:

«Hovedregelen for seterstuer er at de ikke har overbygd inngang. Vi ser likevel en del eksempler på at det er bygd et kort tverrøste over inngangsdøra. Disse er i hovedsak av nyere dato og endrer noe av det enkle, knappe uttrykket på seterstuene.»

«Enkelte steder er det kun laget et tverrøste over inngangsdøra, men uten at det stikker lengre ut enn hovedtaket. På den måten unngikk man takdrypp ved inngangen.»

Byggeskikkveilederen viser til noen eksempler med bilder og kommentarer, og legger her inn et par eksempler selv om dette er takoverbygg på en-etasjes seterstuer og derfor ikke direkte sammenlignbare med søknaden:

3. Seterstua på Stornorstuvollen i Ørvilldalen har fått et mindre takoverbygg over inngangen, men trappa er beholdt i naturstein.

4. I dag ser vi stadig flere og større overbygg ved inngangen til seterstuene. Mange har treplating i stedet for steinheller. Dette er med på å endre seterbebyggelsen og bør begrenses.

Videre er det beskrevet at «kaffekvernhus» ikke er en utberedt bygningstype i seterdalene, rundt Forollhogna, men at det finnes noe få eksempler i Dalsbygda.

Naturmangfoldloven (NML)

Det er ikke hjemmel i verneforskrift for omsøkte byggetiltak, og søknaden må vurderes etter naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak hvor det i første ledd heter at «forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom *det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert *virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene*, og hvilken vekt det er lagt på dette.

En dispensasjon etter NML § 48 skal også vurderes etter NML §§ 8-12, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024, kap. 2.2.1: «Behandle søknader etter verneforskriftene og naturmangfoldlovens § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene. Vedtaket skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene, og være enstemmig. Dersom vedtaket ikke er enstemmig, skal saken behandles av nasjonalparkstyret.»

Med erfaringer fra tidligere type byggesaker som nasjonalparkstyret har behandlet, legges denne byggesaken fram for arbeidsutvalget for behandling. Arbeidsutvalget kan likevel vurdere om saken er av en slik prinsipiell karakter at den skal legges fram for nasjonalparkstyret for avgjørelse.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde er vernet med formål *å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskapet med seterbebyggelse og setervoller*. Landskapsvernområdet har flere verdivurderinger med hensyn til verdifulle kulturlandskaps og kulturmiljøet, som utvalgte kulturlandskap (UKL), en del av verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen, og Riksantikvarens kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA).

Dette gir også forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet et tydelig signal om viktigheten av å ta vare på verneverdiene i natur- og kulturlandskap med verdifulle bygningsmiljø, og at byggetiltak på seterbebyggelse må så langt som mulig tilpasse og følge lokal byggeskikk.

Innlandet fylkeskommune som kulturminnemyndighet opplyser i sin høringsuttalelse at den eldste delen av seterstua er henhold til SEFRAK-registeret og årstall i huset oppført i 1752, men blir ombygd flere ganger og fremstår i dag som et «kaffekvernhus».

Fylkeskommunen skriver videre at *denne hustypen regnes som en truet bygningstype* i henhold til Fylkesdelplan for kulturminner i Hedmark (2005).

Fylkeskommunen *anbefaler ikke at det omsøkte takoverbygget tillates bygget*, og begrunner dette med at takoverbygget ikke er i tråd med den tradisjonelle byggeskikken og vil ha en dominerende virkning på seterstua.

Føre-var-prinsippet (NML § 9)

Kunnskapsgrunnlaget om bygningsmiljø og byggeskikk anses tilstrekkelig for å kunne behandle søknaden, og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (NML § 10)

For å ivareta og opprettholde verneverdiene knyttet til kulturlandskapet er det svært viktig at det fortsatt drives setring, slått og beitebruk i seterdalene, og at forholdene legges til rette for aktive seterbruk. I dette ligger det at også seterbebyggelsene skal ivaretas og at nødvendige tiltak for næringsvirksomheten kan tillates innenfor rammene for vernebestemmelsene. Her gir forvaltningsplanen nærmere beskrivelser av hva som er *nødvendige byggetiltak* knyttet til seterbebyggelse for næringsutøvelse, og det gis føringer og retningslinjer for hva som kan tillatelse «uten at det strider mot formålet og når særlig grunner taler for det».

Byggeskikkveilederen for bygninger i seterlandskapet i Forollhogna-området er et hjelpemiddel som forvaltningen bruker i forbindelse med søknader om byggetiltak på seterbebyggelsen. Her beskrives det at *hovedregelen for seterstuer er at de ikke har overbygd inngang*. Det pekes på at det stadig er blitt flere og større takoverbygg på seterstuene, og at dette bidrar til å endre seterbebyggelsen og anbefalingen her er at det «bør begrenses».

Det omsøkte byggetiltaket oppfattes ikke som nødvendig for næringsutøvelse. Det er en forståelse for at ytterdøra på tappa er utsatt for vær og vind, og at regn og snø trenger inn i gangen.

Plantegning av 1. etasje, som følger med søknaden, viser at den østlige delen av seterstua inneholde egen inngang til bod/vaskerom hvor inngangspartiet her er trukket inn i bygningen og dermed skjermet for vær og vind. Det fremgår imidlertid ikke noe mer av søknaden om hvorfor denne delen av seterhuset ikke kan benyttes for å imøtekomme behovet for skjul for «fjøsstøvler». I søknaden er det oppgitt at seterstua er inntil 99 m² BYA, og ved det omsøkte byggetiltaket på ca. 5 m² BYA vil det samlede bebygde arealet for seterstua bli 104 m² BYA, som da vurderes å være forholdsvis stort. Ved å tillate et takoverbygg som øker det totale bebygde arealet på seterstua vil det kunne bidra til gradvis økning i det bebygde arealet på seterbebyggelsen som i utgangspunktet har vært små seterhus med enkel og nøktern utforming. Dette vurderes å være en uheldig utvikling hvor verneformålet settes til side.

Kostnader ved miljøforringelse (NML § 11)

Dersom det oppstår skader på naturmiljø i forbindelse med byggetiltak, må kostnader for oppretting dekkes av tiltakshaver. Et vilkår som sette i byggesaker et at bygningsavfall skal fraktes ut av verneområdet og deponeres på forskriftsmessig vis for å unngå forurensing. Vurderinger etter denne paragrafen kommer i ikke til anvendelse her.

Miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12)

Ved vurderinger av alle byggetiltak settes vilkår om materialvalg, fargevalg mm. slik at tilbygget blir en naturlig del av bygget, men kommer ikke til anvendelse her.

Presedensvirkninger (NML § 48)

Det stilles krav til at forvaltningsmyndigheten skal vise *virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene*, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger.

Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Samlet vurdering

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i vurderingen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seterbebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Randi Brænd og Tore Grue
Vangrøftdalsveien 45
2550 Os i Ø.

Dalsbygda, 02.04.25

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 Steinkjer

KLAGE PÅ VEDTAK I UTVALGSSAK 6/2025, TAKOVERBYGG KLOKKERVOLLEN, KLØFTÅSEN

Viser til vår søknad om tillatelse til å bygge et takoverbygg på vår eiendom 131/18 på Kløftåsen i Os kommune, til Innlandet Fylkeskommunes uttalelse ref. 2025/7025-3, og vedtak 6/2025 fattet av arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna i møte 11.03.25.

Vedtaket lyder som følger: «*Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget avslår søknaden fra Randi Brænd og Tore Grue om dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde for oppføring av takoverbygg på seterstuen på gnr/bnr 131/18 på Kløftåsen i Os kommune.*» Viser ellers til vurderinger og begrunnelse for vedtaket i vedtaket, gjentatt i oversendelsesbrevet av 13.03.25.

Vi klager på vedtaket da vi mener det er basert på feil grunnlag. Vi er også uenig i en del av vurderingene som er lagt til grunn for vedtaket, og mener for øvrig at likhetsprinsippet og hensyn til behov ved aktiv setring må tillegges mer vekt, og at fare for presedens er utelukket.

Om tiltaket

For å beskytte dør og inngang mot vær og vind, og for å ha et sted å sette fra seg noe ute og under tak ønsker vi å bygge et tak over inngangsdøra på midtpartiet på seterhuset. Vi har søkt om å bygge et tak på i underkant av 5 m² ut fra dagens bygningskropp, slik at det dekker inngangsdøra og et vindu.

Vi har også hatt et ønske om å dempe det fremmedartete uttrykket setras midtparti gir, og mener at det skisserte overbygget vil dempe den brede fasaden på en god måte. Vi håper å løse både de praktiske og estetiske utfordringene med det samme, etter vår mening; beskjedne tiltaket.

I og med at tilbygget (med stolper) øker bebygd areal med 5 m² er tiltaket å regne som et tilbygg, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Verneforskriften bruker en annen definisjon av begrepet *tilbygg*. Gjelder verneforskriftens definisjon takoverbygg *uten* stolper? Takoverbygg som omsøkt er et vanlig, og alminnelig akseptert påbygg i området, og er vanlig i seterområdene både i Os, Holtålen, Budalen og Vingelen.

Vern og verdier

Kløftåsen ligger i landskapsvernområdet (LVO) Vangrøftdalen – Kjurrudalen, og formålet med landskapsvernet, jf. forskriften, er bl.a. å ta vare på et særpreg og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Videre ligger Kløftåsen i et område som har status både som *utvalgt kulturlandskap* i jordbruket (UKL) og *utvalgt kulturlandskap av nasjonal interesse* (KULA). Fortsatt setring og utmarksbeite er

en helt avgjørende forutsetning for å videreføre verdiene som ligger til grunn både for LVO, og for UKL og KULA.

Vi er stolte over at området vårt har så mange og eksklusive statuser, da det er et resultat og en anerkjennelse av kontinuerlig «riktig» bruk og skjøtsel over flere hundre år og helt fram til i dag. Dette ønsker vi selvfølgelig å hegne om og videreutvikle, men samtidig vil vi understreke at dette krever mye av gardbrukerne som velger å opprettholde seterdrifta.

Etter verneforskriften er området vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som *vesentlig* kan endre eller virke negativt inn på landskapets art eller karakter. Vår påstand er at tiltaket vi har søkt om tillatelse til ikke er i strid med verneforskriften på dette punktet. Det er ikke i tråd med den opprinnelige byggeskikken, men representerer heller ikke noen *vesentlig* belastning på bygningsmiljøet, hverken for huset i seg selv eller samlet for området i sin helhet.

Seterbygningen

Seterhuset vårt er omgjort i mange omganger, og de eldste bygningsdelene ble flyttet fra andre steder til Kløftåsen for omtrent 200 år siden. De siste omgjøringene vi kjenner til ble gjort i 1946, på 1980-tallet og til sist på 1990-tallet. Seterbygningen vår består av tre deler, den vestre er en tømmerdel fra 1700-tallet (Sefrakregistrert?), den østre delen er en restaurert bygningsdel av sheltertype med et mindre påbygg fra 1990-tallet, mens midtpartiet er en toetasjes reisverksdel bygd etter krigen for utleie til turister.

Døra til venstre på midtdelen som førte rett inn på kjøkkenet ble tatt bort på 1980-tallet, og et større vindu erstatter døra og det lille vinduet for å få inn mer lys i kjøkkenrommet. Bildet er hentet fra Osboka, bind 1.

Innvendig er seterhuset delt i to deler, slik at to hushold kan bo på setra samtidig. De fleste andre setrene i området har to beboelseshus, mens vi har et hus sammenbygd av opprinnelig to deler.

Dagens to innganger, midt på, og i østre del, fører til hver sin beboelsesdel av setra. Den ene delen har i perioder vært leid ut, mens budeia har disponert den andre delen. I jakta har vi kunnet leie ut husrom til to jegere/lag samtidig. På denne måten har husmassen vært utnyttet slik at flest mulig skal ha kunne brukt den. Tidligere var det inngang til begge enhetene fra to dører midt på gavlveggen, jf. bildet på forrige side.

Med den toetasjes gavlveggen har seterstua vår fått ei bred og dominerende flate i front. Dette gjør uttrykket av setra både dominerende og fremmedartet. For å prøve å dempe den store veggflata har vi valgt en mørk veggfarge, og midt på veggen er det lagt inn et tverrbord i kledningen for å redusere høydevirkningen av huset. Uten at det har noen nevneverdig effekt.

Vår seterstue har i dag et BYA på 104 m², mens det i forvaltningsplanen er føringer om at seterhus ikke skal overstige 60 m². Det som også står i planen er at det pr. seter i drift åpnes for *to seterhus à 60 m²*, altså totalt 120 m². Ved å tillate et takoverbygg som omsøkt vil vi uansett ikke komme over 120 m², og vi mener derfor at dette er innenfor hva som kan tillates, også av hensyn til arealbegrensningene som er satt.

Om kaffekvernhus

Fylkeskommunen sier i sin uttalelse at seterhuset i dag «*framstår som et kaffekvernhus*». Når *kaffekvernhus* er nevnt i Fylkesdelplan kulturminner i Hedmark 2005 ligger det andre kvaliteter i den betegnelsen enn bare at de er toetasjes midtbygg med tverrøstet loft.

Kaffekvernhus oppstod rundt 1870 og ble i sin opprinnelige form bygd fram til først på 1900-tallet. De gamle østerdalsstuene/ enetasjehusene ble delt i to, delene ble flyttet fra hverandre, og et toetasjes midtbygg ble satt opp mellom dem. Dette var en måte å løse den tidas behov for mer plass.

De første kaffekvernhusene hadde smale midtbygg i tømmer, som regel ikke bredere enn hver side-del. I nyere tid har det blitt mye mer populært å bygge kaffekvernliknende hus både som bolig og fritidsbygg (jf. Per Hvamstad, «*Østerdalsstua Lokal bygningstype med stor symbolverdi*», 2014, og Årbok for Nord-Østerdalen 2007, s125-133 «*Kaffekvernhuset – eksempel på lokal byggeskikk*»). Det er ikke bevart mange gamle kaffekvernhus, og de som finnes er i all hovedsak i Østerdalen.

Gamle kaffekvernhus er opplagt av kulturhistorisk interesse, men slike toetasjes påbygg fra nyere tid kan ikke sies å ha særlig verdi i så måte. Vår seterstue kan være et eksempel på et nyere tids bygg der inspirasjonen til løsning kan komme fra de gamle kaffekvernhusene.

Hvamstad har gjennom mange år som konservator ved Nord-Østerdalsmuseet god kjennskap til bygningene i Nord-Østerdal, og kjenner bygningsmiljøene både i bygda og seterdalene i Dalsbygda godt. I boka hans om østerdalsstuer nevner han 3 kaffekvernhus i Os kommune (et i Dalsbygda) som *registrerte kulturminner*. Ingen av disse ligger i seterdalene, noe vi antar skyldes at det som er bygd som kaffekvernhus i seterdalene alle er av nyere dato.

Vi er enige i at seterhuset vårt med sin ytre form kan minne om et kaffekvernhus, og det ble bygd fordi det var behov for mer plass. I så måte er vår seter et eksempel på en bygningstradisjon ved at det løste et behov for mer plass, og ut fra at det er bygd på samme måte som kaffekvernhusene. Vi mener imidlertid at det likevel *ikke* kan sies å være en truet bygningstype, og bygningen er hverken gammel, original eller verneverdig. Midtdelen vår er av nyere dato, er av reisverk, og er mye bredere enn midtdelen på de tradisjonelle kaffekvernhusene. Bygget har lite med verdifulle kulturminner og lokal byggeskikk å gjøre.

Bildet viser hvordan seterhuset så ut kort tid etter bygging, bildet er funnet i Digitalmuseets arkiv. Vinduet nede til venstre på midtpartiet var det eneste vinduet på kjøkkenet, og døra inn til kjøkkenet stod ofte oppe på godværsdager for å slippe lys inn i rommet. På loftet var det et stort rom med mange sengeplasser.

Om byggeskikk og estetikk

Den lokale byggeskikken har utviklet seg over tid, og at mange i nyere tid har fått takoverbygg over inngangsdørene sine er etter vår mening en naturlig utvikling, nettopp fordi slike dører er utsatt for slitasje fra vær og vind, og fordi en har behov for å kunne sette fra seg ting ute under tak.

I forbindelse med at vi ønsket et tak over inngangsdøra midt på den brede, massive veggen engasjerte vi arkitekt for å finne en løsning som kunne bidra til at den store flata virket mindre dominerende. Det omsøkte tiltaket vil etter vår vurdering dempe uttrykket av den fremmedartete bygningen sett fra framsida, og slik sett gjøre at bygningen glir mer inn i seterlandskapet og bygningsmiljøet. Løsningen som er skissert gir også bygningen et balansert uttrykk sett fra siden.

Innlandet fylkeskommune mener at det omsøkte overbygget vil få en dominerende virkning, og gi fasaden et overfylt uttrykk. Vi har diskutert flere løsninger med arkitekten, og vi mener at løsningen vi har gått for gir den beste løsningen, både av hensyn til praktisk bruk og av hensyn til det estetiske og tilpasning til lokal byggeskikk. Vår vurdering er altså motsatt av fylkeskommunens; vi mener at tiltaket vil være positivt for bygningsmiljøet.

Fylkeskommunen mener videre at takoverbygg gjør at bygninger får mer hyttekarakter. Dette er ei vurdering vi mener ikke er relevant i denne sammenhengen. Takoverbygg er noe alle hus bygges med i dag, enten det er bolig, hytte eller annet bygg, og det fordi det har en nødvendig funksjon. At dette bygget ligger i et verneområde, og at det ikke skal legges til rette for hytter er en annen diskusjon. Vi bruker – og skal fortsette å bruke – seterhuset i næring, og vi er nødt til å ta utgangspunkt i det huset vi faktisk har, og må gjøre det beste ut av det.

Byggeskikkveileder

Det vises i saken til den lokale byggeskikkveilederen, og vi vil i den forbindelse minne om at den nettopp er en *veileder*. Byggeskikkveilederen var ment å være *et hjelpemiddel til å forstå* den lokale byggeskikken i Forollhogna-området. Veilederen er en *felles formingsveileder* som skal gi en *bedre forståelse* for helheten innen verneområdet. Det har aldri vært intensjonen at den skulle brukes som mal for hvordan alle bygg i Forollhogna med tiliggende områder til slutt skal framstå.

Den som kjenner landskapsvernområdet Vangrøftdalen – Kjurrudalen vet at det typiske for bygningene/bygningsmiljøene i dette området er at det er et konglomerat av ulike bygg og løsninger. I vårt område var det utover 1800-tallet dårlig tilgang på bygningsmaterialer, og utstrakt flytting og gjenbruk av hus og materialer har gjort at spesielt dette området har et veldig variert uttrykk i bygninger og løsninger. Endringene som har blitt gjort har hele tiden vært styrt av hvilken bruk som har vært hensiktsmessig, og ut fra hvilke muligheter eier til enhver tid har hatt. Derfor blir det ikke riktig å vise til veilederen, og utfra den generelt si hva som var vanlig, og hva som kan tillates og ikke. Hver sak er unik og må ses på konkret, og gis løsninger som passer til forholdene på stedet.

Arkitekten har foreslått en løsning som vi synes løser våre utfordringer på en god måte, og vi mener det omsøkte tiltaket skal gjøre at seterhuset skiller seg mindre ut fra det øvrige bygningsmiljøet på Kløftåsen og Vangrøftdalen enn slik det gjør nå.

Fylkeskommunen – anbefaling og presedens

Vi ser at fylkeskommunens uttalelse er en *anbefaling*. Vi anser uttalelsen som en generell betraktning, og i mindre grad en vurdering av vår konkrete sak. Når en ser hvordan bygningen framstår pr. i dag, er fylkeskommunens betraktninger om *fare for hyttifisering, et dominerende takoverbygg og et overfylt fasadeuttrykk* en beskrivelse vi ikke kjenner oss igjen i. Omsøkt tiltak er fra faglig hold anbefalt for nettopp å dempe dagens ruvende uttrykk på en best mulig måte.

Fylkeskommunen nevner også faren for presedens, noe vi mener det ikke er grunnlag for. Vårt inntrykk er de fleste seterhus i våre seterområder nå har overbygde inngangspartier. I vårt nærområde, på Kløftåsen, har de fleste setervollene overbygde inngangsparti på et eller flere av seterhusene sine. Selv om disse overbyggene sikkert er av nyere dato, kan en ikke påberope fare for presedens ved å tillate et slik tilbygg hos oss nå. Siden det bare er vi som har en slik bygningstype i nærheten, kan det heller ikke påberopes presedens ut fra bygningstype heller.

Når langt de fleste setrene rundt oss har minst en overbygd inngang virker det urimelig at vi ikke skal få bygge et tak over inngangsdøra fordi det opprinnelig ikke var vanlig.

Våre betraktninger og kommentarer

Flere «statuser» (LVO, UKL, KULA) som alle har «gode hensikter» og skal ivareta verdiene i området må ikke ende opp som et stadig mer rigid og konserverende regime som lag på lag blir et stadig større hinder for den tradisjonelle bruken og setringa i området. Vi mener ikke at vi som aktive seterbrukere skal kunne tillates alt, men det har ved opprettelsen av både LVO, UKL og KULA vært hevdet at statusene ikke skal gi ytterligere innskrenkninger, hindringer og forbud for dem som driver setring i seterdalene. Som seterbrukere opplever nå at det motsatte skjer.

Utmarksbeitinga vi praktiserer er helt grunnleggende for at verdiene i området skal videreføres. Vi som driver i næringa ber om forståelse og aksept for at vi til tross for at vi driver i ei moderne, innovativ og høyteknologisk næring likevel prøver å utnytte og forvalte de lokale og historisk viktige utmarksressursene så godt som mulig. Antall brukere og antall setre i drift går stadig

drastisk nedover, noe som er en reell trussel for ivaretagelse av verneverdiene. Å forby små, praktiske tiltak mener vi ikke oppmuntrer til videre setring.

Bebyggelsen vår er ikke fredet, og alle seterhusa er driftsbygninger som alle har en viktig funksjon i vårt seterbruk, og som tilhører bygningsmiljøet og historia til stedet. Vi ønsker å fortsette virksomheten vår på en bærekraftig måte, og vil selvfølgelig ikke ødelegge noe ved tiltak vi gjør. Vi forstår at myndighetene skal ivareta mange overordnede hensyn for å bevare verdiene i området, og med vår setring jobber vi selv også hardt for å bidra til dette, jf. biologisk mangfold, kulturlandskap og bærekraftig matproduksjon.

For å fortsette med setring i området blir det stadig mer viktig å legge til rette for fortsatt bruk og utnyttelse av ressursene i området, herunder også bygningene. Et takoverbygg er strengt tatt ikke avgjørende for å fortsette næringsutøvelse, men avslag på slike små tiltak kan ha mye å bety for motivasjonen for videre drift. Påbygget som omsøkt vil i tillegg til å forenkle drifta og bruken av husene, også redusere behovet for vedlikehold i framtida. Når tiltaket ikke er *vesentlig for landskapets art eller karakter* skal våre behov være retningsgivende for hva som kan tillates i området. At tilpasning av gamle bygninger ikke alltid er strengt i tråd med den opprinnelige byggeskikken, og at vi ikke alltid lykkes med løsninger som oppfyller alles ønsker må av og til aksepteres. At et takoverbygg er vurdert å ha uheldig virkning på bygningsmiljøet i seterdalen mener vi er både uriktig og overdrevet.

Til slutt vil vi bare nevne at vi synes det er et paradoks at verneforskriften i § 5 åpner for å tillate oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål, tilbygg til eksisterende bygninger, og til og med *ombygginger og restaurering av eksisterende bygninger med tanke på bruksendring*, men at forvaltningen avslår å tillate et enkelt takoverbygg på ei seter som drives aktivt.

Vi klager fordi

1. Vi mener det er benyttet feil lovanvendelse for avslaget. Vi har forstått at det er store tilbygg som ikke er tilpasset eldre, tradisjonelle bygninger som skal begrenses. Vi mener tak over inngangsparti er vanlig og alminnelig akseptert, og at dette er et tiltak det er hjemmel for å tillate.
2. Tiltaket er tilpasset bygget, og vil ikke bli dominerende. Tiltaket strider ikke mot verneformålet, og vil ikke påvirke verneverdiene. Vi driver tradisjonell setring med utmarksbeite, og vi har behov for å tilrettelegge for praktiske og nødvendige løsninger på eksisterende bygning.
3. At vårt seterhus er et gammelt, tradisjonelt og verneverdig kaffekvernhus er ikke riktig, jf. beskrivelsen av hva et slik kulturminne/ verneverdig bygg er.
4. Å tillate et takoverbygg som omsøkt gir ingen fare for presedens. Dette både fordi de fleste seterhus i området allerede har tak over inngangspartiet, og fordi det ikke er mange tilsvarende bygg i området der det er aktuelt å gjøre samme tiltak.

Vi tillater oss også å stille spørsmålstegn ved hvorfor saken er behandlet i AU, da det i saken står at AU kan «behandle søknader etter verneforskriftene og naturmangfoldlovens § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene». Er tiltaket likevel vurdert for å ikke være av stor negativ påvirkning for verneverdiene, eller skulle saken vært behandlet av nasjonalparkstyret når det likevel *ikke* gis tillatelse?

Mer informasjon

Vi håper at klagen belyser og klargjør en del forhold som gjør at saken vår kan behandles på nytt, og med et positivt utfall. Dersom det er behov for mer informasjon ber vi om at dere tar kontakt med oss så fort som mulig.

Dersom klagen ikke blir imøtekommet, ber vi forvaltningen om veiledning og råd hvordan våre behov kan bli dekt på en bedre måte enn det vi har skissert. Hvis utforming, mål, material- og fargebruk er avgjørende for om tiltaket kan tillates, ber vi om tilbakemelding om det, og ev. mulighet til å justere søknaden slik at den snarlig kan imøtekommes.

Med hilsen

Randi Brænd og Tore Grue

Kopi:

Os kommune, Rytrøa 14, 2550 Os i Ø.

Statsforvalteren i Innlandet, postboks 987, 2604 Lillehammer

Innlandet fylkeskommune, postboks 4404 Bedriftssenteret, 2325 Hamar

Arkitekt Birgit W. Berg

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref:

Vår ref:
2025/7025-3
Thea Sørensen

Dato:
24.02.2025

Kulturminnefaglig vurdering av søknad om fasadeendring på sæter i Kløftåsen 87 gnr/bnr. 131/18 – Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde – Os kommune

Seksjon for Kulturarv Bygg og landskap i Innlandet fylkeskommune mottok den 14.02.2025 søknad om fasadeendring på Gnr/bnr 131/18 i Os kommune. Setra ligger innenfor Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde og saken er oversendt fylkeskommunen for en kulturminnefaglig vurdering.

Konklusjon Innlandet fylkeskommune anbefaler ikke at det foreslåtte takoverbygget tillates bygget.

Begrunnelse for vår konklusjon Innenfor landskapsvernområdet skal tiltak på seterbebyggelsen tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i området. I henhold til byggeskikkveilederen for Forollhogna har seterstuene i området tradisjonelt ikke hatt takoverbygg. En del av setrene har fått mindre takoverbygg i nyere tid. Denne utviklingen bidrar til å endre bygningsmiljøet i setertraktene mer i retning av hytter, noe som fylkeskommunen mener bør begrenses. Den omsøkte seterstua består av flere sammensatte volum. Det planlagte takoverbygget skal plasseres på en del som allerede er fremtrukket fra resten av bygningen. Dette bidrar til å gi takoverbygget en dominerende virkning og skaper et noe overfylt fasadeuttrykk. På bakgrunn av at tiltaket ikke er i tråd med den tradisjonelle byggeskikken og vil ha en dominerende virkning på seterstua anbefaler fylkeskommunen at takoverbygget ikke tillates.

Dette vet vi om kulturminnet/kulturmiljøet Den eldste delen av seterstua er i henhold til SEFRAK-registeret og årstall i huset oppført i 1752. Stua skal ha blitt ombygd flere ganger, deriblant i 1946 da stua ble snudd. Stua framstår i dag som et kaffekvernhus – ei stue som er forlenget i lengden og bygd på et tverrøstet loft over midten av bygningen. Hustypen regnes som en truet bygningstype i henhold til Fylkesdelplan for kulturminner i Hedmark fra 2005. Eiendommen ligger innenfor Vangrøftdalen Kjurrudalen Landskapsvernområde hvor kulturminner og seterbebyggelse er en del av formålet i verneforskriften. Området er også definert som utvalgt kulturlandskap i jordbruket og et av Riksantikvarens utvalgte kulturlandskap av nasjonal interesse.

Tiltak i byggesaken vi har vurdert

Tilbygg: Takoverbygg over inngangsparti, ca. 5,2 m² og ny trapp.

Våre kommentarer til kommunen Kommunens vedtak i denne byggesaken skal være basert på en grundig vurdering av de hensyn som ligger til grunn for gjeldende plan- og lovverk. Kommunen bør også vurdere om et positivt vedtak kan føre til presedens. Disse vurderinger bør beskrives i kommunens saksutredning.

Med vennlig hilsen

Torill Skillingsaas Nygård
Seksjonssjef Bygg og landskap

Thea Sørensen
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

*Kopi til:
Eli Grete Nisja*

ST 18/2025 Referatsaker

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna
Møtested:	Veksthuset, møterom Aursunden, Røros
Dato:	11.03.2025
Tidspunkt:	09:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram:

09:30: Oppstart styremøte (AU)

10:00: Planleggingsmøte del II med SNO

11:30: Lunsj

12:00: Fortsettelse styremøte (AU)

14:00: Avslutning og hjemreise

Det vil bli gitt orienteringer om innkomne saker til behandling fra nasjonalparkforvaltere.

Vel møtt!

På vegne av sekretariatet 04.03.2025

Hans Bull, nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2025	Drift og tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling av driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2025		2024/13465
ST 2/2025	Høringsuttalelse - Søknad om tiltak tilknyttet vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben i Tolga kommune		2025/2106
ST 3/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - vurdering av sak til ulovlighetsoppfølging - *****	X	2024/11207
ST 4/2025	Øyungen landskapsvernområde - ny søknad om godkjenning av byggetegninger for hytte og uthus på fritidseiendom Holtålen 300/1/22 ved Hessjøen		2022/1263
ST 5/2025	Øyungen landskapsvernområde - søknad om tilrettelegging på tursti rundt Hessjøen - GID 300/1 - Holtålen kommune - Hessdalen IL og Hessjøen hytteforening		2024/14393
ST 6/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om takoverbygg på seterstue i Kløftåsen, Os kommune		2024/14882
ST 7/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kraftsilo på Trøvollen - Kløftåsen 143 -GID 131/40 - Os kommune		2025/2376

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13465

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	1/2025	11.03.2025

Drift og tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling av driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2025

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget tar til etterretning tilsagnene på hhv driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 for 2025, og godkjenner fordeling og prioritering av midler til de ulike tiltakene og prosjekter slik:

Driftsmidler - 1420.21	Søknads-beløp	Innvilget	Fordeling
Drift av nasjonalparkstyret	Kr. 603.659	Kr. 580.000	Kr. 580.000
Revisjon av forvaltningsplaner	Kr. 225.000	Kr. 200.000	Kr. 200.000
Grunnstøtte drift - tildeles uten søknad		Kr. 75.000	Kr. 75.000
Samlet pott driftsmidler		Kr. 855.000	Kr. 855.000

Pri.	Tiltak - 1420.31	Søknads-beløp	Innvilget	Fordeling
1	Plan for informasjonstiltak i Øyungen - og Ledalen landskapsvernområder	Kr. 200.000		Kr. 200.000
2	Skjøtselstiltak - Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 65.000		Kr. 63.000
3	Adkomst for skjøtselsarbeid i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 25.700		Kr. 23.500
4	Skjøtselstiltak - Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 65.500		Kr. 65.500

5	Formidling - slåttetradisjon i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 90.000		Kr. 90.000
6	Informasjon i slåtteområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde	Kr. 13.000		Kr. 8.000
7	Ferdsestellere i fokusområder (4 stk.)	Kr. 1		
	Samlet pott tiltaksmidler	Kr. 459.201	Kr. 450.000	<u>Kr. 450.000</u>

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak og prosjekter blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at en mindre del av midlene ikke blir benyttet som tildelt, kan nasjonalparkforvalterne omdisponeres midlene til andre tiltak og prosjekter i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken, og eventuelle nye tiltak skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort i tråd med nasjonalparkstyrets vedtekter av 19.01.2024 og delegeringsreglement av 14.06.2024.

Begrunnelse:

På bakgrunn at nasjonalparkstyret sine prioriteringer av tiltak og prosjekter i sak 48/2024 og 50/2024, og Miljødirektoratet sin tildeling av tiltaks- og driftsmidler for 2025, kan arbeidsutvalget vedta en fordeling av midlene slik at forvalterne kan videreføre arbeidene. Nasjonalparkstyret blir orientert om status i arbeidene med de ulike tiltakene og prosjektene i styremøtene gjennom året.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Saksprotokoll - Tiltak i verneområdene i Forollhogna - prioritering av tiltak for innmelding til tiltaksmidler kap.post 1420.31 og driftsmidler kap.post 1420.21 - 2025
- 2 Tildeling - driftsmidler kap 1420 post 21 - 2025
- 3 Tildeling - Tiltaksmidler kap 1420 post 31 - 2025

Andre saksdokumenter:

1. Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna, 2020.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna behandlet forslag til tiltak for verneområdene i Forollhogna for 2025 i sin styresak 48/2024 hvor følgende tiltak ble prioriterte:

1. Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder
2. Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde

3. Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde – videreføring
4. Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde
5. Skjøtelsplan for Grøntjønna naturreservat (21-post)
6. Informasjon i slåtteområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde
7. Ferdselstellere (4 stk.) i fokusområder i Forollhogna nasjonalpark – videreføring

I tråd med nasjonalparkstyrets godkjenning av tiltak har nasjonalparkforvalterne gjennomarbeidet beskrivelsene og kostnadsberegningene av hvert tiltak. Tiltak nr. 2 om skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde viste seg mest hensiktsmessig å splitte til to tiltak - skjøtselstiltak og tilrettelegging for adkomst. Prioriteringen ble behold som tiltak 2 og 3.

Videre ble behovet for midler til skjøtelsplan for Grøntjønna meldt inn via driftsmidler på post 21, men Miljødirektoratet gav avslag pga. for stram budsjettamme.

Nasjonalparkforvalterne meldte inn de økonomiske behovene på kap.post 1420.21 drift og kap. post 1420.31 tiltak via Miljødirektoratets elektroniske søknadsportal (ESS) innen fristen 10. januar 2025.

Det ble meldt inn behov for kr 903.659 for drift og kr 459.201 for tiltak i 2025. Miljødirektoratet tildelte hhv kr. 855.000 i driftsmidler og kr. 450.000 i tiltaksmidler.

Driftsmidler - 1420.21	Søknadsbeløp	Innvilget
Drift av nasjonalparkstyret	Kr. 603.659	Kr. 580.000
Revisjon av forvaltningsplaner	Kr. 225.000	Kr. 200.000
Skjøtelsplan for Grøntjønna	Kr. 75.000	avslag
	<u>Kr. 903.659</u>	<u>Kr. 780.000</u>
Grunnstøtte drift – tildeles uten søknad		Kr. 75.000
Samla pott driftsmidler 1420.21		<u>Kr. 855.000</u>

	Tiltak - 1420.31	Søknadsbeløp	Innvilget
1	Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskaps-vernområder	Kr. 200.000	
2	Skjøtselstiltak - Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 65.000	
3	Adkomst for skjøtelsarbeid i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 25.700	
4	Skjøtselstiltak - Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 65.500	
5	Formidling - slåttetradisjon i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 90.000	
6	Informasjon i slåtteområde,	Kr. 13.000	

	Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde		
7	Ferdsestellere i fokusområder (4 stk.)	Kr. 1	
	Samlet pott tiltaksmidler 1420.31	Kr. 459.201	Kr. 450.000

Følgende tilbakemeldinger ble 17.02.2025 gitt til forvalterne fra Miljødirektoratet:

Post 1420.21:

For tildelingene over driftsposten er budsjettrammen stram også i år, da særlig knyttet til midlene som kan brukes til planarbeid, kartlegginger, infoarbeid (som ikke dekkes over 31-post) mm.

Grunnstøtten som tildeles over post 1420.21 er fordelt på tilsvarende måte som i 2024. Summen for grunnstøtten er, for de fleste, bakt inn i det beløpet som er tildelt "drift styrene" i ESS. Det fremkommer i kommentaren til tildelingen hva som er beløpet tildelt drift av styret og hva som utgjør beløpet for grunnstøtte drift som styret disponerer etter eget behov. Enkelte av dere la inn en egen søknadslinje for grunnstøtten, da vil dere se i ESS om den er tildelt som en del av driftspotten eller på egen linje.

Der dere har søkt midler over eksempelvis 1420.31 til tiltak som er utenfor postformål, men som kunne vært omsøkt over 1420.21 er disse vurdert også der (eller omvendt). Men ettersom budsjettet på driftsposten er stramt er det derfor lite av dette som får tildeling i år.

For tildelinger på driftsposten, utover drift av styrene, har vi i år også lagt vekt på søknader knyttet til forvaltningsplaner og kartlegginger el.l. i forbindelse med dette. Det betyr at flertallet av de øvrige søknadene derfor har fått lite uttelling, tross gode formål.

Post 1420.31:

På tiltaksposten er omsøkt beløp også i år omtrent det dobbelte av budsjettet vi har hatt til tildeling.

Skjøtselstiltak fortsatt høyt prioritert, jf. strategien.

En del av dere har også fått en merknad med "avvent" på enkelte tiltak med bakgrunn i at vi ønsker mer informasjon om tiltaket før vi eventuelt tildeler midler. For de av dere dette gjelder kan dere om ønskelig ta kontakt, så kan vi snakkes nærmere om det aktuelle tiltaket og så vil det bli vurdert for supplerende tildeling og evt. forhåndsklarering til dette.

For dere som har tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig på post 1420.31 blir disse direkte tildelt til SNO og kommer i tillegg til den samlede potten dere får til prioriterte tiltak.

Noen av dere har søkt om og fått tildeling til restaureringstiltak fra rammen for restaureringsmidler. Det er fortsatt rom for flere gode restaureringstiltak dersom de kan gjennomføres i løpet av 2024. Send oss i så fall gjerne en e-post med prosjektbeskrivelse.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I nasjonalparkstyret sin vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning gis det føringer for styrets ansvar og arbeidsoppgaver i forhold til oppfølging av tiltak i forvaltningsplaner og besøksstrategi.

Her heter det at styret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområde i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Videre fremgår det også at styret har hovedansvaret for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkevarestrategi.

Vurderinger

Nasjonalparkforvalterne velger å legge fram fordelingen av tiltaksmidler og driftsmidler for 2025 til arbeidsutvalget fordi:

1. Miljødirektoratets tildeling av midler er tilnærmet de omsøkte beløpene,
2. Nasjonalparkstyret sin prioriteringer av tiltak ligger til grunn for det videre arbeidet,
3. Planlegging for gjennomføring av tiltakene må starte opp før neste styremøte 6.mai, og forvalterne har derfor behov for å få et vedtak om fordelingen av rammen av tiltaksmidler.

For nærmere vurdering av hvert enkelt tiltakene henvises det til sak 48/2024 og 50/2024.

Størstedelene av driftsmidlene til styret går med til å dekke utgifter i forbindelse med styremøter og AU-møter som møteromsleie, servering, møte- og reisegodtgjørelser, arbeidsgiveravgift mm. Videre andre utgifter knyttet til befaringer, andre møter og lisenser mm.

Nasjonalparkforvalteren har praksis på å orientere nasjonalparkstyret om status i arbeidet med de ulike tiltakene og prosjektene, og vil videre føre denne praksisen. I løpet av året vil det også være aktuelt å legge til rette for befaringer til noen av tiltakene dersom styret ønsker det.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13465

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	48/2024	16.12.2024

Tiltak i verneområdene i Forollhogna - prioritering av tiltak for innmelding til tiltaksmidler kap.post 1420.31 og driftsmidler kap.post 1420.21 - 2025

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna slutter seg til følgende prioritering av tiltak for verneområdene i Forollhogna:

1. Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder
2. Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåttemråde, Endalen landskapsvernområde
3. Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde – videreføring
4. Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåttemråde, Endalen landskapsvernområde
5. Skjøtelsplan for Grøntjønna naturreservat (21-post)
6. Informasjon i slåttemråde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde
7. Ferdselstellere (4 stk.) i fokusområder i Forollhogna nasjonalpark – videreføring

Nasjonalparkstyret ber nasjonalparkforvalterne melde inn behovet for midler på hhv. kap.post 1420.31 og 1420.21 til de prioriterte tiltakene med beskrivelser, vurderinger etter NML §§ 8-12 og kostnadsoverslag i Miljødirektoratets Elektroniske søknadsportalen innen fristen 10. januar 2025.

Hjemmel:

Vedtaket om behov for tiltaksmidler er gjort i tråd med nasjonalparkstyret sine vedtekter gitt av Miljødirektoratet den 19.01.2024.

Begrunnelse:

Det foreslåtte tiltakene for 2025 er oppfølging av tiltak i forvaltningsplanarbeid, kommunikasjonsplan og besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna.

Før tiltak om skjøtsel av verdifulle naturområder, og utforming av informasjon og formidling kan iverksettes, er det behov for å ha faglige utredninger og god medvirkning som grunnlag for videre gjennomføring.

Saksdokumenter (følger saken)

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i

- 1 verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025.PDF
- 2 Vedlegg Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025.PDF

Andre saksdokumenter:

1. Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna
2. Kommunikasjonsplanen for verneområdene i Forollhogna, kap. 5 Tiltak
3. Skjøtselsplan for engslåttene i Blåora, Endalen landskapsvernområde, Midte Gauldal kommune, NIBIO-Rapport nr. 144-2029.
4. NiN Basiskartlegging av verneområder i Innlandet fylke 2023, kap. 6 Grøntjønna naturreservat, Miljøfaglig Utredning, Rapport MU 2024-12.
5. NiN-basiskartlegging av utvalgte verneområder i Innlandet, 2023, kap. 9 Grøntjønna naturreservat, Natur og Samfunn 2023.

Saksopplysninger

Det er hvert nasjonalpark- og verneområdestyre som melder inn behov for tiltakstaksmidler post 1420.31 for gjennomføring av tiltak i egne verneområder. Innmeldingen skjer gjennom den Elektroniske søknadsportalen ESS til Miljødirektoratet innen 10. januar hvert år. Rammer og opplegg for tiltak i verneområdene gis gjennom brev av 13.11.2023 fra Miljødirektoratet, samt en egen strategi for bruken av tiltaksmidler for perioden 2020-2025, jf. saksdokument 1.

Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved myndighetshetsutøvelse som berører naturmangfold, og disse vurderingene skal synliggjøres ved innmelding av behov for midler til tiltak.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er å opprettholde og bedre naturtilstanden, og føringer og prioriteringer for bruken av midler er gitt strategidokumentet fra Miljødirektoratet, saksdokument 1.

Informasjonstiltak skal være i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker.

Alle tiltak skal være i tråd med godkjente forvaltningsplaner, skjøtselsplaner, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Forslag til tiltak for 2024 i prioritert rekkefølge:

1. **Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder**

På bakgrunn av pågående revisjon av forvaltningsplanene er det behov for en ny plan for informasjonspunkter og innfallsport. Her ønsker vi å få utredet hvor og hvilken info kan/bør plasseres mm. Dette er en prosess som krever kartlegging i felt, medvirkning fra lokale brukergrupper, fjellstyre, Statskog og kommune. For å få en utredning som grunnlag for gjennomføring av nye info-tak må det engasjeres en konsulent/landskapsarkitekt for å gjennomføre en mulighetsstudie. Dette er et oppdrag må lyses ut som en mini-konkurranse i tråd med krav om offentlig anskaffelser osv. Kostnadene er basert på erfaringstall fra tilsvarende oppdrag i andre verneområder.

Kostnader

Oppdrag for mulighetsstudie	<u>kr. 200.000</u>
-----------------------------	--------------------

2. **Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde**

Det behov for slått og rydding av engslåttene i Blåora. Det foreligger en skjøtelsesplan for området som gir beskrivelser for skjøtselen av de ulike teigene. SNO har ansvaret for skjøtsel i en del av teigene – til sammen 20,5 dekar, mens de slåtteberettigende følger opp øvrig skjøtsel for sine teiger. Det er skjøtselen for de slåtteberettigende som det her meldes inn behov for midler. Videre er det behov for en viss grad av tilrettelegging av adkomsten til slåttene dvs. klopping over bekker og gamle elveleier – cirka 20 m klopp fordelt på 5 partier. Denne adkomsten vil også kunne bli en del av «naturstien» gjennom slåtteområdet.

Kostnader

Skjøtselstiltak - ca. 35 da	kr. 50.000
Materialer til klopping – kostnadsoverslag	<u>kr. 25.000</u>
Samlet kostnad	<u>kr. 75.000</u>

3. **Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde - videreføring**

Dette er en videreføre av skjøtsel på Gaarevollen/Fremmervollen som startet opp i 2022 med rydding av vollen. I 2023 ble det gitt tilskudd til innkjøp av utstyr til ATV, og i 2024 er det gjennomført skjøtsel i form av slått. Skjøtselstiltakene må videreføre i 2025. Samtidig er det behov for en kartlegging av setervollen og skogen rundt, og at det på bakgrunn av kartleggingen gis en veiledning for videre skjøtsel. Kostnad for utredning er innhentet fra Miljøfaglig Utredning AS.

Kostnader

Skjøtselstiltak	kr. 17.500
Kartlegging med skjøtelsråd, konsulent	<u>kr. 48.000</u>
Søknadsbeløp	<u>kr. 65.500</u>

4. **Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteområde**

Det er behov for å få en utredning som grunnlag for det videre arbeidet med formidling og tilrettelegg av informasjon og evt. en natursti i Blåora slåtteområde. Dette er tiltak i tråd med både skjøtelsplanen for Blåora og besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna.

For oppdraget må det engasjeres en konsulent/landskapsarkitekt for å gjennomføre en mulighetsstudie.

Kostnader

Oppdrag for mulighetsstudie kr. 90.000

5. **Skjøtelsplan for Grøntjønnan naturreservat (21-post)**

Sommeren 2023 ble det gjennomført basis-kartlegging av naturtypene i

Grøntjønnan naturreservat med

Kostnad for utredning er innhentet fra Miljøfaglig Utredning AS. Samt kostnader for medvirkning, befaringer o.l.

Kostnader

Kartlegging med skjøtelsråd, konsulent kr. 75.000

6. **Informasjon i slåtteområder**, Vangrøftdalen og Kjurrudalen
landskapsvernområde

Det er igangsatt utarbeidelse av temaplakat for Tollolenget slåtteområdet i Kjurrudalen som må ferdigstilles og trykkes i 2025.

Samtidig er det også behov for en temaplakat om Pilegrimsmyra som er et slåtteområde ved Kløftåsen i Vangrøftdalen. Tavlestativ alt innkjøpt.

Kostnader

Utforming og trykking, konsulent kr. 20.000

7. **Ferdsestellere i fokusområder** – videreføring

Det har i 2024 vært 3 ferdselstellere i våre områder:

- ved stien opp fra Synnerdalen til Forollhogna
- ved stien opp fra Såttåhaugen til Forollhogna
- ved stien opp fra Svartsjøen til Ruv, Kvikne

Telleren ved stien opp fra Storbekkøya til Rogneskletten ble sabotert høsten 2023, og er ikke blitt erstattet. Det er ønskelig å få satt opp en ny her.

Det er SNO lokalt som følger opp disse tellerne, og det søkes det om å få beholde tellerne videre da dette gir verdifull informasjon med utviklingen i ferdsel i området.

For 2025 søkes det om 4 ferdselstellere for Forollhogna

Prioritet	Tiltak	Kostnad
1.	Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder	Kr. 200.000
2.	Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr 75.000
3.	Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 65.000
4.	Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteområde	Kr. 90.000
5.	Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat (21-post)	Kr. 75.000
6.	Informasjon i slåtteområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde	Kr. 20.000
7.	Ferdsestellere i fokusområder (4 stk.)	
	Sum tiltaksmidler	Kr. 525.000

Nasjonalparkforvalterne vil utdype de forslåtte tiltak med begrunnelser osv. på styremøtet

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I nasjonalparkstyret sin [vedtekter av 19.01.2024](#), punkt 6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning gis det føringer for styrets ansvar og arbeidsoppgaver i forhold til oppfølging av tiltak i forvaltningsplaner og besøksstrategi. Her heter det at styret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtsels- og forvaltningstiltak i verneområde i tråd med den flerårige tiltaksplanen. Her fremgår det også at styret har hovedansvaret for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkevarestrategi.

Naturmangfoldloven

Det skal for hvert tiltak som berører naturmangfoldet gjøres en vurdering etter de miljørettslige prinsippene (§§ 8-12) i naturmangfoldloven. Dette skal synliggjøres i innmeldingen for hvert tiltak hvor det gis en kort oppsummering av vurderingene.

Vurderinger

De foreslåtte informasjonstiltak er klare oppfølginger av besøksstrategien og kommunikasjonsplanen for verneområdene i Forollhogna. Før tiltak om utforming av informasjon og formidling kan iverksettes, er det behov for å ha faglige utredninger og god medvirkning som grunnlag for videre gjennomføring.

Videre er tiltakene knyttet til skjøtsel i Blåora og Gaarevollen oppfølging av skjøtsel som alt er i gang. For Blåora gjelder det å få tiltakene i skjøtselsplanen inn i mer formelle og organiserte avtaler for å sikre at verneverdiene i slåtteområdet ivaretas. For Gaarevollen

er det behov for å få et godt kunnskapsgrunnlag på plass for det videre skjøtselsarbeidet som her gjøres.

Ferdselstelloer som er utplassert i tilknytning til sentrale stier er svært viktig å behold for å kunne følge med utviklingen i bruken og ferdsele i disse delen av nasjonalparken. Vi skulle gjerne har fått på plass noen flere, men her har Miljødirektoratet under utvikling en ny strategi. Ferdsestallene vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for arbeidet i både kommende tiltaksplan for villreinområdet og revisjonen av forvaltningsplanen for nasjonalparken når den tid kommer.

Saksprotokoll fra møte 16.12.2024 i Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt (7-0)

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna slutter seg til følgende prioritering av tiltak for verneområdene i Forollhogna:

1. Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder
2. Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde
3. Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde – videreføring
4. Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde
5. Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat (21-post)
6. Informasjon i slåtteområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde
7. Ferdsestellere (4 stk.) i fokusområder i Forollhogna nasjonalpark – videreføring

Nasjonalparkstyret ber nasjonalparkforvalterne melde inn behovet for midler på hhv. kap.post 1420.31 og 1420.21 til de prioriterte tiltakene med beskrivelser, vurderinger etter NML §§ 8-12 og kostnadsoverslag i Miljødirektoratets Elektroniske søknadsportalen innen fristen 10. januar 2025.

Hjemmel:

Vedtaket om behov for tiltaksmidler er gjort i tråd med nasjonalparkstyret sine vedtekter gitt av Miljødirektoratet den 19.01.2024.

Begrunnelse:

Det foreslåtte tiltakene for 2025 er oppfølging av tiltak i forvaltningsplanarbeid, kommunikasjonsplan og besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna. Før tiltak om skjøtsel av verdifulle naturområder, og utforming av informasjon og formidling kan iverksettes, er det behov for å ha faglige utredninger og god medvirkning som grunnlag for videre gjennomføring.

Behovsinnmelding statsforvalteren - 2025

Navn	Status	Innvilget beløp	Kommentar
Drift av nasjonalparkstyret for Forollhogna	Innvilget	655 000	Innvilget 580 000,- til drift av styret + 75 000,- i grunnstøtte drift.
Revisjon av forvaltningsplaner	Innvilget	200 000	
Skjøtselsplan for Grøntjønnan	Avslag		Avslag grunnet tilgjengelig budsjett
		855 000	

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31) - 2025

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Plan for informasjonstiltak i Øyungen - og Ledalen			Forvaltningsmyndighet	
2	Skjøtselsstiltak - Blåora slåttemråde			Forvaltningsmyndighet	
3	Adkomst for skjøtselsarbeid - Blåora slåttemråde			Forvaltningsmyndighet	
4	Skjøtselstiltak - Gaarevollen/Fremmervollen			Forvaltningsmyndighet	
5	Formidling - slåtte tradisjon i Blåora slåttemråde			Forvaltningsmyndighet	
6	Informasjon i slåttemråder			Forvaltningsmyndighet	
7	Ferdselstellere i fokusområder			Forvaltningsmyndighet	
8	Samlet pott	OK - inngår i pott	450 000	Forvaltningsmyndighet	
Antall: 8			450 000		

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/2106

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	2/2025	11.03.2025

Høringsuttalelse - Søknad om tiltak tilknyttet vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben i Tolga kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er kjent med at omsøkte tiltak om vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei opp til Svartåsrabben alt gjennomført.

Opplysninger i saken, som nasjonalparkstyret v/arbeidsutvalget er forelagt, viser at særlig oppgraderingen av vegen ovenfor skoggrensen er godt synlig i det åpne fjellandskapet. I tillegg til at dette er uheldig for landskapet, vurderes det også som uheldig at vegen er åpen for allmenn ferdsel helt opp til snaufjellet da dette legger grunnlag for ferdsel lengre inn viktige og sårbare villreinområder.

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget oppfordrer derfor Tolga kommune om å sette vilkår om å regulere bruken av vegen utover det som er nødvendig for næringsutøvelse (beitenæringen), samt stille krav om retting av tiltakene ved å fjerne rasteplassen ved toppen av vegen og tilbakeføring av vegen ovenfor skoggrensen.

Det vises nærmere til saksutredningen for kunnskapsgrunnlaget i saken.

Hjemmel for høringsuttalelsen:

Høringsuttalelsen er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 49 om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde, og i tråd med nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt delegeringsreglement av 14.06.2024.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Oversendelse av søknad til høringsuttalelse.pdf
- 2 Søknad om tillatelse til tiltak vegvedlikehold og oppgradering Gamle Londalsvei til Svartåsrabben i Tolga kommune - høring.pdf
- 3 Kart.pdf
- 4 Svar vedrørende vei i Svartåsen. Sak 24728 -1.pdf

Andre saksdokumenter:

1. [Delegeringsreglementet](#) for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.
2. [Naturmangfoldloven § 49](#) om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde.
3. Ferdsel og bruk av Forollhogna villreinområde. [NINA Rapport 1331](#), 2017.
4. [Kvalitetsnormen for villrein](#), forskrift med hjemmel i naturmangfoldloven.
5. Kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Forollhogna, [kartfortelling](#), Norsk villreinsenter, august 2021.
6. Høringsuttalelse fra villreinnemnda for Forollhogna, villreinnemndas sak 2/2025, 20.02.2025.

Saksopplysninger

Tolga kommune sendte først saken om tiltak knyttet til vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben til Statsforvalteren i Trøndelag (15.01.2025), og saken ble ført inn til saksbehandler på avdeling klima- og miljø. Kommunen ble gjort oppmerksom på at saken må sendes/stiles til Nasjonalparkstyret for Forollhogna for at den skal bli ført inn til nasjonalparkforvalterne for saksbehandling.

Nasjonalparkstyret fikk den 3. februar oversendt fra Tolga kommune saken om tiltak knyttet til vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben til høringsuttalelse med frist til 28.februar.

Nasjonalparkstyret ble i sitt møte 4.februar orientert fra forvalterne om innkommet sak for høringsuttalelse med frist 28.februar. Det ble avklart at arbeidsutvalget for styret gir uttalelse i saken, og at det måtte bli bedt om utsatt høringsfrist. Nasjonalparkforvalter har den 6. februar gitt Tolga kommune tilbakemelding om behov for utsatt høringsfrist til 14. mars.

I oversendelsen fra Tolga kommune blir det opplyst at søknaden gjelder utbedring og vedlikehold av eksisterende veg, og at tiltaket ligger i LNF-område i gjeldende kommuneplan for Tolga kommune. Tiltakshaver og ansvarlig søker er Sameiet Vingelen utmarkslag. Ut over dette foreligger det ingen andre saksopplysninger og vurderinger fra kommunen.

Tiltaket ligger ikke innenfor noen av verneområdene i Forollhogna, og tiltaket omfattes ikke av noen av forskriftene for verneområdene.

Tiltaket ligger imidlertid så tett inntil Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde at det er relevant for nasjonalparkstyret å vurdere tiltaket nærmere i forhold til eventuelle skader på verneverdiene i verneområdet og gi en

høringsuttalelse med hjemmel i **naturmangfoldloven § 49** der det heter:

§ 49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde)

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter [§ 6](#).

Søknaden til høring

Det er Sameiet Vingelen utmarkslag som søker om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven §20-3 dvs. tiltaket er søknadspliktig med krav om ansvarlig foretak.

Tiltaket er beskrevet som vedlikehold og opprusting av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben, og nabovarslet med kvitteringer av 28.10.2024 og 29.10.2024.

I kart (datert 16.01.2020) som følger med søknaden framgår det at tiltaket berører 2,1 km av vegestrekningen, og at vegbredden er ca. 3 meter. Det ligger ved håndtegnede terrengprofil av vegen (datert 30.01.2020).

I vedleggene som følger søknaden har Sameiet beskrevet både tidligere og dagens bruk av vegen, og hvilke vedlikeholds- og opprustingstiltak som er gjennomført. Det framgår av saken at dialogen mellom sameiet og kommunen startet alt i januar 2020, men at det kan se ut som har vært opphold fram til ny (?) dialog i august 2024.

Andre saksopplysninger

Tolga kommune ble alt i april 2019 gjort oppmerksom på denne saken, og det ble stilt spørsmål om tiltakene på Gamle Londalsvei var omsøkt og eventuelt videre behandling av saken.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ble i styremøte 5.september 2023 orientert av SNO om tiltak knyttet til Gamle Londalsvei i Vingelen.

Nedenfor gjengis et par bilder fra presentasjonen som viser 1) vegstandarden etter gjennomført vedlikehold og opprusting, og 2) rasteplass under etablering ved enden av vegen.

Begge bildene er tatt av SNO i 2023.

Med bakgrunn i SNO sin oppfølging av denne saken, ble den også omtalt i Arbeidets Rett den 3.11.2023.

Villreinnemnda for Forollhogna har også fått saken til uttalelse, og har i sitt møte den 20. februar og gitt følgende uttalelse:

«Vegen til Svartåsrabben leder inn til viktige områder for villreinen og har begrensa med næringsmessige nytteformål. Villreinnemnda frarår derfor at kommunen gir dispensasjon for oppgradering av vegen slik det er søkt om.»

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift om Forollhogna nasjonalpark

I forskriftens § 2 om formål med nasjonalparken heter det:

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde.
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å vern av kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Forskriften for Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde

I forskriftens § 2 om formål med landskapsvernområdet heter det:

Formålet med opprettelsen av Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Den veistrekningen av Gamle Londalsvei hvor det her søkes om vedlikehold og opprusting ligger ikke innenfor Londalen- Ørvilldalen landskapsvernområde, men nært inntil grensen. Den videre strekningen av denne gamle setervegen går imidlertid videre inn i landskapsvernområdet. Gamle veifar og seterveger etter tidligere tiders ferdsel og setring er kulturminner og kulturhistoriske verdier i landskapet, og omfattes av verneformålet med landskapsvernområdet.

Naturmangfoldloven

Da tiltaket er utenfor verneområdene hvor nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet, skal ikke søknaden om tiltak behandles etter noen av verneforskriftene. Siden tiltaket kan påvirke verneverdiene kommer naturmangfoldlovens § 49 til anvendelse, og nasjonalparkstyret har fått saken fra Tolga kommune til uttalelse.

§ 49.(utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde)

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter [§ 6](#).

Tolga kommune skal behandle søknaden etter plan- og bygningsloven, samt vurderinger etter naturmangfoldloven.

Myndighet

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget behandler saken i tråd med nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt delegeringsreglement av 14.06.2024.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

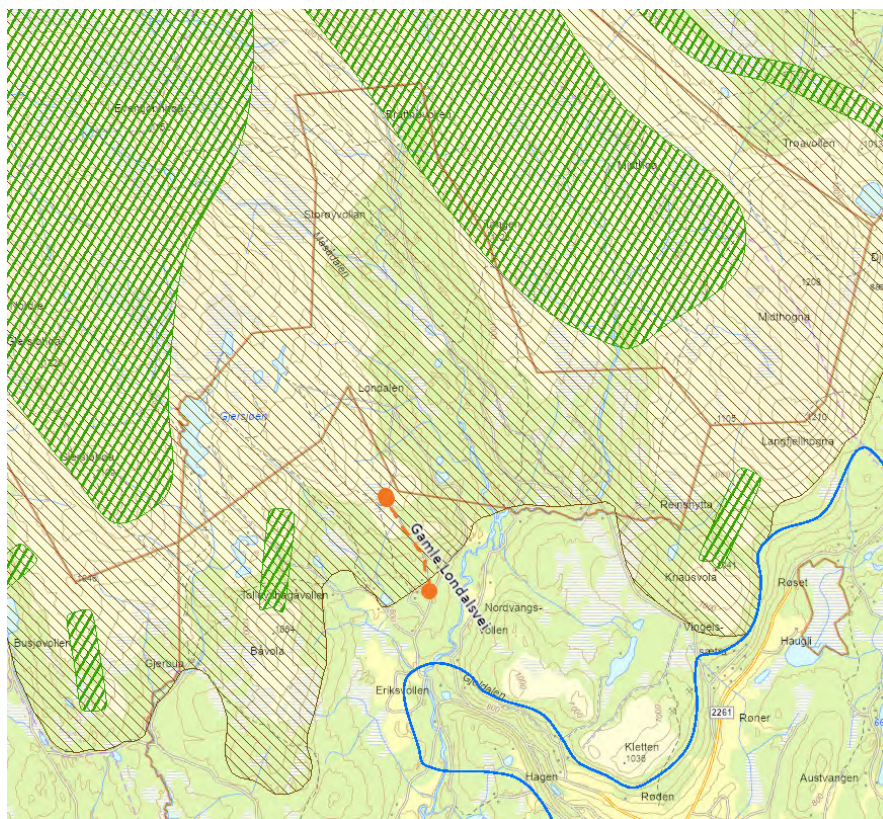
Ett av verneformålene med Forollhogna nasjonalpark er å bevare på det biologiske mangfoldet, og villreinstammen er særlig nevnt i formålsparagrafen.

Villreinens leveområder strekker seg lang utover både nasjonalparken og landskapsvernområdenes grenser.

Resultater og anbefalinger fra prosjektet om ferdsel og bruk av Forollhogna villreinområde, som ble gjennomført i årene 2014-2017, er publiserte i NINA-rapport 1331. Her er gis det råd og oppfordringer for videre forvaltning av både villreinens leveområder og randområdene, som bl.a.:

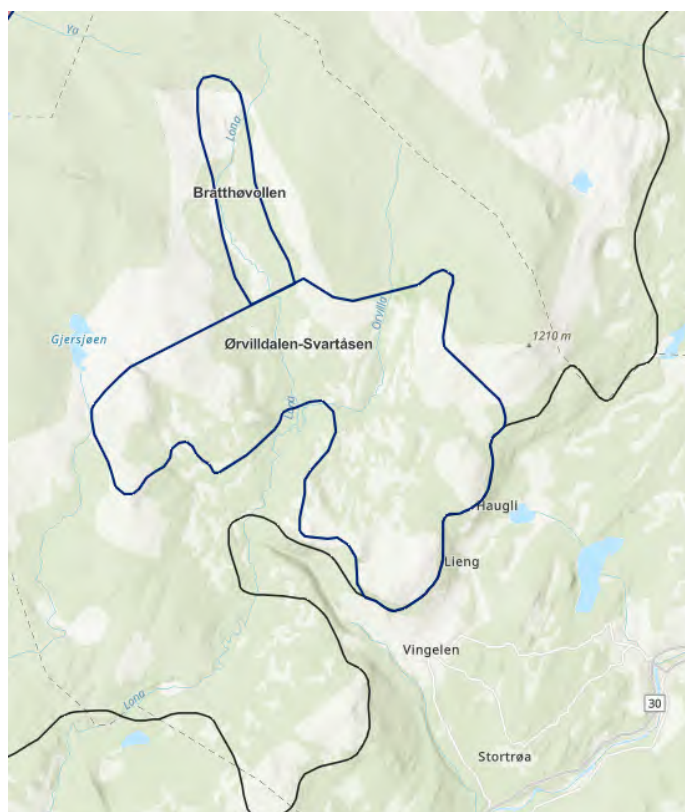
- «Sterke føringer for hvor ferdselen skal være i fremtiden, fortrinnsvis i ransområdene, utenfor fokusområdene og utenfor villreinområdene»
- «Anbefaler at setervegene ikke åpnes for biltrafikk før 1.juli»
- «For fokusområdene: begrense ferdselen på setervegene spesielt i skuldersesongene fram til 15. juli og etter 15. september for å begense ferdselen slik at villreinen har muligheter til å trekke over fokusområdene.»

For å kunne ta tilstrekkelig hensyn til naturmiljø og *særlig leveområder for villreinen*, påhviler det et stor ansvar for alle myndigheter innen arealforvaltning, jf. vurderinger som skal gjøre i hen hold til naturmangfoldloven.

Kartutsnittet viser villreinens leveområder (blå strek) med kalvingsområder (brun skravur) og sentrale trekkområder (grønn skravur). Verneområdegrensene er vist med brune linjer.

I forbindelse med utarbeidelse av kunnskapsgrunnlaget i tilknytning til [Kvalitetsnormen for villrein](#) er det gjennomført en vurdering av villreinens leveområder og menneskelig påvirkning av villreinen.

Her viser det seg at området Ørvilldalen- Svartåsen (FH10) er et område hvor villreinen viser arealunnvikelse, og at det knytter seg *bekymring* til veinett og økt ferdsel.

Kartutsnitt fra kartfortelling Kvalitetsnormen for villrein i Forollhogna – fokusområder.
– område med blått omriss er fokusområde mtp. arealunnvikelse.

FH10 Ørvilldalen-Svartåsen

Arealutnyttelse

Området ligger lengst sørøst i Forollhogna med sørvendte lier, hvor beiten blir forholdsvis tidlig grønne. Området blir brukt mye av simlene i den første perioden etter kalving fra midten av mai til midten av juni. I området er det ett mindre hyttefelt som er planlagt utvidet. Det drives aktivt landbruk, og i perioden 15. juni til 10. september er deler av området inngjerdet. Veinettet er omfattende, og tidspunkt for åpning etter vinterstenging diskuteres.

Arbeidsgruppa er usikre på effekten av forstyrrelsene i området, men er bekymret for at økt ferdsel, sperregjerder og hytteutbygging vil ha negativ påvirkning framover. Det er særlig i området mellom Kvannbergvolla og Knausvola forstyrrelsene er størst.

Utklipp fra kartfortelling Kvalitetsnormen for villrein i Forollhogna

Samlet vurdering

For å kunne ta tilstrekkelig hensyn til naturmiljø og særlig leveområder for villreinen, påhviler det et stor ansvar for alle myndigheter innen arealforvaltning, jf. vurderinger som skal gjøres i henhold til naturmangfoldloven.

Nasjonalparkstyret v/arbeidsutvalget vil derfor anmode Tolga kommune om å vurdere omsøkte tiltak med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om villrein, arealinngrep og ferdselsproblematikk som det vises til i saksvurderingene.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er kjent med at Tolga kommune alt i 2019 ble oppmerksom på tiltak om vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei opp til Svartåsrabben var påbegynt, og at omsøkte tiltak om vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei opp til Svartåsrabben alt er gjennomført.

Opplysninger i saken, som nasjonalparkstyret v/arbeidsutvalget er forelagt, viser at særlig oppgraderingen av vegen ovenfor skoggrensen er godt synlig i det åpne fjellandskapet. I tillegg til at dette er uheldig for landskapet, vurderes det også som uheldig at vegen er åpen for allmenn ferdsel helt opp til snaufjellet da dette legger grunnlag for ferdsel lengre inn viktige og sårbare villreinområder.

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget oppfordrer derfor Tolga kommune om å sette vilkår om å regulere bruken av vegen utover det som er nødvendig for næringsutøvelse (beitenæringen), samt stille krav om retting av tiltakene ved å fjerne rasteplassen ved toppen av vegen og tilbakeføring av vegen ovenfor skoggrensen.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Eli Grete Nisja
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår ref.
24/975 - 11

Deres ref.

Saksbehandler
Frode Fossbakken

Dato
03.02.2025

Oversendelse av søknad til høringsuttalelse

Viser til tidligere dialog, og oversender søknad om vegvedlikehold Gamle Londalsveg for uttalelse.

Viser ellers til informasjon i opprinnelig brev (vedlagt), og ber om snarlig beskjed om utsettelse av svarfrist er nødvendig.

Send dokumentasjon via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller svare på dette brevet. Oppgi gjerne saksnummer.

Les mer om eDialog på: www.tolga.kommune.no/tjenester/om-tolga-kommune/kontakt-oss

Med hilsen

Frode Fossbakken
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg:

Søknad om tillatelse til tiltak vegvedlikehold og oppgradering Gamle Londalsvei til Svartåsrabben i Tolga kommune - høring
Søknad om tillatelse
Kvittering for nabovarsel
Kvittering for nabovarsel
Opplysninger gitt i nabovarsel
Kart
Erklæring om ansvarsrett
Svar på brev om veg i svårtåsen i vingelen- gamle londalsveg
Svar vedrørende vei i Svartåsen. Sak 24/728 -1
Erklæring om ansvarsrett
Gjennomføringsplan

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår ref.
24/975 - 8

Deres ref.

Saksbehandler
Frode Fossbakken

Dato
15.01.2025

Søknad om tillatelse til tiltak vegvedlikehold og oppgradering Gamle Londalsvei til Svartåsrabben i Tolga kommune - høring

Tiltak: Vegvedlikehold og oppgradering
Byggested: Gbnr: 7/1, Svartåsen
Tiltakshaver: Sameiet Vingelen utmarkslag
Ansvarlig søker: Sameiet Vingelen utmarkslag

Tolga kommune har mottatt søknad om tiltak til vegvedlikehold og oppgradering av veg datert 31.10.2024.

Informasjon om tiltaket

Tiltaket gjelder utbedring og vedlikehold av eksisterende veg. Omsøkte tiltak ligger i LNF-område i gjeldende kommuneplan.

Har du innspill?

Før kommunen behandler saken videre, ber vi om deres uttalelse. Frist er satt til 28.02.2025

Vedlagt følger kopi av søknad med vedlegg.

Har du spørsmål?

Ta kontakt om dere har spørsmål i saken.

Med hilsen

Frode Fossbakken
kommunalsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til:
Sameiet Vingelen Utmarkslag

c/o Vekstra Nord-Øst SA Nordate 8 2542 Vingelen

Andre mottakere:

Forollhogna Villreinvalid	c/o Fjellstyrekontoret i Ålen Graftåsvegen 9	7380	Ålen
Innlandet Fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftssenteret	2325	Hamar
Statsforvalteren I Trøndelag	Postboks 2600	7734	Steinkjer

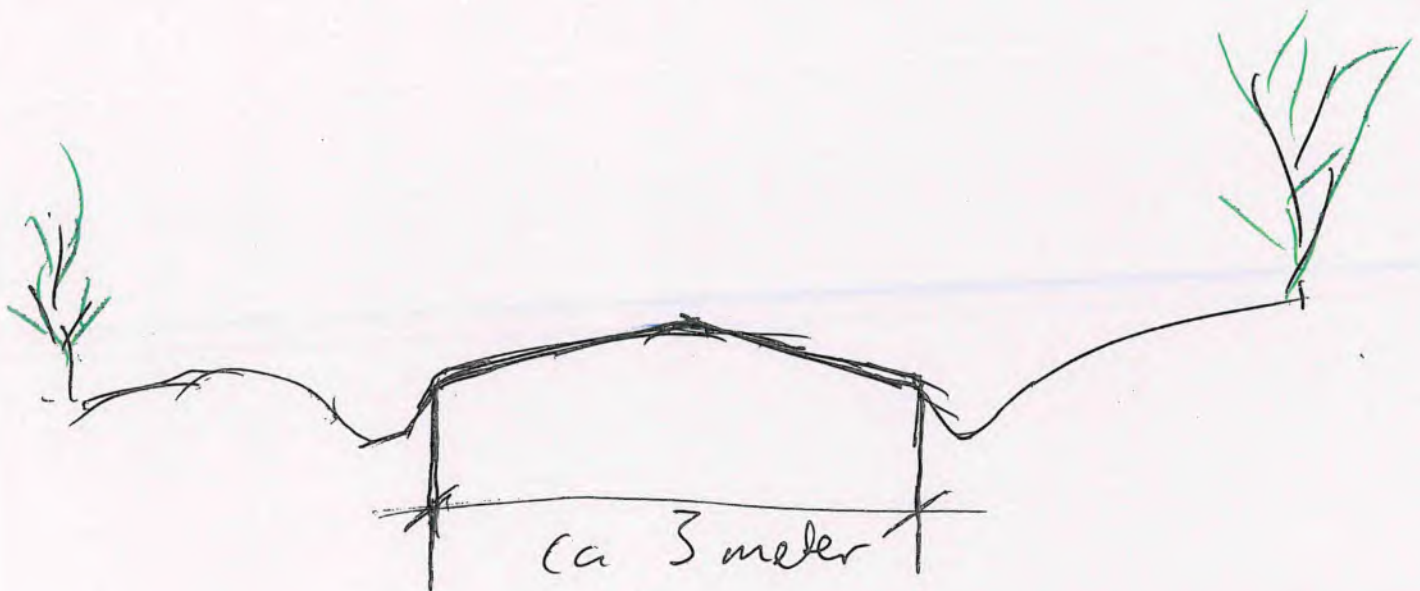
Dato: 16.01.2020

Målestokk: 1:10000

Koordinatensystem: UTM 32N

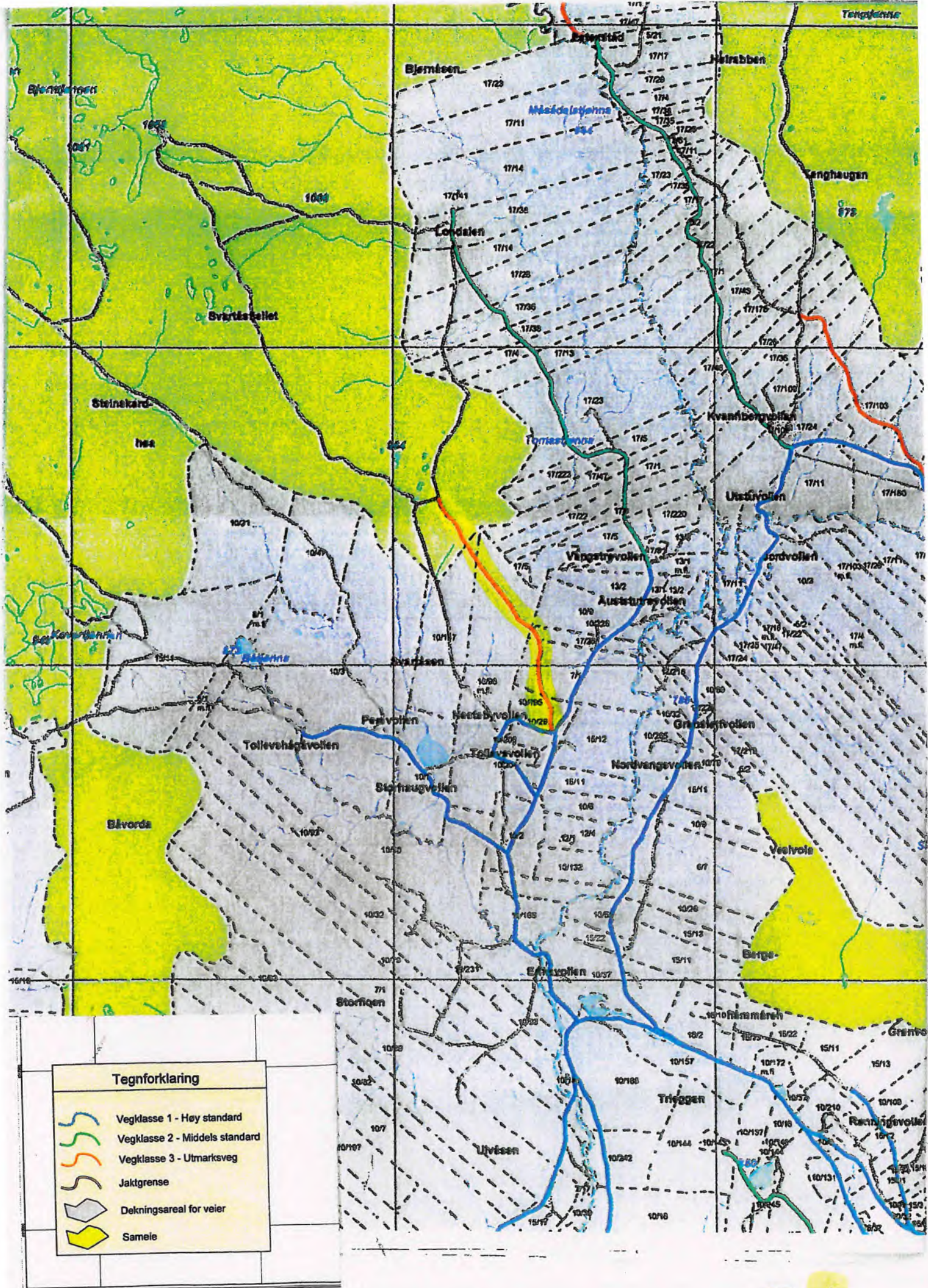

GAMLE LONDALS VEG

VINGELEN VEISAMGIE
SAMGIEET VINGELEN
UTMARKS LAG

2019

Sameiet Vingelen Utmarkslag,
Vingelen Veisameie
C/o Vekstra Nord-Øst
Nordate 8
2542 Vingelen

Til Tolga Kommune
Brugata 38
2540 Tolga

05.08.2024

Svar vedrørende vei i Svartåsen. Sak 24/728 - 1

Kommunen ønsker redegjørelse i brev datert 08.07.2024

Redegjøring for veien Svartåsen – Londalsvollan.

Historikk:

I 1924 vart første veien over Svartåsrabben bygd.

I 1950 ble veien utbedra for å kunne kjøres med bil. Mjølkespannene fra Londalsvollan vart da frakta med meieribil til Vingelen Meieri. Veien har siden fulgt den samme veitraseen og har vært kjørbær for bil helt til nyveien vart bygd i 1975.

Veien fra Svartåsrabben og fram til Londalsvollan var krevende og holde vedlike, og det ble derfor bygd en ny vei fra Vangstrøvollen i Svartåsen og fram til Londalsvollan i 1975. Etter at denne ble bygd, ble vedlikehold og framkommelighet betydelig enklere.

Den eksisterende veien fra krysset Nestebyvollen og opp på Svartåsrabben, har helt siden den ble bygd og fram til dags dato, blitt brukt for traktor- og biltrafikk. Veien er en landbruksvei og behandles etter landbruksforskriften.

Denne veien har i mange år hatt en rimelig god standard. Veien ligger inne på kart og er klassifisert etter klasse 3 innen veiutvalget i Vingelen utmarkslag, hvor vedtektene er godkjent etter jordskifterettens retningslinjer.

Et endret klima har etter hvert skapt større nedbørsmengder og derigjennom et økende behov for veigrøfter og stikkrenner for å lede vatnet vekk fra veibanen.

Dagens bruk av veien.

Veiutvalget har som formål å forvalte, vedlikeholde og sørge for tilstrekkelig veistandard på veiene. Veiene skal på tidsmessig måte tjene jord-, skog-, støls- og utmarksinteressene innenfor veiens dekningsområde. For framtidig vedlikehold av veiene, skal medeierne vederlagsfritt stille grunn til disposisjon til vei, grøfter, møteplasser og snuplasser. Dette

gjelder også nødvendige fyllmasser som må tas utenfor selve veilinja. Denne bestemmelsen er avgrenset til å gjelde for utmark (definisjon: frilufsloven § 1) og inntil 10 m fra veiens midtlinje. Dette er nedfelt i vedtektene for veiutvalget.

I dag brukes veien i forbindelse med gjeting, tilsyn både av sau, geit og storfe av forskjellig slag. Det er tilbakemelding fra aktive brukere som driver mjølkeproduksjon på utmarksbeite om daglig bruk av veien, og en vesentlig lettelse i arbeide med tilsyn og gjeting av dyr. Det blir også lagt til rette for å ta ut trevirke som brukes til flisfyring og vanlig ved til brensel. Trevirket blir lunnet fram til veien for så å bli fraktet fram til bruker. I tillegg er veien adkomst til fritidseiendommer og blir også brukt til rekreasjon-, jakt- og frilufs formål.

Den gamle veien ble fortsatt brukt og var farbar for normal personbil opp til snuplass på toppen helt til de siste 4-5 åra før vedlikeholdet. Dårlige grøfter og stikkrenner førte til utvasking av veibane. Både Sameiet Vingelen Utmarkslag og Vingelen Sameie ville vedlikeholde veien og har bidratt økonomisk. Traseen er og brukt til skiløype på vinteren. Alle som betaler bompenger har tilgang på veien.

Veitraséen ligger ikke innenfor landskapsvernområdet. Den gamle veien som går fra Svartåsrabben og ned til Londalsvolla og som ligger innen landskapsvernområdet, er ikke vedlikeholdt de siste 50 åra.

Bildet tatt av SNO viser den gamle veien som ikke er vedlikeholdt på 50 år.

Vedlikehold utført høsten 2018 og sommeren 2019

Høsten 2018 blir det klippet biovirke langs veien, veikanter blir rensket og grøfter tatt opp. Stikkrenner blir byttet og det blir lagt ned noen nye. Grøftemasser blir brukt til noe justering i lengdeprofilen. Veien går der den gikk før vedlikehold. Bredde på kjørebane er den samme som før. All toppmasse / vegetasjon blir tatt vare på og lagt tilbake i sideareal så langt praktisk mulig og hensiktsmessig. Veiskulder og grøfter er tilsådd med naturblanding av gras. Grøftearealet kan oppfattes som noe større, men det måtte til for å få god profil på veien, og sikre vannveier slik at en unngår uønsket avrenning og erosjon ved store nedbørsmengder. Dette har på få år vegetert seg, og veien framstår breddemessig mer og mer som før vedlikeholdet. Snuplass på toppen er som før, i tillegg er det i samråd med grunneier og Vingelen Sameie laget en plass litt lenger ned som kan brukes til lunning av skogsvirke, opplastingsplass for beitedyr og til evt. parkering for turgåere og jegere. Det er satt opp stolper i krysset ved Nestebylvollen, med mulighet for å stenge veien med kjetting og lås. Dette for å hindre trafikk, og skader på veien i vårløsninga. Denne holdes låst til medio juni, oftest lenger avhengig av snøsmelting og opptørring.

Sommeren 2019 blir veien høvlet slik at ønsket tverprofil oppnås, tilkjørt noe bærelag på svake punkt, deretter ble det påført slitelag på hele stekningen. Vegen er vedlikeholdt så den

er farbar for personbil og tyngre kjøretøy utenom vårløsninga. Arbeider ble utført av Brdr. Harsjøen Entr.forr. AS Tynset.

Håper denne redegjørelsen og oppsummeringen avklarer deres spørsmål i saken og vi imøteser en snarlig tilbakemelding og avklaring. Dersom det er ønskelig med felles befaring stiller vi gjerne opp og deltar.

Kommunen har bedt om at det sendes søknad om tiltaket, etter samråd med Frode Fossbakken pr telefon i dag 05.08.2024 gjøres dette etter ferieavvikling. Da vi føler det er behov for noen avklaringer før en søknad sendes.

Med hilsen

Vingelen Veisameie

v/ Sameiet Vingelen utmarkslag, veiutvalget

Martin Tronslien

Utvalgsleder

Sameiet Vingelen Utmarkslag

Arve Trøan

Leder hovedlag

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/1263

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	4/2025	11.03.2025

Øyungen landskapsvernområde - ny søknad om godkjenning av byggetegninger for hytte og uthus på fritidseiendom Holtålen 300/1/22 ved Hessjøen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Det vises til styresak nr. 15/2022 hvor det ble gitt dispensasjon med vilkår fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 for byggetiltak på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, Holtålen kommune.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget godkjenner nye byggetegninger fra Bergstaden Bygg datert 27.02.2025 for ny hytte og uthus på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, Holtålen kommune, og vilkår 3 og 4 er fulgt opp.

Vilkår:

Vilkårene 1-9 i sak 15/2022 gjelder, samt nytt vilkår nr. 10:

10. Tillatelsen gitt etter verneforskrift forlenges og gjelder i 2 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Søknaden er behandlet etter naturmangfoldlov § 48 første ledd.

Begrunnelse:

Nye byggetegninger med alle mål for BYA og mønehøgde for både hytta og uthuset, samt opplysninger om material- og fargevalg vurderes å være i tråd vilkår i vedtak i sak 15/2022 på en slik måte at hensynet til lokal byggeskikk, omgivelser og landskap er ivarettatt.

Viser til protokoll fra styresak 15/2022 for samlet vedtak med øvrige vilkår og begrunnelser.

Saksdokumenter (følger saken)

Byggetegninger o.l. som følger søknaden tilknyttes ikke inn i saksframlegget pga. formatet, men legges fram for arbeidsutvalget i forbindelse med behandlingen.

- 1 Saksprotokoll Øyungen landskapsvernområde - søknad om dispensasjon for byggetiltak og rydding av trase for bruk av minigravemaskin på fritidseiendom ved Hessjøen - Holtålen kommune
- 2 Referat fra møte om oppfølging av vedtak i styresak 10/2024
- 3 F - Andre redegjørelser.pdf

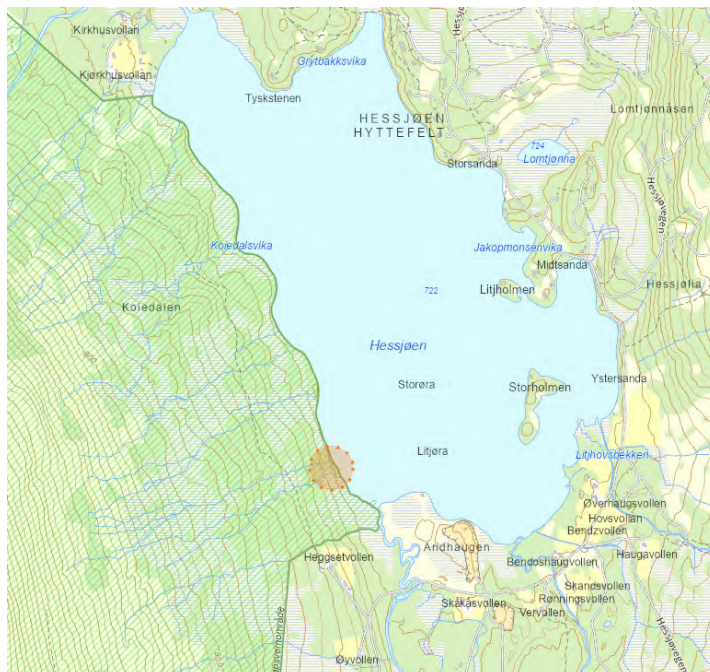
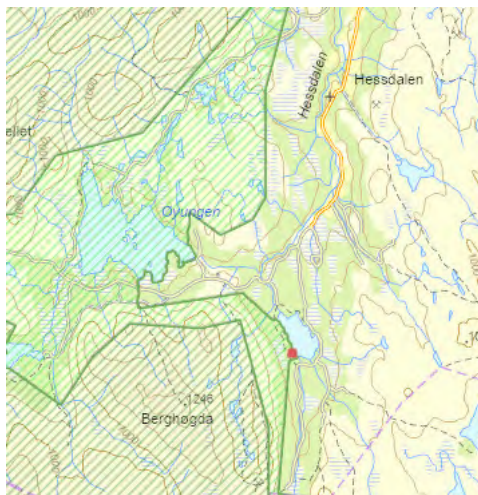
Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde, 2002.
2. Byggeskikksveileder – Bygninger i seterlandskapet. Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2020.
3. Saksprotokoll – Øyungen landskapsvernområde – søknad om godkjenning av byggetegninger for oppføring av hytte og uthus på fritidseiendom 300/1/22 ved Hessjøen, Holtålen kommune.

Saksopplysninger

Holtålen kommune har den 17.02.2025 sendt over søknad om oppstart av byggetiltak på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, og viser til nasjonalparkstyret sitt vedtak i sak 15/2022 om vilkår for godkjenning av byggetegninger før oppstart.

Fritidseiendommen er markert med rødt i kartet

Kort sakshistorikk

Nasjonalparkstyret for Forollhogna fikk i januar 2022 oversendt fra Holtålen kommunen en søknad fra Marit Eline Eide og Bård Eidet om riving av eksisterende hytte og

oppføring av ny hytte og uthus til fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde.

Nasjonalparkstyret godkjente den 20.05.2022 i styresak 15/2022 riving av hytten og oppføring av ny hytte og uthus med vilkår om bl.a. byggetegninger som skulle godkjennes av nasjonalparkstyret før bygging kunne skje, jf. [saksdokument x](#).

Utklipp av vilkår 3 og 4, sak 15/2022:

3. Før bygging kan skje må målsatte byggetegninger for begge byggene sendes nasjonalparkstyret for godkjenning. Her skal alle fasader med vinduer, takvinkler og høyder, samt skisse av planløsning for byggene framgå.
4. Begge byggene skal følge hovedtrekkene i den tradisjonelle byggeskikken for området mht. fargevalg, vindu og taktekking, og byggene skal ha saltak.

Byggetegninger som ble mottatt både 29.11.2023 og 06.02.2024 til behandling, ble ikke godkjent av nasjonalparkstyret den 19.april.2024, viser her til styresak 10/2024.

Etter nasjonalparkstyret sitt vedtak i styresak 10/2024 ble det gjennomført et møte mellom tiltakshaverne og styreleder med forvaltere hvor det ble gitt en nærmere tolkning av vedtaket med vilkår, hjemmelsbruk, og forvaltningspraksis i byggesaker mht. bl.a. lokal byggeskikk.

Det ble signalisert fra forvaltningsmyndigheten at tiltakshaver kunne sende et utkast til nye byggetegninger for en drøfting, og videre at det ville være kurant å få en forlengelse av gjennomføringsfristen. Det foreligger referat fra møtet, jf. [saksdokument x](#).

Utklipp fra møtetreferatet:

Kort oppsummering fra vilkår i vedtak av styresak 15/2022, føringer i forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde og hensyn til lokal tilpasning og byggeskikk:

Mønehøgde: for ny hytte kan tillates inntil 4,5 m høyde og én etasje.
uthus kan tillates inntil 3,5 m

Vinduer: Ikke vinduer fra golv til tak, ikke vinduer i gavl

Dører: evt. vindu i dør kun i brystningshøyde, ikke vindu hel dør

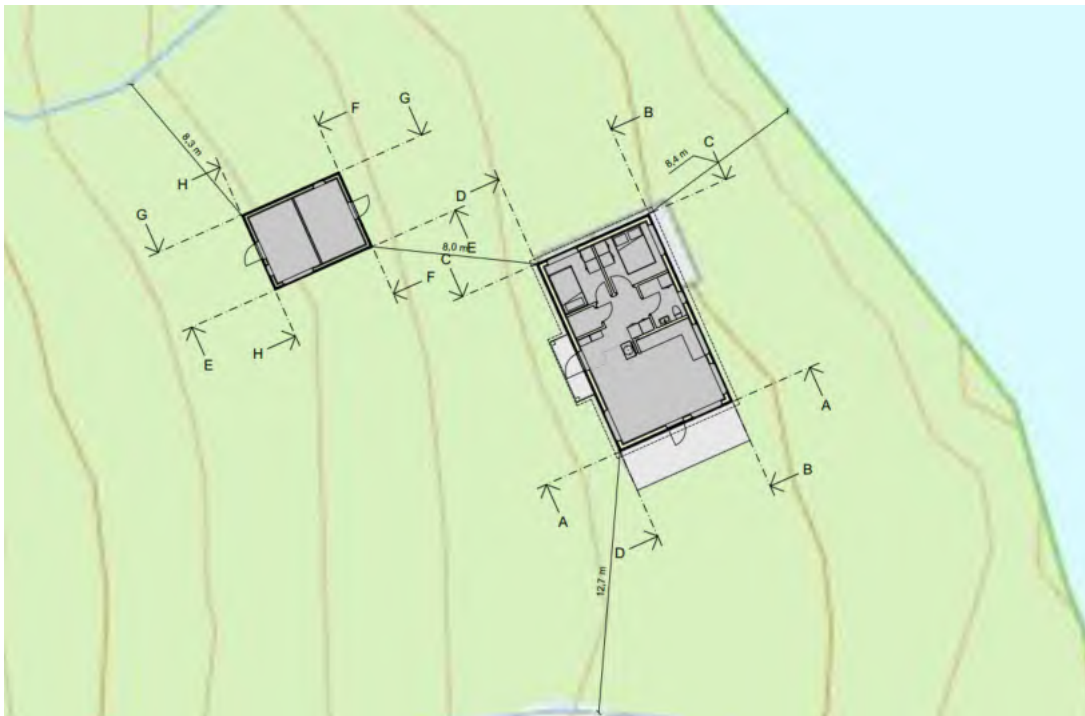
BYA: inntil 60 m² for ny hytte, og inntil 20 m² for uthus. Vi måler BYA på ytre kledning – utvendig mål.

Takutstikk: inntil 25 cm.

Et utkast til nye byggetegninger for hytte og uthus ble oversendt til forvalter og forelagt AU i møte den 28. oktober. Det ble gitt tilbakemelding om at tiltakshaver nå kunne gå videre med prosjektet.

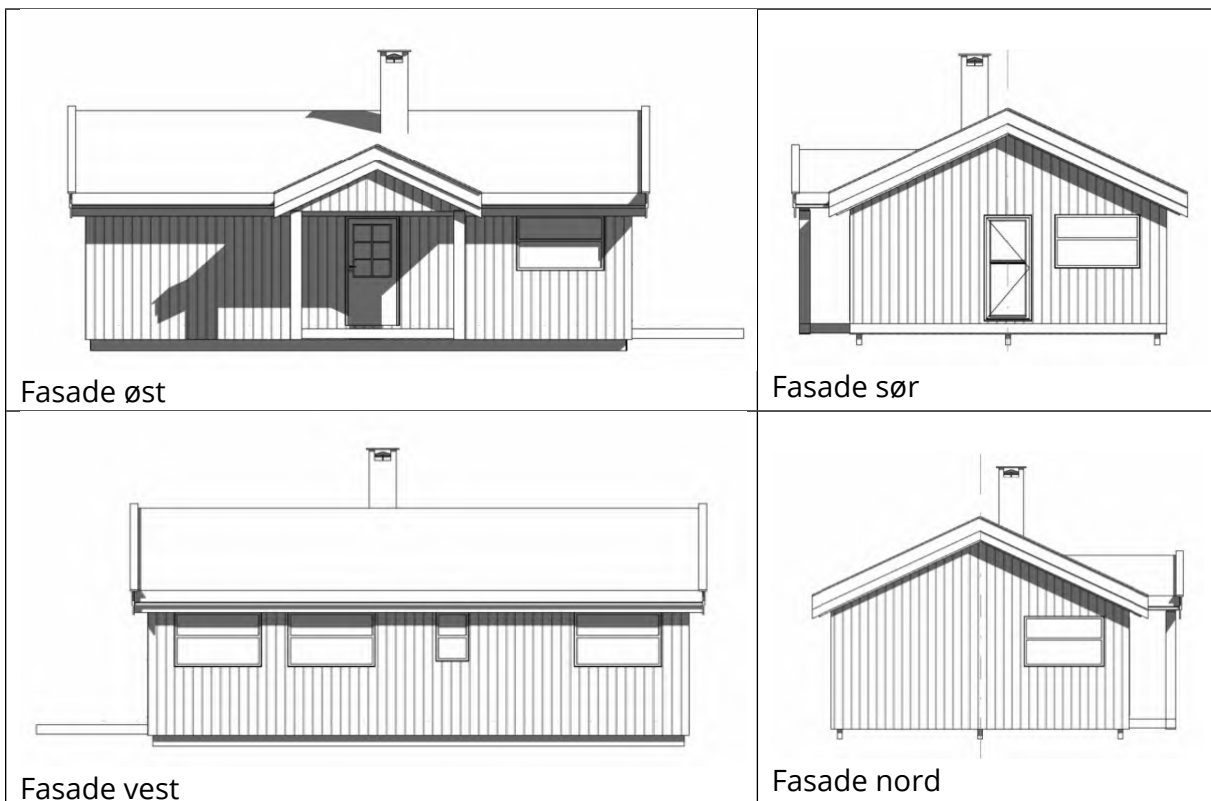
Søknaden

Det er Bergstaden Bygg as som søker på vegne av Marit Elin Eide og Bård Eidet. Søknaden er komplett byggesøknad med alle dokumenter: situasjonsplan, byggetegninger for hytte og uthus med alle fasader, snitt og plan, og terrengsnitt, samt gjennomføringsplan med oversikt over ansvarsfordeling av prosjektet.

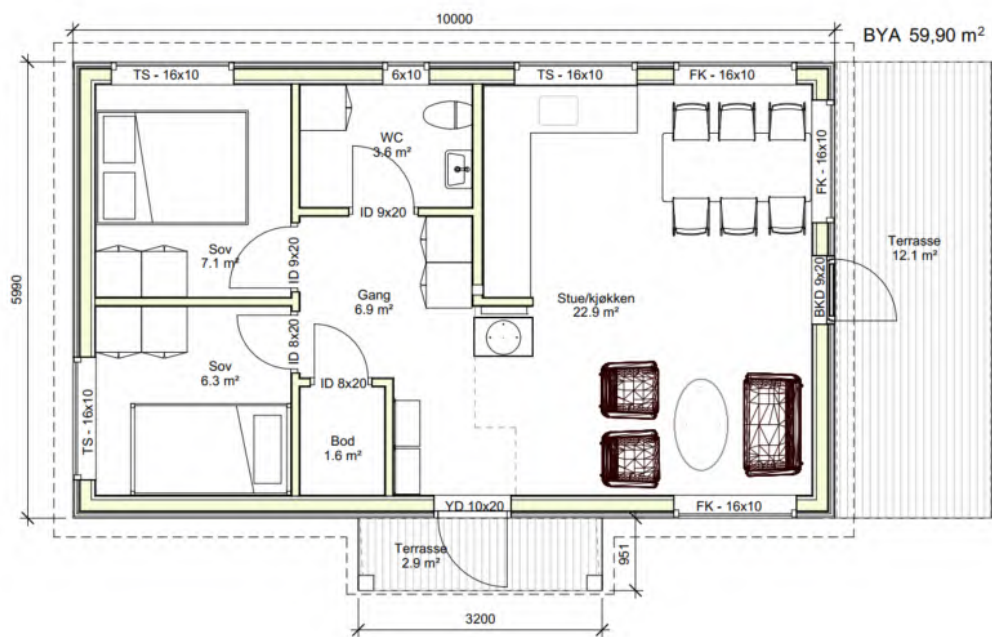
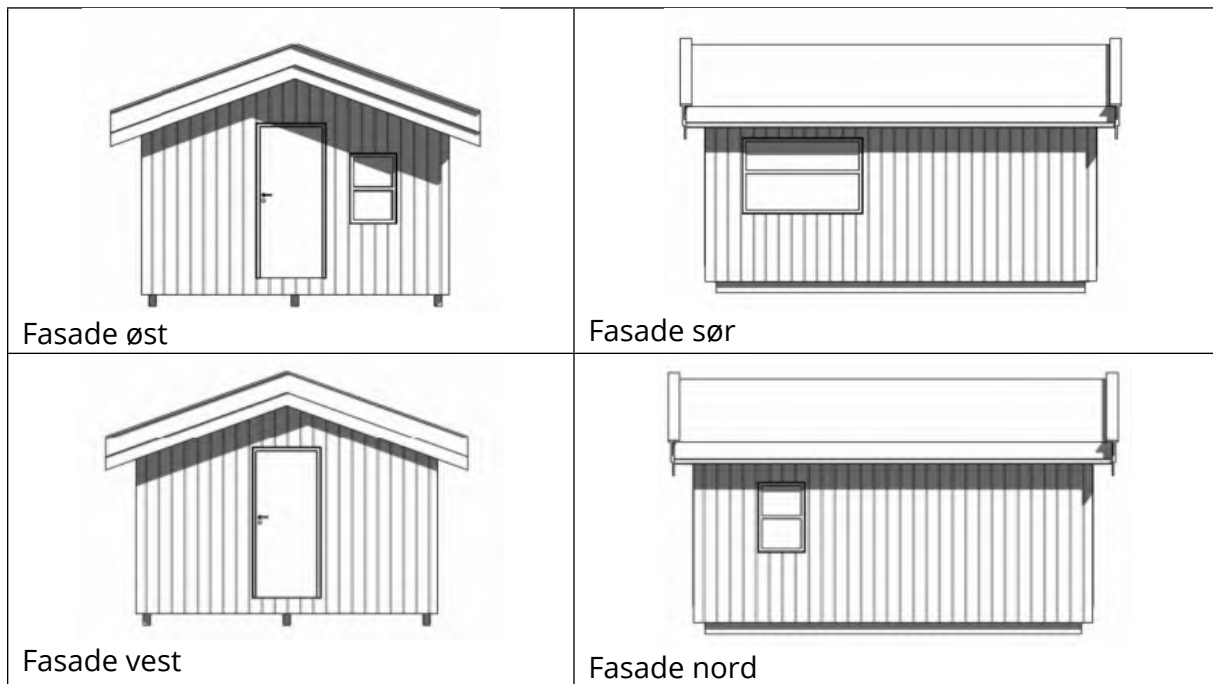

Situasjonsplan som viser plasseringen av hytta og uthuset på tomta.

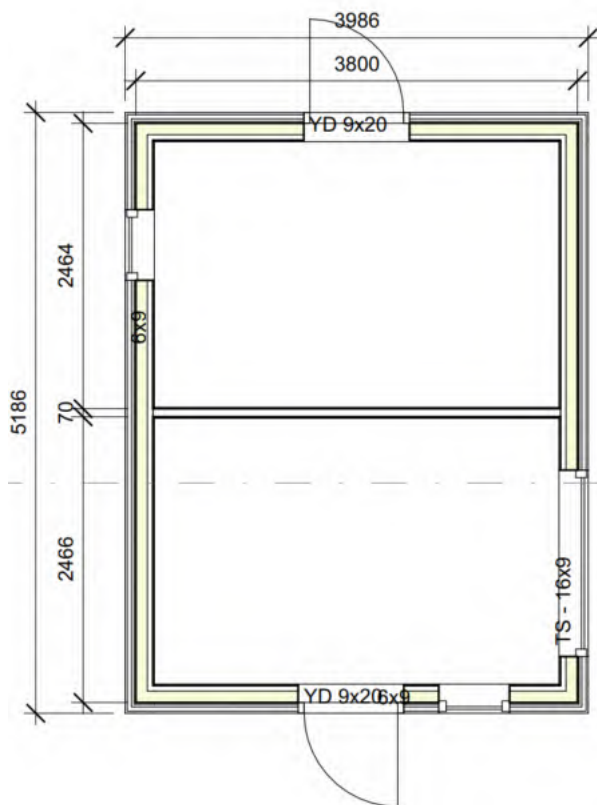
Utklipp fra søknad: fasadetegningene for hytta:

Utklipp fra søknad: fasadetegningene for uthus

Utklipp
fra
søknad:
Plan-
tegninger
av hytta
med
terrasser

Utklipp fra søknad: Plantegning av uthus

Det kommer frem av søknaden at:
ny hytte er i 59,9 m² BYA med terrasse på
15 m² BYA, uthus i 20,1 m² BYA, og
mønehøgde på hytte 4,4 m og uthus 3,3
m fra bakken.

Utklipp fra søknaden

Redegjørelse estetikk:

Hytta vil oppføres med sort/brun farve på kledning og omramminger. Tak i sort shingel.

Vil med dette føye seg godt inn i landskapet da den har beskjedne vinduer og lite refleksjon.

Nasjonalparkstyret skal i denne sammenheng kun behandle byggetegningene mht. størrelse, bebygd areal, fasader, og material- og fargevalg.

Andre saksopplysninger

Holtålen kommune skal behandle byggesøknaden etter plan- og bygningsloven.

Hjemmelsgrunnlag - verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Det henvises i sin helhet til sak 15/2022 og 10/2024 for nærmere bruk av hjemmelsgrunnlag, verneforskrift og naturmangfoldlov

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde.

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024, kap. 2.2.1: «Behandle søknader etter verneforskriftene og naturmangfoldlovens § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene. Vedtaket skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike

saksområdene, og være enstemmig. Dersom vedtaket ikke er enstemmig, skal saken behandles av nasjonalparkstyret.»

Med erfaringer fra tidligere type byggesaker som nasjonalparkstyret har behandlet, legges denne byggesaken fram for arbeidsutvalget for behandling. Arbeidsutvalget kan likevel vurdere om saken er av en slik prinsipiell karakter at den skal legges fram for nasjonalparkstyret for avgjørelse.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Denne saken er en oppfølging av vedtak som ble gjort i sak 15/2022, og vurderinger av selve byggetiltaket med riving av eksisterende hytte og oppføring av ny hytte og uthus ble grundig gjort der. Det henvises derfor til sak 15/2022 som følger som vedlegg i denne saken. Det er de målsatte byggetegningene av hytta og uthuset, jf. vilkår 3 og 4 i sak 15/2022 som gis en nærmere vurdering i denne delen av saken.

Nasjonalparkforvalter vurderer denne siste fasen av behandlingen av denne byggesaken til å være kurant, og innstiller at arbeidsutvalget godkjenner byggetegningene, samt å gir en forlengelse 2 år av fristen.

Nye byggetegninger med alle mål for BYA og mønehøgde for hytta og uthuset, samt opplysninger om material- og fargevalg vurderes å være i tråd vilkår i vedtak i sak 15/2022 på en slik måte at hensynet til lokal byggeskikk, omgivelser og landskap er ivarettatt.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/1263

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	15/2022	20.05.2022

Øyungen landskapsvernområde - søknad om dispensasjon for byggetiltak og rydding av trase for bruk av minigravemaskin på fritidseiendom ved Hessjøen, Holtålen kommune

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Til uttalelse - dispensasjon - riving av hytte samt oppføring av hytte og annekss - Hessjøen i Hesjedal statsallmenning - Holtålen 300/1/22
- 2 Referat forhåndskonferanse byggetiltak Hessjøvegen 467

Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde, 2002.
2. Byggeskikksveileder – Bygninger i seterlandskapet. Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2020.
3. Særutskrifter av styresaker 20/2020 og 26/2020 om behandlingen av søknaden om framføring av veg til fritidseiendommen.

Saksopplysninger

Holtålen kommune har oversendt en søknad om riving av eldre hytte og oppføring av ny hytte og annekss/uthus med tilhørende adkomst til fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22. Eiendommen ligger ved Hessjøen i Hesjedalen statsallmenning innenfor Øyungen landskapsvernområde, og er markert med rød firkant i kartet nedenfor.

Søknaden

Marit Elin Eide og Bård Eidet, tiltakshaver, søker om å rive eksisterende hytte (54 m² BRA) oppført på 1960-tallet på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22, og erstatt med ny hytte (57 m² BYA) med anneks/uthus (21,16 m² BYA).

Begrunnelse for å rive den gamle hytta er at den har fått setningsskader pga. ustabile og fuktige grunnforhold.

For å stabilisere grunnforholdene på tomta søkes det også om å grave en grøft ca. 20 m i terrenget ovenfor hytta, på skrå mellom de to bekkene som renner på hver side av tomta. Ny hytte skal plasseres på samme tomta som den gamle hytta, samt at grunnmuren forlenges noe retning vest/nord, dvs. fra vannet.

Videre søkes det om å oppføring av et anneks/uthus på nordvest-siden av hytta, tilbake trukket fra vannet for å minimalisere eksponeringen fra den andre siden av Hessjøen.

Det beskrives også i søknaden at de vurderer å grave ut en jordkjeller/mastu i tråd med gammel byggetradisjon, og oppfatter dette som et tiltak som ikke er søknadspliktig siden det ikke medfører tak over kjelleren.

Det søkes samtidig om å etablere en adkomst til eiendommen for bruk av motorisert kjøretøyer for å kunne gjennomføre byggeprosessen. Det opplyses i søknaden at, etter samtale med entreprenør, har de kommet fram til at minimumskravet for adkomst er at en minigraver med gummibelte på 5 tonn kan benyttes i forbindelse med byggetiltaket. Det søkes om å få rydde traseen i 2 meters bredde i samme trasé som det i 2020 ble søkt om som veg.

Søknaden følger i sin helhet med som saksdokumenter til saken, og det fremgår noe mer detaljerte beskrivelser og tegninger/fotos av omsøkte bygninger. Jf. vedlegg.

I en telefonhenvendelse 04.05.2022 til nasjonalparkforvalter opplyser tiltakshaver ved Marit Elin Eide at anneks/uthus er planlagt to-delt hvor en del skal ha funksjon som

uthus med lagerplass for ved mm., og den andre delen skal inneholde ekstra sengeplasser. Dette er supplerende opplysninger til søknaden som tas med i den videre saksbehandlingen etter samråd med søker.

Andre saksopplysninger

Tiltakshaver søkt i 2020 om framføring av veg til hytta, og saken ble første gang lagt frem for nasjonalparkstyret til behandling den 15.06.2020 som styresak 20/2020. Saken ble da vedtatt utsatt for gjennomføring av befaring. Nasjonalparkstyret med forvalter gjennomføre befaring 10.08.2020 sammen med byggesaksbehandler i Holtålen kommune og tiltakshaver. Søknaden ble så på nytt lagt fram for i nasjonalparkstyret den 07.09.2020 i styresak 26/2020 hvor det ble gitt avslag på framføring av veg.

Vedtak i styresak 26/2020:

«Nasjonalparkstyret for Forollhogna avslår søknad fra Bård Eidet og Marit Elin Eide om fremføring av bilveg til hytte med GID 300/1/22 ved Hessjøen i Holtålen kommune. Avslaget er fattet med hjemmel i § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde.

I avgjørelsen er det lagt vekt på forvaltningsplanens retningslinjer for vegbygging innenfor Øyungen landskapsvernområdet, samt den presedensvirkning søknaden kan få for tilsvarende søknader både innenfor Øyungen landskapsvernområde og øvrige landskapsvernområder rundt Forollhogna.

Nasjonalparkstyret vil prioritere oppstart av arbeidet med revisjon av forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde.»

Både i Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) i Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune uttalte seg i 2020 til søknaden om framføring av veg, og begge myndighetene frarådet tiltaket.

Tiltakshaver trakk deretter søknaden om veg-adkomst for videre behandling i Holtålen kommune.

I februar 2021 ble det etter forespørsel av tiltakshaver gitt en generell veiledning via e-post fra forvalter i forhold til en søknadsprosess og kriterier til en søknad.

Videre ble det den 10.05.2021 gjennomført en forhåndskonferanse med tiltakshaver og Holtålen kommune hvor både Statskog og nasjonalparkforvalterne deltok. Det foreligger referat fra forhåndskonferansen, jf. vedlagt saksdokument.

Holtålen kommune sin arealdel til kommuneplanen for perioden 2021 – 2033 viser at eiendommen ligger i LNF-område med båndlagt område etter naturmangfoldloven (Øyungen landskapsvernområde). Tiltaket er i strid med arealformålet i kommuneplanen, og Holtålen kommune må behandle søknaden som en

dispensasjonssak etter PBL § 19-2 annet ledd dersom nasjonalparkstyret gitt tillatelse etter verneforskriften for landskapsvernområdet.

Holtålen kommune har sendt saken på høring til:

Statskog, som grunneier, da fritidseiendommen er fest-tomt i Hesjedalen statsallmenning. Statskog har pr. 10.05.2022 ikke gitt uttalelse i saken.

I forbindelse med søknadsbehandlingen i 2020 fremgår det i saksframlegget til nasjonalparkstyret at Statskog da hadde «*gitt signaler om at en ATV-trasé til hytta kan vurderes, men at fremføring av veg vil bli et for stort inngrep*».

Statsforvalteren i Trøndelag som har besvart at saken skal først behandles etter verneforskriften, NML § 48, av nasjonalparkstyret, og dersom det blir gitt tillatelse skal saken oversendes statsforvalteren.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift om Øyungen landskapsvernområde

Opprettelsen av *Øyungen landskapsvernområde* er med formål, §2 forskriften:

- *å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelser, setervoller og kulturminner utgjøre en vesentlig del av landskapets egenart.*

I § 3 Vernebestemmelser heter det at landskapsvernområder er «*vernet mot alle inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av bygninger, ... vegbygging, ... drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering, osv. Opplistingen er ikke uttømmende.*

Dersom virksomheten kan skje uten at det strider mot verneformålet og når særlig grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til, jf. forskriftens § 5 Generell unntak etter søknad, nødvendige tiltak som bygninger, veger og oppdyrking knyttet *til jordbruksformål*. Forskriften dekker ikke tiltak om riving av gamle bygninger og oppføring av nye bygninger samt framføring av veg eller adkomst for fritidseiendommer, men kan tiltalte tilbygg til eksisterende bygninger, jf. §5 pkt. 3. Byggetiltak og veiadkomst til fritidseiendom omtales ikke av forskriften, og søknaden må behandles etter dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48.

Forvaltningsplanen for Øyungen landskapsvernområde (2002) gir nærmere retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres. Det gis imidlertid ingen føringer for eventuelle tiltak knyttet til fritidsbebyggelse annet enn at «*oppføring av nye fritidsboliger vil ikke bli tillatt*». Det gis ellers føringer i forhold til seterbebyggelse mht.

utforming av tun, størrelser på bygninger, material- og fargevalg, og trekk ved den lokale byggeskikken, jf. kap. 4.2.

I kap. 4.4.4 «Nye veger – omlegging av eksisterende veger» står det følgende:

«Bygging av nye veger både traktorveger og bilveger, og omfattende omlegging av eksisterende veger medfører store varige inngrep i landskapet.

Forvaltningsmyndigheten vil føre en restriktiv linje i forbindelse med søknader om slik bygging. I tilfeller der slike planer blir godkjent, vil det bli stilt svært strenge krav til landskapstilpasning, utforming og opprydding. Slik godkjenning vil kun gis i forbindelse med fremføring av nye veger for jordbruksformål»

Siden verneforskriften ikke omhandler fritidsbebyggelse, har heller ikke forvaltningsplanen noen retningslinjer som knyttes til fritidseiendommer. En del av landskapsvern-områdene i Forollhogna-området har imidlertid retningslinjer som omhandler fritidsbebyggelse, og det har derfor vært lagt opp til en mer lik forvaltningspraksis i sammenlignbare saker.

Forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde ble utarbeidet av Holtålen kommune i 2002, og selv om den er klar for revisjon er den fortsatt gjeldende som retningsgivende. Det fremgår imidlertid ingen retningslinjer for veger til fritidseiendommer.

Oppstarten av revisjonsarbeidet med forvaltningsplanene for verneområdene i Forollhogna har dessverre blitt utsatt og forsinket av ulike årsaker. Det er likevel ingen problemer med å behandle søknaden i forhold til bestemmelsene i verneforskriften og naturmangfoldloven.

En forvaltningsplan skal utdype og presisere bestemmelsene i verneforskriftene, og være et praktisk hjelpemiddel som skal å gi konkrete retningslinjer for bruk, skjøtsel og tilrettelegging som sikrer en helhetlig forvaltning slik at verneformålet opprettholdes og naturverdiene fremmes for verneområdet.

En forvaltningsplan er retningsgivende for forvaltningen av verneforskriftene og kan ikke inneholde retningslinjer eller tiltak som er i strid med verneforskriften.

Naturmangfoldloven (NML)

Etter NML § 48 «Dispensasjon fra vernevedtak» kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det *ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom *sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig*.

Begge punktene i første ledd må være oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Dersom dispensasjon gis, skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningen som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det

er lagt på dette. Herunder må også *presedensvirkningen* av tillatelsen vurderes.

Det er viktig å merke seg at dispensasjonsregelen i NML § 48 ikke kan brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, og det skal gjøres en vurdering av eventuelle presedensvirkninger.

En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8 – 12.

Myndighet

Søknaden behandles etter NML § 48, og myndigheten er lagt til nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Vurderinger

Innledningsvis vil forvalter kommenterer at denne saken er noe krevende da den har pågått over et par år; innholdet har skiftet fra vegbygging til kjøretrasé, videre til riving av eksisterende hytte til ny hytte og uthus/anneks, samt dreneringstiltak på tomta. I tillegg har sekretariatet til nasjonalparkstyret selv har hatt skifte av saksbehandler. Befaringen som ble gjennomført i august 2020 var knyttet til vegtraséen og dermed var ikke fokuset for forvalter så sterkt knyttet til eksisterende bygninger, tomteforhold mm. Tiltakshaver gjennomførte forhåndskonferanse i mai 2021, mens søknaden som nå behandles ble oversendt fra Holtålen kommune januar 2022. Dermed er det heller ikke blitt tid for å få gjennomført noen ny befaring for forvalter som en del av saksforberedelsene. Det er imidlertid forståelse at tiltakshaver ønsker en nærmere avklaring og behandling av søknaden etter verneforskriften slik at de kan ha muligheter til å kunne gå videre med søknaden.

Slik søknaden foreligger er den noe mangelfull mht. byggetegninger, situasjonsplan, detaljer knyttet til trasé mm., og nasjonalparkstyret kan ikke gi en komplett sluttbehandling av søknaden. Forvalter legger imidlertid opp til en to-trinns behandling av søknaden der nasjonalparkstyret gir *en avklaring* på gjennomføringen av tiltaket, og stiller vilkår om ytterligere opplysninger som igjen må godkjennes av nasjonalparkstyret, evt. AU. Dette for å få framdrift i saken.

Forvalter vurderer søknaden slik den nå foreligger som 2-delt der 1) tiltak om adkomst for motorisert kjøretøy til fritidseiendommen og 2) selve byggesak vurderes hver for seg.

Adkomst til fritidseiendommen

Tidligere søknad om bygging av veg ble grundig behandlet i 2020 i styresak 20/2020 og 26/2020 hvor det ble gitt avslag på vegframføring, noe også tiltakshaver retter seg etter. Tiltakshaver viser til befaringen med nasjonalparkstyret august 2020 hvor det ble oppfattet at styret hadde gitt signalisert om at det ville kunne ryddes veg for ATV. Tiltakshaver søker derfor nå om det kan være mulig å få godkjent en trasé for transport

av en minigravmaskin på 5 tonn med gummibelter, og har tegnet inn på kart en aktuell trasé på fast mark. Det søkes i den forbindelse om å få rydde en 2 meter bred trasé til dette transportformålet, uten at der er oppgitt behovet for antall turer. Øvrig transport av materialer/elementer til byggene er beskrevet å kunne gjennomføres med bruk av helikopter.

Forvalter vurderer at rydding av en trasé for transport av en minigravmaskin vil kunne være av mindre vesentlig omfang og inngrep enn en veg/ATV-trasé. Traséen skal kun benyttes for et meget begrenset antall turer, og skal ikke benyttes for videre bruk av motorkjøretøy. Det forventes da at vegetasjonen dermed skal kunne vokse til igjen. Det vil da være behov for å finne en trasé som følger fast mark og som ikke krever terrengtilpasninger, men kun rydding av vegetasjon. En slik avklaring må gjøres gjennom en felles befarings med tiltakshaver, grunneier/Statskog og forvalter. Dette er avklart med eiendomskonsulenten hos Statskog, og kan derfor settes som et vilkår i en tillatelse. Det vil ikke bli gitt tillatelse til terrengtilpasninger, og eventuelle kjøreskader må rettes. Transport av gravemaskinen er motorisert ferdsel på bar mark i utmark, og Holtålen kommune er motorferdselsmyndighet og må behandle en søknad etter motorferdselsforskriften. Det samme vil også gjelde for bruk av helikopter for transport av materialer.

Byggesaken omhandler riving av en eldre hytte som gjennom årene beskrives å ha fått setnings- og fuktskader pga. grunnforholdene på tomte. Det søkes derfor om å få sette opp en ny hytte framfor å gjennomføre utbedrende tiltak og restaurering av eksisterende hytte. I tillegg søkes det om å få sette opp et anneks/uthus, samt grøfting for drenering av tomte og dermed unngå skader på ny hytte pga. grunnforholdene. Det følger ikke målsatte tegninger av eksisterende hytte eller situasjonsplan for tomte med søknaden slik det er blitt oppfordret til av forvalter i epost av 10.02.2021. Det oppgis i søknaden at eksisterende hytte har et på 54 m² BRA, og her vil nok BYA være litt større. Ny hytte er skissert til 57 m² BYA, og vurderes å være tilnærmet av samme BYA som eksisterende hytte. Det er gitt signaler til tiltakshaver om at forvaltningspraksis har vært at når gamle bygg rives kan det settes opp nytt bygg i tilnærmet samme størrelse.

Det søkes om en kombinasjon av uthus og anneks dvs. at bygget skal være to-delt med uthusfunksjoner og oppholds-/overnattingsplass. Tegningene som følger med søknaden viser et bygg som bryter med byggestilen både på ny hytte og bebyggelse ellers i verneområdene, samt at det er større enn 20m² BYA som er en øvre grense for hva som kan tillates til uthus innenfor verneområdene i Forollhogna. Det er også gitt signaler til tiltakshaver om forskjellen mellom anneks og uthus, og hva forvaltningspraksis er her. Uthuset må innordne seg hytten og framstå som et uthus, samt at størrelse ikke kan overstige 20m² BYA. Forvaltningspraksisen i Forollhogna-områder er at det ikke tillates anneks for overnatting når hytta alt er av en størrelse på inntil 60 m² BYA. Det kan tillates nytt uthus på inntil 20m² BYA med kun funksjon som lager for ved, utstyr, evt. toalett-løsning. Fritidseiendommen har ikke veg-adkomst og det er derfor rimelig at det

kan være behov for et såpass stort uthus. Det stilles vilkår i dispensasjonen om at uthuset må tilpasses byggestilen på hytta og ellers byggeskikken for området.

Drening i form av grøfter på tomta for å forebygge fukt- og setningsskader på nye bygg vurderes som mindre vesentlig inngrep og kan tillates, men dreneringen må skje på egen tomt i begrenset omfang og gjennomføres på en hensiktsmessig måte slik at tiltaket har forebyggende effekt på selve bygningene.

Forholdet omkring muligheten for å grave ut en jordkjeller/mastu må tiltakshaver ta opp i en mer konkret henvendelse når det måtte bli aktuelt. Forvalter vurderer dette som et søknadspliktig tiltak etter verneforskriften.

Naturmangfoldloven §§ 8-12

I forbindelse med behandlingen av søknaden om veg i 2020 ble forholdene omkring NML §§ 8-9 «kunnskapsgrunnlaget» og «føre-var-prinsippet» gitt en grundig vurdering, og konklusjonen da ble at det foreligger tilstrekkelig kunnskap for å vurdere søknaden. Forholdene har ikke endret seg.

Fra sak 20/2020:

Det foreligger både vegetasjonskart, naturtypekart og beitekart for området (nibio.no). Den aktuelle vegtraséen og området er sjekket ut i forhold sjeldne og sårbare arter, naturtyper og kulturminner i baser som Askeladden, kulturminnesøk, artsdata, naturtypekart mv. Ingen kjente forekomster av sårbare arter eller kulturminner. Tiltaket ligger utenfor område definert som villreinens leveområde i Forollhogna jf. Arealbrukskart for villrein fra 2010. Området inngår i regional plan for Forollhogna villreinområde med tilhørende temakart (helt i ytterkant av randområde for villrein som her følger vernegrensa).

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap for å vurdere søknaden.

Gjennom de vurderinger som nå er gjort for både byggetiltaket og traséen inngår en vurdering av effekter på naturmiljøet og økosystemet slik det forventes vurdert etter NML §10, og det settes vilkår for å ivareta verneverdiene. Videre forutsettes det at byggetiltaket utføres på en måte som ikke skader naturmiljøet, og det settes da også vilkår om forsvarlig avfallhåndtering og dersom det oppstår skader i terrenget skal det rettes av tiltakshaver. Dette er i tråd med vurderinger og krav etter NML §§ 11-12.

Innstilling fra forvalter:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Marit Elin Eide og Bård Eidet dispensasjon fra § 3, punkt 1 i Forskrift om Øyungen landskapsvernområde for tiltak knyttet til fritidsbygg på eiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen.

Dispensasjonen for tiltak gjelder riving av gammel hytte og oppføring av ny hytte og uthus, samt mindre dreneringstiltak på tomta, og bruk av trasé for transport av minigravemaskin i terrenget fra vernegrense til eiendommen.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

1. Eksisterende hytte på ca. 54 m² BRA rives og ny hytte på inntil 57 m² BYA kan oppføres på samme tomte som den gamle hytta.
2. Nytt uthus på inntil 20 m² BYA med lagerfunksjon for ved, utstyr mm inkl. eventuell utedo kan oppføres.
3. Før bygging kan skje må *målsatte byggetegninger* for begge byggene sendes nasjonalparkstyret for godkjenning. Her skal alle fasader med vinduer, takvinkler og høyder, samt skisse av planløsning for byggene framgå.
4. Begge byggene skal følge hovedtrekkene i den tradisjonelle byggeskikken for området mht. fargevalg, vindu og taktekking, og byggene skal ha saltak.
5. Byggene skal settes på pæler/jordskruer slik det er søkt om, og enkle dreneringstiltak knyttet direkte til byggene kan gjennomføres på tomte.
6. Hytta skal settes i lengderetning med vannet, mens uthuset kan vendes med gavlen mot vannet. Det skal sendes inn *en situasjonsplan* som viser plasseringen av byggene og hvor dreneringsgrøftene planlegges tatt på eiendommen. Trær mellom hytta og vannet skal så langt det lar seg gjøre bevares.
7. Rivings- og bygningsavfall skal tas ut av landskapsvernområdet og deponeres på forskriftsmessig måte.
8. Traséen for transport av minigravmaskinen skal følge fast mark, og traséen skal gås opp sammen med grunneier/Statskog og vernemyndighet/nasjonalparkforvalter. Traséen skal måles inn på kart. Gjennom befaringen skal det også avklares hvilke tre og busker som kan fjernes. Terrenginngrep i traséen tillates ikke.
9. Dersom det oppstår terrengskader i forbindelse med byggearbeidet og/eller transporten, skal skadene umiddelbart utbedres.
10. Tillatelsen gitt etter verneforskrift gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Det oppfordres til bruk av byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder».

For transport av minigravemaskin og eventuell bruk av helikopter for transport av materialer til/fra fritidseiendommen, gjelder lov om motorferdsel i utmark hvor Holtålen kommune er myndighet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48, første ledd.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på eiendommen ble opprettet til fritidsformål lang tid før vernevedtaket for Øyungen landskapsvernområde ble gjort, og at det nå er behov for utbedrende tiltak på hytten som ble oppført på 1960-tallet. Fritidsbebyggelse er ikke en del av verneformålet, og hytta er ikke en del av verneverdien for verneområdet. Det kan derfor tillatelse at eksisterende hytte rives og erstattes med ny hytte med tilnærmet

samme bebygd areal (BYA). Uthuset tillates oppført med funksjon som lagerplass for ved og utstyr, og kan ikke tilrettelegges med overnattingsplasser da dette er med på å øke det totale BYA for fritidsbebyggelse med overnatting på eiendommen.

Dreneringstiltaket er av begrenset omfang og kan gjennomføres på tomta på en slik måte at tiltaket fungerer forebyggende for fukt- og setningsskader på bygningene.

Det stilles vilkår om at byggene skal tilpasses tradisjonell byggeskikk for i størst mulig å innordne seg omgivelsene ved Hessjøen, og at dreneringstiltaket skal være av begrenset omfang slik at naturmiljøet utenfor tomta ikke blir påvirket.

Vestsiden av Hessjøen er fri for inngrep som veger og kjørespor. Mindre ryddetiltak til en trasé for transport av en minigravemaskin vil være av mindre vesentlig omfang enn en veg/ATV-trase. Tiltaket vurderes å være reversibelt karakter og derfor ikke i strid med verneformålet. Det settes vilkår for tiltaket med traséen for å ivareta verneverdiene i området.

Samlet vurderes byggetiltaket med drenering og rydding av trasé til ikke å være i strid med verneformålet og at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til naturmiljøet og verneverdiene. Det vurderes heller ikke at dispensasjonen vil skape en uheldig presedens for Øyungen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende verneformål og bestemmelser.

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Forollhogna - 20.05.2022

Behandling

Forvalter orienterte innledningsvis at ho hadde blitt oppmerksom på at det var benyttet feil antall kvadratmeter BYA for den omsøkte hytta. Forvalter hadde forhold seg til målene 57 m² BYA som var oppgitt på den hyttemodellen som tiltakshaver ønsker om å føre opp, mens i søknaden er det spesifikt søkt om 60 m² BYA. Forvalter rettet dette opp i sin innstilling slik at vilkår 1 vil få følgende ordlyd: Eksisterende hytte på ca. 54 m² BRA rives og ny hytte på inntil 60 m² BYA kan oppføres på samme tomta som den gamle hytta.

Nasjonalparkstyret fikk tilgang til e-post av 10.02.2021 fra tidligere forvalter hvor tiltakshaver gis veiledning om forvaltningspraksisen for riving av eksisterende bebyggelse, oppføring av ny bebyggelse med samme mål, utvidelse av hytter, anneks og uthus for do, ved og lager. Denne eposten er ført inn i saken, men ble ikke knyttet til saksframlegget ved utsending.

Innstillingen fra forvalter med oppretting i vilkår 1, ble enstemmig (8-0) vedtatt.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Marit Elin Eide og Bård Eidet dispensasjon fra § 3, punkt 1 i Forskrift om Øyungen landskapsvernområde for tiltak knyttet til fritidsbygg på eiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen.

Dispensasjonen for tiltak gjelder riving av gammel hytte og oppføring av ny hytte og uthus, samt mindre dreneringstiltak på tomta, og bruk av trasé for transport av minigravemaskin i terrenget fra vernegrense til eiendommen.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

1. Eksisterende hytte på ca. 54 m² BRA rives og ny hytte på inntil 60 m² BYA kan oppføres på samme tomta som den gamle hytta.
2. Nytt uthus på inntil 20 m² BYA med lagerfunksjon for ved, utstyr mm. inkl. eventuell utedo kan oppføres.
3. Før bygging kan skje må målsatte byggetegninger for begge byggene sendes nasjonalparkstyret for godkjenning. Her skal alle fasader med vinduer, takvinkler og høyder, samt skisse av planløsning for byggene framgå.
4. Begge byggene skal følge hovedtrekkene i den tradisjonelle byggeskikken for området mht. fargevalg, vindu og taktekking, og byggene skal ha saltak.
5. Byggene skal settes på pæler/jordskruer slik det er søkt om, og enkle dreneringstiltak knyttet direkte til byggene kan gjennomføres på tomta.
6. Hytta skal settes i lengderetning med vannet, mens uthuset kan vendes med gavlen mot vannet. Det skal sendes inn en situasjonsplan som viser plasseringen av byggene og hvor dreneringsgrøftene planlegges tatt på eiendommen. Trær mellom hytta og vannet skal så langt det lar seg gjøre bevares.
7. Rivings- og bygningsavfall skal tas ut av landskapsvernområdet og deponeres på forskriftsmessig måte.
8. Traséen for transport av minigravmaskinen skal følge fast mark, og traséen skal gås opp sammen med grunneier/Statskog og vernemyndighet/nasjonalparkforvalter. Traséen skal måles inn på kart. Gjennom befaringen skal det også avklares hvilke tre og busker som kan fjernes. Terrenginngrep i traséen tillates ikke.
9. Dersom det oppstår terrengskader i forbindelse med byggearbeidet og/eller transporten, skal skadene umiddelbart utbedres.
10. Tillatelsen gitt etter verneforskrift gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Det oppfordres til bruk av byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvern områder».

For transport av minigravemaskin og eventuell bruk av helikopter for transport av materialer til/fra fritidseiendommen, gjelder lov om motorferdsel i utmark hvor Holtålen kommune er myndighet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48, første ledd.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på eiendommen ble opprettet til fritidsformål lang tid før vernevedtaket for Øyungen landskapsvern område ble gjort, og at det nå er behov for utbedrende tiltak på hytten som ble oppført på 1960-tallet. Fritidsbebyggelse er ikke en del av verneformålet, og hytta er ikke en del av verneverdien for verneområdet. Det kan

derfor tillatelse at eksisterende hytte rives og erstattes med ny hytte med tilnærmet samme bebygd areal (BYA). Uthuset tillates oppført med funksjon som lagerplass for ved og utstyr, og kan ikke tilrettelegges med overnattingsplasser da dette er med på å øke det totale BYA for fritidsbebyggelse med overnatting på eiendommen.

Dreneringstiltaket er av begrenset omfang og kan gjennomføres på tomta på en slik måte at tiltaket fungerer forebyggende for fukt- og setningsskader på bygningene.

Det stilles vilkår om at byggene skal tilpasses tradisjonell byggeskikk for i størst mulig å innordne seg omgivelsene ved Hessjøen, og at dreneringstiltaket skal være av begrenset omfang slik at naturmiljøet utenfor tomta ikke blir påvirket.

Vestsiden av Hessjøen er fri for inngrep som veger og kjørespor. Mindre ryddetiltak til en trasé for transport av en minigravemaskin vil være av mindre vesentlig omfang enn en veg/ATV-trase. Tiltaket vurderes å være reversibelt karakter og derfor ikke i strid med verneformålet. Det settes vilkår for tiltaket med traséen for å ivareta verneverdiene i området.

Samlet vurderes byggetiltaket med drenering og rydding av trasé til ikke å være i strid med verneformålet og at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til naturmiljøet og verneverdiene. Det vurderes heller ikke at dispensasjonen vil skape en uheldig presedens for Øyungen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende verneformål og bestemmelser.

NOTAT

Sak:	Vår dato:	Vår ref.:
Øyungen landskapsvernområde - dispensasjon - riving av hytte samt oppføring av hytte og anneks - Hessjøen - Holtålen 300/1/22	15.05.2024	2022/1263
Til: Marit Elin Eide og Bård Eidet	Saksbehandler, innvalgstelefon Eli Grete Nisja, 73 19 91 96	

Kopi til: styreleder Tone Hagen

Referat fra møte om oppfølging av vedtak i styresak 10/2024

Det ble etter møte i nasjonalparkstyret 19. april 2024 hvor styret behandlet byggetegningene for fritidseiendom 300/1/22, avtalt et møte mellom tiltakshavere og styreleder for oppfølging av vedtak.

Møte ble avholdt via Teams mandag den 13. mai 2024, kl. 13.00-14.00

Til stede: Marit Elin Eide og Bård Eidet, tiltakshavere
Tone Hagen, styreleder for nasjonalparkstyret
Hans Bull, nasjonalparkforvalter
Eli Grete Nisja, nasjonalparkforvalter

Tiltakshaver hadde før møtet meldt inn følgende agenda:

1. Fortolkning av vedtaket
 - Hva er akseptabel mønehøyde?
 - Må en ny hytte være helt lik den gamle?
 - Hva er akseptabelt mht. vindusflater?

2. Saksgangen videre

Innledningsvis på møtet redegjorde tiltakshaver for sin søkeprosess og tilpassinger. Det ble stilt spørsmål omkring kravet fra forvaltningsmyndigheten om «likt mot likt» som tiltakshaver opplever å være *et nytt krav* om har kommet inn nå ved siste behandling av byggetegningene.

1. Om vedtaket

Nasjonalparkforvalterne viste til hjemmelsgrunnlaget for saksbehandlingen; da verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde ikke har hjemmel for tiltak om riving av eksisterende hytte og oppføring av ny hytte og uthus, er søknaden

behandlet etter *naturmangfoldloven § 48 om dispensasjons fra vernevedtak* hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak, jf. NML §48.

Nasjonalparkforvalterne pekte på at det alt helt fra starten av søknadsprosessen ble gitt tydelig veiledning til tiltakshaver, og viste til e-post av 10.02.2021 fra tidligere nasjonalparkforvalter om forhold til søkeprosessen for riving av eksisterende bygninger og oppføring av nytt: *«Riving av eksisterende bebyggelse og oppføring av ny bebyggelse med **samme mål og formål/bruk** når det kan dokumenteres at tiltaket er nødvendig og bygget ikke har særskilt verneverdi. ...»*

«Likt mot likt» eller «*samme mål og formål/bruk*» er å forstå som det samme.

Videre ble det fra forvaltningen gitt en kort redegjørelse for retningslinjer og føringer for bebyggelse innenfor landskapsvernområdene og hensynet til lokal byggeskikk, omgivelser og landskapet.

Kort oppsummering fra vilkår i vedtak av styresak 15/2022, føringer i forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde og hensyn til lokal tilpasning og byggeskikk:

Mønehøgde: for ny hytte kan tillates inntil 4,5 m høyde og én etasje.
uthus kan tillates inntil 3,5 m

Vinduer: Ikke vinduer fra golv til tak, ikke vinduer i gavl

Dører: evt. vindu i dør kun i brystningshøgde, ikke vindu hel dør

BYA: inntil 60 m² for ny hytte, og inntil 20 m² for uthus. Vi måler BYA på ytre kledning – utvendig mål.

Takutstikk: inntil 25 cm.

Det vises ellers til vedtak med vilkår og begrunnelser i styresakene 15/2022 og 10/2024.

2. Om saksgang

Nasjonalparkstyret kan behandle søknaden med nye byggetegninger alt i arbeidsutvalget 30.mai eller i nasjonalparkstyret 14. juni – da må alle søknadsdokumenter være innsendt senest hhv. 22.mai eller 3. juni.

Nasjonalparkforvalterne hadde i forkant av møtet vært i kontakt med byggesaksbehandler i Holtålen kommune mht. saksbehandling. Dersom byggesaken nå ble godkjent av nasjonalparkstyret kunne kommunen behandle søknaden som en delegert sak. Kommunen er innstilt på å prioritere saken og gi en avklaring før sommerferien.

Tiltakshaver meddelte imidlertid at de måtte ha lengre tid på seg for å klargjøre en ny søknad med nye byggetegninger, og at perioden for gjennomføring av selve byggetiltaket er forholdsvis kort i Hessjøen-området – det må skje mens vegen er åpen for trafikk mellom juni (?) og ca. 1.oktober (?). For å kunne utnytte denne korte periode må alle tillatelser være på plass slik at arbeidet er klart for oppstart når vegen blir åpnet for biltrafikk. Tiltakshaver ser derfor for seg at gjennomføring av tiltaket først kan skje barmarkssesongen 2025, og at de kommer til å ha behov for å søke om utsatt frist for byggetiltaket. Fristen for byggetiltaket etter verneforskrift ble satt i styresak 10/2022 med 3 år fra vedtaksdato 20.05.2022.

Forvaltningsmyndigheten har forståelse for at tiltakshaver har behov for lengre tid, og gav tilbakemelding om at det ville være kurant å få en forlengelse av gjennomføringsfristen fra verneforskrift – det kan behandles samtidig som byggetegningene behandles.

Det ble også anbefalt at tiltakshaver tar kontakt med forvaltningsmyndigheten når de etter hvert har *nye utkast til byggetegninger for både hytte og uthus for en drøfting*, og at det også vil kunne være hensiktsmessig å involvere Holtålen kommune i denne dialogen.

F-Andre redegjørelser

Det er tidligere søkt igangsetting av Saltdalshytta v/Mestergruppen arkitekter i denne saken. Nasjonalparkstyret godkjente ikke tegninger da disse ikke var i samsvar med tidligere forelagte tegninger i forbindelse med rammesøknad og dispensasjon.

Bergstaden Bygg har overtatt prosjektet både på prosjektering, utførende og som ansvarlig søker.

Søknad om igangsetting sendes derfor på nytt, med nye tegninger og ny gjennomføringsplan.

Melding om endring av ansvarsretter vedlagt.

Saltdalshytta har frasagt seg ansvaret i hht vedlagte mail.

Vi forutsetter at kommunen sender ut til høring til Nasjonalparkstyret ihht kommunens samordningsplikt. De har imidlertid allerede gitt positive signaler i direkte kontakt med tiltakshaver. Uttalelse på mail er vedlagt.

Redegjørelse estetikk:

Hytta vil oppføres med sort/brun farve på kledning og omramminger. Tak i sort shingel.

Vil med dette føye seg godt inn i landskapet da den har beskjedne vinduer og lite refleksjon.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/14393

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	5/2025	11.03.2025

Øyungen landskapsvernområde - søknad om tilrettelegging på tursti rundt Hessjøen - GID 300/1 - Holtålen kommune - Hessdalen IL og Hessjøen hytteforening

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Hessdalen idrettslag dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3 punkt 1 for klopping av tursti langs Hessjøen.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget avslår gravearbeid, grøfting og sletting av terreng i forbindelse med omsøkte tilretteleggingstiltak.

Vilkår:

1. Dispensjonen gjelder angitte strekninger i søknaden, der det er mulig å anlegge gangbaner/klopper. Med gangbaner/klopp forstås parallelle og langsgående, grove planker eller toppbord av trevirke som ligger på tvers av lengderetningen.
2. Målsatte tegninger/skisse av liten gangbru over bekk, angitt i punkt B i vedlagt kart, skal godkjennes av nasjonalparkstyret.
3. Det skal brukes malmfuru eller annet lignende ikke-impregnert/behandlet trevirke.
4. Gangbanene må legges slik at det ikke leder eller demmer opp sigevann og forårsaker drenering av myr.
5. Materiale o.l. som blir til overs etter arbeidet er gjennomført, skal tas med ut av verneområdet.
6. Dersom det oppstår skader på vegetasjon og terreng er tiltakshaver ansvarlig for utbedring.
7. Det bes om en kort rapport om når tiltaket er utført

Det anbefales å ta i bruk tilgjengelig veileder for gangbaner i regi av [Miljødirektoratets – stiskule](#)

Eierforhold med drift- og vedlikeholdsansvar avklares mellom Statskog SF som grunneier og Hessdalen Idrettslag som tiltakshaver jfr. Statskogs brev, datert 27.02.2025.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Avslaget er gitt med hjemmel i forskrift for Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at stien ved Hessjøen er i tråd med generelle retningslinjer for tilrettelegging i besøksstrategien for verneområdene for Forollhogna. Klopping er et godt alternativ for å håndtere utfordringer knyttet til slitasje på terrenget. Klopper er kanaliserende, samtidig som de bidrar til å ivareta terrenget, dersom de legges på en måte som fremmer bruk. Med de vilkår som er satt vil ikke tiltakene være i strid med verneformålet eller at verneverdiene over tid blir vesentlig negativt påvirket.

Av hensyn til både føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens (NML) §9, samt økosystemtilpasning og samlet belastning i NML §10 avlås søknad om sletting, graving og drenering av terreng i forbindelse med tilretteleggingstiltakene. Tiltakene er vurdert til å være i strid med verneformålet, samt påvirke verneverdiene negativt.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Øyungen landskapsvernområde - søknad om Dispensasjon til brobygging og klopplegging - Hessjøen hytteforening og Hessdalen IL
- 2 Kart.pdf
- 3 Grunneiers tillatelse til å legge klopping på tursti - Hessjøen .pdf

Andre saksdokumenter:

Forskrift om Øyungen landskapsvernområde
Forvaltningsveilder for Øyungen og Ledalen, 2002.

[Besøksstrategi for verneområdene i Forollhogna](#)

[Miljødirektoratet – naturvennlig ferdsel / Stiskulen / Gangbaner](#)

[ST-sak 26/2020](#)

Saksopplysninger

Arnt Maurbakk, leder i Hessjøen hytteforening søker på vegne av hytteforeninga og Hessdalen idrettslag om tilretteleggingstiltak på tursti langs Hessjøen innenfor Øyungen landskapsvernområde, se søknad vedlagt saken.

Andre saksopplysninger

Arnt Maurbakk og Anders Hegseth presenterte ønsker om forbedring av tursti og fikk besvart spørsmål i forbindelse med et administrativt møte med nasjonalparkforvalter og Holtålen kommune den 17.09.2024. Søker uttrykte at turstien var mye brukt og «enormt populær», og var videre bekymret for at hvis det ikke ble gjort tiltak ville det bli opptrådt og gjørmete/grisete. Det ble også uttrykt at det hadde oppstått parallelle spor/stier som

følge av flere bløtpartier i stien. Det ble under møte uttrykt fra forvalter at søknad med beskrivelser av tiltak med kartoversikt bør foreligge som utgangspunkt for en befaring av stien.

Det ble gjennomført befaring på stien den 08.10.2024 der nasjonalparkforvalter deltok sammen med Statskog v/Kai Børge Amdal, Ålen fjellstyre v/Helene Lillevold, Holtålen kommune v/Olve Morken og Petter Almås, samt hytteforeninga og idrettslaget v/ Arnt Maurbakk og Anders Hegseth. Befaring fant sted før innsendelse av søknad.

Hessjøen hytteforening har stått for merking av sti med informasjon av turbeskrivelse av «Hessjøen rundt», med utgangspunkt fra Båtvika (fig. 1). Ca. 1,5 km av turstien går innenfor Øyungen landskapsvernområde, og det er her det søkes om tiltak.

Figur 1: Turskilt ved Båtvika ved Hessjøen med beskrivelse av "Hessjøen rundt".

Søknaden

Det vises til søknadstekst og kart vedlagt saken.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å:

«ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

Ifølge vernebestemmelsene § 3 punkt 1 er området vernet mot alle inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel ... anlegg og faste innretninger ..., ... drenering og annen form for tørrlegging ..., oppfylling, planering og lagring av masse.

Da det ikke er hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak, må søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde. Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024, kap. 2.2.1.

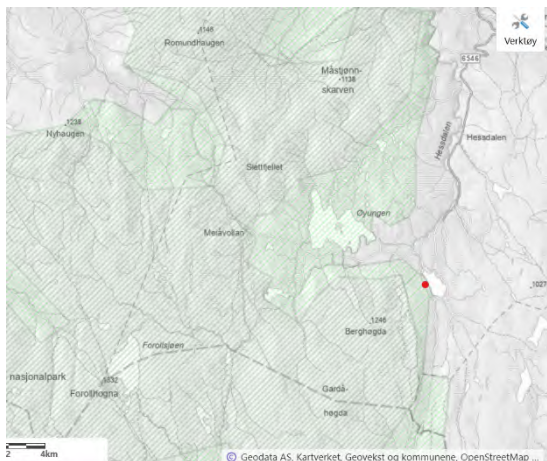
I forhold omsøkt bruk av beltemaskin er det ifølge vernebestemmelsene § 3, punkt 4, motorferdselloven (lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag) som gjelder. Myndigheten etter motorferdselloven er tillagt kommunen. Selve motorferdselen skal derfor ikke vurderes av forvaltningsmyndighet etter verneforskriften, men omsøkte inngrep i landskapet skal vurderes som en dispensasjon etter vernebestemmelsene § 3, punkt 1.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

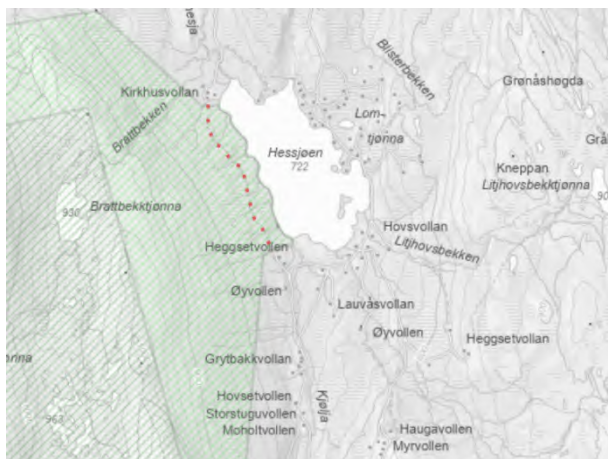
En dispensasjon fra verneforskrift skal vurderes etter **naturmangfoldloven (NML) §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad og dialog med tiltakshavere, befaring og karttjenester. Saken er sendt til uttalelse til Statskog som grunneier. Figur 2 og 3 viser plassering av omsøkte tiltak i verneområdekompleset og lokalisering innenfor Øyungen landskapsvernområde. Det er foretatt utsjekk fra Riksantikvaren, artsdata, naturtyper mv. Øyungen og Hessjøen er kartlagt som svært viktig friluftsområdet og som turområdet for hytteområdene i Øyungen og Hessjøen med regional og nasjonal bruk. Det foreligger forvaltningsveileder for Øyungen av 2002, og forvaltningsplan er under pågående revisjon. Det er utarbeidet besøksstrategi for verneområdene i Forollhogna (2010). Holtålen kommune har utarbeidet plan for friluftslivets ferdselsårer (2024-2028), der Hessjøen rundt er beskrevet i kommunens tiltaksplan for stier.

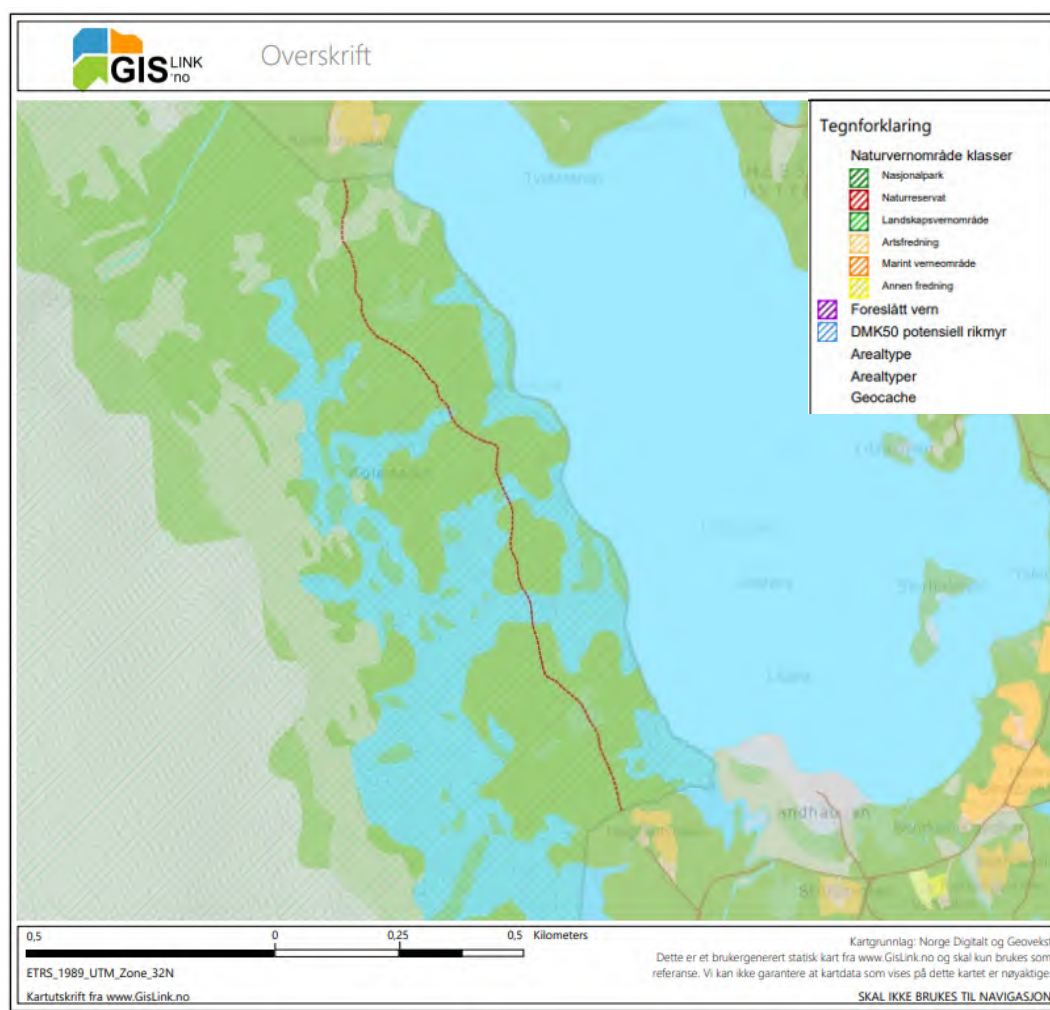
Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet søknad og gitt avslag på fremføring av veg til hytte i samme området (ST-sak 26/2020).

Figur 3: Plassering i verneområdekomplekset.

Figur 2: Lokalisering av sti innenfor Øyungen landskapsvernområde.

Figur 4: Ifølge vegetasjonskart er grønne områder kartlagt som blåbærbjørkeskog, og blå områder er kartlagt som grasmyr. Myra lengst nord mot Kjørkusvolla er kartlagt som rismyr (lys-grønn).

Området på vestsiden av Hessjøen fremstår som et relativt uberørt område mellom setrene Heggsetvolla i sør og Kjørkusvolla i nord. Hessjøen rundt er en del av en opprinnelig gammel sti som ble benyttet av seterbrukene. Det er ikke registrert truede eller sårbare arter eller kulturminner som berøres direkte av selve stien. Ifølge

vegetasjonskart går stien primært gjennom blåbærbjørkeskog og grasmyr. Grasmyrene er kartlagt som potensiell rikmyr (fig. 4).

I besøksstrategien for Forollhogna er det flere steder tydeliggjort hvordan man ønsker å skjerme sentrale fjellområder med ønske om å tilrettelegge og informere om turer og gode opplevelser i randsona og i seterdalene der forholdene til de ulike interesser er avklart på forhånd. Videre beskriver besøksstrategien at tilrettelegging for økt ferdsel i verneområdene ikke må føre til ulempe for seterdrift og beitebruk.

Miljødirektoratet har utarbeidet egen veileder om gangbaner, også kalt klopp eller kloppling ([Veileder Gangbaner](#)).

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML).

Den delen av stien som går gjennom landskapsvernområdet, går gjennom delvis bjørkeskog og myrterreng, med en østvendt helling som drenerer ned mot Hessjøen. I perioder med mye nedbør vurderes det at deler av stien, spesielt i- og i overgangene til myrområdene, kan bli relativt bløte. Under befaring observerte nasjonalparkforvalter at det var tendenser til at stien hadde utvidet seg med flere sidespor, samt at det på enkelte plasser var opptrådd (fig. 5).

Figur 5: Bilder fra befaring 08.10.2024.

Omsøkte tiltak med kloppling vurderes i utgangspunktet å være et godt alternativ for utfordringer knyttet til terrengslitasje, særlig i bløte områder. Kloppling kan være kanaliserende, samtidig som de bidrar til ivaretagelse av terrenget, dersom de legges på måte som fremmer faktisk bruk. En klopp vurderes også å være et reversibelt inngrep. Basert på de generelle retningslinjene for tilrettelegging av ferdsel i besøksstrategien for Forollhogna, vurderes turen rundt Hessjøen i samsvar med disse retningslinjene. Ved mer tilrettelegging, kan det også forventes økt bruk av området. Omsøkte tiltak om kloppling av stien vurderes derfor å kunne aksepteres. Nasjonalparkforvalter skulle helst sett at det forelå en mer detaljerte søknad, noe som ble uttrykt under møte og befaring. I en slik type søknad er «ei lita bru» vanskelig å vurdere, uten at det foreligger en mer detaljert beskrivelse eller skisser. Nasjonalparkforvalter ser det derfor hensiktsmessig at det settes vilkår om målsatte skisser av bru, slik at det ikke oppstår uklarheter i hva det gis dispensasjon til. Av hensyn til § 12 i NML settes det vilkår om at det ikke skal brukes

impregnerert eller behandlet trevirke. Malmfuru vil være å foretrekke, men er ikke et krav. Videre vurderes søknad som et betydelig tilretteleggingstiltak i forhold til hva som er situasjonen i dag, og da med tanke på terrengbearbeidelse - tilpasse/ slette terreng, samt grøfting for drenering av vatn ved hjelp av minigraver.

En stitilrettelegging bør skje med utgangspunkt på naturens premisser og ikke gå på bekostning av naturverdier. Derfor vurderes omsøkt graving/drenering og sletting av terreng som drastiske for omsøkt stitilrettelegging, spesielt av hensyn til at man er innenfor et verneområde. Av vegetasjonskart fremstår de sentrale myrene som potensiell rikmyr. Selv om myrene ikke er systematisk kartlagt, er det ikke urimelig å anta at disse kan inneholde rikmyrsarter. Myrer er høyt verdsatte naturtyper på grunn av deres betydelige økosystemtjenester, biologiske mangfold og karbonlagringsevne. Bevaring av myr har fått et økt fokus, samt at myrrestaurering er et høyt prioritert tiltak i verneområdeforvaltningen.

Det vurderes derfor motstridende å gi dispensasjon for denne delen av søknaden, med risiko for skader på verneverdier. Av hensyn til både føre-var-prinsippet i NML §9, NML §10, samt presedens for tidligere behandlede saker bør sletting, graving, grøfting avslås.

Det bør derfor vurderes å iverksettes andre tiltak for å se på alternativer, uten at dette fremgår av søknad. Andre tiltak kan f. eks være å legge om stien på vesentlige utfordrende partier, bruk av «stepstones», større tråkkesteiner av naturstein, o.l. som i større grad hensyntar terrenget og behovet for inngrep i naturlandskapet. Nasjonalparkforvalter ser det som utfordrende å vurdere hva som ligger i beskrivelser som «en perfekt tursti» i søknad. Ved å legge til rette for ferdsel i landskapet og i de naturtypene som er representert i området, ligger det også en forventning om at tilretteleggere og turfolk som benytter seg av området tilpasser seg etter landskap, vær- og føreforhold.

Statskog SF har i sitt høringssvar vist til at saken har vært sendt til fjellstyret, der fjellstyret er positivt til klopping og at de vurderer ikke dette som vesentlig skade på bruksrettene. Fjellstyret er imidlertid bekymret for bruk bruken av gravemaskin. Statskog som grunneier tillater ikke bruk av gravemaskin til grøfting av stien. Av hensyn til NML § 11 har Statskog SF, som grunneier jf. høringssvar, stilt vilkår om at det inngås en avtale om turstien. Statskog har besvart Hessdalen Idrettslag, og nasjonalparkforvalteren forholder seg derfor til idrettslaget som ansvarlig tiltakshaver i søknaden. Dersom det oppstår skader på vegetasjon og terreng som følge av de omsøkte tiltakene, skal disse dekkes av tiltakshaver. Det settes derfor vilkår om at tiltakshaver er ansvarlig for utbedring dersom slike skader oppstår.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at stien ved Hessjøen er i tråd med generelle retningslinjer i besøksstrategien for verneområdene for Forollhogna, der tilrettelegging for ferdsel kan aksepteres. Klopping vurderes som et godt alternativ for å håndtere utfordringer knyttet til terrengslitasje, fungerer kanaliserende og bidrar samtidig til å ivareta terrenget, forutsatt at de legges på en måte som fremmer bruk. Med de vilkår som er satt vil ikke tiltakene være i strid med verneformålet eller at verneverdiene blir negativt påvirket i vesentlig grad.

Av hensyn til både føre-var-prinsippet i NML §9, samt økosystemtilpasning og samlet belastning i NML §10 avlås søknad om sletting, graving og drenering av terreng i forbindelse med tilretteleggingstiltakene. Tiltakene er vurdert til å være i strid med verneformålet, samt påvirke verneverdiene negativt.

Fra: Arnt[armaur@online.no]
Sendt: 01.12.2024 23:41:46
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Søknad på legging av klopper på en tursti.

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Fra: [Arnt](#)
Sendt: søndag 1. desember 2024 kl. 23.33
Til: post@statsforvalteren.no; hans.bull@statsforvalteren.no
Kopi: alen@fjellstyrene.no; [Olve Morken](#); [Kai Børge Amdal](#)
Emne: Søknad på legging av klopper på en tursti.

Jeg viser til befaringsavtale av det aktuelle området, 08.10. d.å. (vestsida av Hessjøen).
Med på befaringen var statskog, Ålen fjellstyre og repr. fra nasjonalparkstyret.

Hessjøen hytteforening og Hessdalen IL søker herved om å legge klopper samt bygge ei lita bru på den aktuelle turstien.

Pkt. A. Noe skrått terreng, i myra, men muligheter for klopping er mulig.

Pkt. B. Her er en bekk som har en dybde på ca. 1.m. Vi tenker her å bygge ei lita bru på en høyde på ca. 50cm fra vannkilden og opp. Dette for at vannet i bekken skal få rikelig plass. Myra er ca. 96m. Noe skrått terreng her, slik at en her må ta i bruk beltemaskin for noe graving og sletting av terrenget. Ikke mulig å legge klopper her slik som terrenget er.

Pkt. C. Myr på en lengde på ca. 45m. mulig å legge klopper uten inngrep i naturen.

Pkt. D. Her er myra noe skrå, slik at det er vanskelig med klopping – noe grøfting må til her.

Pkt. E. Her er myra bløt og meget skrått terreng – noe grøfting må til her.

Pkt. f. Noe bløt myr, men ikke alt for skrått – mulig å legge klopper uten å berøre naturen.

Pkt. G. Kort myr på ca. 11m. – meget bløt – noe skrått – men mulig å legge klopper.

Klopper til matriell er tenkt hvit trevirke med en bredde på ca. 40cm. Og med en lysåpning på ca. 4cm.

Løypa er ca. 6 km. Så mye av løypa er per i dag meget fin, som går både etter veg og mye skogområder. Med andre ord er det lite som må gjøres for å få til en perfekt tursti.

Løypa er enormt populær på sommers tid, da den brukes både av barnefamilier, og ellers folk i voksen alder.

Hessjøen hytteforening og Hessdalen IL samarbeider på denne løypa, og vi søker herved om tillatelse om å legge ned klopper på de angitte plasser, samt noe gravearbeid med beltemaskin.

Slik som det i dag fungerer, blir stien og det aktuelle området bare bredere og terrenget svartere – dette ønsker vi nå å få slutt på.

Håper på positiv tilbakemelding fra dere.

MVH

Arnt Maurbakk. Leder i Hessdalen IL, og leder i Hessjøen hytteforening.

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Fra: maurbakk@kmmail.no

Sendt: søndag 1. desember 2024 kl. 22.46

Til: armaur@online.no

Emne: Message from KM_C224e

Utskrift fra Norkart AS kartklient

Dato: 05.11.2024

Målestokk: 1:7500

Koordinatsystem: UTM 32N

© 2024 Norkart AS/Geovekst og kommunene/NASA, Meti © Mapbox © OpenStreetMap

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

Hessdalen idrettlag
Arnt Maurbakk

Vår ref.
25/318- 4

Deres ref.

Vår dato
27.02.2025

Vår saksbehandler
Kai Børge Amdal
907 26 191, kba@statskog.no

Grunneiers tillatelse til å legge klopping på tursti - Hessjøen

Viser til søknad datert 1. desember om tillatelse til å legge klopping på tursti ved Hessjøen.

Statskog SF gir med dette grunneiers tillatelse til å legge klopping på tursti, samt etablere bru over bekk slik det er beskrevet i søknaden. Foretaket tillater ikke bruk av gravemaskin til grøfting av stien. Statskog SF setter som vilkår at det skrives en avtale om turstien.

Det ble gjennomført en befarings langs traseen 8. oktober 2024, der representanter fra Hessdalen idrettslag, Holtålen kommune, Ålen fjellstyre og Statskog SF deltok.

Statskog har sendt søknaden til Ålen fjellstyre for uttalelse. Fjellstyret er positiv til klopping av stien og vurderer dette til ikke å være til vesentlig skade for bruksrettene. Fjellstyret kommenterer også at de er beymret for bruken av gravemaskin, da dette kan gi stor skade på terrenget.

Statskog SF synes det er positivt at idrettslaget ønsker å kloppelegge stien, og anlegge bru over bekk, da dette vil føre til mindre slitasje på sikt. Foretaket er derimot skeptiske til å benytte gravemaskin for å grøfte myr på deler av strekningen, da dette både kan føre til ødeleggelser i terrenget, samt at grøftingen vil kunne endre vegetasjonen. Enkle terrengtilpasninger for å forankre kloppingene og brua tillates, men må utføres uten gravemaskin.

Med hilsen

Kai Børge Amdal
eiendomskonsulent

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 0

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG Postboks 2600
Ålen fjellstyre

7734

STEINKJER

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/14882

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	6/2025	11.03.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om takoverbygg på seterstue i Kløftåsen, Os kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget avslår søknaden fra Randi Brænd og Tore Grue om dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for oppføring av takoverbygg på seterstuen på gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger.

Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

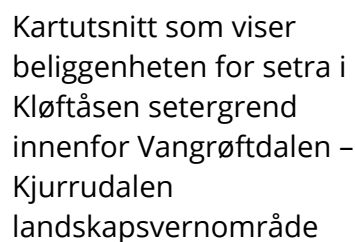
Det er i avgjørelsen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seterbebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Viser til utredninger i saksframlegget for bruk av hjemmelsgrunnlag og vurderinger etter naturmangfoldloven.

- 1 Oversender søknad til behandling.pdf
- 2 Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett.pdf
- 3 Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett takoverbygg seterhus Kløftåsen.pdf
- 4 Kulturminnefaglig vurdering av søknad om fasadeendring på sæter i Kløftåsen 87
gnr_bnr. 131_18 – Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde – Os
kommune.pdf

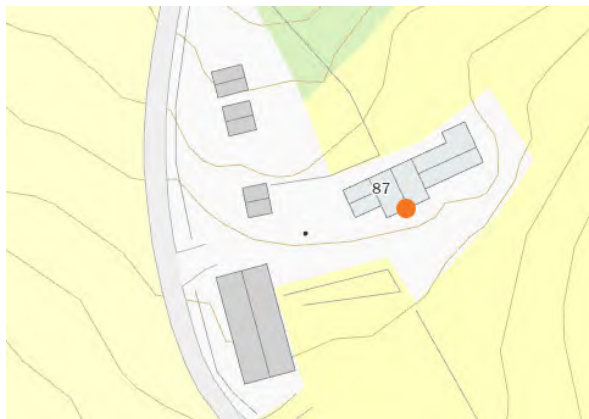
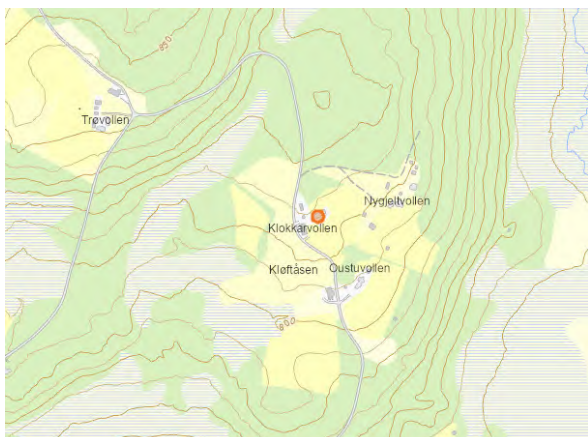
1. [Forskrift](#) om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.
2. [Forvaltningsplanen](#) for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, 2004.
3. [Byggeskikkveileder](#). Bygninger i seterlandskapet. Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2020.
4. Om UKL Vangrøftdalen-Kjurrudalen og Verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensens, Os kommune sine nettsider [her](#) .
5. Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Hedmark, [Rapport](#) Riksantikvaren, 2024.

Os kommune har oversendt en søknad om byggetiltak på seterbygning i Kløftåsen innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for behandling etter verneforskrift, jf. saksdokument 1.

Søknaden

Randi Brænd og Tore Grue søker om takoverbygg på seterstue gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Kartutsnitt som viser setergrenda i Kløftåsen, og setertuner på gnr./bnr. 131/18

Utklipp fra søknaden, jf. s. 2 i saksdokument 2:

Vi trenger et takoverbygg over inngangsdøra på setra vår på Kløftåsen.

Arkitekt Birgit W. Berg har tegnet skisser/mulig løsning for oss, som vi ønsker å følge.

Vi driver med aktiv setring, og ønsker ikke å hyttifisere setra vår, men trenger en praktisk løsning på et problem som er uheldig både for bygningen og for bruken av den som grunnlag for vår virksomhet.

Slik det er i dag er døra veldig utsatt for vind og vær, og denne slites, samtidig som regn og snø delvis trenger inn i gangen. Det er heller ingen steder å sette fra seg fjøsstøvler m.m. utenfor døra uten at det kan regne oppi.

Som vedlagte tegninger viser ønsker vi et takoverbygg på 3,3 m bredde (over inngangsdør og vindu), og maks. 1,5 m lengde (over dagens trapp).

Opplysninger fra søknaden, jf. saksdokument 3.

Eksisterende seterstue: ca. 99 m² BYA

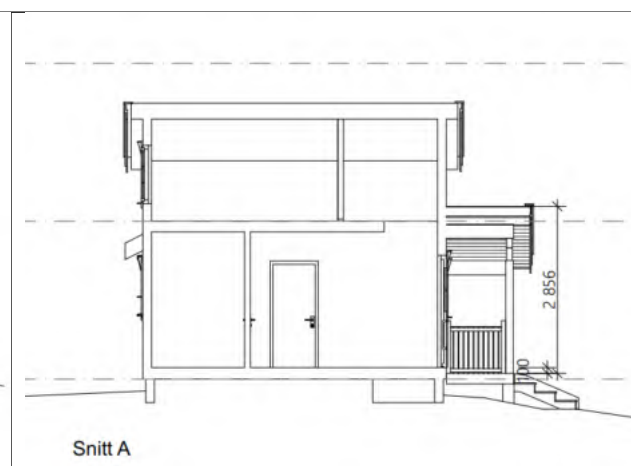
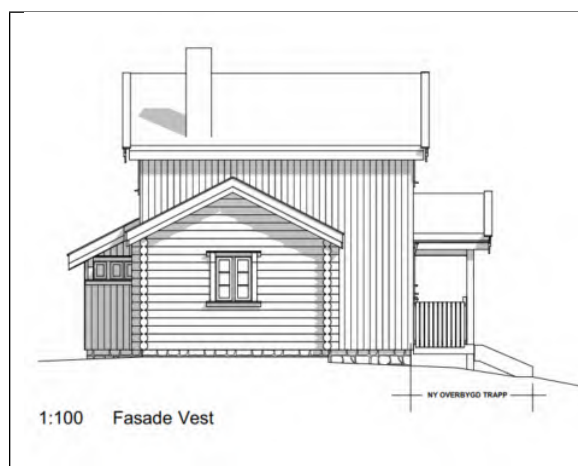
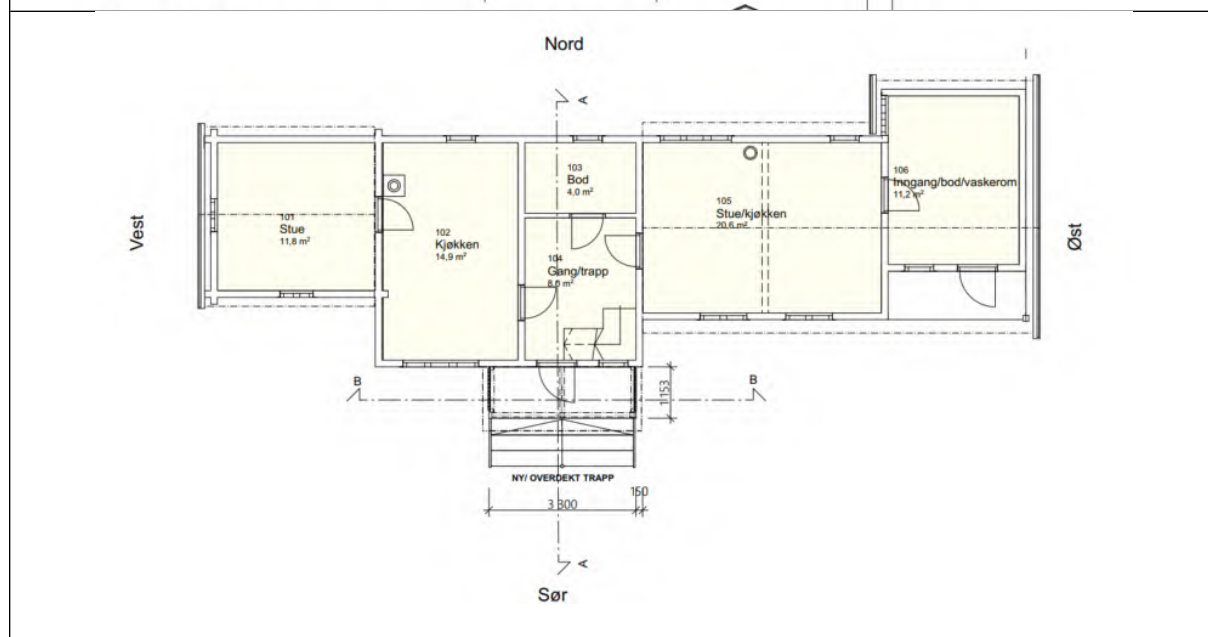
Påbygg/takoverbygg: 5 m² BYA + ny trapp

Sum nytt bebygd areal: 104 m² BYA

Seterhuset inngår i tradisjonell setring.

Alle fasadetegninger, snitt-tegninger og situasjonsplaner legges fram i sin helhet da formatet gjør at de ikke kommer riktig fram som vedlegg i saken. Det er tas derfor noen utsnitt av fasadetegninger, snitt og situasjonsplan inn i saksframlegget her.

Utsnitt av fasadetegninger av seterstuen:

Prosjekt: Seterhus i Kløftåsen, tilbygg		Kontroll prosjekt	
Tilskjever: Randi Brænd og Tore Grue Vangrøfalsveien 41 2552 Dalebygda		Sign.: [Signature]	Kontroll: [Signature]
Prosjekterende: Norconsult Norge AS Bruttpen 13 2550 Os i Ø.		Overl. / Prosjektør.: 131/18	
© Alle rettigheter tilhører utferende for prosjektering, kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke.		Dato: 2024-11-21	
Tegning: Situasjonsplan		Målestokk: 1:300, A3	Rev.: A10-01

Bilde av seterstuen
gnr./bnr. 131/18 i
Kløftåsen

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter har sendt søknaden oversendt Innlandet fylkeskommune for kulturminnefaglig vurdering, hvor følgende konklusjon med begrunnelse gis, jf. saksdokument 2:

Konklusjon

Innlandet fylkeskommune anbefaler ikke at det foreslåtte takoverbygget tillates bygget.

Begrunnelse for vår konklusjon

Innenfor landskapsvernområdet skal tiltak på seterbebyggelsen tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i området. I henhold til byggeskikkveilederen for Forollhogna har seterstuene i området tradisjonelt ikke hatt takoverbygg. En del av setrene har fått mindre takoverbygg i nyere tid. Denne utviklingen bidrar til å endre bygningsmiljøet i setertraktene mer i retning av hytter, noe som fylkeskommunen mener bør begrenses. Den omsøkte seterstua består av flere sammensatte volum. Det planlagte takoverbygget skal plasseres på en del som allerede er fremtrukket fra resten av bygningen. Dette bidrar til å gi takoverbygget en dominerende virkning og skaper et noe overfylt fasadeuttrykk. På bakgrunn av at tiltaket ikke er i tråd med den tradisjonelle byggeskikken og vil ha en dominerende virkning på seterstua anbefaler fylkeskommunen at takoverbygget ikke tillates.

Videre gis det følgende beskrivelser til denne seterstuen i Kløftåsen på gnr./bnr. 131/18 i Os kommune:

Dette vet vi om kulturminnet/kulturmiljøet

Den eldste delen av seterstua er i henhold til SEFRAK-registeret og årstall i huset oppført i 1752. Stua skal ha blitt ombygd flere ganger, deriblant i 1946 da stua ble snudd. Stua framstår i dag som et kaffekvernhus – ei stue som er forlenget i lengden og bygd på et tverrøstet loft over midten av bygningen. Hustypen regnes som en truet bygningstype i henhold til Fylkesdelplan for kulturminner i Hedmark fra 2005.

Eiendommen ligger innenfor Vangrøftdalen Kjurrudalen Landskapsvernområde hvor kulturminner og seterbebyggelse er en del av formålet i verneforskriften. Området er også definert som utvalgt kulturlandskap i jordbruket og et av Riksantikvarens utvalgte kulturlandskap av nasjonal interesse.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde heter det i § 2 om formål med opprettelsen av verneområder er:

«å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I nevnte forskrift [§ 3 vernebestemmelsene](#) heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, ... riving av eldre seterbebyggelse, mm. Opplistingen er ikke uttømmende».

Videre heter det i nevnte forskrift [§ 5 eventuelle unntak etter søknad](#) at «når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

1. Oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk.

2. Ombygginger og restaureringer av eksisterende bygninger med tanke på bruksendring.
3. Tilbygg til eksisterende bygninger.
- ...

Forvaltningsplanen for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde gir nærmere beskrivelse og konkretisering av hvordan bestemmelsene i verneforskriften skal forstås og praktiseres. Forvaltningsplanen gir føringer og retningslinjer for hva som kan tillatelse etter § 5 «uten at det strider mot formålet og når særlig grunner taler for det». I kap.4.2 om oppføring av nybygg og tilbygg framgår det at byggetiltak på seterhus på seter i drift er særlig knyttet næringsmessige behov, og det gis bl.a. føringer om størrelse på seterhus hvor bebygd areal (BYA) ikke skal overstige 60 m² mm. Videre framgår det at tilbygg til seterhus dreier seg om *påbygging* av bygninger med føringer om at samlet BYA kan utgjøre 60 m². Byggetiltak som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som *tilbygg* etter verneforskriften § 5 punkt 3, og søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48 som dispensasjon fra vernevedtak.

Byggeskikkveileder - Bygninger i seterlandskapet.

Byggeskikkveilederen for seterbebyggelsen i verneområdene i Forollhogna gir en beskrivelse av stedegen, lokal byggeskikk, og noen råd og veiledning i forhold til nye byggetiltak.

På sidene 13 og 14 er **takoverbygg** gitt en beskrivelse, og her står følgende:

«Hovedregelen for seterstuer er at de ikke har overbygd inngang. Vi ser likevel en del eksempler på at det er bygd et kort tverrøste over inngangsdøra. Disse er i hovedsak av nyere dato og endrer noe av det enkle, knappe uttrykket på seterstuene.»

«Enkelte steder er det kun laget et tverrøste over inngangsdøra, men uten at det stikker lengre ut enn hovedtaket. På den måten unngikk man takdrypp ved inngangen.»

Byggeskikkveilederen viser til noen eksempler med bilder og kommentarer, og legger her inn et par eksempler selv om dette er takoverbygg på en-etasjes seterstuer og derfor ikke direkte sammenlignbare med søknaden:

3. Seterstua på Stornorstuvollen i Ørvilldalen har fått et mindre takoverbygg over inngangen, men trappa er beholdt i naturstein.

4. I dag ser vi stadig flere og større overbygg ved inngangen til seterstuene. Mange har treplattning i stedet for steinheller. Dette er med på å endre seterbebyggelsen og bør begrenses.

Videre er det beskrevet at «kaffekvernhus» ikke er en utberedt bygningstype i seterdalene, rundt Forollhogna, men at det finnes noe få eksempler i Dalsbygda.

Naturmangfoldloven (NML)

Det er ikke hjemmel i verneforskrift for omsøkte byggetiltak, og søknaden må vurderes etter naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak hvor det i første ledd heter at «forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom *det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert *virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene*, og hvilken vekt det er lagt på dette.

En dispensasjon etter NML § 48 skal også vurderes etter NML §§ 8-12, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024, kap. 2.2.1: «Behandle søknader etter verneforskriftene og naturmangfoldlovens § 48 hvor myndighet som ikke er delegert til forvalter og hvor tillatelse ikke vil være av stor negativ påvirkning for verneverdiene. Vedtaket skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene, og være enstemmig. Dersom vedtaket ikke er enstemmig, skal saken behandles av nasjonalparkstyret.»

Med erfaringer fra tidligere type byggesaker som nasjonalparkstyret har behandlet, legges denne byggesaken fram for arbeidsutvalget for behandling. Arbeidsutvalget kan likevel vurdere om saken er av en slik prinsipiell karakter at den skal legges fram for nasjonalparkstyret for avgjørelse.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde er vernet med formål *å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskapet med seterbebyggelse og setervoller*. Landskapsvernområdet har flere verdivurderinger med hensyn til verdifulle kulturlandskaps og kulturmiljøet, som utvalgte kulturlandskap (UKL), en del av verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen, og Riksantikvarens kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA).

Dette gir også forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet et tydelig signal om viktigheten av å ta vare på verneverdiene i natur- og kulturlandskap med verdifulle bygningsmiljø, og at byggetiltak på seterbebyggelse må så langt som mulig tilpasse og følge lokal byggeskikk.

Innlandet fylkeskommune som kulturminnemyndighet opplyser i sin høringsuttalelse at den eldste delen av seterstua er henhold til SEFRAK-registeret og årstall i huset oppført i 1752, men blir ombygd flere ganger og fremstår i dag som et «kaffekvernhus».

Fylkeskommunen skriver videre at *denne hustypen regnes som en truet bygningstype* i henhold til Fylkesdelplan for kulturminner i Hedmark (2005).

Fylkeskommunen *anbefaler ikke at det omsøkte takoverbygget tillates bygget*, og begrunner dette med at takoverbygget ikke er i tråd med den tradisjonelle byggeskikken og vil ha en dominerende virkning på seterstua.

Føre-var-prinsippet (NML § 9)

Kunnskapsgrunnlaget om bygningsmiljø og byggeskikk anses tilstrekkelig for å kunne behandle søknaden, og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (NML § 10)

For å ivareta og opprettholde verneverdiene knyttet til kulturlandskapet er det svært viktig at det fortsatt drives setring, slått og beitebruk i seterdalene, og at forholdene legges til rette for aktive seterbruk. I dette ligger det at også seterbebyggelsene skal ivaretas og at nødvendige tiltak for næringsvirksomheten kan tillates innenfor rammene for vernebestemmelsene. Her gir forvaltningsplanen nærmere beskrivelser av hva som er *nødvendige byggetiltak* knyttet til seterbebyggelse for næringsutøvelse, og det gis føringer og retningslinjer for hva som kan tillatelse «uten at det strider mot formålet og når særlig grunner taler for det».

Byggeskikkveilederen for bygninger i seterlandskapet i Forollhogna-området er et hjelpemiddel som forvaltningen bruker i forbindelse med søknader om byggetiltak på seterbebyggelsen. Her beskrives det at *hovedregelen for seterstuer er at de ikke har overbygd inngang*. Det pekes på at det stadig er blitt flere og større takoverbygg på seterstuene, og at dette bidrar til å endre seterbebyggelsen og anbefalingen her er at det «bør begrenses».

Det omsøkte byggetiltaket oppfattes ikke som nødvendig for næringsutøvelse. Det er en forståelse for at ytterdøra på tappa er utsatt for vær og vind, og at regn og snø trenger inn i gangen.

Plantegning av 1. etasje, som følger med søknaden, viser at den østlige delen av seterstua inneholde egen inngang til bod/vaskerom hvor inngangspartiet her er trukket inn i bygningen og dermed skjermet for vær og vind. Det fremgår imidlertid ikke noe mer av søknaden om hvorfor denne delen av seterhuset ikke kan benyttes for å imøtekomme behovet for skjul for «fjøsstøvler». I søknaden er det oppgitt at seterstua er inntil 99 m² BYA, og ved det omsøkte byggetiltaket på ca. 5 m² BYA vil det samlede bebygde arealet for seterstua bli 104 m² BYA, som da vurderes å være forholdsvis stort. Ved å tillate et takoverbygg som øker det totale bebygde arealet på seterstua vil det kunne bidra til gradvis økning i det bebygde arealet på seterbebyggelsen som i utgangspunktet har vært små seterhus med enkel og nøktern utforming. Dette vurderes å være en uheldig utvikling hvor verneformålet settes til side.

Kostnader ved miljøforringelse (NML § 11)

Dersom det oppstår skader på naturmiljø i forbindelse med byggetiltak, må kostnader for oppretting dekkes av tiltakshaver. Et vilkår som sette i byggesaker et at bygningsavfall skal fraktes ut av verneområdet og deponeres på forskriftsmessig vis for å unngå forurensing. Vurderinger etter denne paragrafen kommer i ikke til anvendelse her.

Miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12)

Ved vurderinger av alle byggetiltak settes vilkår om materialvalg, fargevalg mm. slik at tilbygget blir en naturlig del av bygget, men kommer ikke til anvendelse her.

Presedensvirkninger (NML § 48)

Det stilles krav til at forvaltningsmyndigheten skal vise *virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene*, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger.

Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Samlet vurdering

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i vurderingen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seterbebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår saksbehandler:
Ole Erik Feragen

Vår ref.:
24/2983 - 2

Deres ref.:

Vår dato:
09.12.2024

Oversender søknad til behandling

Tiltak: Oppføring av takoverbygg, Kløftåsen 87 - Vangrøftdalen
Byggested: Gbnr: 131/18, Os kommune
Tiltakshaver: Tore Grue

Os kommune har mottatt søknad om oppføring av takoverbygg i Kløftåsen 87, Vangrøftdalen.

Ber om at dere tar saken opp til behandling.

Se vedlagte søknad.

Med hilsen

Ole Erik Feragen
Byggesaksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

Fasader

Plan 1-etg

Situasjonsplan

Snitt A og B

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett takoverbygg seterhus Kløftåsen

IMGP7155

Emne: Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

Kopi: Tore Grue <toregrue70@gmail.com>

Til: Ole Erik Feragen <ole.feragen@os.kommune.no>, OS Postmottak
<postmottak@os.kommune.no>

Sendt: 04.12.2024 22:52:42

Fra: Randi <randi@fjellfolge.no>

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

Hei

Oversender søknad om tillatelse uten ansvarsrett, med vedlegg/tegninger utarbeidet av B. W. Berg ved Norconsult.

Dersom noe er mangelfullt eller uriktig utfylt ber vi om at vi blir kontaktet snarest.

Med hilsen

Randi Brænd og Tore Grue

Hei! 😊

Beklager sen tilbakemelding.

Det er søknadspliktig siden det skal bygges innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Du kan sende ved den redegjørelsen du skrev i eposten, samt legge ved tegningene, og i tillegg fylle ut vedlagte skjema. Deretter sender du dette inn til oss i Os kommune for behandling. Det er ikke nødvendig med nabovarsel.

Søknaden går da videre til behandling hos Nasjonalparkstyret for Forollhogna i første omgang. Når det foreligger vedtak derifra behandles søknaden som byggesøknad i Os kommune.

Du kan sende inn søknaden til postmottak@os.kommune.no eller eventuelt levere den fysisk på servicetorget på kommunehuset.

Håper dette var til hjelp, og bare ta kontakt dersom du har ytterligere spørsmål! 😊

MVH

Ole Erik Feragen

Os kommune

----- Videresendt melding -----

Fra: Randi <randi@fjellfolge.no>

Dato: 21. november 2024 kl. 22.01.34 +01.00

Emne: Ombygging av seter i Kløftåsen, byggemelding/søknad?

Til: OS Postmottak <postmottak@os.kommune.no>

Hei

Vi trenger et takoverbygg over inngangsdøra på setra vår på Kløftåsen.

Arkitekt Birgit W. Berg har tegnet skisser/mulig løsning for oss, som vi ønsker å følge.

Vi driver med aktiv setring, og ønsker ikke å hyttifisere setra vår, men trenger en praktisk løsning på et problem som er uheldig både for bygningen og for bruken av den som grunnlag for vår virksomhet.

Slik det er i dag er døra veldig utsatt for vind og vær, og denne slites, samtidig som regn og snø delvis trenger inn i gangen. Det er heller ingen steder å sette fra seg fjøsstøvler m.m. utenfor døra uten at det kan regne oppi.

Som vedlagte tegninger viser ønsker vi et takoverbygg på 3,3 m bredde (over inngangsdør og vindu), og maks. 1,5 m lengde (over dagens trapp).

Vi lurte på om dette er et søknadspliktig tiltak, og i tilfellet; hvilket skjema vi skal bruke.

Hører gjerne og snarlig fra dere.

Hilsen

Randi Brænd og Tore Grue

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven (pbl) § 20-4 og SAK kap. 3

Opplysninger gitt i søknaden eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Søkes det om dispensasjon fra plan- og bygningsloven, forskrift eller arealplan?	☐ Ja	☒ Nei
Er det behov for tillatelse/samtykke/uttalelse fra annen myndighet?	☐ Ja	☒ Nei
Hvis ja, så oppfylles ikke vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. pbl § 21-7 tredje ledd		
Nabovarsling, jf. pbl 21-3, skal være gjennomført før søknaden sendes kommunen. (Blankett 5154, 5155, 5156).		
Foreligger det merknader fra naboer eller gjenboere?	☐ Ja	☒ Nei
Hvis nei på alle spørsmålene over, anses tillatelse gitt tre uker etter at fullstendig søknad er mottatt i kommunen		

Søknaden gjelder					
Eiendom/ byggested	Gnr. / Bnr. / F.nr 131/18	Seksjonsnr. 15446714	Bygningsnr. Os	Bolignr.	Kommune
	Adresse Kløftåsen 87				
Tiltakets art	Mindre tiltak til bebyggelse eiendom, pbl § 20-4 og SAK kap. 3				
	☒ Tilbygg < 50 m ² ☐ Frittliggende bygning (ikke boligformål) < 70 m ² ☐ Skilt/reklame (SAK10 § 3-1 d)				
	☐ Driftsbygning i landbruket med samlet bruksareal (BRA) mindre enn 1000 m ² , jf. pbl § 20-4 bokstav b) og SAK10 § 3-2				
	☐ Midlertidig bygning/konstruksjon/anlegg (som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år)				
	☐ Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet				
Planlagt bruk/formål	Riving av tiltak som nevnt i SAK10 § 3-1				
	☐ Oppretting/endring av matrikkelenhet ☐ Grunn-eiendom ☐ Anleggs-eiendom ☐ Festegrunn over 10 år ☐ Arealoverføring				
	☐ Annet:				
Beskriv		Tradisjonell setring			

Arealdisponering							
Planstatus mv.	Sett kryss for gjeldende plan						
	☒ Arealdel av kommuneplan ☐ Reguleringsplan ☐ Bebyggelsesplan						
Navn på plan KP 09, LNFR							
Areal	BYA eksisterende	BYA nytt	Sum BYA	BRA eksisterende	BRA nytt	Sum BRA	Tomteareal
	99	5	104				
Grad av utnyttning	Vis beregning av grad av utnyttning. Veiledning finnes på www.dibk.no eller kontakt kommunen						
Seterhuset er i dag ca 99 m ² , jf. måling i kart. Påbygget er et takutstikk beregnet til 5 m ² , som skal plasseres på vegg over eksisterende trapp.							

Plassering				
Plassering av tiltaket	Kan høyspent kraftlinje være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja	☒ Nei	Vedlegg nr. Q –
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert			
	Kan vann og avløpsledninger være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja	☒ Nei	Vedlegg nr. Q –
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert			
Avstand	Minste avstand til nabogrense	50	m	Dette skal vises på situasjonsplanen
	Minste avstand til annen bygning	21	m	
	Minste avstand til midten av vei	34	m	

Krav til byggegrunn (pbl § 28-1) NB! Fylles kun ut dersom det er relevant for tiltaket		
Flom (TEK10 § 7-2)	Skal byggverket plasseres i flomutsatt område? ☐ Nei ☐ Ja	Vedlegg nr.
Skred (TEK10 § 7-3)	Skal byggverket plasseres i skredutsatt område? ☐ Nei ☐ Ja	Vedlegg nr.
Andre natur- og miljøforhold (pbl § 28-1)	Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold? ☐ Nei ☐ Ja Dersom ja, beskriv kompenserende tiltak i vedlegg	Vedlegg nr.

Tilknytning til veg og ledningsnett NB! Fylles kun ut dersom det er relevant for tiltaket		
Adkomst vegloven §§ 40-43 pbl § 27-4	Gir tiltaket ny/endret adkomst ☐ Ja ☐ Nei	Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Kommunal veg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Privat veg Er vegrett sikret ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☐ Terreng	
Feltene "Vannforsyning" og "Avløp" skal kun fylles ut dersom søknaden gjelder driftsbygning i landbruket eller midlertidige tiltak		
Vannforsyning pbl §§ 27-1, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat vannverk* * Beskriv ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann* ☐ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann* Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	
Avløp pbl §§ 27-2, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☐ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☐ Nei Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	

Vedlegg			
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader/innvilget dispensasjon	B	–	☐
Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader	C	–	☐
Situasjonsplan/avkjøringsplan	D	–	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (eksisterende)	E	–	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (ny)	E	1 – 4	☐
Uttalelse/vedtak fra annen myndighet SAK10 § 6-2 og pbl § 21-5	I	–	☐
Rekvisisjon av oppmålingsforretning	J	–	☐
Andre vedlegg	Q	–	☐

Erklæring og underskrift		
Tiltakshaver		
Tiltakshaver forplikter seg til å gjennomføre tiltaket iht. plan- og bygningsloven (pbl), byggt teknisk forskrift og gitt tillatelse.		
Navn Tore Grue	Telefon (dagtid)	Mobiltelefon 97776890
Adresse Vangrøftdalsveien 45	Postnr. 2550	Poststed Os i Ø.
Dato 04.12.24	Underskrift toregrue70@gmail.com	
Gjentas med blokkbokstaver TOR GRUE	Eventuelt organisasjonsnr.	

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref:

Vår ref:
2025/7025-3
Thea Sørensen

Dato:
24.02.2025

Kulturminnefaglig vurdering av søknad om fasadeendring på sæter i Kløftåsen 87 gnr/bnr. 131/18 – Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde – Os kommune

Seksjon for Kulturarv Bygg og landskap i Innlandet fylkeskommune mottok den 14.02.2025 søknad om fasadeendring på Gnr/bnr 131/18 i Os kommune. Setra ligger innenfor Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde og saken er oversendt fylkeskommunen for en kulturminnefaglig vurdering.

Konklusjon Innlandet fylkeskommune anbefaler ikke at det foreslåtte takoverbygget tillates bygget.

Begrunnelse for vår konklusjon Innenfor landskapsvernområdet skal tiltak på seterbebyggelsen tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i området. I henhold til byggeskikkveilederen for Forollhogna har seterstuene i området tradisjonelt ikke hatt takoverbygg. En del av setrene har fått mindre takoverbygg i nyere tid. Denne utviklingen bidrar til å endre bygningsmiljøet i setertraktene mer i retning av hytter, noe som fylkeskommunen mener bør begrenses. Den omsøkte seterstua består av flere sammensatte volum. Det planlagte takoverbygget skal plasseres på en del som allerede er fremtrukket fra resten av bygningen. Dette bidrar til å gi takoverbygget en dominerende virkning og skaper et noe overfylt fasadeuttrykk. På bakgrunn av at tiltaket ikke er i tråd med den tradisjonelle byggeskikken og vil ha en dominerende virkning på seterstua anbefaler fylkeskommunen at takoverbygget ikke tillates.

Dette vet vi om kulturminnet/kulturmiljøet Den eldste delen av seterstua er i henhold til SEFRAK-registeret og årstall i huset oppført i 1752. Stua skal ha blitt ombygd flere ganger, deriblant i 1946 da stua ble snudd. Stua framstår i dag som et kaffekvernhus – ei stue som er forlenget i lengden og bygd på et tverrøstet loft over midten av bygningen. Hustypen regnes som en truet bygningstype i henhold til Fylkesdelplan for kulturminner i Hedmark fra 2005. Eiendommen ligger innenfor Vangrøftdalen Kjurrudalen Landskapsvernområde hvor kulturminner og seterbebyggelse er en del av formålet i verneforskriften. Området er også definert som utvalgt kulturlandskap i jordbruket og et av Riksantikvarens utvalgte kulturlandskap av nasjonal interesse.

Tiltak i byggesaken vi har vurdert

Tilbygg: Takoverbygg over inngangsparti, ca. 5,2 m² og ny trapp.

Våre kommentarer til kommunen Kommunens vedtak i denne byggesaken skal være basert på en grundig vurdering av de hensyn som ligger til grunn for gjeldende plan- og lovverk. Kommunen bør også vurdere om et positivt vedtak kan føre til presedens. Disse vurderinger bør beskrives i kommunens saksutredning.

Med vennlig hilsen

Torill Skillingsaas Nygård
Seksjonssjef Bygg og landskap

Thea Sørensen
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

*Kopi til:
Eli Grete Nisja*

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/2376

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	7/2025	11.03.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kraftsilo på Trøvollen - Kløftåsen 143 -GID 131/40 - Os kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Ivar Ryen og Mona Østgårdstrøen dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for oppføring av kraftsilo på Trøvollen (gnr./bnr. 131/40) i Os kommune.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Kraftsiloen kan oppføres som omsøkt inntil 4,85 m høy med en diameter på 2 meter.
2. Installasjonen skal oppføres i bakkant av seterfjøset jfr. punkt på kart angitt i søknad.
3. Dispensasjonen forblir gyldig så lenge det foreligger et reelt landbruksbehov. Kraftsiloen skal fjernes dersom behovet innen landbruk ikke lenger er til stede.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelse lagt vekt på at tiltaket er knyttet til aktiv landbruksdrift på en seter med melkeproduksjon. Plasseringen av installasjonen tar tilstrekkelig hensyn til setermiljøet og landskapsbilde på stedet. Tiltaket anses å bidra med opprettholdelse av en aktiv jordbruksdrift. Med de vilkår som er gitt med tillatelsen vil ikke tiltaket påvirke verneverdiene i vesentlig grad, eller være i strid med verneformålet.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Oversendelse av søknad til behandling.pdf
- 2 Søknad oppsetting av kraftforsilo.pdf

Andre saksdokumenter:

[Forskrift](#) om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde

[Byggeskikkveileder](#) - Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder

Saksopplysninger

Søknaden

Ivar Ryen og Mona Østgårdstrøen søker om å oppføre en kraftsilo i tilknytning til seterfjøsset på Trøvollen på Kløftåsen. Kraftsiloen som søkes oppført er totalt 4,85 m høy med en diameter på 2 meter, med plass til 5,5 tonn kraftsilo. Søkerne driver aktiv seterdrift med melkeproduksjon. Det vises til saksdokument vedlagt saken.

Andre saksopplysninger

Saken er sendt til Innlandet fylkeskommune v/avd. for bygg og landskap for kulturfaglig uttalelse. Høringsfristen har ennå ikke utløpt på tidspunktet for utsending av styredokumentene til arbeidsutvalget. Eventuelle høringssvar vil bli lagt frem til møte.

Nasjonalparkforvalter har konsultert søknad med landbruksrådgiver Berit Siksjø i Os kommune pr. telefon.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde er:

- å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Ifølge forskriftens § 3, punkt 1 er området vernet mot:

«alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger ...»

Ifølge vernebestemmelsene § 5, punkt 1 kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til «oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk».

Kraftsilo er ikke å anse som en bygning, men betraktes som en installasjon. Søknad må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Myndighet

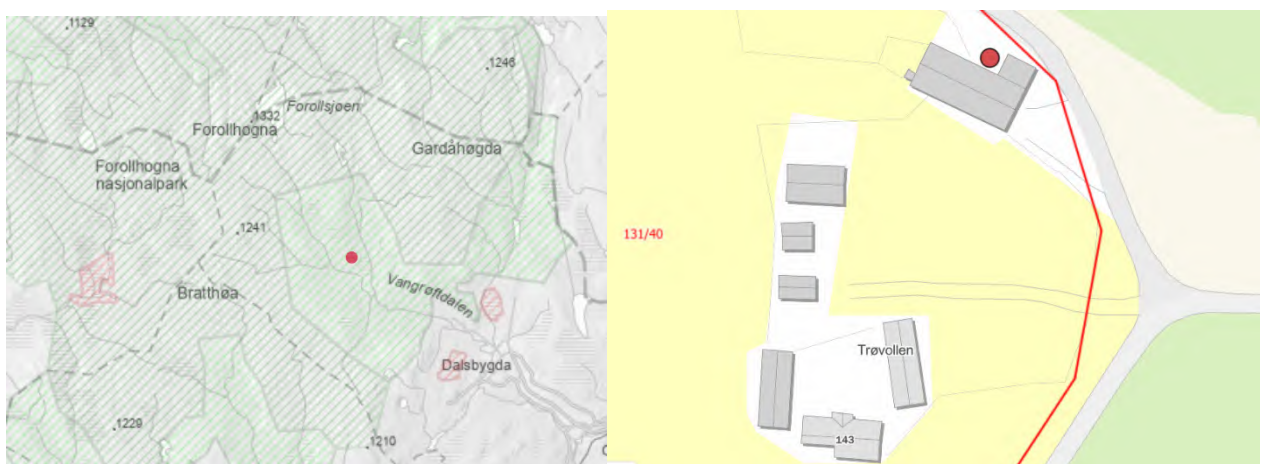
Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Søknaden legges frem for nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget (AU) jfr. delegeringsreglementet av 14.06.2024, punkt 2.2.1.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

En dispensasjon fra verneforskrift skal vurderes etter **naturmangfoldloven (Nml) §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad, dialog med kommunal landbruksrådgiver, karttjenester og byggeskikkveileder. Saken er sendt til Innlandet fylkeskommune v/ avd. bygg og landskap for kulturfaglig uttalelse. Nasjonalparkforvalter har hatt vært i dialog med Helland Silosystem AS v/kunderådgiver for styrking av kunnskapsgrunnlag omkring silo som installasjon. Nasjonalparkforvalter har ikke vært på befaring på setervollen i lys av saken, men er godt kjent med setervollens beliggenhet, og omsøkt plassering.

Trøvollen er lokalisert øverst i setergrenda Kløftåsen i Vangrøftdalen, ei setergrend preget med aktiv landbruksaktivitet med seterdrift og beitebruk. Området inngår i UKL (utvalgte kulturlandskap i jordbruket) og inngår også i verdensarven. Trøvollen består av totalt 7 bygninger (figur 1), hvorav 6 er SEFRAK-registrert, inkludert seterfjøsset som er tidfestet fra 1900-tallet, første kvartal. I tilknytning til setervollen er det registrert blant annet grå narremusserong, en beitemarksopp som er knyttet til kulturmarksenger og er sterkt truet på rødlista. Omsøkte plassering av kraftsiloen bak seterfjøsset er vist i figur 1.

Figur 1: Lokalisering av tiltak i verneområdekompleset og situasjonskart over Trøvollen, omsøkt kraftsilo og plassering er markert med rødt punkt.

I byggeskikkveilederen er det under **gode råd om nye kufjøs**, på side 19 nevnt følgende:

- *Utendørs tanker, kraftforsiloer eller andre installasjoner bør ha en dempet, matt farge og plasseres på en skånsom måte i terrenget.*

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML).

Kraftsilo vurderes som en moderne teknisk installasjon i landbruket, som i utgangspunktet ikke er en del av det opprinnelige setermiljøet. Kraftsilo blir produsert med galvanisert materiale, og vil fremstå med lys, sølvgrå farge med en litt metallisk glans. Videre er det også vurdert avbøtende tiltak med, f.eks. ved å vurdere fargevalg, slik byggeskikkveilederen gir råd om, eller om en slik installasjon ytterligere kan kles- eller bygges inn:

Etter samtale med kunderådgiver v/ Helland Silosystem AS er omsøkt kraftsilo av «det mindre slaget» sammenliknet med hva som finnes på markedet, der etterspørselen av tilsvarende produkt normalt varierer mellom 4,5-12 meter. Dette fremgår også av vedlagt produktliste i søknad med markert produkt. Det er mulig å få produktet lakkert, men dette er et relativt kostnadskrevende tiltak. I et tidsperspektiv (f. eks 10-15 år) er det rimelig å forvente at lakking vil forringes over tid, og behov for vedlikehold vil bli fremtredende. Effekten av et slikt vilkår vurderes derfor som lite hensiktsmessig, både av økonomiske hensyn og effekt. Det samme gjelder vurderingen av å kle eller bygge inn installasjonen. En bygningskonstruksjon tilpasset en relativt høy og smal installasjon vurderes ikke å ivareta noe form for byggeskikk i området. En slik konstruksjon vil også med tiden ha behov for vedlikehold. Plassering av en slik installasjon vurderes derfor som den mest vektlagte faktoren i søknaden

Fortsatt bruk av områdene og bygningene gjennom aktiv landbruksdrift er avhengig av at brukerne gis mulighet til å drive setring etter dagens krav og standard. Tiltak som omhandler forenkling og effektivisering innen seterdrift vurderes å kunne aksepteres, forutsatt at de planlegges slik at installasjonene ikke fremstår for dominerende i landskapet. Slik sett vurderes omsøkte plassering av installasjonen som den mest hensiktsmessige av hensyn til setermiljø og landskap på stedet.

I henhold til de tidligere vurderingene anses en kraftsilo som et tegn på at det drives et aktivt og moderne landbruk på stedet, og at man gjennom vilkår krever at installasjonen heller fjernes dersom det ikke lenger er behov i landbrukssammenheng.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at tiltaket er knyttet til aktiv landbruksdrift på en seter med melkeproduksjon. Plasseringen av installasjonen vurderes i tilstrekkelig grad å hensynta setermiljøet og landskapsbilde på stedet. Tiltaket anses å bidra med opprettholdelse av en aktiv jordbruksdrift, jf. verneformålet om landskapsvern for Vangrøftdalen-Kjurrudalen. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene negativt, eller være i strid med verneformålet.

OS KOMMUNE

Teknisk kontor

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår saksbehandler:
Ole Erik Feragen

Vår ref.:
25/312 - 2

Deres ref.:

Vår dato:
12.02.2025

Oversendelse av søknad til behandling

Tiltak: Oppføring av kraftforsilo, Kløftåsen 143 - Vangrøftdalen
Byggested: Gbnr: 131/40, Os kommune
Tiltakshaver: Ivar Ryen og Mona Østgårdstrøen

Os kommune har mottatt søknad om oppføring av kraftforsilo i Kløftåsen 143, Vangrøftdalen.

Ber om at dere tar saken opp til behandling.

Se vedlagte søknad.

Med hilsen

Ole Erik Feragen
Byggesaksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg
Søknad oppsetting av kraftforsilo

Ivar Ryen
Vangrøftveien 39
2552 Dalsbygda
org.nr 985 238 715

Dalsbygda 6.2.25

Os kommune

Søknad om oppsetting av kraftforsilo på Trøvollen, Kløftåsen 143, 2550 Os i Østerdalen

I forbindelse med seterdrift med melkeproduksjon er det behov for å sette opp kraftforsilo. Vi er på setra med hele melkekubesetningen og dette er ikke forenelig med storsekk og bøtter slik det har vært frem til nå. Siloen er planlagt i bakkant av seterfjøsset:

Illustrasjon med plassering, Trøvollen g.nr/b.nr 131/40

Bilde med markert plassering (svart kryss), Trøvollen g.nr/b.nr 131/40

Siloen som er planlagt satt opp er en Helland Silo 300 S – Landbrukssilo med plass til 5,5 tonn kraftfor. Vi har valgt en liten silo som skal passe godt inn i landskapet og sammen med seterfjøsset samtidig som den tilfredsstiller kraftforbehovet(tonn). Bilde og tekniske spesifikasjoner er vist under:

TEKNISKE SPESIFIKASJONER

Silo Diameter Ø	Total m ³ innhold	Tonn Ved 650kg/m ³	Ring høyde 0,70m	Antall Bein Stk.	Kon høyde m	Topp Høyde M	Total Silohøyde u/stativ m	Tappe-høyde m	Stativ-Høyde M	Total Silo – høyde* m
1,6 m	4,0 m ³	2,6	2	3	1,20 m	0,30 m	2,90 m	0,95 m	2,14 m	3,85m
1,6 m	5,5 m ³	3,5	3	3	1,20 m	0,30 m	3,60 m	0,95 m	2,14 m	4,55 m
1,6 m	7,0 m ³	4,5	4	3	1,20 m	0,30 m	4,30 m	0,95 m	2,14 m	5,25 m
1,6 m	8,5 m ³	5,5	5	4	1,20 m	0,30 m	5,00 m	0,95 m	2,14 m	5,95 m
1,6 m	10,5 m ³	6,8	6	4	1,20 m	0,30 m	5,70 m	0,95 m	2,14 m	6,65 m
1,6 m	11,5 m ³	7,5	7	4	1,20 m	0,30 m	6,40 m	0,95 m	2,14 m	7,35 m
1,6 m	13,0 m ³	8,4	8	4	1,20 m	0,30 m	7,10 m	0,95 m	2,14 m	8,05 m
1,8 m	5,0 m ³	3,2	2	3	1,30 m	0,35 m	3,05 m	0,85 m	2,14 m	3,90 m
1,8 m	7,0 m ³	4,5	3	3	1,30 m	0,35 m	3,75 m	0,85 m	2,14 m	4,60 m
1,8 m	9,0 m ³	5,8	4	4	1,30 m	0,35 m	4,45 m	0,85 m	2,14 m	5,30 m
1,8 m	11,0 m ³	7,1	5	4	1,30 m	0,35 m	5,15 m	0,85 m	2,14 m	6,00 m
1,8 m	13,0 m ³	8,4	6	4	1,30 m	0,35 m	5,85 m	0,85 m	2,14 m	6,70 m
1,8 m	15,0 m ³	9,7	7	5	1,30 m	0,35 m	6,55 m	0,85 m	2,14 m	7,40 m
1,8 m	16,5 m ³	10,7	8	5	1,30 m	0,35 m	7,25 m	0,85 m	2,14 m	8,10 m
2,0 m	6,5 m ³	4,2	2	3	1,50 m	0,35 m	3,25 m	0,90 m	2,40 m	4,15 m
2,0 m	8,5 m ³	5,5	3	4	1,50 m	0,35 m	3,95 m	0,90 m	2,40 m	4,85 m
2,0 m	11,0 m ³	7,1	4	4	1,50 m	0,35 m	4,65 m	0,90 m	2,40 m	5,55 m
2,0 m	13,0 m ³	8,4	5	4	1,50 m	0,35 m	5,35 m	0,90 m	2,40 m	6,25 m
2,0 m	15,0 m ³	9,7	6	5	1,50 m	0,35 m	6,05 m	0,90 m	2,40 m	6,95 m
2,0 m	17,5 m ³	11,3	7	5	1,50 m	0,35 m	6,75 m	0,90 m	2,40 m	7,65 m
2,0 m	19,5 m ³	12,6	8	6	1,50 m	0,35 m	7,45 m	0,90 m	2,40 m	8,35 m
2,0 m	22,0 m ³	14,3	9	6	1,50 m	0,35 m	8,15 m	0,90 m	2,40 m	9,05 m
2,2 m	8,0 m ³	5,2	2	4	1,65 m	0,40 m	3,45 m	0,75 m	2,40 m	4,20 m
2,2 m	10,5 m ³	6,8	3	4	1,65 m	0,40 m	4,15 m	0,75 m	2,40 m	4,90 m
2,2 m	13,0 m ³	8,4	4	4	1,65 m	0,40 m	4,85 m	0,75 m	2,40 m	5,60 m
2,2 m	16,0 m ³	10,4	5	5	1,65 m	0,40 m	5,55 m	0,75 m	2,40 m	6,30 m
2,2 m	18,5 m ³	12,0	6	5	1,65 m	0,40 m	6,25 m	0,75 m	2,40 m	7,00 m
2,2 m	21,0 m ³	13,6	7	6	1,65 m	0,40 m	6,95 m	0,75 m	2,40 m	7,70 m
2,2 m	24,0 m ³	15,6	8	6	1,65 m	0,40 m	7,65 m	0,75 m	2,40 m	8,40 m
2,2 m	26,5 m ³	17,3	9	6	1,65 m	0,40 m	8,35 m	0,75 m	2,40 m	9,10 m
2,5 m	11,0 m ³	7,1	2	4	1,90 m	0,50 m	3,80 m	0,75 m	2,70 m	4,55 m
2,5 m	14,5 m ³	9,4	3	4	1,90 m	0,50 m	4,50 m	0,75 m	2,70 m	5,25 m
2,5 m	18,0 m ³	11,7	4	5	1,90 m	0,50 m	5,20 m	0,75 m	2,70 m	5,95 m
2,5 m	21,0 m ³	13,6	5	5	1,90 m	0,50 m	5,90 m	0,75 m	2,70 m	6,65 m
2,5 m	24,5 m ³	15,9	6	6	1,90 m	0,50 m	6,60 m	0,75 m	2,70 m	7,35 m
2,5 m	28,0 m ³	18,2	7	6	1,90 m	0,50 m	7,30 m	0,75 m	2,70 m	8,05 m
2,5 m	31,5 m ³	20,4	8	6	1,90 m	0,50 m	8,00 m	0,75 m	2,70 m	8,75 m
2,5 m	35,0 m ³	22,7	9	6	1,90 m	0,50 m	8,70 m	0,75 m	2,70 m	9,45 m
2,5 m	38,0 m ³	24,7	10	6-1	1,90 m	0,50 m	9,40 m	0,75 m	2,70 m	10,15 m
2,5 m	41,5 m ³	27,0	11	6-1	1,90 m	0,50 m	10,10 m	0,75 m	2,70 m	10,85 m

*Tilleggs høyde med 99 senterbend er 0,45 m.

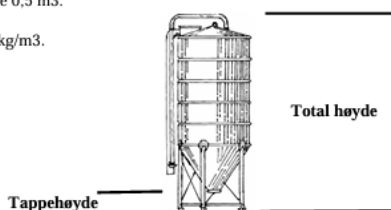
M3 innholdet i siloen er avrundet til nærmeste 0,5 m3.

I tabellen er det beregnet 650 kg pr m3.

Egenvekt på for typer varierer fra 580 – 700 kg/m3.

Innhold kon	m3	tonn
1,6 m Ø	0,9	0,6
1,8 m Ø	1,2	0,8
2,0 m Ø	1,8	1,2
2,2 m Ø	2,4	1,5
2,5 m Ø	3,4	2,2

Syklon, tilleggshøyde 1,3 m.

Vi ønsker å starte arbeidet med oppsetting så snart at bomveien åpner (starten av juni), slik at anlegget blir klart til påfølgende seterflytting. Av hensyn til bestillingstid håper vi på svar innen 8 uker fra dagens dato.

Ivar Ryen/Mona Østgårdstrøen
Vangøftveien 39, 2552 Dalsygda
mona.ostgardstroen@online.no
95 07 85 17

Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Møtested: Veksthuset, møterom Aursunden, Røros

Dato: 11.03.2025

Tidspunkt: 09:30 - 15:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Tone Hagen	Leder	Tynset kommune
Marit Bjerkås	Nestleder	Trøndelag fylkeskommune
Jan Arild Sivertsgård	Medlem	Holtålen kommune

Merknader:

Møteinncalling og sakliste ble godkjent.

Fra kl. 10.00-12.00 ble det gjennomført planleggingsmøte II med SNO Forollhogna der naturoppsynet deltok.

Det ble gitt orienteringer om innkomne saker.

Møteprotokoll ble lest opp under slutten av møtet og ble godkjent styremedlemmene.

Øvrige frammøtte:

Navn	
Eli Grete Nisja	Nasjonalparkforvalter Forollhogna
Hans Bull	Nasjonalparkforvalter Forollhogna
Berit Broen	SNO Forollhogna
Erik Ydse	SNO Forollhogna

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at det som er ført i protokollen er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

11. mars 2024

Tone Hagen
Styreleder

Marit Bjerkås
nestleder

Jan Arild Sivertsgård
styremedlem

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2025	Drift og tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling av driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2025		2024/13465
ST 2/2025	Høringsuttalelse - Søknad om tiltak tilknyttet vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben i Tolga kommune		2025/2106
ST 3/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - vurdering av sak til ulovlighetsoppfølging - *****	X	2024/11207
ST 4/2025	Øyungen landskapsvernområde - ny søknad om godkjenning av byggetegninger for hytte og uthus på fritidseiendom Holtålen 300/1/22 ved Hessjøen		2022/1263
ST 5/2025	Øyungen landskapsvernområde - søknad om tilrettelegging på tursti rundt Hessjøen - GID 300/1 - Holtålen kommune - Hessdalen IL og Hessjøen hytteforening		2024/14393
ST 6/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om takoverbygg på seterstue i Kløftåsen, Os kommune		2024/14882
ST 7/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kraftsilo på Trøvollen - Kløftåsen 143 -GID 131/40 - Os kommune		2025/2376

ST 1/2025 Drift og tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling av driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2025

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget tar til etterretning tilsagnene på hhv driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 for 2025, og godkjenner fordeling og prioritering av midler til de ulike tiltakene og prosjekter slik:

Driftsmidler - 1420.21	Søknads-beløp	Innvilget	Fordeling
Drift av nasjonalparkstyret	Kr. 603.659	Kr. 580.000	Kr. 580.000
Revisjon av forvaltningsplaner	Kr. 225.000	Kr. 200.000	Kr. 200.000
Grunnstøtte drift – tildeles uten søknad		Kr. 75.000	Kr. 75.000
Samlet pott driftsmidler		Kr. 855.000	Kr. 855.000

Pri.	Tiltak - 1420.31	Søknads-beløp	Innvilget	Fordeling
1	Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder	Kr. 200.000		Kr. 200.000
2	Skjøtselstiltak - Blåora slåttemråde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 65.000		Kr. 63.000
3	Adkomst for skjøtelsarbeid i Blåora slåttemråde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 25.700		Kr. 23.500
4	Skjøtselstiltak - Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 65.500		Kr. 65.500
5	Formidling - slåttetradisjon i Blåora slåttemråde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 90.000		Kr. 90.000
6	Informasjon i slåttemråde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde	Kr. 13.000		Kr. 8.000
7	Ferdsestellere i fokusområder (4 stk.)	Kr. 1		
	Samlet pott tiltaksmidler	Kr. 459.201	Kr. 450.000	<u>Kr. 450.000</u>

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak og prosjekter blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at en mindre del av midlene ikke blir benyttet som tildelt, kan nasjonalparkforvalterne omdisponeres midlene til andre tiltak og prosjekter i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal

nasjonalparkstyret forelegges saken, og eventuelle nye tiltak skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort i tråd med nasjonalparkstyrets vedtekter av 19.01.2024 og delegeringsreglement av 14.06.2024.

Begrunnelse:

På bakgrunn at nasjonalparkstyret sine prioriteringer av tiltak og prosjekter i sak 48/2024 og 50/2024, og Miljødirektoratet sin tildeling av tiltaks- og driftsmidler for 2025, kan arbeidsutvalget vedta en fordeling av midlene slik at forvalterne kan videreføre arbeidene. Nasjonalparkstyret blir orientert om status i arbeidene med de ulike tiltakene og prosjektene i styremøtene gjennom året.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget tar til etterretning tilsagnene på hhv driftsmidler kap.post 1420.21 og tiltaksmidler kap.post 1420.31 for 2025, og godkjenner fordeling og prioritering av midler til de ulike tiltakene og prosjekter slik:

Driftsmidler - 1420.21	Søknads-beløp	Innvilget	Fordeling
Drift av nasjonalparkstyret	Kr. 603.659	Kr. 580.000	Kr. 580.000
Revisjon av forvaltningsplaner	Kr. 225.000	Kr. 200.000	Kr. 200.000
Grunnstøtte drift – tildeles uten søknad		Kr. 75.000	Kr. 75.000
Samlet pott driftsmidler		Kr. 855.000	Kr. 855.000

Pri.	Tiltak - 1420.31	Søknads-beløp	Innvilget	Fordeling
1	Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskaps-vernområder	Kr. 200.000		Kr. 200.000
2	Skjøtselstiltak - Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 65.000		Kr. 63.000
3	Adkomst for skjøtselsarbeid i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 25.700		Kr. 23.500

4	Skjøtselstiltak - Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 65.500		Kr. 65.500
5	Formidling - slåttetradisjon i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde	Kr. 90.000		Kr. 90.000
6	Informasjon i slåtteområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde	Kr. 13.000		Kr. 8.000
7	Ferdsestellere i fokusområder (4 stk.)	Kr. 1		
	Samlet pott tiltaksmidler	Kr. 459.201	Kr. 450.000	<u>Kr. 450.000</u>

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak og prosjekter blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at en mindre del av midlene ikke blir benyttet som tildelt, kan nasjonalparkforvalterne omdisponeres midlene til andre tiltak og prosjekter i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken, og eventuelle nye tiltak skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort i tråd med nasjonalparkstyrets vedtekter av 19.01.2024 og delegeringsreglement av 14.06.2024.

Begrunnelse:

På bakgrunn at nasjonalparkstyret sine prioriteringer av tiltak og prosjekter i sak 48/2024 og 50/2024, og Miljødirektoratet sin tildeling av tiltaks- og driftsmidler for 2025, kan arbeidsutvalget vedta en fordeling av midlene slik at forvalterne kan videreføre arbeidene. Nasjonalparkstyret blir orientert om status i arbeidene med de ulike tiltakene og prosjektene i styremøtene gjennom året.

ST 2/2025 Høringsuttalelse - Søknad om tiltak tilknyttet vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei til Svartårabben i Tolga kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er kjent med at omsøkte tiltak om vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei opp til Svartårabben alt gjennomført.

Opplysninger i saken, som nasjonalparkstyret v/arbeidsutvalget er forelagt, viser at særlig oppgraderingen av vegen ovenfor skoggrensen er godt synlig i det åpne fjellandskapet. I tillegg til at dette er uheldig for landskapet, vurderes det også som uheldig at vegen er åpen for allmenn ferdsel helt opp til snaufjellet da dette legger grunnlag for ferdsel lengre inn viktige og sårbare villreinområder.

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget oppfordrer derfor Tolga kommune om å sette vilkår om å regulere bruken av vegen utover det som er nødvendig for næringsutøvelse (beitenæringen), samt stille krav om retting av tiltakene ved å fjerne rasteplassen ved toppen av vegen og tilbakeføring av vegen ovenfor skoggrensen.

Det vises nærmere til saksutredningen for kunnskapsgrunnlaget i saken.

Hjemmel for høringsuttalelsen:

Høringsuttalelsen er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 49 om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde, og i tråd med nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt delegeringsreglement av 14.06.2024.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling til høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er kjent med at omsøkte tiltak om vedlikehold og oppgradering av Gamle Londalsvei opp til Svartårabben alt gjennomført.

Opplysninger i saken, som nasjonalparkstyret v/arbeidsutvalget er forelagt, viser at særlig oppgraderingen av vegen ovenfor skoggrensen er godt synlig i det åpne fjellandskapet. I tillegg til at dette er uheldig for landskapet, vurderes det også som uheldig at vegen er åpen for allmenn ferdsel helt opp til snaufjellet da dette legger grunnlag for ferdsel lengre inn viktige og sårbare villreinområder.

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget oppfordrer derfor Tolga kommune om å sette vilkår om å regulere bruken av vegen utover det som er nødvendig for næringsutøvelse (beitenæringen),

samt stille krav om retting av tiltakene ved å fjerne rasteplassen ved toppen av vegen og tilbakeføring av vegen ovenfor skoggrensen.

Det vises nærmere til saksutredningen for kunnskapsgrunnlaget i saken.

Hjemmel for høringsuttalelsen:

Høringsuttalelsen er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 49 om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde, og i tråd med nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt delegeringsreglement av 14.06.2024.

ST 3/2025 Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - vurdering av sak til ulovlighetsoppfølging - *****

Unntatt offentlighet, i henhold til offentleglova § 24.

ST 4/2025 Øyungen landskapsvernområde - ny søknad om godkjenning av byggetegninger for hytte og uthus på fritidseiendom Holtålen 300/1/22 ved Hessjøen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Det vises til styresak nr. 15/2022 hvor det ble gitt dispensasjon med vilkår fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 for byggetiltak på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, Holtålen kommune.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget godkjenner nye byggetegninger fra Bergstaden Bygg datert 27.02.2025 for ny hytte og uthus på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, Holtålen kommune, og vilkår 3 og 4 er fulgt opp.

Vilkår:

Vilkårene 1-9 i sak 15/2022 gjelder, samt nytt vilkår nr. 10:

10. Tillatelsen gitt etter verneforskrift forlenges og gjelder i 2 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Søknaden er behandlet etter naturmangfoldlov § 48 første ledd.

Begrunnelse:

Nye byggetegninger med alle mål for BYA og mønehøgde for både hytta og uthuset, samt opplysninger om material- og fargevalg vurderes å være i tråd vilkår i vedtak i sak 15/2022 på en slik måte at hensynet til lokal byggeskikk, omgivelser og landskap er ivaretatt.

Viser til protokoll fra styresak 15/2022 for samlet vedtak med øvrige vilkår og begrunnelser.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Det vises til styresak nr. 15/2022 hvor det ble gitt dispensasjon med vilkår fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 for byggetiltak på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, Holtålen kommune.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget godkjenner nye byggetegninger fra Bergstaden Bygg datert 27.02.2025 for ny hytte og uthus på fritidseiendom gnr./bnr./fnr. 300/1/22 ved Hessjøen i Øyungen landskapsvernområde, Holtålen kommune, og vilkår 3 og 4 er fulgt opp.

Vilkår:

Vilkårene 1-9 i sak 15/2022 gjelder, samt nytt vilkår nr. 10:

10.Tillatelsen gitt etter verneforskrift forlenges og gjelder i 2 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Søknaden er behandlet etter naturmangfoldlov § 48 første ledd.

Begrunnelse:

Nye byggetegninger med alle mål for BYA og mønehøgde for både hytta og uthuset, samt opplysninger om material- og fargevalg vurderes å være i tråd vilkår i vedtak i sak 15/2022 på en slik måte at hensynet til lokal byggeskikk, omgivelser og landskap er ivaretatt.

Viser til protokoll fra styresak 15/2022 for samlet vedtak med øvrige vilkår og begrunnelser.

ST 5/2025 Øyungen landskapsvernområde - søknad om tilrettelegging på tursti rundt Hessjøen - GID 300/1 - Holtålen kommune - Hessdalen IL og Hessjøen hytteforening

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Hessdalen idrettslag dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3 punkt 1 for klopping av tursti langs Hessjøen.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget avslår gravearbeid, grøfting og sletting av terreng i forbindelse med omsøkte tilretteleggingstiltak.

Vilkår:

1. Dispensjonen gjelder angitte strekninger i søknaden, der det er mulig å anlegge gangbaner/klopper. Med gangbaner/klopp forstås parallelle og langsgående, grove planker eller toppbord av trevirke som ligger på tvers av lengderetningen.
2. Målsatte tegninger/skisse av liten gangbru over bekk, angitt i punkt B i vedlagt kart, skal godkjennes av nasjonalparkstyret.
3. Det skal brukes malmfuru eller annet lignende ikke-impregnert/behandlet trevirke.
4. Gangbanene må legges slik at det ikke leder eller demmer opp sigevann og forårsaker drenering av myr.
5. Materiale o.l. som blir til overs etter arbeidet er gjennomført, skal tas med ut av verneområdet.
6. Dersom det oppstår skader på vegetasjon og terreng er tiltakshaver ansvarlig for utbedring.
7. Det bes om en kort rapport om når tiltaket er utført.

Det anbefales å ta i bruk tilgjengelig veileder for gangbaner i regi av Miljødirektoratets – stiskule.

Eierforhold med drift- og vedlikeholdsansvar avklares mellom Statskog SF som grunneier og Hessdalen Idrettslag som tiltakshaver jfr. Statskogs brev, datert 27.02.2025.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Avslaget er gitt med hjemmel i forskrift for Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at stien ved Hessjøen er i tråd med generelle retningslinjer for tilrettelegging i besøksstrategien for verneområdene for Forollhogna. Klopping er et godt alternativ for å håndtere utfordringer knyttet til slitasje på terrenget. Klopper er kanaliserende, samtidig som de bidrar til å ivareta terrenget, dersom de legges på en måte som fremmer bruk. Med de vilkår som er satt vil ikke tiltakene være i strid med verneformålet eller at verneverdiene over tid blir vesentlig negativt påvirket.

Av hensyn til både føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens (NML) §9, samt økosystemtilpasning og samlet belastning i NML §10 avlås søknad om sletting, graving og drenering av terreng i

forbindelse med tilretteleggingstiltakene. Tiltakene er vurdert til å være i strid med verneformålet, samt påvirke verneverdiene negativt.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Hessdalen idrettslag dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3 punkt 1 for klopping av tursti langs Hessjøen.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget avslår gravearbeid, grøfting og sletting av terreng i forbindelse med omsøkte tilretteleggingstiltak.

Vilkår:

1. Dispensjonen gjelder angitte strekninger i søknaden, der det er mulig å anlegge gangbaner/klopper. Med gangbaner/klopp forstås parallelle og langsgående, grove planker eller toppbord av trevirke som ligger på tvers av lengderetningen.
2. Målsatte tegninger/skisse av liten gangbru over bekk, angitt i punkt B i vedlagt kart, skal godkjennes av nasjonalparkstyret.
3. Det skal brukes malmfuru eller annet lignende ikke-impregnert/behandlet trevirke.
4. Gangbanene må legges slik at det ikke leder eller demmer opp sigevann og forårsaker drenering av myr.
5. Materiale o.l. som blir til overs etter arbeidet er gjennomført, skal tas med ut av verneområdet.
6. Dersom det oppstår skader på vegetasjon og terreng er tiltakshaver ansvarlig for utbedring.
7. Det bes om en kort rapport om når tiltaket er utført.

Det anbefales å ta i bruk tilgjengelig veileder for gangbaner i regi av Miljødirektoratets – stiskule.

Eierforhold med drift- og vedlikeholdsansvar avklares mellom Statskog SF som grunneier og Hessdalen Idrettslag som tiltakshaver jfr. Statskogs brev, datert 27.02.2025.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Avslaget er gitt med hjemmel i forskrift for Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at stien ved Hessjøen er i tråd med generelle retningslinjer for tilrettelegging i besøksstrategien for verneområdene for Forollhogna. Klopping er et godt alternativ for å håndtere utfordringer knyttet til slitasje på terrenget. Klopper er kanaliserende, samtidig som de bidrar til å ivareta terrenget, dersom de legges på en måte som fremmer bruk.

Med de vilkår som er satt vil ikke tiltakene være i strid med verneformålet eller at verneverdiene over tid blir vesentlig negativt påvirket.

Av hensyn til både føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens (NML) §9, samt økosystemtilpasning og samlet belastning i NML §10 avlås søknad om sletting, graving og drenering av terreng i forbindelse med tilretteleggingstiltakene. Tiltakene er vurdert til å være i strid med verneformålet, samt påvirke verneverdiene negativt.

ST 6/2025 Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om takoverbygg på seterstue i Kløftåsen, Os kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget avslår søknaden fra Randi Brænd og Tore Grue om dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for oppføring av takoverbygg på seterstuen på gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskaps-vernområde § 3 punkt 1.

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak. Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger. Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seter-bebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Viser til utredninger i saksframlegget for bruk av hjemmelsgrunnlag og vurderinger etter naturmangfoldloven.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget avslår søknaden fra Randi Brænd og Tore Grue om dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for oppføring av takoverbygg på seterstuen på gnr./bnr. 131/18 i Kløftåsen i Os kommune.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskaps-vernområde § 3 punkt 1.

Begrunnelse:

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd om dispensasjon fra vernevedtak. Forvaltningsmyndigheten er klar på at det er viktig at bygningsmiljøene i seterdalene ivaretas, vedlikeholdes og brukes på en slik måte at verneverdiene opprettholdes i landskapsvernområdene. Dette omfatter at også nye byggetiltak må tilpasse den lokale byggeskikken med hensyn til både utforming og størrelse av bygninger. Det omsøkte byggetiltaket vurderes ikke å være i tråd med tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen og takoverbygget vil virke dominerende på seterstua som allerede er forholdsvis stor.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om verdiene knyttet til bygningsmiljø og lokal byggeskikk, og faglige råd fra kulturminneforvaltningen i Innlandet fylkeskommunen, avslår forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet en dispensasjon fra verneforskrift for omsøkte byggetiltaket.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på den samla belastningen på byggeskikken for seter-bebyggelsen, og den negative presedensvirkningen ved å tillate dette byggetiltaket.

Vurderinger av presedensvirkninger gjelder for både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og andre verneområder i Forollhogna, samt andre områder med tilsvarende verneformål og -bestemmelser.

Viser til utredninger i saksframlegget for bruk av hjemmelsgrunnlag og vurderinger etter naturmangfoldloven.

ST 7/2025 Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kraftsilo på Trøvollen - Kløftåsen 143 -GID 131/40 - Os kommune

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Ivar Ryen og Mona Østgårdstrøen dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for oppføring av kraftsilo på Trøvollen (gnr./bnr. 131/40) i Os kommune.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Kraftsiloen kan oppføres som omsøkt inntil 4,85 m høy med en diameter på 2 meter.
2. Installasjonen skal oppføres i bakkant av seterfjøset jfr. punkt på kart angitt i søknad.
3. Dispensasjonen forblir gyldig så lenge det foreligger et reelt landbruksbehov. Kraftsiloen skal fjernes dersom behovet innen landbruk ikke lenger er til stede.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelse lagt vekt på at tiltaket er knyttet til aktiv landbruksdrift på en seter med melkeproduksjon. Plasseringen av installasjonen tar tilstrekkelig hensyn til setermiljøet og landskapsbilde på stedet. Tiltaket anses å bidra med opprettholdelse av en aktiv jordbruksdrift. Med de vilkår som er gitt med tillatelsen vil ikke tiltaket påvirke verneverdiene i vesentlig grad, eller være i strid med verneformålet.

Saksprotokoll fra møte 11.03.2025 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Høringsuttalelse fra Innlandet fylkeskommune v/seksjon bygg og landskap, mottatt 11.03.2025 ble fremlagt i møte.

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Ivar Ryen og Mona Østgårdstrøen dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for oppføring av kraftsilo på Trøvollen (gnr./bnr. 131/40) i Os kommune.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Kraftsiloen kan oppføres som omsøkt inntil 4,85 m høy med en diameter på 2 meter.
2. Installasjonen skal oppføres i bakkant av seterfjøset jfr. punkt på kart angitt i søknad.
3. Dispensasjonen forblir gyldig så lenge det foreligger et reelt landbruksbehov. Kraftsiloen skal fjernes dersom behovet innen landbruk ikke lenger er til stede.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelse lagt vekt på at tiltaket er knyttet til aktiv landbruksdrift på en seter med melkeproduksjon. Plasseringen av installasjonen tar tilstrekkelig hensyn til setermiljøet og landskapsbilde på stedet. Tiltaket anses å bidra med opprettholdelse av en aktiv jordbruksdrift. Med de vilkår som er gitt med tillatelsen vil ikke tiltaket påvirke verneverdiene i vesentlig grad, eller være i strid med verneformålet.

Miljødirektoratet

Deres ref

Vår ref

Dato

23/2148-

18. mars 2025

Oppdrag om utredning om verneområdeforvaltere

Bakgrunn:

Dagens modell for forvaltning av store verneområder ble opprettet i 2010. Bakgrunn for modellen, samt hvordan den er utformet, er nærmere beskrevet i Miljøverndepartementets budsjettproposisjon for 2010, Prop. 1 S (2009-2010), side 224. Det er etter 2010 opprettet 49 lokalt/regionalt baserte nasjonalpark- og verneområdestyrer.

Modellen er evaluert ved rapport NF 01/2021, og Miljødirektoratet har i brev 31. mai 2021 gitt Klima- og miljødepartementet råd om oppfølging av evalueringen. Klima- og miljødepartementet har i Prop. 1 S (2023-2024) uttalt at modellen skal videreføres, men at evalueringen gir nyttig kunnskap for å gjøre verneområdeforvaltningen så god som mulig fremover.

Et sentralt element ved opprettelsen av forvaltningsmodellen var at det enkelte verneområdestyre skulle ha et eget sekretariat. Sekretariatene – verneområdeforvaltere – er formelt ansatt hos de respektive statsforvalterne, men er underlagt styret i spørsmål som gjelder verneområdeforvaltningen.

Løsningen med å legge arbeidsgiveransvaret for verneområdeforvalterne til statsforvalterne, ble valgt for at forvalterne skulle ha tilknytning til et fagmiljø knyttet til natur- og verneområdeforvaltning. Løsningen ga også tilgang til arkiv- og IKT-tjenester, og et apparat for å håndtere ulike personalforvaltningsoppgaver som lønn og fravær mv.

Hoveddelen av stillingene som verneområdeforvaltere ble opprettet ifm. opprettelsen av det enkelte verneområdestyre. I årene etter dette er det tilsatt ytterligere forvaltere i enkelte områder, for å forsterke forvaltningen i områder med stort behov for dette. I tillegg er det tilsatt forvaltere der opprettet nye nasjonalparker og andre store verneområder med egne styrer. Det er stor variasjon i arbeidsmengde knyttet til det enkelte verneområde og verneområdestyre.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Hege Feiring
22 24 58 91

Det er i dag 68 verneområdeforvaltere, fordelt på de 49 styrene.

Fylkesvis fordeling av forvalterstillingene:

Fylke	Antall
Agder	5
Innlandet	15
Møre og Romsdal	1
Nordland	9
Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	6
Troms og Finnmark	12
Trøndelag	8
Vestfold og Telemark	3
Vestland	9
Rogaland	0
Sum:	68

Ved etablering av forvaltningsordningen ble det også lagt opp til at det skulle bygges opp forvaltningsknutepunkt lokalt hvor forvalterne skulle sitte i et kontorfellesskap med andre som jobbet med utmarksrelaterte oppgaver, f.eks. nasjonalparksentre, fjellstyrer og SNO. Dette er også omtalt i Prop. 1 S. (2009-2010) s. 224. Det er opprettet en del slike knutepunkter i årene som har gått etter at forvaltningsmodellen ble innført.

Riksrevisjonen gjorde i 2014 en undersøkelse av forvaltningen av nasjonalparker (Riksrevisjonens administrative rapport nr. 1 2014). Riksrevisjonen pekte der på enkelte svakheter ved modellen, bl.a. uklarheter knyttet til forvalternes rolle og Statsforvalterens rolle. Rapporten ble fulgt opp av Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet med bl.a. tydeliggjøring av vedtekter for verneområdestyrene og reviderte stillingsinstrukser for forvalterne. Oppfølgingen er bl.a. omtalt i Prop. 1 S (2014-2015) s. 190, og i brev 8. september 2014 fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet.

Utfordringer med dagens forvaltning

I dag forvaltes om lag 80 % av det vernede arealet i Norge av nasjonalpark- og verneområdestyrer. Det betyr dermed mye for tilstanden i verneområdene at ordningen fungerer godt.

Forvaltningsmodellen med styrer ble evaluert i 2021 – igangsatt etter en virketid på ti år. Evalueringen konkluderte med at forvaltningsmodellen – totalt sett – ikke ser ut til å ha styrket ivaretagelsen av verneverdiene, men trolig heller ikke svekket dem. Evalueringen viste at ordningen i all hovedsak fungerer godt, og Klima- og miljødepartementet har som nevnt besluttet å videreføre ordningen.

Før ordningen med nasjonalpark- og verneområdestyrer ble innført, var det statsforvalterne som forvaltet alle verneområdene. Siden ordningen med lokalpolitisk sammensatte verneområdestyrer ble innført, har også mange kommuner fått delegert ansvar for å forvalte naturreservater. Dette har ført til en mer fragmentert verneområdeforvaltning og mer variert forvaltningspraksis (fra 18 fylkesmenn i 2008 til 113 ulike forvaltningsmyndigheter i dag). Evalueringen fra 2021 bekrefter delvis dette.

Statsforvalterne bruker mye tid på den personalmessige og administrative oppfølgingen av forvalterne. Rollefordelingen på personalforvaltning/daglig ledelse/styring mellom statsforvalter og styre/styreleder er krevende, og kan medføre en belastning for særlig statsforvalter, men også for forvalterne og styrene.

Verneområdene er svært forskjellige i oppgaver, utstrekning og i det generelle utfordringsbildet. Antall forvaltere pr. verneområdestyre er differensiert, men det er likevel en ujevn belastning mellom de enkelte forvalterstillinger. Statsforvalters begrensede styringsmuligheter gir liten fleksibilitet mellom forvalterne og få muligheter til å utjevne arbeidsbelastningen. Ved sykefravær, permisjoner og vakanser øker skjevfordelingen.

Det er i dag ulik grad av samhandling på tvers mellom forvalterne for de ulike verneområdene. Slik samhandling vil bidra til kunnskapsdeling og mer enhetlig forvaltningspraksis.

Oppdrag:

Klima- og miljødepartementet ber Miljødirektoratet gjennomgå verneområdeforvaltnernes organisasjonsmessig tilknytning og øvrige organisering, og vurdere om det bør gjøres endringer for å styrke forvaltningen av verneområdene. Dette inkluderer endringer som

- fører til en mer helhetlig forvaltning mellom verneområder
- styrker det faglige nettverket mellom verneområdeforvaltere
- øker erfaringsdelingen mellom forvalterne
- bedrer forholdene for veiledning av forvalterne og styrker deres kompetanse
- gir bedre fungerende knutepunkter
- gir mer fleksibilitet i fordeling av oppgaver ifm sykdom, vakanser mv eller pga ulike ressursbehov mellom områder
- gir mer lik organisering av forvalterne og styrker den daglig ledelsen av dem bl.a. når det gjelder organisering av arbeid, fordeling av oppgaver mv
- fører til bedre rollehåndtering, herunder gjør rollene tydeligere for publikum
- styrker samarbeidet med Statens naturoppsyn
- styrker samarbeidet med besøkssentrene

En utredning av endret organisering skal omfatte flere alternativer i tillegg til dagens ordning (nullalternativet). Direktoratet bør bl.a. utrede følgende alternativer:

1. Beholde dagens ordning i all hovedsak, men se på bedringspunkter i denne
2. Samle arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere
3. Samle arbeidsgiveransvaret hos Miljødirektoratet,
4. Opprette en egen organisasjon med egen ledelse, men der fellestjenester (arkiv, lønn osv) håndteres av direktoratet

Direktoratet kan også utrede andre alternativer.

Det er en forutsetning for utredningen at nasjonalpark- og verneområdeforvalterne fortsatt skal sitte desentralisert nær verneområder. Det er et mål å ha sterke lokale knutepunkter med solide fagmiljøer, og direktoratet kan også foreslå relokalisering av forvalterstillinger for å bygge opp under dette, jf. Meld. St. 35 (2023-2024) kapittel 6.3.3.

Det er også en forutsetning at utredningen ivaretar verneområdestyrets faglige instruksjonsmyndighet overfor forvalterne, slik at det er vernestyret som avgjør overordnede spørsmål knyttet til forvaltning av det enkelte område, eksempelvis prioritering mellom større overordnede oppgaver m.v.

Relevante aktører som må ivaretas i utredningsprosessen er fjellstyrene, som en sentral og viktig samarbeidspartner for mange verneområdestyrer, og SNO. I tillegg skal aktørene under merkevaren Norges nasjonalparker orienteres om utredningsprosessen og gis anledning til å gi innspill.

Involvering og forankring hos verneområdestyrene

Miljødirektoratet skal invitere alle verneområdestyrene til et orienteringsmøte om oppdraget i oppstartet av arbeidet. Det bør opprettes en referansegruppe bestående av et fåtall styrer som involveres i utredningen underveis, på den måten direktoratet finner hensiktsmessig. Både styremedlemmer og forvaltere bør inngå i referansegruppa. Forslaget til ny organisering av arbeidsgiveransvar for forvalterne sendes på høring hos alle styrene før direktoratet oversender sin tilråding til departementet.

Klima- og miljødepartementet arrangerte 21. januar 2025 et møte der de fleste verneområdestyrene var representert, for å orientere om departementets vurderinger av behovet for en utredning av organiseringen av verneområdeforvalterne og for å høre styrenes syn på en slik utredning. Styrene ble også gitt anledning til å gi sin tilbakemelding til departementet skriftlig i etterkant av møtet. Oppdragsbrevet her er utformet i lys av disse tilbakemeldingene. De skriftlige tilbakemeldingene ligger ved i kopi, og vi ber om at de tas med som en del av grunnlaget for utredningen.

Frist for direktoratets tilråding til departementet settes til **1. mai 2026**.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege Feiring
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde/ Ittugáissáid suodjemeahccestivra
Nordkvaløy - Rebbenesøy verneområdestyre
Nasjonalparkstyret for Reisa nasjonalpark og Ráisduottarháldi landskapsvernområde
Rohkunborri nasjonalparkstyre
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman
kanalistarhaan johtokunta
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen
kansalistarhaan styyri

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder
 Anárjoga álbmotmeahccestivra / Anárjohka nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Øvre Dividal nasjonalpark og Dividalen landskapsvernområde
 Øvre Pasvik nasjonalparkstyre/ Báhčaveaji álbmotmeahccestivra
 Ånderdalen nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for LoppHAVet
 Lofotodden nasjonalparkstyre
 Midtre Nordland nasjonalparkstyre
 Njaarken vaarjelimiedajveraerie/ Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
 Møysalen nasjonalparkstyre
 Vega verneområdestyre
 Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/ Låarte-Skæhkeren-Lijre
 nasjonalpaarhkeståvro
 Byrkije nasjonalpaarhkeståvro/ Børgefjell nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
 Nasjonalparkstyret for Forollhogna
 Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
 Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
 Verneområdestyret for Trollheimen
 Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalparkstyre
 Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
 Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen
 Langsua nasjonalparkstyre
 Reinheimen nasjonalparkstyre
 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
 Sølén verneområdestyre
 Breheimen nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen landskapsvernområde
 Hallingskarvet nasjonalparkstyre
 Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
 Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
 Folgefonna nasjonalparkstyre
 Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
 Naustdal-Gjengedal verneområdestyre
 Nærøyfjorden verneområdestyre
 Stølsheimen verneområdestyre
 Ålfotbreen verneområdestyre
 Raet nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane
 landskapsvernområde
 Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
 Færder nasjonalparkstyre
 Jomfruland nasjonalparkstyre
 Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde

Statskog

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/2973-2 432.3

Deres ref.

Dato 24.03.2025

Øyungen landskapsvernområde - Bytte av setervoller i Hesjedal statsallmenning - Holtålen kommune 126/5 og 125/3

Vi viser til mottatt brev fra Statskog SF den 18.02.2025 vedrørende søknad fra eiere om bytting av setervoller, Langsåvollen (126/5) og Båttjønnavollen (125/3) innenfor Øyungen landskapsvernområde i Holtålen kommune. De to eiendommene vil dermed endre bruksformålsstatus med hverandre, og bruksformålene vil ende opp likt som dagens situasjon. Statskog ønsker uttalelse i saken.

Saken ble orientert som innkommet sak i nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget den 11.03.2025. Uttalelsen er behandlet administrativt fra nasjonalparkforvalter, og vil bli referert nasjonalparkstyret.

Forskrift om Øyungen landskapsvernområde og myndighetsutøvelse

Nasjonalparkstyret for Forollhogna forvalter forskriften om vern av Øyungen landskapsvernområde der formålet med opprettelsen er:

«... å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

Søknader om fradeling eiendommer, herunder omdisponering av eiendommer og bygninger innenfor verneområdet omfattes ikke direkte av verneforskriftenes bestemmelser. Det innebærer at det ikke finnes hjemmel i forskriften for å verken avslå eller tillate slike tiltak. Nasjonalparkstyret oppfattes likevel som berørt instans i enkelte saker, og regnes som en offentlig høringspart jfr. plan- og bygningslovens § 19-1.

Uttalelse:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter har ingen særskilte merknader til saken. Eventuelle fremtidige tiltak må uavhengig av bruksformål behandles etter [forskrift om Øyungen landskapsvernområde](#).

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

ÅLEN FJELLSTYRE
HOLTÅLEN KOMMUNE

Graftåsvegen 9
Helsetunet 7

7380
7380

ÅLEN
ÅLEN

Sameiet Vingelen Utmarkslag
c/o Vekstra Nord-Øst SA Nordate 8
2542 Vingelen

Vår ref.
24/975 - 21

Deres ref.

Saksbehandler
Frode Fossbakken

Dato
11.04.2025

Svar på søknad om tillatelse til tiltak - vedlikehold av Gamle Londalsvei til Svartåsrabben

Tiltak: Søknad om tillatelse til tiltak
Byggested: Gbnr: 7/1, Gamle Londalsvei
Tiltakshaver: Sameiet Vingelen Utmarksslag
Nordate 8
2542 Vingelen
Ansvarlig søker: Sameiet Vingelen Utmarkslag
Nordate 8
2542 Vingelen

Vedtak

Tolga kommune avslår søknad om tillatelse til vedlikehold av Gamle Londalsvei som omsøkt på gnr 7 bnr 1.

Begrunnelsen for vedtaket er at tiltaket vil medføre inngrep i leveområdet til villrein og at hensynet til villreinens leveområde veier tyngre enn nytten av det omsøkte tiltaket.

Vedtaket har hjemmel i plan- og bygningsloven § 20-1 I og naturmangfoldloven §§ 8-12.

Saksopplysninger

Det er søkt om tillatelse til tiltak på Gamle Londalsvei til Svartåsrabben.

Tegningsdokumentasjon

Vedtaket er basert på tegninger vedlagt søknad datert 31.10.2024 med journaldato 01.11.2024.

Gebyr

Gebyr blir satt i henhold til kommunens gjeldende gebyrregulativ kap 3.

Anlegg av vei, parkeringsplass og landingsplass, jf. § 20-1 I

Anlegg av vei Per tiltak kr 10 080,-

Saksutredning

Postadresse:
Brugata 38
2540 Tolga

Besøksadresse:

Telefon:
62 49 65 00

E-post:
postmottak@tolga.kommune.no
Internett:
www.tolga.kommune.no

Org.nr.:
940 192 404

Tolga kommune har mottatt søknad om tillatelse til tiltak, vedlikehold og opprusting av Gamle Londalsvei til Svartrabben, gbnr 7/1.

Søknaden er datert 31.10.2024 og mottatt av kommunen 1.11.2024.

Kommunen sendte foreløpig svarbrev datert 25.11.2024 om at det må påberegnes forlenget saksbehandlingstid på grunn av sakens kompleksitet.

Søkere

Sameiet Vingelen Utmarksslag, Nordate 8, 2542 Vingelen, har sendt inn søknaden om tillatelse til tiltak. De er satt opp som ansvarlig søker og tiltakshaver for tiltaket.

Bakgrunn

Vegen over Svartåsrabben var opprinnelig seterveg inn til Londalen fram til vegen blei lagt om i 1975, jf utmarkslaget sitt brev til kommunen 05.08.24, vedlegg 5. Vegen over Svartåsrabben mista med det sitt hovedformål og har i perioder forfalt. Det er ønsket om å holde vegen i hevd som er bakgrunnen for søknaden.

Om søknaden

Det er søkt om ett-trinns behandling av søknad om tillatelse til tiltak.

Ved søknaden ligger følgende vedlegg:

1. E-1 Skisse av tverrprofil
2. G-1 Erklæring om ansvarsrett:
3. Gjennomføringsplan
4. Svar på brev om veg i Svartåsen i Vingelen – Gamle Londalsveg, datert 28.01.2020
5. Svar vedrørende vei i Svartåsen. Sak 24/728-1, datert 05.08.2024
6. Kart
7. Kvittering for nabovarsel (gbnr 10/137, 7/1, 10/9, 10/28, 10/96 og 10/29)
8. Kvittering for nabovarsel (gbnr 17/26 og 1/19)
9. Opplysninger gitt i nabovarsel

Nabovarsel

Kvittering for nabovarsel og kopi av opplysninger gitt er lagt ved søknaden. Det er ikke kommet merknader fra naboer.

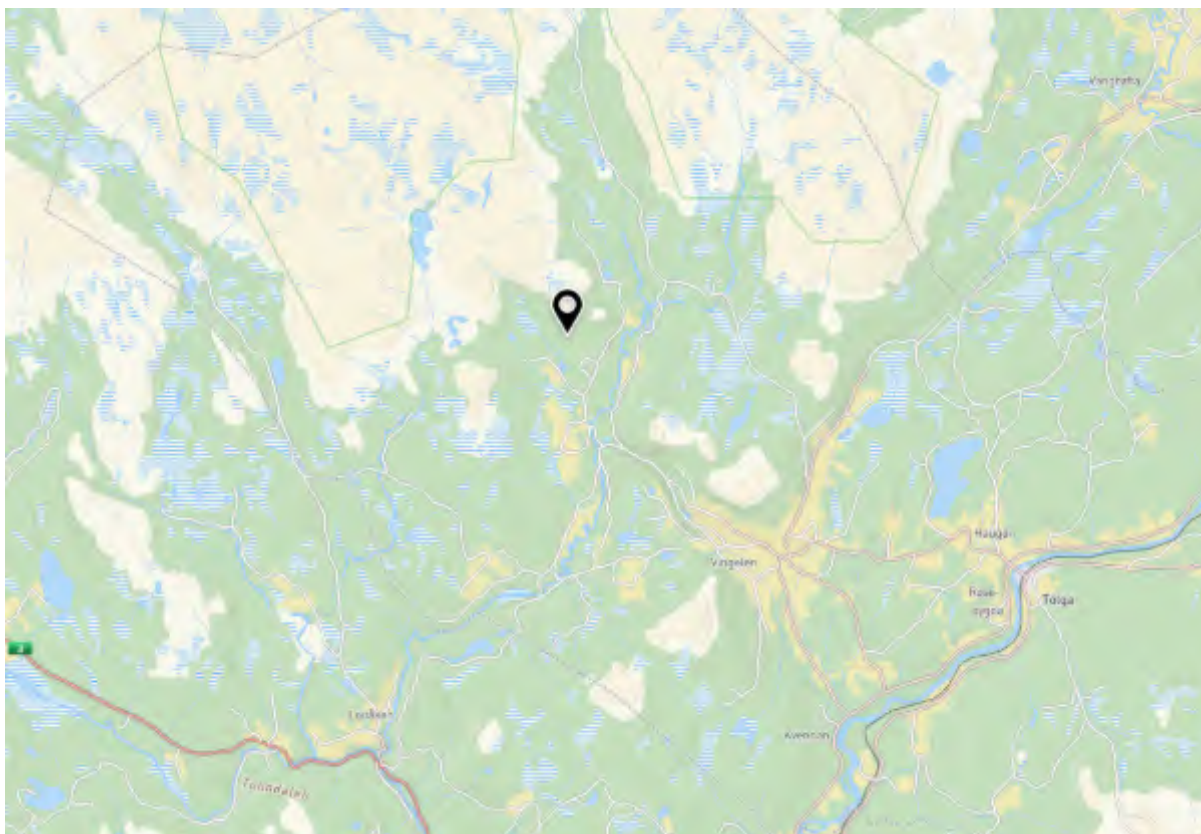
Høring

Kommunen sendte 15. januar 2025 søknaden på høring hos regionale myndigheter og naturlige høringsinstanser. Frist for uttale var satt til 28.02.2025. Nasjonalparkstyret for Forollhogna fikk utsatt frist til 14. mars 2025.

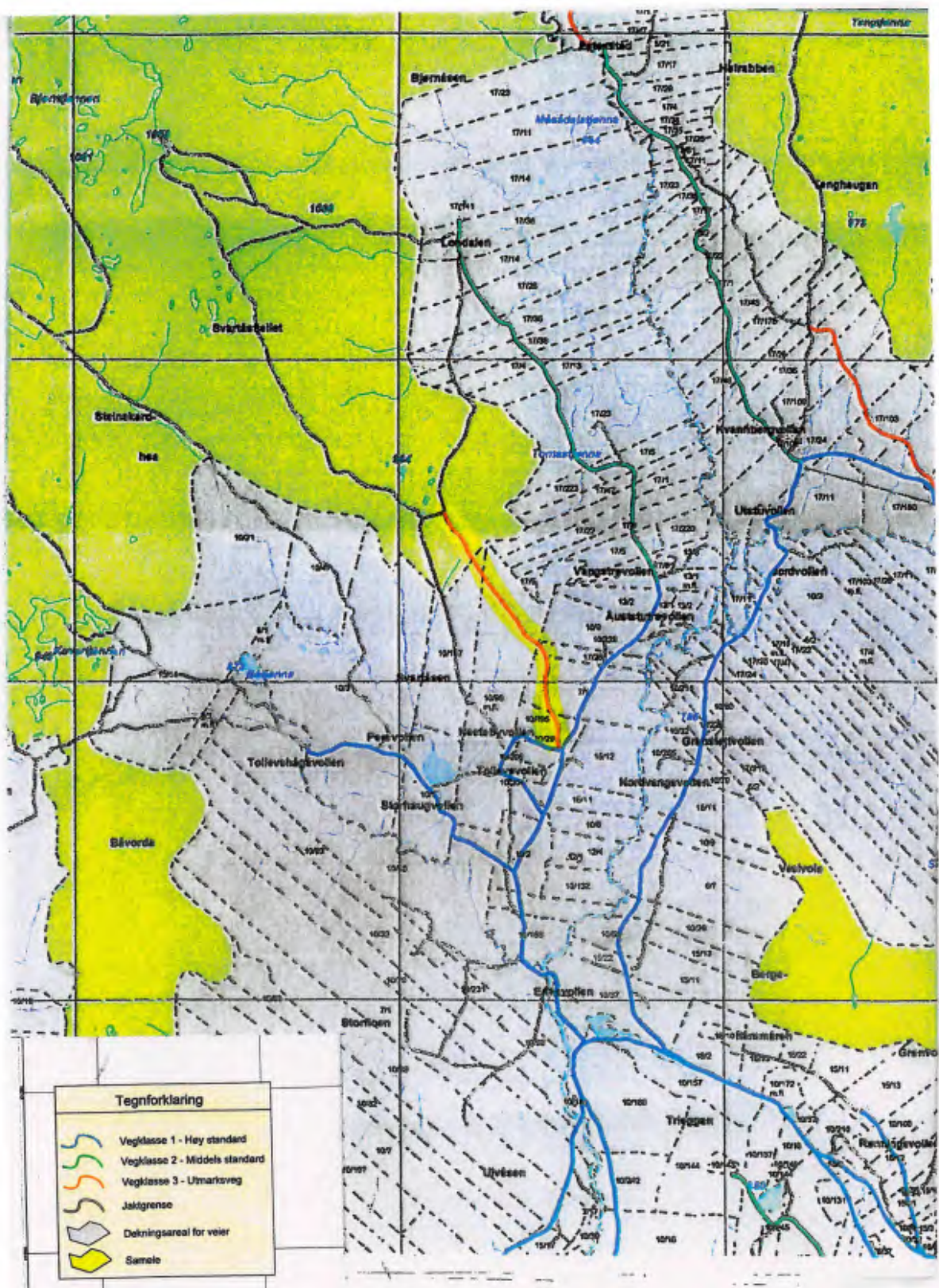
Det er kommet inn 5 svar. Vurdering av disse er lagt inn i saken.

Beliggenhet

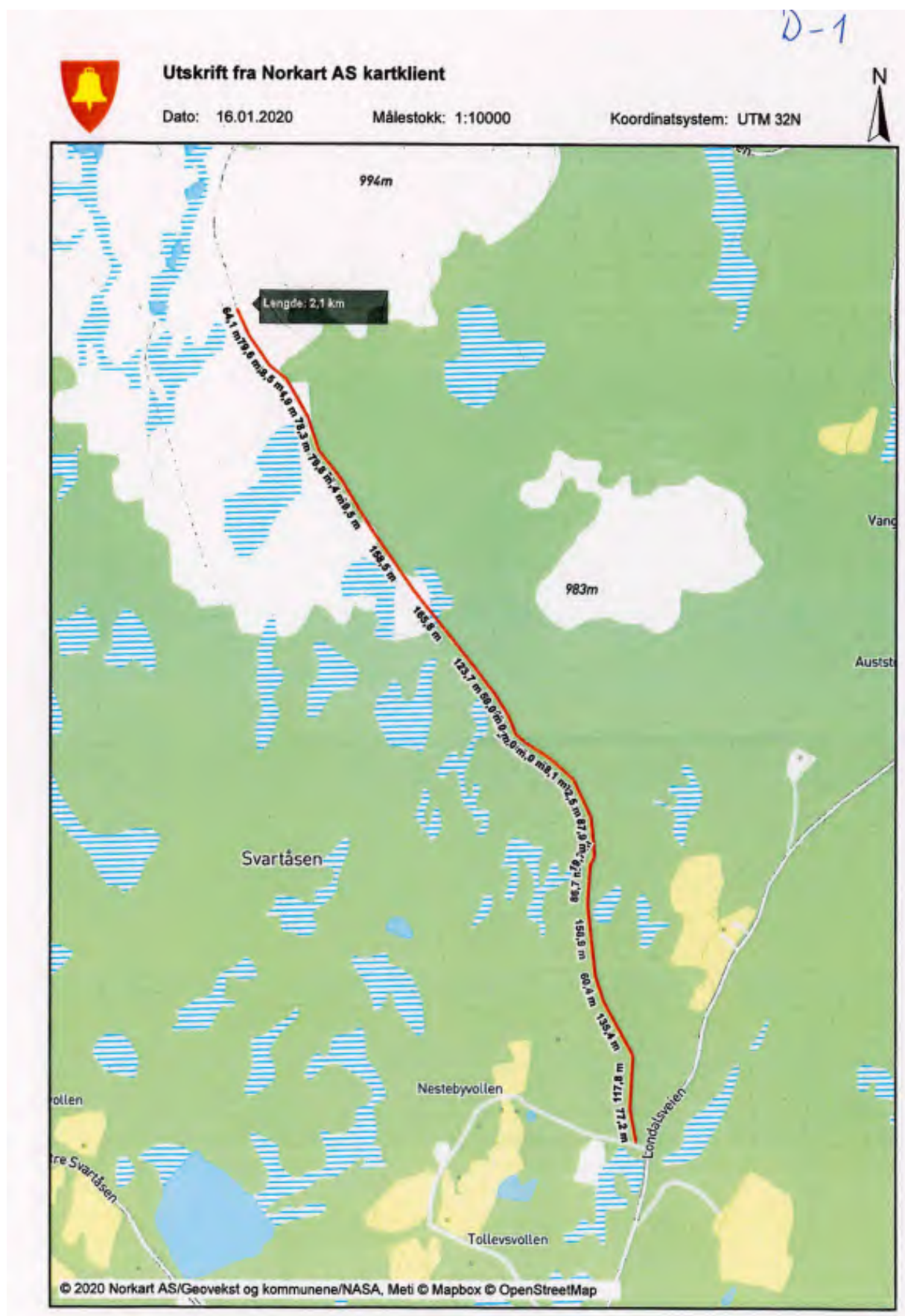
Gamle Londalsvei og Svartåsrabben ligger ca 15 km i luftlinje nordvest fra Tolga.

Figur 1-1 Oversiktskart. Kilde: Kommune kart

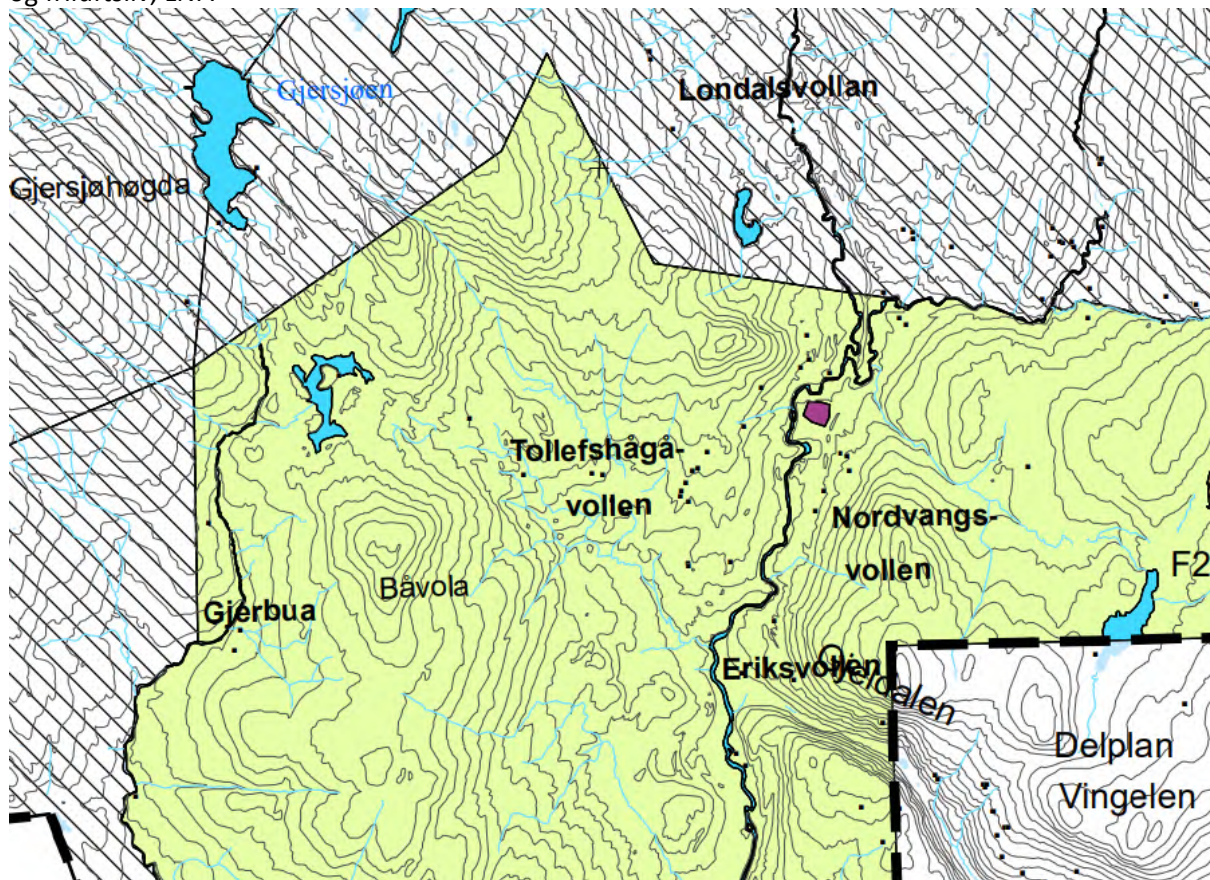
Figur 2 Veger i området. Gamle Londalsvei markert med rødt og gult. Kilde: Søkna den

Figur 3 Kart vegstrekingen. Kilde: Søknaden

Plansituasjon

Området er i kommuneplanens arealdel, vedtatt 27.11.2008, satt av til arealformål landbruk, natur og friluftsliv, LNF.

Figur 1-4 Utsnitt fra kommuneplanens arealdel. Kilde: Kommunekart

BÅNDLAGTE OMRÅDER (PBL §20-4, 1.ledd nr. 4)

Båndlagt, lov om naturvern
Båndlegging etter annet lovverk

Rett nord for omsøkt område ligger Forollhogna nasjonalpark med svart skravur i kommuneplankartet.

Lovgrunnlag

Søknad om tiltaket skal vurderes etter § 20-1 i. i plan- og bygningsloven og siden saken berører naturmangfold skal den også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven.

Innholdet i søknaden

Det er søkt om tillatelse til tiltak på Gamle Londalsvei. I tillegg til søknadsskjemaet er det lagt ved brev som svarer ut spørsmål kommunen har stilt tiltakshaverne tidligere. Svarene er gjengitt i kursiv under:

Historikken til vegen

«Vegen i den traseen den går i dag ble bygd i 1948-49 av Jon Storgjelten som hadde sæter i Londalen. Veien fulgte stort sett den gamle kjerreveien. Arbeidet ble utført med traktor og molskuff, og ble da farbar for mjølk- og fløtekjøring med lastebil. Den ble utbedret med gravemaskin rundt 1960, og hele strekningen var framkommelig for bil. Rundt 1970 ble det bygd ny vei fra Vangstrøvollan og til Londalen. Den gamle veien ble fortsatt brukt og vært farbar for bil opp til snuplass på toppen helt til

de siste 4-5 åra. Dårlige grøfter og stikkrenner førte til utvasking av veibane. Både Sameiet Vingelen Utmarkslag og Vingelen Sameie ville vedlikeholde veien og har bidratt økonomisk.»

Dagens bruk

Søkerne skriver om den faktiske bruk av vegen og hvilke brukergrupper som har tilgang på vegen. «Veien er en del av veinettet til Veisameiet i Sameiet Vingelen Utmarkslag. Faktisk bruk av veien er i hovedsak jordbruksnæringas utmarksbruk som beiteettersyn og skogsdrift samt jakt og rekreasjon. Traseen er og brukt til skiløype på vinteren. Alle som betaler bompenger, har tilgang på veien.»

Ansvarlig for tiltaket

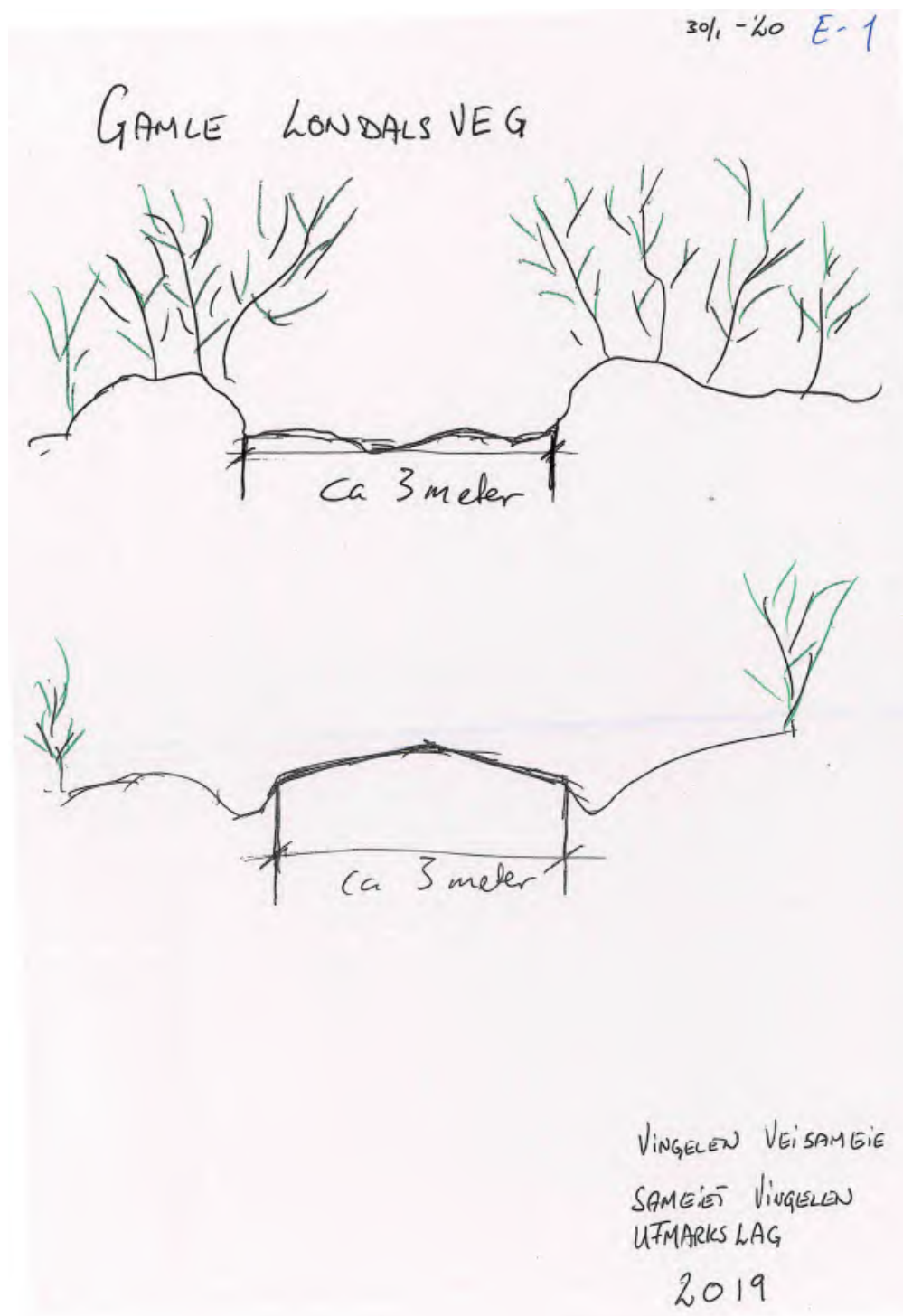
«Det er Sameiet Vingelen Utmarkslag og Vingelen Veisameie som er ansvarlige for tiltaket.»

Mål og hensikt med tiltaket

«Tiltaket er vedlikehold av en vei som har hatt stort etterslep på dette over flere år. Hensikt og mål er bedre farbarhet.»

Beskrivelse av hva som er utført

«Det ble klippet biovirke langs veikantene først. Veien ble profilert. Det er anlagt grøfter på begge sider og lagt ned nye stikkrenner. Veien går der den gikk før vedlikehold. Bredde på kjørebane er den samme som før. Det er tilkjørt noe bærelag og grusa med topplag. Veiskulder og grøfter er tilsådd med naturblanding av gras. Grøftearealet kan oppfattes som noe større, men det måtte til for å få god profil på veien. Dette vil på få år vegetere seg, og veien framstår breddemessig som før vedlikeholdet. Snuplass på toppen er som før, i tillegg er det i samråd med grunneier og Vingelen Sameie laget en plass litt lenger ned som kan brukes til lunning av skogsvirke og til evt. parkering ved jakt. Det er satt opp stolper i krysset ved Nestebyvollen, med mulighet for å stenge veien med kjetting og lås. Dette for å hindre trafikk, og skader på veien i vårløsninga. Se og eget kart og profil. 4.»

Figur 5 Profil av vegen. Kilde: Søknad

Hvilken vegklasse er tiltaket utført etter?

«Veien i vegklasse 3 i driftsplanen til Vingelen utmarkslag. Vegen er vedlikeholdt så den er farbar for personbil og tyngre kjøretøy utenom vårløsninga.».

Vurdering etter plan- og bygningsloven

Søknad om tillatelse til tiltak er vurdert til å skulle behandles etter plan- og bygningsloven kap 20. Formålet med tiltaket i søknaden er i tråd med arealformål LNF satt i kommuneplanens arealdel.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge Miljødirektoratet er Naturmangfoldloven en lov som gjelder for alle offentlige myndigheter som gjør beslutninger som påvirker natur. Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk omhandler:

- Forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystem
- Aktsomhetsplikt
- Miljørettslige prinsipper

«Formålet med naturmangfoldloven er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

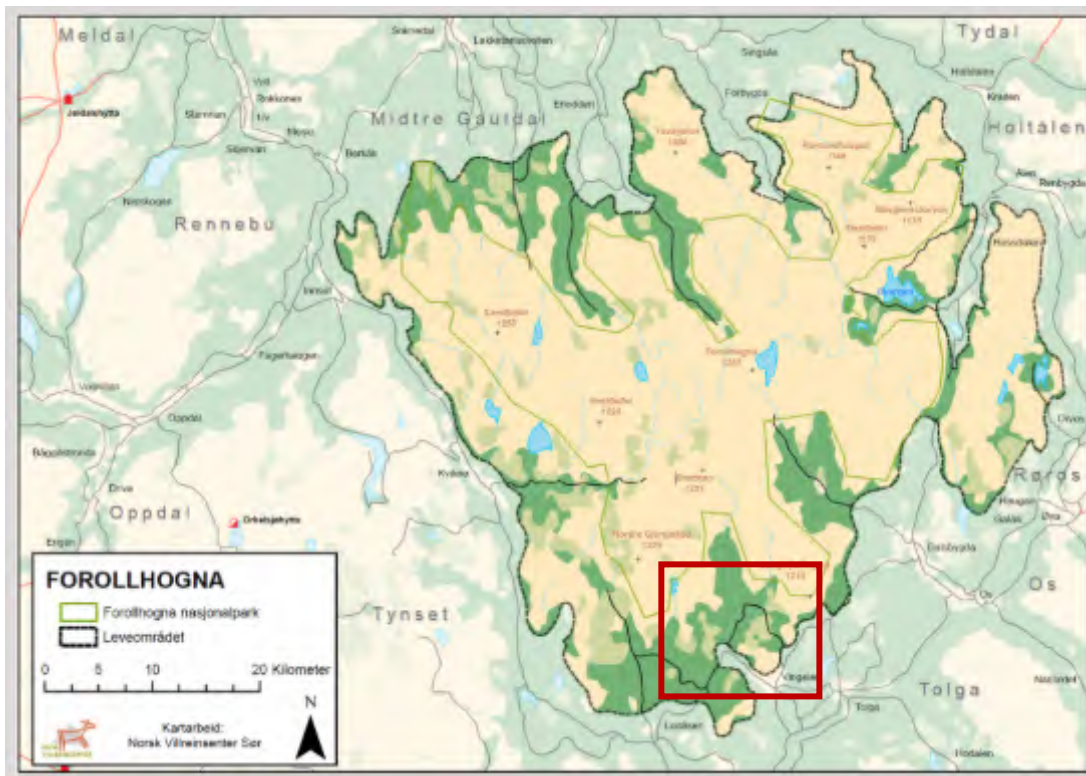
«Villrein er en såkalt ansvarsart, som Norge er særlig forpliktet til å ta vare på. Kommuner og andre myndigheter har ansvar for å hindre skade på villreinens leveområder, gjennom bruk av plan- og bygningsloven og annet lovverk. For å ta vare på villreinen ble det sommeren 2020 fastsatt en miljøkvalitetsnorm av Klima- og miljødepartementet. Miljøkvalitetsnormen setter krav til

- 1) bestandsforholdene,*
- 2) lavbeitene og*
- 3) leveområde og menneskelig påvirkning. Normen er retningsgivende. Dette følger av naturmangfoldloven § 13»*

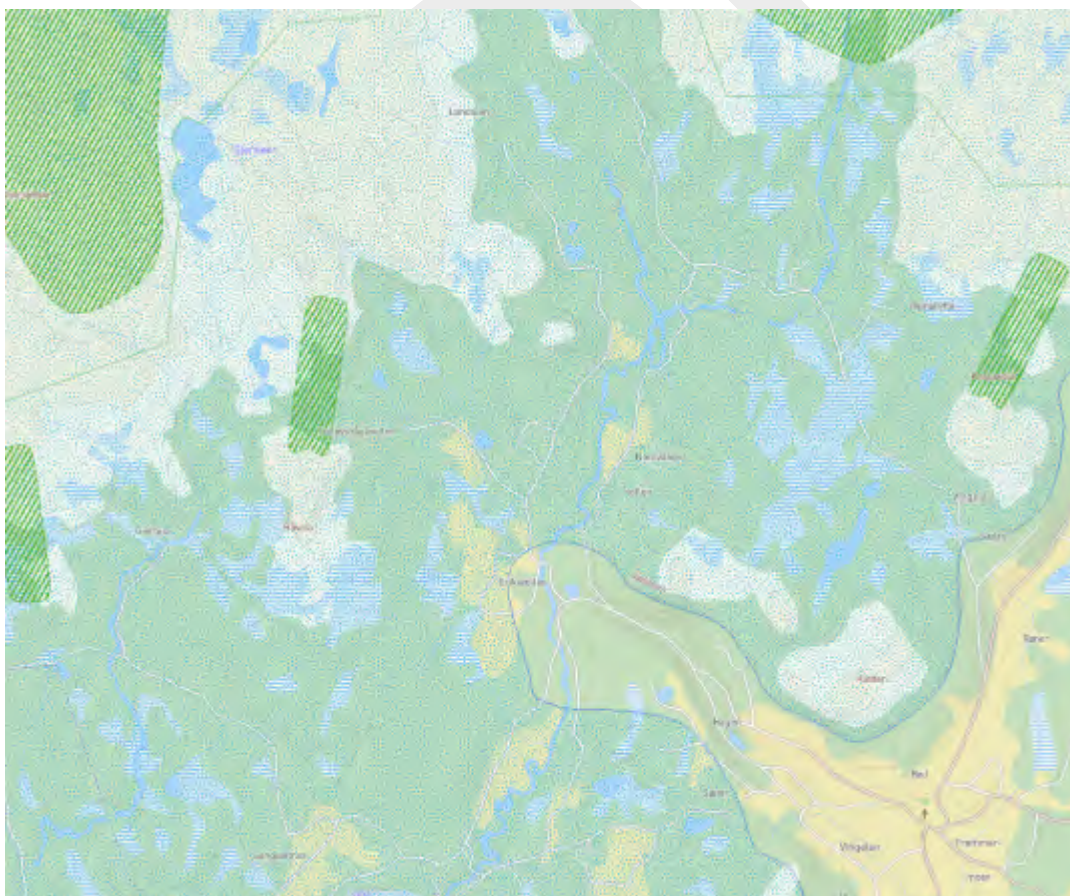
Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper er gitt i §§ 8-12 og blir omhandlet i det videre:
§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget av naturmangfold og naturverdier skal baseres på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypens utbredelse og økologisk tilstand. Vurderingene er basert på informasjon hentet fra offentlige databaser som Artsdatabankens Artskart og Økologiske grunnkart, Miljødirektoratets «Naturbase», NIBIOs «Kilden», kommunekart og Norsk villreinsenter.

Omsøkte tiltak ligger i leveområdet til villrein i Forollhogna. Det er ikke foretatt feltarbeid i området i forbindelse med denne søknaden, og eksisterende kunnskap er derfor lagt til grunn. Området er kartlagt tidligere, og det er sikkert hvilke naturtyper og arter som er til stede i søknadsområdet. Kunnskapsgrunnlaget er derfor tilstrekkelig til å vurdere påvirkning på naturtyper og arter presist.

Figur 1-6 Forollhogna nasjonalpark og villreinens leveområde. Kilde: Norsk villreinsenter

Figur 1-7 Utsnitt av kommune kart med villreinens leveområde. Kilde: Kommune kart

Det er kjent at villrein blir påvirket av menneskelig aktivitet og ferdsel. En negativ effekt av utbygging og opprusting av veier i villreinområder er at reinen vegrer seg for å krysse veiene. Det er påvist i

mange forskningsprosjekter at menneskelig ferdsel og forstyrrelser påvirker villreinen negativt. Høringspartene i denne saken bidrar med kunnskap på fagfeltet.

Svartåsrabben ligger innafor fokusområdet Ørvilldalen-Svartåsen slik det er kartlagt i forbindelse med kvalitetsnorm for villrein, kunnskapsgrunnlag for delnorm 3 i Forollhogna. Det blir framheva som viktig vårbeite for fostringsflokker, men kartgrunnlaget viser også at området brukes hele året. Det er rimelig å tro at omsøkte tiltak vil påvirke naturmangfoldet og villreinens leveområde negativt.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i de tilfellene der en avgjørelse blir fattet uten tilstrekkelig kunnskap om hvilken innvirkning den vil ha på naturmiljøet. I slike tilfeller skal det tas sikte på å unngå mulig *vesentlig* skade på naturmangfoldet.

I denne saken er kunnskapsgrunnlaget godt nok, og det konkluderes med å avslå søknaden.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Den planlagte bruken av området skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En kjenner ikke til annen vesentlig belastning som må ses i sammenheng med det foreslåtte tiltaket.

Forvaltningsmålene sier at arter, naturtyper og økosystem skal ivaretas i et langsiktig perspektiv i levedyktige bestander. Villrein er utsatt for belastning av mange tiltak og omsøkte tiltak vil bidra negativ til en samlet belastning.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse

Tiltakshaver blir belastet med de kostnadene en eventuell miljøforringelse fører med seg. Denne forutsetningen kommer til nytte dersom tiltak vil medføre skade på naturmangfoldet. Det kan settes vilkår for å begrense skade på naturmangfoldet. I denne konkrete saken er det ikke aktuelt da det innstilles på å gi avslag på søknaden.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsområder

Hensynet til naturmangfoldet skal generelt sett ha stor vekt i vurderingene som blir gjort. Formålet er å ta sikte på å unngå eller avgrense skader på naturmangfoldet. Hensynet til naturmangfoldet gjør at en her vil avslå søknad om tillatelse til tiltak.

Vurdering av nytte kontra hensyn til naturmangfold

Tiltakshaver opplyser at formålet med oppgraderingen av veganlegget er jordbruksnæringas utmarksbruk, som beiteettersyn, skogsdrift, jakt og rekreasjon.

Vegen til Svartåsrabben leder inn til viktige områder for villreinen og har begrensa med næringsmessige nytteformål.

- Det er ikke dyrkamark i området som krever transport av utstyr og utbytte.
- Skogsdriften i fjellområdene her er mer eller mindre begrenset til uttak av ved.
- Beiteettersyn i området er mulig via andre veger.

Friluftss formål som jakt og rekreasjon er reelle grunner til å kunne opprettholde en veg inn i området. Nyten av omsøkte tiltak må vurderes opp mot hensynet til naturmangfold, og økt mulighet for utøvelse av friluftsliv vil ikke veie opp ulempene for naturmangfoldet.

Omsøkte tiltak vil ruste opp en eksisterende veg og vil føre til økt bruk av vegen. Økt bruk vil påvirke villreinens leveområde negativt.

Det er et nasjonalt mål om å redusere det samlede volumet av motorisert ferdsel i utmark, samt redusere forstyrrelser i viktige og sårbare områder for villrein.

Konklusjon: Omsøkte tiltak vil gi negativ innvirkning på villreinens leveområde og kan ikke tillates. Hensynet til villreinens leveområde er satt høyere enn nytten for landbruk og friluftsliv i denne konkrete saken.

Vedtak

Tolga kommune avslår søknad om tillatelse til vedlikehold av Gamle Londalsvei som omsøkt på gnr 7 bnr 1.

Begrunnelsen for vedtaket er at tiltaket vil medføre inngrep i leveområdet til villrein og at hensynet til villreinens leveområde veier tyngre enn nytten av det omsøkte tiltaket.

Vedtaket har hjemmel i plan- og bygningsloven § 20-1 I og naturmangfoldloven §§ 8-12.

Klage på vedtak:

Du har rett til å klage på vedtaket som du har fått melding om.

Klagefristen er 3 uker fra du mottok melding om vedtaket. Dersom du klager for sent, kan vi se bort fra klagen. Du kan søke om å få forlenget fristen.

I klagen må det presiseres hvilket vedtak det klages over, hva som er årsaken til klagen og evt. hvilke endringer som du ønsker. Det bør også opplyses om eventuelle andre forhold som kan ha betydning for klagen. Klagen må undertegnes.

Klagen skal sendes til kommunen, som vil vurdere saken på nytt. Dersom vedtaket opprettholdes helt eller delvis, vil saken bli oversendt til Statsforvalteren i Innlandet, som er klageinstans, for endelig avgjørelse.

Du har anledning til å se dokumentene i saken. Du må i tilfelle ta kontakt med oss. Vi vil også kunne gi nærmere opplysninger om framgangsmåten ved klagebehandlingen.

Med hilsen

Frode Fossbakken
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til:

Forollhogna Villreinald	c/o Fjellstyrekontoret i Ålen Graftåsvegen 9	7380	Ålen
Innlandet Fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftssenteret	2325	Hamar
Nasjonalparkstyret i Forollhogna			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	Lillehammer
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	Steinkjer

Til Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Deres referansenummer:
2023/2873

Referansenummer Miljødirektoratet:
2023/6439

Capella Minerals Norway AS

C/- I M Ruud Regnskap AS
Salmakertunet 2, 1423 Ski.
Org. no.: 922 060 843

E-post: ericr@capellaminerals.com
Tel: +34.711.725.807

Alen, April 1, 2025.

Hessjøfeltet Summer 2025 Drill Program

Dear Committee Members,

With reference to your letter dated December 16, 2024, in which approval was granted for the postponement of Capella Minerals Norway AS's ("Capella") drilling permits on the Hessjøfeltet project to Summer, 2025, I would like to provide you with the following update for your consideration:

- i) Capella is currently in the process of ensuring that adequate funding is in place to cover both the proposed drill program and all associated support and environmental protection considerations. We do expect these arrangements to be in place very shortly and, as such, we are confident that the Summer 2025 drill program will proceed.
- ii) It is duly noted that the earliest start date for the Hessjøfeltet drill program will be July 15, 2025. Similarly, it is also noted the requirement to commence with the transportation of some support materials to site with snowmobile during April (although the largest piece of equipment, the track mounted drill rig, can only be taken in in July).
- iii) We also expect the Hessjøfeltet drill program to be undertaken by Norwegian drill company Arctic Drilling, who in 2023 successfully completed a first drill program at the nearby Kjøli project.

We do sincerely appreciate the support that we have received to date, and we do look forward to advancing the Hessjøfeltet project in a timely and sustainable manner for the benefit of all stakeholders.

Vennlig hilsen

Capella Minerals Norway AS

Eric Roth, Ph.D. F. AusIMM
Director

Til Direktoratet for mineralforvaltning
post@dirmin.no

Trondheim 14. april 2025

Prøveboring ved Hessjøgruva, Holtålen kommune

I Fjell-Ljom 29.02.2024 forteller Adm dir. Eric Roth i Capella Minerals Norway at de gikk tom for penger og at de har solgt leterettigheten ved Hessjøgruva til Polar Transition Minerals. Hvis så er tilfelle foreligger det ikke en gyldig tillatelse for prøveboring.

I Arbeidets Rett 01.04.2025 skriver avisen at Capella Minerals skal drive prøveboring ved Hessjøgruva. Hvem har rettighetene og hvem har ansvaret?

Capella Minerals Norway ble etablert i 2019 med aksjekapital på 30 tusen. De har inngått en avtale med Hessjøgruva AS om leterettigheter. Selskapet har ingen aktivitet før i 2021. De har til og med 2023 akumulert underskudd på 18 mill. Driften finansieres med lån fra eier Ndr Guernsey Ltd.

Polar Transition Minerals ble etablert oktober 2022 med en egenkapital på 75 tusen. Ingen inntekt og 400 tusen kostnader i 2023. Vi merker oss at Ivar Sund Fossum, daglig leder i Nordic Maining, er styremedlem. Nordic Maining er etter det vi forstår ikke inne på eiersiden.

Det begynner å ligne en organisering i selskapsstruktur som gjør det enkelt å fraskrive seg økonomisk- og miljømessig ansvar.

Naturvernforbundet klaget i juni 2023 på vedtak gjort av forvaltningsstyret. Miljødirektoratet svarte følgende i august 2023:

Naturvernforbundet mener det bør stilles bankgaranti for kostnader knyttet til opprydding og tilbakeføring etter arbeidet. Miljødirektoratet viser til at det ikke er vanlig å kreve bankgaranti som vilkår for tillatelse. Vi forutsetter at virksomheten har evne til å oppfylle vilkårene om opprydding, og finner det ikke hensiktsmessig å kreve bankgaranti.

Styret i forvaltningen hadde søknad om andre gangs prøveboring oppe til ny behandling 19.12.2024. I den forbindelse bemerkes:

Nasjonalparkstyret vil påpeke manglende tilbakemelding om oppfølging av vilkår nr. 13 etter gjennomført befarings 23.06.2023 (av første prøveboring).

Punkt 13 i vedtaket

Det skal gjennomføres befarings etter arbeidets slutt for vurdering av eventuelle kjøreskader og terrengskader er tilstrekkelig utbedret. På befarings skal det, på tiltakshavers regning delta noen med restaureringskompetanse. Ved behov for opprydding og restaurering etter kjøreskader, skal tiltakshaver lage en plan for opprydding- og restaureringsarbeidet. Planen skal godkjennes av forvaltningsmyndighetens før igangsettelse. Tiltakshaver er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av nødvendige befaringer med nasjonalparkstyret, inkludert dokumentasjon (referat fra befaringer).

6. måneder etter befaring har Capella Minerals ikke gitt tilbakemelding i henhold til punkt 13. i forvaltningsstyrets vedtak.

«Mineralloven § 51. Dekning av kostnader ved opprydding og sikring

Direktoratet for mineralforvaltning kan pålegge den som vil foreta eller har satt i gang undersøkelser, herunder prøveuttak, eller drift på mineralforekomster, å stille økonomisk sikkerhet for gjennomføring av sikringstiltak etter § 49 og oppryddingstiltak etter § 50. Departementet kan gi forskrift om krav til sikkerhetsstillelsen»

Med henvisning til Mineralloven ønsker Naturvernforbundet, en ny vurdering av økonomisk sikkerhet for opprydding og en midlertidig stopp i arbeidet inntil det foreligger en avklaring på rettigheter og ansvar. Med bakgrunn i selskapenes svake økonomi bør vi avklare:

- Juridisk avklaring på hvem som er avtalepart og ansvarlig for prøveboringen. Hvem betaler regningen?
- Avtalepart bør fremlegge en finansieringsplan på omsøkte prøveboring.
- Avtalepart stiller en bankgaranti eller annen finansiell sikkerhet som dekker reetablering av natur i forbindelse med punkt 13 i vedtaket fra forvaltningsstyret i Forollhogna Nasjonalpark.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Trøndelag
Magne Vågsland

Kopi:
Miljødirektoratet
Statsforvalteren i Trøndelag
Forvaltningsstyret i Forollhogna Nasjonalpark
Holtålen Kommune

ST 19/2025 Delegerete saker

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Dalsbygda Beitelag ved leder Randi Brenn

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/14831-2 432.3

Deres ref.

Dato 30.01.2025

Delegert sak nr

13/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein - 2025 - 2028 - Dalsbygda Beitelag

Vi viser til søknad av 10.12.2024 om dispensasjon for bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein i eget beiteområde innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Det er opprettet eget søknadsskjema om bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein som beitlagene benytter ved søknad hvor det er bedt om opplysninger om omfang av transportbehov, hvem som skal kjører, samt kart som viser både saltsteinplasser og kjørerute.

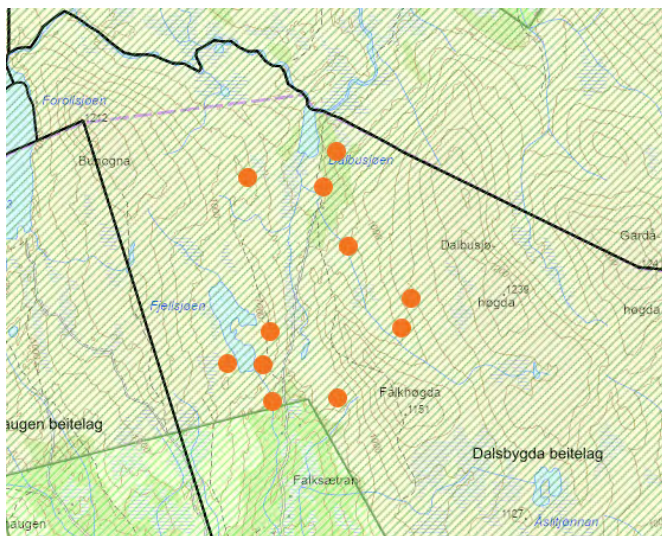
Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Dalsbygda Beitelag ved leder Randi Brenn dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein til eget beiteområde innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 10 kjøredager med snøscooter m/slede på godt snødekt mark for utkjøring av saltstein i eget beiteområde for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser steinsteinplassene for Dalsbygda Beitelag innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til saltsteinplassene, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året.
Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Søker – Dalsbygda Beitelag ved leder Randi Brenn er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere i beitelaget.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav c).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder nyttetransport for landbruksnæring i utmark. Forvaltningsplanen gir føringer om at når transportoppdraget er godt organisert for hele beitelaget slik at antall turer begrenses til det nødvendige, samt at det benyttes faste kjøretraséer, kan det gis flerårige tillatelser for utkjøring av saltstein. Søknaden er i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Dalsbygda Beitelag

Kopi til:

Os kommune
Statsforvalteren i Innlandet
Villreinnemnda for Forollhogna
Villreinutvalget for Forollhogna

Rytrøa 14
Postboks 987

2550
2604

OS I ØSTERDALEN
LILLEHAMMER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Kjell Schärer
Bjørgeveien 120
2512 Kvikne

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/1174-2 432.3

Deres ref.

Dato 31.01.2025

Delegert vedtak nr.

14/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat - bruk av snøscooter for transport til egen seter ved Gjontjønnan - 2025 - 2027 - Kjell Schärer

Vi viser til din søknad, oversendt av Tynset kommune, om flerårig tillatelse til bruk av snøscooter med slede for transport av ved og tilsyn til egen seter på Grøntjønnan i Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

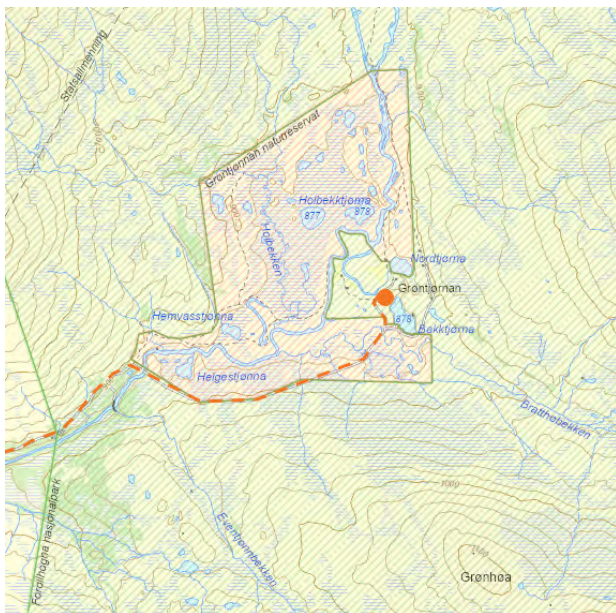
Nærmere saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Kjell Schärer, Kvikne dispensasjon fra hhv. Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 og Forskrift om Grøntjønnan naturreservat, Kap. IV, punkt 4 for bruk av egen snøscooter med slede for transport av ved og tilsyn til egen seter på Grøntjønnan innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder: for *inntil 3 turer pr. vinter* for bruk av snøscooter med slede for kjøring på godt snødekt mark til egen seter på Grøntjønnan for 3-årsperioden 2025 -2027 fram til 15. april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser at kjøretraséen etter Plasseterveien og Grøntjønnveien fram til egen seter går innenfor både Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat.

Vilkår for tillatelsen

1. Tillatelsen gjelder for Kjell Schärer, og er knyttet til bruken av egen seter.
2. Transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Hjemmel:

Tillatelse til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a), samt vernebestemmelser for Grøntjønnan naturreservat kap. V, punkt 10.

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre er avklart i forvaltningsplanen for nasjonalparken, og at nasjonalparkstyret har en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport. Tilsyn med seterhus kan kombineres med transportoppdragene for øvrig. Siden det er sommerveg til setra på Grøntjønnan forventes det at mesteparten av

varetransport bør kunne foregå sommertid, og det gis derfor kun 3 turer pr. vinter slik forvaltningspraksisen er for øvrige setre, buer og hytter innenfor nasjonalparken.

Søker er lokalkjent og det forventes at det her tas de nødvendige hensynene for å unngå forstyrrelse av naturmiljøet. Det settes vilkår om aktsomhet til naturmiljøet og særlig i forhold til villreinen derom den oppholder seg i området.

Det stilles krav om at kjørebok skal leveres etter avsluttet sesong. Dette gjøres for alle nye tillatelser for motorisert ferdsel i nasjonalparken fra 2025. Bakgrunnen er at det forventes at i løpet denne 4-årsperioden vil bli oppstart av revisjon av forvaltningsplanen for både Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat, og at man derfor ønsker å få en oversikt over omfanget med motorisert ferdsel som en del av kunnskapsgrunnlaget for revisjonen av forvaltningsplanene.

Når tilstrekkelig hensyn tas i forbindelse med transportoppdraget, vurderes tiltaket ikke å påvirke verneverdiene nevneverdig, og at tillatelsen ikke skaper en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom, og søke er selv ansvarlig for at dette er i orden.

Tynset kommune, som motorferdselsmyndighet, skal også behandle din søknad, og kommunen settes derfor i kopi slik at de kan ferdigbehandle din søknad.

Vi gjør videre oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Tynset kommune
Statsforvalteren i Innlandet
Kvikne utmarksråd

Postboks 987
Vollan gård

2500
2604
2512

TYNSET
LILLEHAMMER
KVIKNE

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Fjellstyrene i Midtre Gauldal
Svartøya 19 a
7290 STØREN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/1488-2

Deres ref.

Dato 07.02.2025

Delegert vedtak nr.

15/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - for bruk av snøscooter til transport av ved, propan m.m. til åpne buer i fjellet - 2025-2028 - fjellstyrene i Midtre Gauldal

Vi viser til søknad av 24.01.2025 om flerårig tillatelse til bruk av snøscooter for transport av ved, propan mm og for vedlikehold av fjellstyrenes åpne buer i fjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Daglig leder/fjelloppsyn for Singsås -, Budal og Soknedal fjellstyrer søker i en felles søknad for fjellstyrene i Midtre Gauldal om bruk av snøscooter for transport av ved, propan og for vedlikehold av fjellstyrenes åpne buer i Forollhogna nasjonalpark. Det søkes for perioden for 4-årsperioden 2025-2028.

Det følger en oversikt over fjellstyrenes buer og gammer – alt 14 stk., og anslått omfang av transportbehov (antall turer) knyttet til den enkelte bu, og hvilke buer hvor transport kan samordnes.

Videre beskrives det i søknaden at det kan oppstå enkelte situasjoner der andre enn daglig leder/fjelloppsynet kan være sjåfører for oppdragene, og det vises til styremedlemmer og eventuelle innleide håndverkere.

Ordinært vedlikehold og reparasjoner av eksisterende bygninger som ikke medfører fasadeendringer, kan utføres uten nærmere søknader og avklaringer med forvaltningsmyndigheten.

Det vises til vedlegg for nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i saken.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

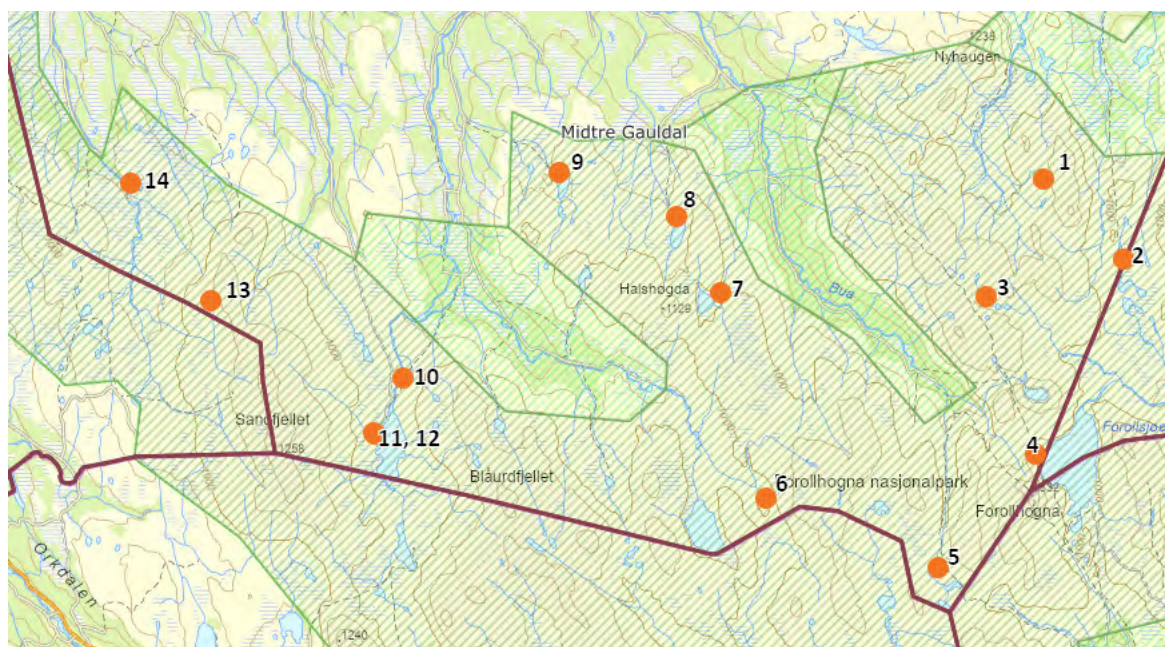
Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir fjellstyrene i Midtre Gauldal ved daglig leder og fjelloppsyn Ståle Solem dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for transport ved, propan m.m. og vedlikehold av fjellstyrenes buer innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for bruk av snøscooter med slede på godt snødekt mark for transport av ved, propan m.m. samt for mindre vedlikeholdstiltak på fjellstyrenes buer for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Kartutsnitt som viser plassering av fjellstyrenes buer innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. I tillegg fjelloppsyn/dagligleder Ståle Solem, kan styremedlemmer i de respektive fjellstyrene være sjåfører og eventuelle innleide håndverkere som skal gjennomføre oppdrag for fjellstyrene.
2. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig for både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av transporten. 2 snøscootere sammen tellers som 2 turer.
3. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget fram til buene, og så langt det tar seg gjøre skal transportoppdraget samordnes for å redusere omfanget av motorferdselen i nasjonalparken.
4. Transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet jf. naturmangfoldlovens § 6 om aktsomhetsplikten. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.

5. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – daglig leder og fjelloppsyn Ståle Solem er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere i fjellstyrene og eventuelle håndverkere som skal gjennomføre oppdrag for fjellstyrene.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden omhandler transportoppdrag av ved, propan m.m. til buer i fjellet som ikke har sommerveg, og at dette er en fornying av tidligere tillatelser. Dette er mindre fjellbuer som står åpnet for allmenheten, og som blir benyttet av jegere, fiskere, turfolk, skoleklasser, beitenæringen og allmenheten ellers. Formålet med denne type transport er hjemlet i forskriften, og tillatelsen er gitt i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark og nasjonalparkstyrets forvaltningspraksis for omsøkte formål.

Fjellstyrene har et godt organisert opplegg hvor det benyttes faste kjøretraséer og transportoppdragene koordineres på en slik måte at omfanget av motorferdselen holdes nede på et minimum. Det er mindre hensiktsmessig å sette et begrenset antall turer/kjøredager da det i stor grad skjer en samordning av transportoppdragene. Det blir utstedt en kjørebok for hvert av de tre fjellstyrene Singsås, Budal og Soknedal slik at omfanget av transporten blir dokumentet. Dette er nærmere beskrevet og drøftet i «vurderinger» som følger i vedlegg.

For alle nye tillatelser for motorisert ferdsel i nasjonalparken fra 2025 er det stilt vilkår om føring og levering av kjørebok, eventuell rapport over transportoppdraget.

Bakgrunnen er at det forventes at i løpet denne 4-årsperioden vil bli oppstart av revisjon av forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark, og at man ønsker å få en oversikt

over omfanget med motorisert ferdsel som en del av kunnskapsgrunnlaget for revisjonsarbeidet.

Transportoppdragene vil bli utført av lokalkjent fjelloppsyn og mannskap som har fjellerfaring og kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget. Det settes vilkår om siste dato for kjøring av hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Når vilkårene som er satt for å ta de nødvendige hensyn til naturmiljøet følges opp, forventes det at transportoppdraget ikke skal ha større negativ påvirkning av verneverdiene. Denne tillatelsen forventes heller ikke skal skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok for de respektive fjellstyrene sendes ut i egen forsendelse til fjellstyrekontoret for Midtre Gauldal.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- 1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - fjellstyrene i Midtre Gauldal

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune
Statskog SF
Statsforvalteren i Trøndelag
Villreinnemnda for Forollhogna
Villreinutvalget for Forollhogna

Rørosveien 11
Postboks 63 Sentrum
Postboks 2600

7290	STØREN
7801	NAMSOS
7734	STEINKJER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Fjellstyrene i Holtålen

7380 ÅLEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/1647-2 432.3

Deres ref.

Dato 07.02.2025

Delegert sak nr

16/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av ved, propan og utstyr til fjellstyrens buer i fjellet - 2025-2028 - Fjellstyrene i Holtålen

Vi viser til søknad av 24.01.2025 om flerårig tillatelse til bruk av snøscooter for transport av ved, propan og utstyr til fjellstyrenes åpne buer i fjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Fjellopssynet for fjellstyrene i Holtålen søker om bruk av snøscooter for transport av ved, propan og annet utstyr til fjellstyrenes åpne buer i Forollhogna nasjonalpark. Det søkes for perioden for 4-årsperioden 2025-2028.

Det følger kart med søknaden som viser aktuelle kjøretraséer fram til fjellbuene, samt kjøretrase til Ledalsbua der det må kjøres litt innom nasjonalparken for å komme til bua som ligger i landskapsvernområdet.

Det vises til vedlegg for nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i saken.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir fjellstyrene i Holtålen ved fjellopssyn Helene G. Lillevold dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for transport ved, propan m.m. til fjellstyrenes buer innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer pr. bu pr. vinter for snøscooter med slede på godt snødekt mark til hhv. Langtjønnebua, Forollsjøbua og Gruvdalsbua, samt bruk av kjøretrasé innenfor nasjonalparken til Ledalsbua for 4-års-perioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Kartutsnitt som viser aktuelle kjøretraséer til hhv. Langtjønnebua, Forollsjøbua og Gruvdalsbua, samt aktuelle kjøretraséer til Ledalsbua.

Vilkår:

1. I tillegg fjelloppsyn Helene G. Lillevold, kan styremedlemmer til fjellstyrene i Holtålen følge med på egen snøscooter.
2. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig for både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av transporten. 2 snøscootere sammen tellers som 2 turer.
3. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget fram til buene, og så langt det tar seg gjøre skal transportoppdraget samordnes for å redusere omfanget av motorferdselen i nasjonalparken.
4. Transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet jf. naturmangfoldlovens § 6 om aktsomhetsplikten. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.

5. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjørebooka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – fjelloppsyn Helene G. Lillevold er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere i fjellstyrene som skal gjennomføre transportoppdrag for fjellstyrene.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at dette er en fornying av tidligere tillatelser og at søknaden omhandler transportoppdrag av ved, propan m.m. til buer i fjellet som ikke har sommerveg. Dette er mindre fjellbuer som står åpnet for allmenheten, og som blir benyttet av jegere, fiskere, turfolk, skoleklasser, beitenæringen og allmenheten ellers. Formålet med denne type transport er hjemlet i forskriften, og tillatelsen er gitt i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark og nasjonalparkstyrets forvaltningspraksis for omsøkte formål.

Fjellstyrene har et godt organisert opplegg hvor det benyttes faste kjøretraséer og transportoppdragene koordineres på en slik måte at omfanget av motorferdselen holdes nede på et minimum.

Transportoppdragene vil bli utført av lokalkjent fjelloppsyn og mannskap som har fjellerfaring og kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget. Det settes vilkår om siste dato for kjøring av hensyn til kalvingstiden for villreinen.

For alle nye tillatelser for motorisert ferdsel i nasjonalparken fra 2025 er det stilt vilkår om føring og levering av kjørebok. Bakgrunnen er at det i løpet denne 4-årsperioden forventes oppstart av revisjon av forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark, og at

man ønsker å få en oversikt over omfanget med motorisert ferdsel som en del av kunnskapsgrunnlaget for revisjonsarbeidet.

Når vilkårene som er satt for å ta de nødvendige hensyn til naturmiljøet følges opp, forventes det at transportoppdraget ikke skal ha større negativ påvirkning av verneverdiene. Denne tillatelsen forventes heller ikke skal skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til fjellstyrekontoret for Holtålen.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - fjellstyrene i Holtålen

Kopi til:

Holtålen kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Statskog SF
Villreinnemnda for Forollhogna
Villreinutvalget for Forollhogna

Helsetunet 7
Postboks 2600
Postboks 63 Sentrum

7380	ÅLEN
7734	STEINKJER
7801	NAMSOS

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Hanne Endalsvoll Enlid
Endalsveien 286
7298 Budalen

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/1969-2 432.3

Deres ref.

Dato 11.02.2025

Delegert vedtak nr.

17/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av egen snøscooter for transport av ved, propan og utstyr m.m. til egen bu ved Blåortjønna - 2025 - 2028 - Hanne Endalsvoll Enlid

Vi viser til søknad av 29.01.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av ved, propan, utstyr mm. til egen bu ved Blåortjønna innen Forollhogna nasjonalpark i Midtre Gauldal kommune.

Saksopplysninger

Det søkes om flerårig tillatelse for bruk av snøscooter for transport av ved, propan mm. til egen bu ved Blåortjønna. Det søkes også om 2 turer i tillegg for transport av ny seng i bua. Søknaden omfatter 4 personer i familie med tilhørighet til bua.

Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Hanne Endalsvoll Enlid dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport til egen bu innenfor Forollhogna nasjonalpark i Midtre Gauldal kommune.

Tillatelsen gjelder: for inntil 3 turer pr. år for bruk av snøscooter med slede på godt snødekt mark for transport av ved, propan m.m. til egen bu ved Blåortjønna for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

For 2025 gis det 2 turer i tillegg for transport av utstyr til bua, og disse turene må utføres samtidig med de ordinære turene.

Nasjonalpark

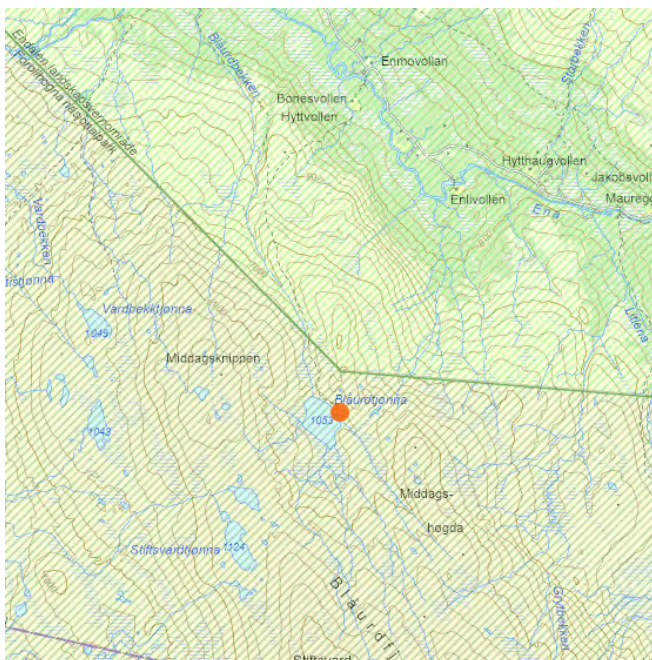
Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser plassering av bua ved Blåortjønna.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget. 2 snøscootere sammen tellers som 2 turer.
2. De 2 turene som er gitt i tillegg for 2025 skal utføres sammen med 2 av de 3 «ordinære» turene, og føres i kjøreboka for 2025.
3. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til bua, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
4. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – Hanne Endalsvoll Enlid er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for *Ivar Enlid, Vegard Enlid, Ingebrigt Enlid og Jan Petter Endalsvoll* som sjåførere.

Hjemmel for vedtaket:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport.

Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

Bua ved Blåortjønna står åpen for allmenheten og forbruket av ved og propan kan være noe større enn det som er til egen forbruk, og derfor nødvendig med et par turer i tillegg for å dekke transportbehov for ekstra utstyr og materialer til bua. For 2025 gis det derfor i tillegg 2 turer for transport av utstyr, og det settes vilkår om at tilleggsturene skal utføres i samband med de «ordinære» 3 kjøreturene for å minimere belastningen på naturmiljøet.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sette vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Vedlegg- Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Enlid

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Budal fjellstyre	Svartøya 19 a	7290	STØREN
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Villreinnemnda for Forollhogna			
Villreinutvalget for Forollhogna			

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

KVIKNE FJELLSTYRE
Vollanveien 221
2512 KVIKNE

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2022/12314-12 432.3

Deres ref.

Dato 12.02.2025

Delegert vedtak nr.

18/2025

Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for uttransport av rivingsmaterialer etter restaureringen av dammen ved Nedre Grønlitjønna

Vi viser til søknad av 12.02.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for uttransport av rivingsmaterialer etter restaurering av dammen ved Nedre Grønlitjønna innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Kvikne fjellstyre søker med dette om å få benytte snøscooter for å hente ut de gamle materialene etter restaureringsarbeidet av dammen ved Nedre Grønlitjønna innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det søkes om 2 turer, eventuelt at to snøscootere kjører sammen. Det følger kart med søknaden som viser aktuelle kjøretrase.

Tiltaket med restaurering av dammen ved Nedre Grønlitjønna har vært behandlet nasjonalparkstyret i 2023 hvor det ble gitt tillatelser til også nødvendig bruk av motorferdsel for transport av materialer og bruk av gravemaskin. Her burde forvaltningsmyndigheten også stilt vilkår om opprydding og fjerning av rivingsmaterialer, samt sørget for at tillatelsen også omfattet bruk av snøscooter for uttransporten.

Saken om restaureringen av dammen inkludert bruk av motoriserte kjøretøyer for nødvendig transport ble er godt utredet i forbindelse med nasjonalparkstyret sin behandling, og for nærmere saksopplysninger henvises derfor til nasjonalparkstyresak 5/2023.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Bruk av snøscooter for dette formålet er ikke hjemlet i vernebestemmelsene, og søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Kvikne fjellstyre ved fjelloppsyn Øyvind Lønnebotn dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for uttransport av rivingsmaterialer etter restaurering av dammen ved Nedre Grønlitjønna innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Dispensasjonen gjelder: for 2 turer for bruk av snøscooter med slede på godt snødekt mark for uttransport av rivingsmaterialer etter restaurering av dammen ved Nedre Grønlitjønna i løpet av vinteren 2025 hvor siste kjøredag er 15. april, jf. kartutsnitt.

Kartutsnitt som viser kjøretraséen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget. 2 snøscootere sammen tellers som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til bua, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal gis *tilbakemelding* til nasjonalparkstyret så snart transportoppdraget er gjennomført, og senest innen 1. mai.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Hjemmel:

Tillatelsen til bruk av snøscooter for transport av rivingsmaterialer er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 - første ledd.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at dette er et oppdrag som burde ha vært en del av tillatelsen til tiltaket med restaureringen av dammen ved Nedre Grønli tjønna. Det er imidlertid meget bra at Kvikne fjellstyre gjennomføre siste ledd av tiltaket med opprydding og uttransport av rivingsmaterialene fra den gamle dammen.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken settes det vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordres det til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

RENNEBU KOMMUNE
Statskog SF
Statsforvalteren i Trøndelag

Myrveien 1
Postboks 63 Sentrum
Postboks 2600

7391	RENNEBU
7801	NAMSOS
7734	STEINKJER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Arnfinn Wagnild
Hovesmoveien 65
7288 SOKNEDAL

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/2378-2 432.3

Deres ref.

Dato 18.02.2025

Delegert vedtak nr.

19/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av egen snøscooter for transport av ved, utstyr mm til egen hytte ved Hiåsjøen i Midtre Gauldal - 2025 - 2027 - Arnfinn Wagnild

Vi viser til søknad av 10.02.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport til egen hytte ved Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark i Midtre Gauldal kommune.

Saksopplysninger

Arnfinn Wagnild søker om en flerårig tillatelse for bruk av snøscooter for tilsyn og transport av ved og materialer til vedlikehold av hytta ved Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Søknadsskjemaet for Midtre Gauldal kommune er benyttet, og fyller kravene for opplysninger, samt at det følger kart som viser den aktuelle kjøretraséen mellom Haukfjellet og hytta/Midlisætra ved Hiåsjøen.

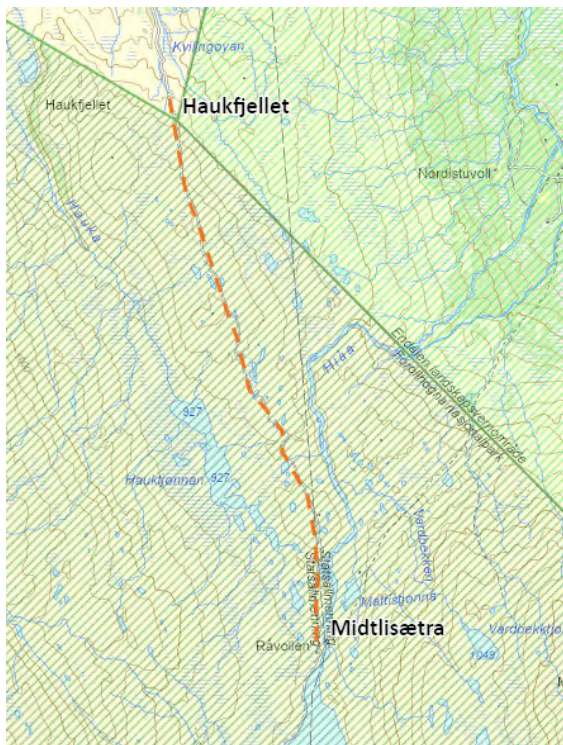
Nærmere som saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Arnfinn Wagnild, Soknedal dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport til egen hytte Midlisætra ved Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Tillatelsen gjelder for inntil 2 turer pr vinter for snøscooter med slede på godt snødekt mark for tilsyn og transport av ved, materialer m.m. til egen hytte Midtlisætra ved Hiåsjøen for 3-årsperioden 2025 - 2027 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Kartutsnitt som viser kjøretraséen mellom Haukfjellet og hytta/Midtlisætra ved Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige kjøretrasé for transporten, og kjøringen skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
2. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Fjellområdene ved Hiåsjøen er sentrale leve- og funksjonsområder for villreinen i Forollhogna, og motorisert ferdsel vinterstid inn hit bør derfor holdes ned på et minimum. Det søkes her om inntil 6 turer over en 3-årsperioden, noen som gir 2 turer pr vinter i 3 år. Selv om det er en forvaltningspraksis på at det kan gis inntil 3 turer pr. vinter, kan det ikke gis mer enn det som det her søkes om.

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sett vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av lokalkjente i fjellområdet som forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdselforskriften hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Arnfinn Wagnhild

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Soknedal fjellstyre	Svartøya 19 a	7290	STØREN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

DALSBYGDA JAKTLAG SA
c/o Meierigården Mosengveien 490
2552 DALSBYGDA

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/2586-2 432.3

Deres ref.

Dato 24.02.2025

Delegert vedtak nr.

20/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av ved, materialer og utstyr mm. til buer 2025-2028 - Dalsbygda jaktlag

Vi viser til søknad, journalført i vårt arkivsystem 17.02.2025 om fornying av dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av ved, materialer og utstyr m.m. til egne buer i fjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

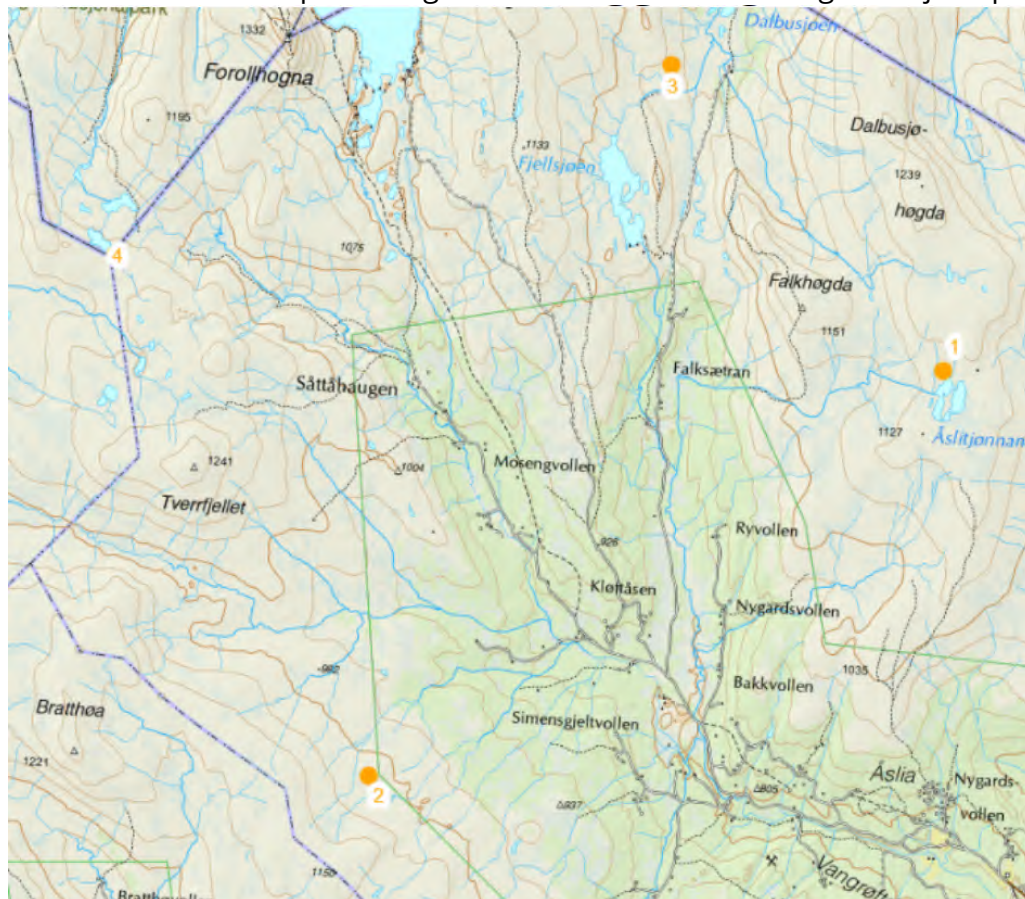
Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Dalsbygda jaktlag v/Roar Eckermann dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport av ved, propan m.m. innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer for snøscooter med slede på godt snødekt mark for transport av ved, propan m.m. til buone ved Åslitjønna (1), Håkkårabba-bua (2), Dalbusjøbua (3) og Rundflobua (4) for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser plassering av buene innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget. 2 snøscootere sammen telles som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til buene, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – Dalsbygda jaktlag v/daglig leder er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere for virksomheten.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelse på inntil 4 år for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

Med hensyn til likebehandling og presedens av tilsvarende saker innstiller forvalter på at antall turer på 3 opprettholdes. Dersom man skal åpne opp for flere antall turer ved flerårige tillatelser må dette tas opp som prinsipiell sak i nasjonalparkstyret.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det satt vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsselforskriften hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Dalsbygda jaktlag

Kopi til:

OS KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
VILLREINNEMDA FOR FOROLLHOGNA

Rytrøa 14 2550 OS I ØSTERDALEN
Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Roar Eckermann
Stormyrveien 123
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/2972-2 432.3

Deres ref.

Dato 04.03.2025

Delegert vedtak nr.

21/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - transport av materialer og utstyr med snøscooter til egen bu ved Fjellsjøen 2025-2028 - Roar Eckermann

Vi viser til søknad, journalført i vårt arkivsystem 25.02.2025 om fornying av dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av ved, materialer og utstyr m.m. til egen bu ved fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, Os kommune.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Roar Eckermann dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport av ved, materialer og utstyr m.m. innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår for tillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder inntil 3 turer med snøscooter med slede på godt snødekt mark til egen bu jfr. vedlagt kart, for 4-årsperioden 2025-2028 fram til 15. april det respektive år.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til buene, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjørebooka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebook vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kart og kjørerute for vedtaket.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelse på inntil 4 år for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det satt vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Det forventes at tiltakshaver innehar kunnskap til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsloven hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse. Videre vil vi også gjøre oppmerksom på at byggetiltaket vil kunne bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Roar Eckermann

Kopi til:

OS KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Rytrøa 14

Postboks 987

2550

2604

OS I ØSTERDALEN

LILLEHAMMER

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

DALSBYGDA JAKTLAG SA
c/o Meierigården Mosengveien 490
2552 DALSBYGDA

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/2586-9 432.3

Deres ref.

Dato 13.03.2025

Delegert vedtak nr.

22/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport til buer - Håkkårabb-bua og Rundflobua for vedlikeholdsbehov 2025 - Dalsbygda Jaktlag

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Dalsbygda jaktlag v/Roar Eckermann dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport av material for vedlikeholdsbehov på buer innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for 1 tur med inntil 2 snøscooter med slede på godt snødekt mark inn til Håkkårabb-bua og Rundflobua frem til 15. april 2025.

1. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til buene jfr. kart, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
2. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni 2025.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde. Det oppfordres videre å legge transportoppdraget utenom helligdager og helg.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kart: Trasé for transport til buone ved Håkkårabben og Rundfloen.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Dalsbygda jaktlag har en 4-årig dispensasjon (2025-2028) på inntil 3 turer på snøscooter til jaktlagets 4 buer for frakt av ved, materialer, utstyr m.m. På grunn av spesifikke vedlikeholdsbehov på buone ved Håkkårabben og Rundfloen, er det nødvendig å gjennomføre én ekstra tur med to snøscootere.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Med de vilkår som er satt vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsloven hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse. Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Dalsbygda jaktlag

Kopi til:

OS KOMMUNE
Statsforvalteren i Innlandet
VILLREINNEMDA FOR FOROLLHOGNA

Rytrøa 14 2550 OS I ØSTERDALEN
Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Saksopplysninger

Søknaden

Dalsbygda jaktlag v/Roar Eckermann viser til delegert vedtak nr. 20/2025 og søker om 1 ekstra tur med inntil 2 snøscootere inn til buene Håkkårabb-bua og Rundflobua innenfor Forollhogna nasjonalpark i 2025 etter å ha avdekket behov for vedlikehold på buene.

«Ved gjennomgang av vedlikeholdsbehovet for de åpne buene fremkom umiddelbart behov for ekstra turer til bua ved Håkkårabben, samt bua ved Rundfloen. Årsaken er vedlikehold som krever at 2 scootere/ flere personer kjører i følge. De innvilgede 3 turene vil ikke dekke behovet, da to scootere i samme følge regnes som 2 turer (av de 3 turene som er innvilget).

Arbeidet som skal utføres er beising/maling ved Håkkårabben og skifte av torvholdsstokker/utbedringer på tak ved Rundflobua. Sjåførene vil være Ola Krog og Kristen Gjeltén til bua ved Håkkårabben samt Tommy Presthagen og Steinar Ytterhaug til bua ved Rundfloen. Ber om snarlig behandling av søknaden, da all ferdsel skal skje før 15. april.»

Andre saksopplysninger

Dalsbygda jaktlag innehar en flerårig dispensasjon for transport av ved, utstyr m.m. med snøscooter inn til jaktlagets 4 buer ved Åslitjønna, Håkkårabben, Dalbusjøen og Rundfloen for årene 2025-2028 gitt i **delegert vedtak nr. 20/2025** (DV 20/2025).

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Det vises til utredninger gjort i DV-sak 20/2025, vedlagt saken.

Samlet vurdering etter NML

Det vises til saksutredning og vurderinger gjort i DV 20/2025 (vedlegg). Det ble i utgangspunktet søkt om en utvidet ramme på årlige antall turer til hver av de 4 buene. Nasjonalparkforvalter innstilte på at antall turer på 3 pr. år opprettholdes på bakgrunn i at en utvidelse av antall turer for flerårig dispensasjon må tas opp som en prinsipiell sak i nasjonalparkstyret. Det ble vurdert at dersom det er særskilte behov for flere turer f.eks. for transportbehov for frakt av materialer for større vedlikeholdsarbeider har disse søknadene blitt behandlet som egne saker. Tiltaket vurderes å omfatte et begrenset transportoppdrag for å få gjennomført nødvendig vedlikeholdsarbeid på buer med 1 tur med 2 scootere i følge til hver av buene ved Håkkårabben- og Rundfloen. Med de vilkår som er satt vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Vingelen Sameie v/ Jakob Trøan

2542 VINGELEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/2957-2

Deres ref.

Dato 17.03.2025

Delegert vedtak nr.

23/2025

Tillatelse - Forollhogna Nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av materialer og utstyr i forbindelse med istandsetting av Trøombua - Vingelen Sameie

Vi viser til søknad av 24.02.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av materialer og utstyr i forbindelse med vedlikeholdstiltak på Trøombua innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Vingelen Sameie søker om bruk av snøscooter for transport av materialer og utstyr i forbindelse med vedlikeholdstiltak av Trøombua.

Transportbehovet er oppgitt til 1-2 turer med inntil 4 snøscootere, og vedlikeholdsarbeidet er planlagt gjennomført i slutten av mars til starten av april i år.

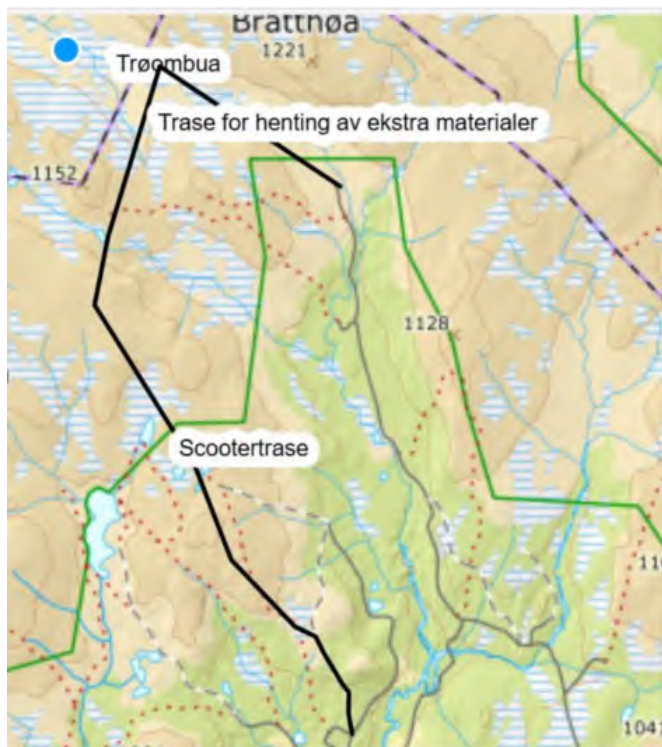
Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Vingelen Sameie ved Jakob Trøan dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport til Trøombua innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for 2 turer (kjøredager) med inntil 4 snøscootere med slede på godt snødekt mark for transport av materialer og utstyr for vedlikeholdstiltak på Trøombua for fram til 11.april 2025, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser trase for transportoppdraget.

Vilkår:

1. Transportoppdraget skal gjennomføres med 2 eller flere snøscootere ifølge.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til bua, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni 2025.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – Jakob Trøan er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere Vingelen Sameie.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, materialer, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi tillatelser for denne type transport. Søknaden er i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Vedlikeholdstiltak på bua er beskrevet, og vurderes slik at tiltakene ikke vil medføre fasadeendringer og da heller ikke søknadspliktig byggetiltak.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sett vilkår om siste kjøredag, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsloven hvor Tolga kommune er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at motorferdselen vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Vingelen Sameie ved Jakob Trøan

Kopi til:

TOLGA KOMMUNE
Statsforvalteren i Innlandet
Villreinnemnda for Forollhogna

Kommunehuset Brugata 38
Postboks 987

2540 TOLGA
2604 LILLEHAMMER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Håvard Sætermo
Sønmoveien 40
7298 Budalen

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/3267-2 432.3

Deres ref.

Dato 18.03.2025

Delegert vedtak nr.

24/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av utstyr til hytte ved Gråtjønnå 2025 - 28 - Håvard Sætermo

Vi viser til mottatt søknad den 94.03.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av ved, propan og utstyr til egen hytte ved Gråtjønnå innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Håvard Sætermo søker om transport av ved og propan til egen hytte ved Gråtjønnå i Endal statsallmenning innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det søkes om 5 sesonger og for 3 turer pr sesong. Det er søkes om at eierne av hytta: Haldor, Stein og Håvard, samt deres far Hans – alle Sætermo, skal kunne benytte kjøretillatelsen.

Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Håvard Sætermo m.fl. dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport av ved, propan m.m. til egen bu ved Gråtjønnå innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer med snøscooter med slede på godt snødekt mark for nødvendig transport av ved, propan m.m. til egen bu for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Sjåfører kan være Haldor, Stein, Håvard og Hans – alle Sætermo.

Nasjonalpark

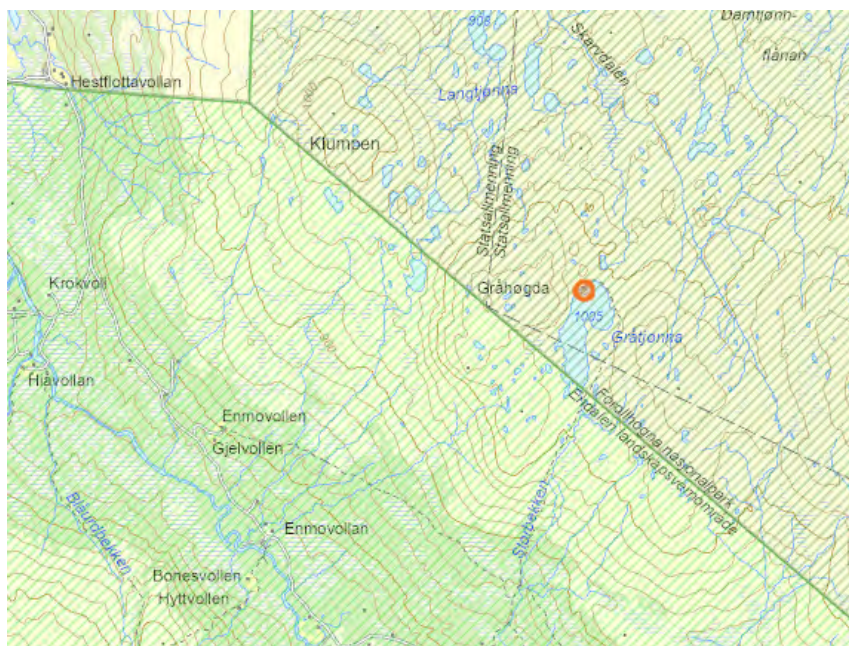
Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser plassering av hytta ved Gråtjønn innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med inntil 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget. 2 snøscootere sammen telles som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til hytten, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – Håvard Sætermo er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport.

Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport.

Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sett vilkår om siste kjøredag 15.april, og krav om aktsomhet for å begrense eventuelle forstyrrelser av naturmiljøet. Det oppfordres ellers til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsselforskriften hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Sætermo

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Budal fjellstyre	Svartøya 19 a	7290	STØREN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Singsås Vestre Beitelag SA ved Hans Christian Høen
Fordalsveien 538
7387 SINGSÅS

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/3593-2

Deres ref.

Dato 19.03.2025

Delegert vedtak nr.

25/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein i eget beiteområde - 2025-2028 - Singsås Vestre Beitelag SA

Vi viser til oversendt søknad av 10.03.2025 om bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein innenfor eget beitelag i Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Det er opprettet eget søknadsskjema om bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein som beitlagene skal benytte ved søknad, og hvor det er bedt om opplysninger om omfang av transportbehov, hvem som skal kjører, samt kart som viser både saltsteinplasser og kjørerute.

Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Singsås Vestre Beitelag SA ved Hans Christian Høen dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein til eget beiteområde innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 4 kjøredag med snøscooter m/slede på godt snødekt mark for utkjøring av saltstein i eget beiteområde for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser saltstein-automatene til Singsås Vestre Beiteområde innenfor Forollhogna nasjonalpark, og mulig kjøretrase.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 eller flere snøscootere sammen for gjennomføring av oppdraget dersom det er hensiktsmessig i forhold til vær og føre.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til saltsteinplassene, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget, og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – Singsås Vestre Beitelag ved Hans Christian Høen er ansvarlig for at tillatelsen med vilkårene gjøres kjent for øvrige sjåførere i beitelaget.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav c).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder nyttetransport for landbruksnæring i utmark som har en egen bestemmelse i verneforskriften for nasjonalparken. Forvaltningsplanen er gir føringer om at når transportoppdraget er godt organisert for hele beitelaget slik at antall turer begrenses til det nødvendige, samt at det benyttes faste kjøretraséer, kan det gis flerårige tillatelser for utkjøring av saltstein. Søknaden er i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Singsås Vestre Beitelag ber om muligheten til transport etter 15.april. Beitelaget har sitt beiteområde langt unna områdene hvor villreinen normalt kalver, kan slik sett kunne kjøring etter 15. april blitt tillatt. Men av hensyn til øvrig dyre- og fugleliv som også er i en mer sårbar periode på året, opprettholdes likevel 15. april som siste kjøredag for oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjøre oppmerksom på at skal innhentes grunneier tillatelse til motorferdsel på egen eiendom, jf. motorferdselsloven [§ 10](#).

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Singsås Vestre Beitelag

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Singsås fjellstyre	Svartøya 19 a	7290	STØREN
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Villreinnemnda for Forollhogna			
Haltdalen fjellstyre		7380	ÅLEN

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Kaja Katarina Rossebø Eggen
Almannveien 99
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/3641-4 432.3

Deres ref.

Dato 18.03.2025

Delegert vedtak nr.

26/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - transport av ved, proviant, materialer m.m. med snøscooter inn til seter ved Dalbusjøen 2025-2028 - Kaja Eggen

Vi viser til søkand datert 10.03.2025, samt telefonsamtale den 18.03.2025 om fornyelse av tillatelse til snøscooterkjøring inn til egen seter ved Dalbusjøeiendommen innenfor Forollhogna nasjonalpark, Os kommune.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/ nasjonalparkforvalter gir Kaja Eggen dispensjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for nødvendig transport av ved, proviant, gass, materialer, samt nødvendig utstyr til vedlikehold av gjerder til egen seter på gnr./bnr. 116/7 i Os kommune.

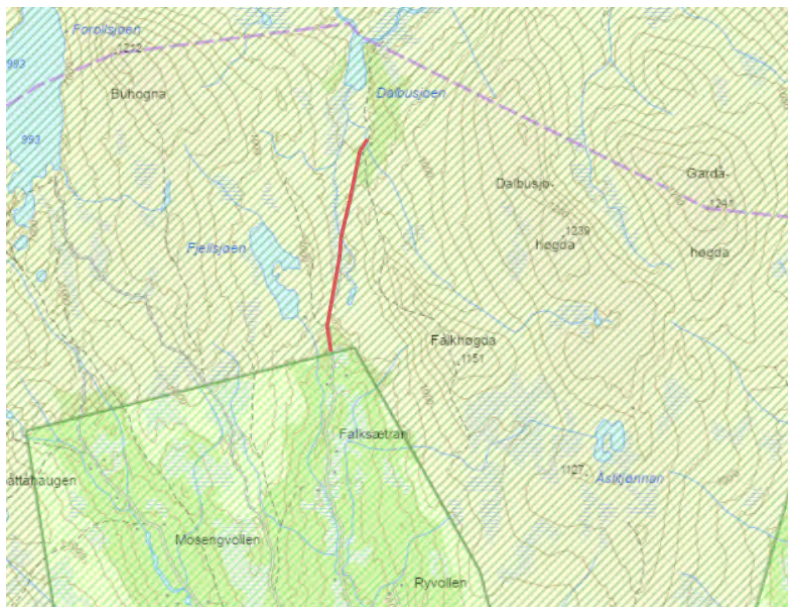
Tillatelsen gjelder for inntil 6 turer for snøscooter med slede på godt snødekt mark for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15. april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold. 2 snøscootere sammen telles som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til setra, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Kartutsnitt for transportoppdraget til egen seter innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Hjemmel for vedtaket:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelse på inntil 4 år for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser.

Behovet for nødvendig snøscootertransport for kjøring av salt vurderes å være dekket gjennom dispensasjonen gitt til Dalsbygda beitelag (DV-sak 13/2025, arkivnr. 2024/14831), der søkeren er også oppgitt til å være sjåfører. Det er derfor ikke grunnlag for å gi ytterligere tillatelse til kjøring av salt for denne søknaden. Likevel vurderes det at antall årlige turer på inntil 6 årlige turer kan opprettholdes med bakgrunn i søknad

omhandler nyttetransport av ved, proviant, gass, materialer, samt nødvendig utstyr til vedlikehold av gjerder til egen seter i aktiv landbruksdrift med sau, uten bilveg.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken som eget vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Tiltakshaver må selv avklare transportformålet med Os kommune som myndighet etter motorferdselloven. Kopi av vedtaket sendes til kommunen for orientering.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportopdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Kaja Eggen

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet
Os kommune

Postboks 987
Rytrøa 14

2604
2550

LILLEHAMMER
OS I ØSTERDALEN

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Per Ousten
Hølgjelen 40
2550 OS I ØSTERDALEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/3610-2

Deres ref.

Dato 19.03.2025

Delegert vedtak nr.

27/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av materialer til bu ved Forollsjøen - Per Ousten

Vi viser til søknad av 10.02.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport til egen hytte ved Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark i Midtre Gauldal kommune.

Saksopplysninger

Per Ousten søker om en tur i løpet av mars/tidlig april 2025 for bruk av snøscooter for transport av materialer for vedlikehold av bu på sørsiden av Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

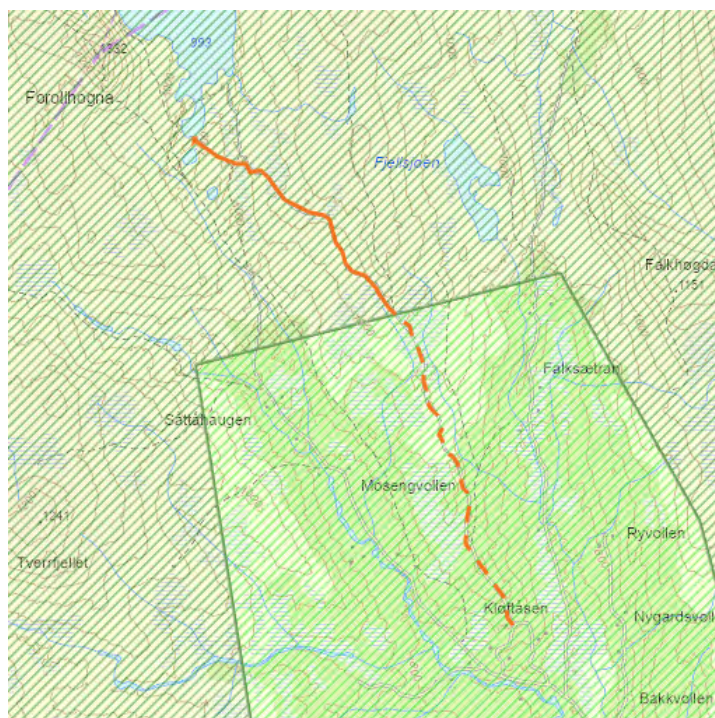
Nærmere som saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Per Ousten dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport til bu ved Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for 1 tur/retur for snøscooter med slede på godt snødekt mark for transport av materialer for vedlikehold av bu på sørsiden av Forollsjøen fram til 15.april 2025, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser beliggenhet av bu ved Forollsjøen og aktuell kjøretrase langs Fjellveien innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige kjøretrasé langs Fjellveien fra nasjonalparkgrensen til bua ved Forollsjøen, og kjøringen skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
2. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Søker har tidligere hatt tilsvarende tillatelse – 1 tur/retur annet hvert år, og søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere tillatelser og vurderes å være av begrenset omfang. Videre er det i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene for nasjonalparken har hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi tillatelser for denne type transport. Tillatelsen vurderes derfor å være i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sett vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av lokalkjent i fjellområdet som forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsloven hvor Os kommune er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Per Ousten

Kopi til:

Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Egil Solem
Endalsveien 254
7298 BUDALEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/3989-2

Deres ref.

Dato 20.03.2025

Delegert vedtak nr.

28/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av ved, propan og til egen bu ved Litlensjøen - Egil Solem

Vi viser til søknad av 19.03.2025 om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av ved, propan og utstyr til egen bu i fjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Egil Solem søker om transport av ved og propan til egen hytte ved Litlensjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det søkes om 5 sesonger og for 3 turer pr sesong.

Sjåfører vil være Jostein Solem eller Ståle Solem.

Grunneiers tillatelse følger med søknaden.

Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Egil Solem dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport av ved, propan m.m. til egen bu innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer for snøscooter med slede på godt snødekt mark for transport av ved, propan m.m. til egen bu ved Litlensjøen for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15.april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Sjåfører kan være Egil Solem, Jostein Solem og Ståle Solem.

Nasjonalpark

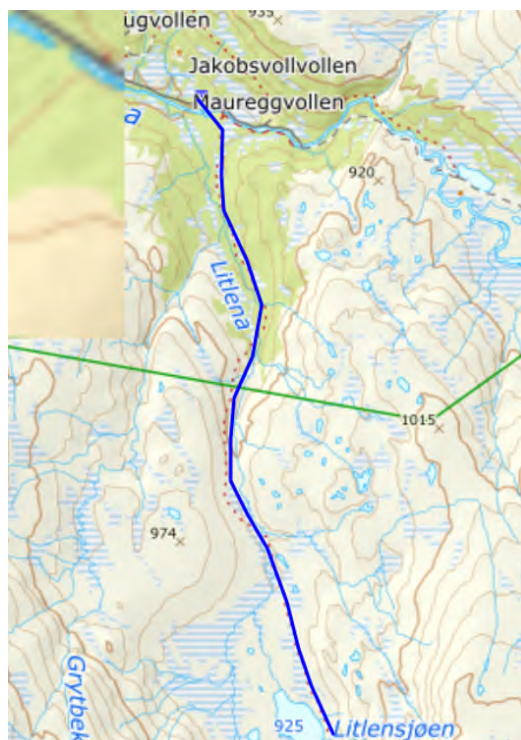
Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser kjøretrase fram til bua ved Litlensjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget. 2 snøscootere sammen telles som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige kjøretrasé for transportoppdraget til bua, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Søker – Egil Solem er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for øvrige sjåførere.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse

Søker har gjennom en årrekke hatt tilsvarende flerårig tillatelse, og søker her om en fornyelse med 5 års varighet. Nasjonalparkstyret har en forvaltningspraksis hvor at det kan gis tillatelser med varighet innenfor styrets 4-årsperiode, og det kan derfor kun gis tillatelse for årene fram til og med vintersesongen 2028.

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sett vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Transportoppdraget vil bli utført av sjåfør som er lokalkjent i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdsselforskriften hvor Midtre Gauldal kommune er myndighet. Kommunen settes i kopi av denne tillatelsen. Vi merker oss at grunneiers tillatelse alt er innhentet.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportopdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Vedlegg - Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Egil Solem

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Statskog SF
Budal fjellstyre

Rørosveien 11
Postboks 2600
Postboks 63 Sentrum
Svartøya 19 a

7290	STØREN
7734	STEINKJER
7801	NAMSOS
7290	STØREN

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Gunnar Atle Killingberg
Spjeldbakkan 13
7290 STØREN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/2731-7 432.3

Deres ref.

Dato 26.03.2025

Delegert vedtak nr.

29/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for transport av materialer til egen bu ved Øvre Stallitjønnna - 2025 - Gunnar Atle Killingberg

Vi viser til din telefonhenvendelse av 26.03.2025 om behovet for avklaring om bruk av snøscooter for transport materialer til egen bu ved Øvre Stallitjønnna innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Saksopplysninger

Gunnar Atle Killingberg søkte i 2024 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Forollhogna nasjonalpark for materialetransport til egen bu ved Øvre Stallitjønnna innenfor Forollhogna nasjonalpark, og fikk en tillatelse for inntil 6 turer for å dekke transportbehovet.

Killingberg meldte tilbake i 22. mars 2024 at restaureringsarbeidet var mer omfattende en først antatt, og at behovet for transport i 2024 derfor ikke ble som forventet.

Samtidig søkte Killingberg om å få overført tillatelsen for bruk av snøscooter til 2025.

Nasjonalparkforvalter svaret i brev av 26.03.2025 at det måtte søkes på nytt. Rennebu kommune har gitt tillatelse for 2025, og Killingberg har derfor oppfattet har tillatelsen i sin helhet har vært i orden for 2025.

I dagens telefonhenvendelse opplyser Killingberg at han har behov for 1-3 turer med snøscooter for samme transportbehov for omsøkt i 2024. Samtidig opplyser Killingberg at han har kontakt med fjelloppsynet med hensyn til villrein i området.

Med bakgrunn i tilbakemeldingen av 22.03.2024 og dagens telefonsamtale, behandler nasjonalparkforvalter dette som en ny søknad for 2025.

Vedtak

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Gunnar Atle Killingberg dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for nødvendig transport av materialer til egen bu innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer for snøscooter med slede på godt snødekt mark for transport av materialer til egen bu ved Øvre Stallitjønnna fram til 15.april 2025, jf. kart.

Kartutsnitt som viser kjøretraséen fra grensen til Forollhogna nasjonalpark og fram til bua ved Øvre Stallitjønnna.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold for gjennomføring av oppdraget. 2 snøscootere sammen telles som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til bua, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Det oppfordres også til å ta kontakt med fjelloppsynet for Kvikne østre statsallmenning for en avklaring om tilhold av villrein i fjellområdet. Og videre oppfordres det til å gjennomføre transportoppdraget så tidlige som mulig på vinteren for ikke å komme for

nært tiden for villreinkalvingen, og samtidig så langt det lar seg gjøre unngå kjøring når det er villrein i nært fjellområde.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene for nasjonalparken har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport.

Videre ble det gjort en vurdering av søknaden i 2024 da det ble gitt tillatelse, og legger ved den saken mht. vurderinger etter naturmangfoldloven og som en del av begrunnelsen.

Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tillatelser gitt i 2024, og ellers i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

For alle tillatelser for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken er det sett vilkår om siste kjøredag 15.april, og ellers oppfordring til både å foreta en avklaring med lokalt fjelloppsyn mht. tilhold av villrein og å gjennomføre transporten så tidlig som mulig på vinteren av særlig hensyn til kalvingstiden for villreinen.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna på postmottak med e-postadresse sftlpost@statsforvalteren.no.

Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted må det i tillegg også innhentes tillatelse etter motorferdselsforskriften hvor Rennebu kommune er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportopdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel med snøskuter - Rennebu 250/1/2 - frakt av materialer til egen hytte - Gunnar Atle Killingberg

Kopi til:

Statskog SF
Statsforvalteren i Trøndelag
Rennebu kommune
Kvikne fjellstyre

Postboks 63 Sentrum
Postboks 2600
Myrveien 1
Vollanveien 221

7801	NAMSOS
7734	STEINKJER
7391	RENNEBU
2512	KVIKNE

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørø

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Singsås Vestre Beitelag SA ved Hans Christian Høen
Fordalsveien 538
7387 SINGSÅS

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/4041-2

Deres ref.

Dato 01.04.2025

Delegert vedtak nr.

30/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - ny sanketrø ved Hundåtjønnebua og endret plassering av sanketrø ved Langtjønnebua - Singsås Vestre Beitelag SA

Vi viser til søknad om oppføring av ny sanketrø ved Hundåtjønnebua og endra plassering av sanketrø ved Langtjønnebua oversendt den 29.03.2025 fra Statskog ved Knut Røst.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Singsås Vestre Beitelag SA ved Hans Christian Høen dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 1.1 til oppføring av sanketrøer ved hhv. Hundåtjønnebua og Langtjønnebua innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Sanketrøene kan oppføres i målene ca. 25 m x 25m, og oppføres med gjerdestoler og netting som beskrevet i søknaden.
2. Når sanketrøene ikke benyttes, dvs. utenom tiden for sauesanking, skal netting tas ned og rulles sammen, mens stolpene kan stå.
3. Sanketrøene skal driftes og vedlikeholdes slik at de ikke er til hinder for dyrelivet eller skjemmende i landskapet.
4. Når sanketrøene er ferdig oppsatte, skal det gis tilbakemelding til nasjonalparkstyret med bilder av gjennomførte tiltak.
5. Når behovet for sanketrøene opphører, skal installasjonene fjernes i sin helhet og materialer skal fraktes ut av nasjonalparken. Nasjonalparkstyret skal også orienteres om dette.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 1.3 bokstav d) om anlegg av nødvendige sanketrøer.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret for Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Singsås Vestre beitelag har sine beiteområder langt til fjells, og sankingen foregår til fots og til dels med hest. Fjellbuene ved både Hundåtjønna og Langtjønna benyttes i forbindelse med tilsyn og sanking, og det er ofte behov for overnatting. Ved sanking er det nødvendig at sauene holdes samlet over natten, og det er derfor praktisk at det etableres sanketrøer for natthamning i nærområdene for buene.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at tiltaket er knyttet til eksisterende landbruksnæring innenfor nasjonalparken, og vurderes som nødvendig og rasjonelt for beitelagets virksomhet. Tiltaket med sanketrøer er gitt en hjemmel i vernebestemmelsene, og det er gitt en beskrivelse med retningslinjer i forvaltningsplanen. Det settes vilkår til tillatelsen for at det skal tas nødvendig hensyn til naturmiljø og verneverdier.

Når tilstrekkelig hensyn tas i forbindelse med drift av sanketrøene, vurderes tiltaket slik at det ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

For nærmere saksopplysninger med kart, hjemmelsgrunnlag og vurderinger vises det til vedlegg som følger saken.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagen skal være skriftlig til nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer og sendes på e-postadresse: sftlpost@statsforvalteren.no.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften for Forollhogna nasjonalparken. Søker er selv ansvarlig for å innhente nærmere avklaringer og tillatelser for både grunneier og eventuell andre myndigheter.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

STATSKOG SF
Midtre Gauldal kommune
Singsås fjellstyre
Statsforvalteren i Trøndelag

Postboks 63 Sentrum
Rørosveien 11
Svartøya 19 a
Postboks 2600

7801	NAMSOS
7290	STØREN
7290	STØREN
7734	STEINKJER

Saksopplysninger

Statskog har 19.mars 2025 oversendt til nasjonalparkstyret for Forollhogna en søknad fra Singsås Vestre beitelag om oppføring av sanketrøer/natthamning for bruk i under sauesanking for beitelaget.

Søknaden

Singsås Vestre beitelag har søkt Statskog som grunneier om tillatelse til oppføring av sanketrøer ved hhv. Hundåtjønnebua og Langtjønnebua for bruk i under sauesanking for beitelaget.

Beitelaget skriver i sin søknad av 9. mars 2025:

Beitelaget ønsker å sette opp ei lita sanketrø ved Hundåtjønna.

Dette for å kunne få sanket flest mulige dyr i ettersankinga.

Ofte når vi kommer inn hit på den tiden etter sankinga, går det dyr utover Hundåfloene og inni Dalan. Området er stort og dessverre blir vi færre drivere som slipper i dette området, slik at ei sanketrø vil lette/effektivisere sankingen betraktelig.

Sanketrøa er tenkt sør-øst for bua slik at den ikke sjenerer utsikten fra bua.

Den endelige størrelsen og plasseringen må gjøres på plassen. Settes utenfor stier, men i tilknytning til stier slik at det blir lettere å få dyr inn i trøa.

Størrelse ca 25x25m

Kartet viser bare ca plassering.

Trøa er tenkt satt opp med impregnert staur og sauenetting. Åpning i begge ender når den ikke er i bruk. Den er tenkt satt opp på høsten i sauesankinga og nettingen blir lagt ned når sankinga er over, og det blir kun staurene som blir stående permanent.

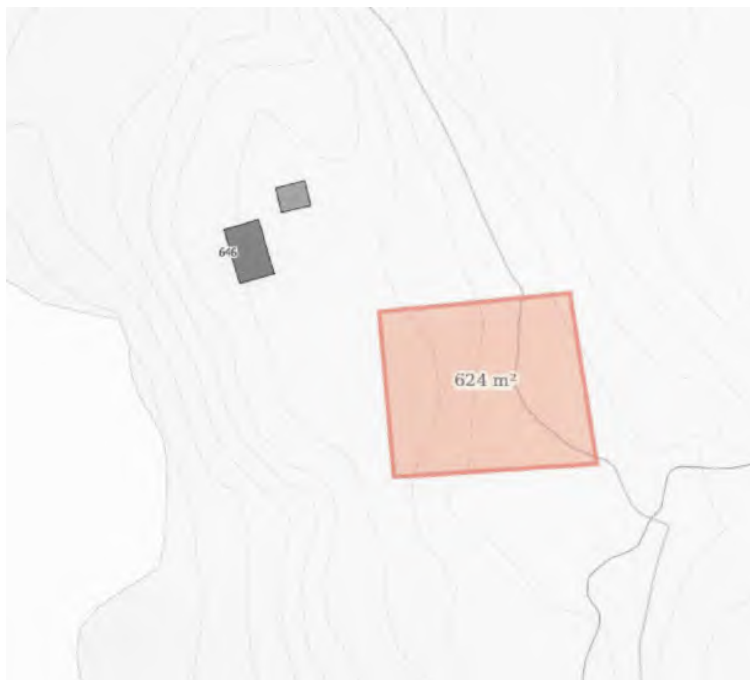
Videre skriver beitelaget i sin epost i forbindelse med oversendelsen av søknaden til Statskog:

Beitelaget har fått satt opp ei natthamning ved Langtjønna, den ble ikke plassert i terrenget som det vi søkte om.

Plassering ble endret etter bedre vurdering på plassen.

Legger ved kart med riktig plassering av innhegning.

Vi søker også om lignende hamning ved Hundåtjønna, da vi ser at dette er til stor hjelp for oss under sanking.

Ved Hundåtjønnbua søkes det om oppføring av ny sanketrø i målene ca. 25m x 25m med et areal på 624 m² målt i kartet.

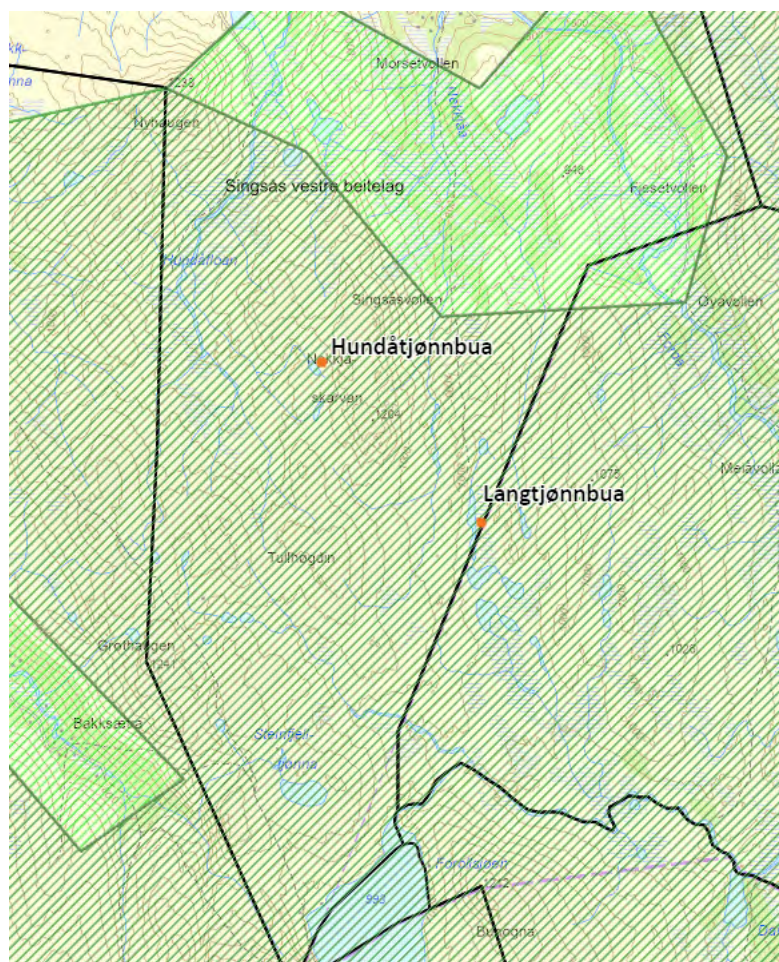
Endelig plasseringen her vil bli fastsatt når de kommer ut i felt, men det er ønskelig at den plasseres slik at den ikke vil – eventuelt trekt noe lengre bort fra bua.

Sanketrøa ved Langtjønna er alt satt opp, men plasseringen avviker i forhold til opprinnelig avtale med Statskog, og beitelaget søker nå om å få godkjent ny plassering her. Sanketrøa utgjøre et areal på 637 m².

Kartutsnittet viser ny plassering av sanketrøa ved Langtjønnbua, kart fra Singsås Vestre beitelag

Andre saksopplysninger

Kartutsnitt som viser Singås Vestre beitelag sitt beiteområde og plasseringen av sanketrøene ved hhv. Hundåtjønnbua og Langtjønnbua innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Kilde: GisLink med kartlag Naturvernområder fra Naturbase og Beitebruk fra Kilden.

Hjemmelsgrunnlag - verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Ifølge [Forskrift om Forollhogna nasjonalpark](#), §2 er formålet med opprettelsen nasjonalparken:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål at landskapet skal vernes mot tekniske inngrep av enhver art, og det er i forskriftens § 3 vernebestemmelser punkt 1.1 listet opp eksempler på tiltak som om ikke tiltales, og listen er ikke uttømmende.

I § 3, pkt.1.2 bokstav d) heter det at bestemmelsene i pkt.1.1 ikke er til hinder for «anlegg av nødvendige sanketrøer.

I [forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark](#) er det gitt retningslinjer for landbruk hvor det heter at «anlegg av nye sanketrøer med nødvendige sperregjerder kan tillatelse. Konkret planer må forelegges forvaltningsmyndigheten».

Det er hjemmel i verneforskriften for å tillate oppføring av sanketrøer, og forvaltningsplanen gir en beskrivelse med retningslinjer av denne type tiltak. Videre påpekes det i forvaltningsplanen at for nødvendig transport av materialer og vedlikehold av sanketrøene benyttes retningslinjer for transport til buer, setre og hytter.

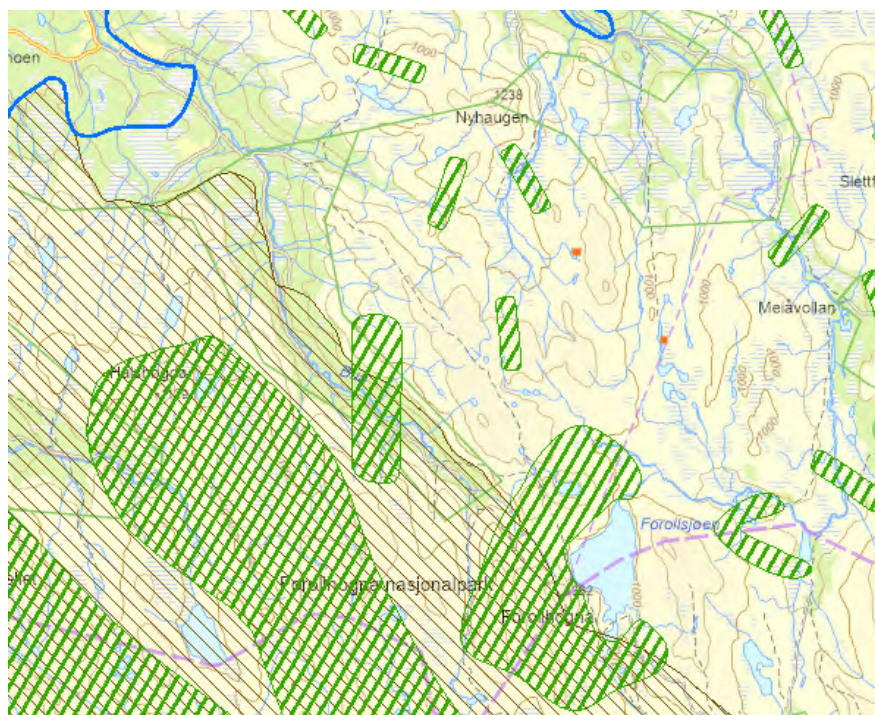
Myndighet

I tråd med kap. 2.1.2 bokstav c) i nasjonalparkstyre for Forollhogna sitt delegeringsreglementet av 14.06.2024, behandles denne søknaden av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet.

Saken refereres for nasjonalparkstyret i møte 6. mai 2025.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Begge buene ved Hundåtjønna og Langtjønna ligger innenfor leveområdene for villreinen i Forollhogna, men ikke helt tett på de store, viktige funksjonsområder som sentrale trekkområder og kalvingsområder.

Kartutsnitt som viser plasseringen av sanketrøene ved Hundåtjønna og Langtjønna, og villreinen funksjonsområder med kalvingsområder og sentrale trekkområder.

Kilde: GIS Link med kartlag Naturvernområder og Villrein fra Naturbase

Singsås Vestre beitelag har sine beiteområder langt innover i fjellområdene. Det er store avstander når sauene skal sankes og føres fram til henting ved veg, og sankingen foregår til fots og med hest. Fjellbuene ved Hundåtjønna og Langtjønna benyttes i forbindelse med tilsyn og sanking, og det er ofte behov for overnatting. Det er nødvendig at sauene holdes samlet over natten, og derfor praktisk at det etableres sanketrøer for natthamning i nærområdene for buene.

Nasjonalparkstyret ber om bilder og rapportering av sanketrøene når de er ferdige oppsatt.

Det settes vilkår om at når sanketrøene ikke i aktive bruk dvs. utenom den tiden sauesankingen pågår, skal nettinggjerdet legges ned slik at det ikke kan være til hinder for annet dyreliv. Sanketrøene for natthamning vurderes derfor som uproblematisk mht. både villrein og annet vilt.

Videre settes det vilkår om at når behovet for sanketrøer opphører, skal installasjonene fjerne og alt materiell skal fraktes ut av nasjonalparken, samt at nasjonalparkstyret orienteres.

Når tilstrekkelig hensyn tas i forbindelse med drift av sanketrøene, vurderes tiltaket slik at det ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørø

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Kjetil Eggen
Midtre Dalsbygdveien 645
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/4678-2

Deres ref.

Dato 03.04.2025

Delegert vedtak nr.

31/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for frakt av ved og utstyr til egen bu ved Fjellsjøen - GID 180/4/1 i Os kommune - 2025 - 2028 - Kjetil Eggen

Vi viser til telefonsamtale, samt søknad datert 02.04.2025 om fornyelse av dispensasjon for snøscootertransport inn til egen bu ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, Os kommune.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Kjetil Eggen dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for transport av ved og utstyr til egen bu ved Fjellsjøen, GID 180/4/1 i Os kommune.

Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer for snøscooter med slede på godt snødekt mark for 4-årsperioden 2025 - 2028 fram til 15. april det respektive år, jf. kartutsnitt.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med 2 snøscootere sammen dersom det viser seg å være hensiktsmessig mht. både transportoppdraget og vær- og føreforhold. 2 snøscootere sammen telles som 2 turer.
2. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget til bua, og transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. juni det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Kartutsnitt for transportoppdraget til egen bu innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a). Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, utstyr mm. til seterhus, buer og hytter på vinterføre, og at det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en avklaring og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelse på inntil 4 år for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser.

Transportoppdraget vil bli utført av lokalkjent i fjellområdet som forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø og dyreliv i forbindelse med oppdraget. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken som eget vedlegg.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at dette kun er dispensasjon til motorisert ferdsel innenfor Forollhogna nasjonalpark. Omsøkt motorferdsel kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at transport kan bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Kjetil Eggen

Kopi til:

OS KOMMUNE
Statsforvalteren i Innlandet

Rytrøa 14
Postboks 987

2550
2604

OS I ØSTERDALEN
LILLEHAMMER